

Ioan 1:1

1. La început. [Prolog la Evanghelia lui Ioan, Ioan 1,1-18]. Expresia din textul grec este lipsită de articolul hotărât, dar cu toate acestea este clară în înțeles. Dacă ar fi fost folosit articolul hotărât în textul grec ar tinde să lase să se înțeleagă un anumit timp, sau „început”. Fără articolul hotărât și în contextul v. 1-3, expresia denotă timpul cel mai depărtat ce se poate concepe, înainte de crearea „tuturor lucrurilor” (v. 3), înainte de oricare și de orice alt „început” care este, veșnicia trecută.

Relatarea creațiunii începe cu cuvintele ebraice echivalente (vezi la Geneza 1,1). Așa cum Geneza 1 scoate în evidență natura creațiunii și faptul că omul a fost la început făcut după chipul lui Dumnezeu, tot așa prologul la Evanghelia lui Ioan scoate în evidență natura Creatorului (v. 1-4) și mijlocul prin care Dumnezeu intenționa să facă posibilă recrearea a chipului Său în om (v. 5-14). Geneza 1,1 se referă la „începutul” acestei lumi. Dar „Cuvântul” din Ioan 1,1-4 este Creatorul tuturor lucrurilor și deci anticipează „începutul” din Geneza 1,1. Astfel, „începutul” din Ioan 1,1 este anterior „începutului” din Geneza 1,1. Când a început orice a avut un început, „Cuvântul” „era” deja.

Era. Gr. en, o formă a verbului eimi, „a fi” exprimând continuitate de existență sau ființă. Cuvântul era, în toată veșnicia; el niciodată nu a devenit așa ceva. Dar, cu timpul, Cuvântul „a fost făcut [literal „a devenit”. Gr. egeneto, o formă a lui ginomai, „a deveni”, exprimând acțiune inițiată și completată la un timp dat] trup (v. 14). Astfel, Hristos a fost totdeauna Dumnezeu (Ioan 1,1; Evrei 1,8); dar, în contrast, El S-a făcut [„a devenit”] om (Ioan 1,14; cf. Filipeni 2,7). Astfel, atât în cuvinte, cât și în forma lor, Ioan subliniază existența continuă, eternă, nelimitată a lui Hristos înainte de întruparea Lui. În veșnicia trecută n-a fost nici un punct înainte de care se putea spune că Cuvântul nu fusese. Fiul era „cu Tatăl din toată veșnicia” (AA 39). „N-a fost nici un timp când El nu era în strânsă comuniune cu veșnicul Dumnezeu (EV 615). Comparați Apocalipsa 22,13, unde Isus Se proclamă „începutul și sfârșitul”. El „este același ieri și azi și în veci” (Evrei 13,8).

Cuvântul ginomai, folosit în v. 14, apare și în v. 3 cu privire la crearea tuturor lucrurilor (literal „prin el totul a devenit”). Isus declara, „înainte de a fi fost” [gr. ginomai, literal „deveni” sau „a ajunge să fie”] Avraam, Eu sunt [gr. eimi]” (cap. 8,58). Același contrast apare în LXX-a la Psalmii 90,2; „Înainte de a se fi născut [„a ajunge în ființă”, KJV] [gr. ginomai], din veșnicie în veșnicie, Tu ești [gr. eimi] Dumnezeu”.

En apare de trei ori în Ioan 1,1, întâi cu privire la veșnicia Cuvântului, apoi cu privire la comuniunea Sa veșnică cu Tatăl și în cele din urmă cu privire la egalitatea Sa veșnică în natură cu Tatăl. Versetul 2 reafirmă durata acestei stări de ființă în toată veșnicia.

Cuvântul. Gr. logos, „exprimare”, „zicere”, „vorbire”, „narațiune”, „relatare”, „tratat”, cu accentul asupra aranjamentului sistematic, cu înțeles, al ideilor astfel exprimate. Aici Ioan folosește termenul ca denumire pentru Hristos, care a venit să exprime caracterul, gândul și voia Tatălui, așa cum vorbirea este exprimarea ideilor. În LXX-a cuvântul Logos este folosit de obicei atât pentru exprimările creatoare (Psalmii 33,6; cf. Geneza 1,3.6.9, etc.), cât și pentru exprimările de comunicare (Ieremia 1,4; Ezechiel 1,3; Amos 3,1) ale gândului și voii divine. Fără îndoială, aceste întrebări VT erau în mintea lui Ioan atunci când scria. Dumnezeu a exprimat voia și scopul Său divin prin creațiune și prin revelație; acum (Ioan 1,14) El a făcut lucrul acesta prin întrupare, suprema și desăvârșita Sa revelație (vezi EGW, Material suplimentar, la v. 18). Cuvântul Logos rezumă în felul acesta tema dominantă a cărții lui Ioan (vezi cap. 14,8-10; și mai jos la „Cuvântul era Dumnezeu” și Nota adițională la capitolul 1). În v. 18 Ioan arată motivul său de a vorbi despre Hristos ca fiind „Cuvântul” – El a venit să Îl facă „cunoscut” pe Tatăl. Ca o denumire pentru Hristos cuvântul Logos este folosit în NT numai de Ioan, în Evanghelia sa (cap. 1) și în 1 Ioan 1,1; Apocalipsa 19,13. Termenul identifică pe Hristos ca expresie întrupată a voii Tatălui ca toți oamenii să fie mântuiți (vezi 1 Timotei 2,4), ca „gândul lui Dumnezeu făcut auzibil” (DA 19).

Cu Dumnezeu. Gr. pros ton theon. Cuvântul pros denotă o strânsă asociere și comuniune. Dacă Ioan ar fi vrut să spună simplu că Cuvântul era în apropiere de Dumnezeu s-ar fi putut aștepta ca el să folosească fie cuvântul para „alături”, fie cuvântul meta „cu” (cf. la cap. 6,46). Dar Ioan a intenționat mai mult decât putea să spună oricare din cuvintele acestea, ca atunci când scria „avem la Tatăl [gr. pros] un Mângâietor] (1 Ioan 2,1) – nu în sensul că Isus este doar în prezența Tatălui, ci că El este strâns asociat cu Tatăl în lucrarea de mântuire. Pros este folosit în același sens în Evrei 4,13: „cu care aveam de-a face” adică „cu care avem legături”. Aici cuvântul lasă să se înțeleagă o strânsă comuniune personală într-o lucrare de interes

reciproc și preocupare reciprocă. Comparați Ioan 17,5.

Faptul că Cuvântul era „cu Dumnezeu”, adică cu Tatăl, Îl declară emfatic ca fiind o ființă cu totul distinctă de Tatăl. Așa cum lămurește contextul, Cuvântul era asociat cu Dumnezeu într-un sens unic și exclusiv. Cuvântul era „cu Dumnezeu” în veșnicia trecută, dar S-a făcut „trup” pentru a fi cu „noi” (vezi la v. 14; cf. DA 23-26). El era Emanuel, „Dumnezeu cu noi” (vezi la Matei 1,23). Este cu neputință să înțelegem importanța întrupării decât numai pe fundalul preexistenței veșnice a lui Hristos ca Dumnezeu și ca asociat cu Dumnezeu (vezi EGW Material suplimentar la Romani 1,20.25).

Cuvântul era Dumnezeu. În textul grec, absența articolului hotărât înainte de cuvântul „Dumnezeu” face cu neputință de redat expresia: „Dumnezeu era Cuvântul”. A o reda astfel ar însemna să se facă Dumnezeu egal cu Cuvântul și în felul acesta să se limiteze Dumnezeirea exclusiv la Cuvânt. Cei doi termeni, „Cuvânt” și „Dumnezeu” nu pot fi cu totul puși unul în locul celuilalt. Nu ar fi mai corespunzător să zicem că „Dumnezeu era Cuvântul” decât să zicem că „iubirea este Dumnezeu” (cf. 1 Ioan 4,16), sau „Cuvântul a fost făcut trup” (cf. Ioan 1,14). Deși aici în v. 1 cuvântului „Dumnezeu” îi lipsește articolul hotărât, el este totuși clar. Enunțarea nu poate fi tradusă „Cuvântul era un Dumnezeu”, ca și cum Cuvântul era un Dumnezeu între mulți alți dumnezei. În limba greacă absența articolului hotărât adesea accentuează calitatea exprimată de un cuvânt sau inerentă în el. În acord cu aceasta, Ioan vrea să spună că Cuvântul participa la esența divinității, că El era divin în sensul de ultim și absolut. Astfel, printr-o declarație concisă, Ioan tăgăduiește că Cuvântul era fie un Dumnezeu, unul între mulți, fie Dumnezeul, ca și cum numai El era Dumnezeu.

În prolog (v. 1-18) Ioan anunță scopul care l-a călăuzit în scrierea Evangheliei; și anume, să prezinte pe omul Isus ca Dumnezeu întrupat (cf. 1 Ioan 1,1). Din incident în incident și din discurs în discurs el urmărește cu credincioșie obiectivul acesta. În concluzia sa el observă că scopul său în scriere era de a conduce pe alții să „creadă că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu” și crezând, să aibă „viața și numele Lui” (Ioan 20,30.31). În introducerea la prima sa epistolă, Ioan se referă din nou la experiența sa personală cu „Cuvântul” (1 Ioan 1,1-3). La fel, cuvintele de începere ale Apocalipsei declară că ea este „descoperirea lui Isus Hristos” (cap. 1,1). Vezi Nota adițională la sfârșitul capitolului; vezi la Filipeni 2,6-8; Coloseni 2,9.

Hristos este Dumnezeu veșnic în sensul suprem și absolut al termenului (vezi Nota adițională la sfârșitul capitolului). Pentru comentariu la ficțiunea că Isus era doar un om mare și bun vezi la Matei 16,16.

Dovezile dumnezeirii lui Hristos sunt multe și de necombătut. Acestea pot fi rezumate pe scurt: 1) viața pe care El a trăit-o (Evrei 4,15; 1 Petru 2,22), 2) cuvintele pe care le-a vorbit (Ioan 7,46; 14,10; cf. Matei 7,29), 3) minunile pe care le-a săvârșit (Ioan 5,20; 14,11), 4) profețiile pe care le-a împlinit (Luca 24,26.27.44; Ioan 5,39; DA 799). Vezi DA 406, 407.

Ioan 1:2

2. El. [„Același”, KJV]. Versetul 2 repetă lucrurile esențiale din v. 1, pentru accentuarea acestora.

Ioan 1:3

3. Toate. [„Toate lucrurile”, KJV]. Expresia filozofică obișnuită denotând întregul univers (vezi 1 Corinteni 8,6; Coloseni 1,16; cf. Evrei 1,1.2; vezi la Ioan 1,9).

Au fost făcute. Gr. ginomai, „au devenit”, „au ajuns la ființă”, „au ajuns să fie” (vezi la v. 1). Ioan descrie creațiunea ca un act împlinit. Cele materiale nu sunt veșnice, a fost un timp când ele „au fost făcute”.

Prin El. Ioan nu gândea la Logos sau „Cuvânt”, în sensul abstract, metafizic al filozofiei grecești. Asocierea lui Hristos cu Tatăl în lucrarea de creațiune este prezentată de repetate ori în NT (vezi Romani 11,36; 1 Corinteni 8,6; Coloseni 1,16.17; Evrei 1,1.2; cf. Apocalipsa 3,14). Aici Ioan Îl prezintă pe Hristos ca Creator al tuturor lucrurilor, așa după cum în Ioan 1,14 Îl prezintă ca purtătorul îndurării și harului divin pentru restatornicirea sau crearea din nou a tuturor lucrurilor. În veșnicia trecută Cuvântul nu a fost o entitate pasivă, inactivă, ci era asociat intim și activ cu Tatăl în dezvoltarea și administrarea „tuturor lucrurilor”.

Fără El. Același adevăr enunțat negativ. În chip unic și exclusiv „Cuvântul” este Creator.

Ioan 1:4

4. Viața. Gr. zoe, principiul de viață la care participă tot ce este viu, antiteza morții. Ioan se gândește în mod evident și la viața spirituală și mai ales la viața veșnică, în care se dă intrare celui care Îl primește pe Hristos și crede în El (vezi v. 12). Prin păcat omul s-a despărțit de sursa vieții și de aceea a ajuns să fie supus morții, dar perspectiva vieții veșnice a fost restatornică prin Isus Hristos (Romani 5,12.18; 6,23) și odată cu ea tot ce Adam pierduse prin neascultare. Vezi Ioan 10,10; 11,25; 14,6. „În Hristos este viața, originară, neîmprumutată, nederivată” (DA 530).

Lumina oamenilor. În textul grec articolul hotărât care precede atât „viața”, cât și „lumina” face egală „lumina” cu „viața”. Întunericul spiritual înfășurase de mult sufletul oamenilor, dar „adevărata Lumină” (v. 9) și desăvârșirea vieții divine strălucește acum pentru a ilumina cărarea fiecărui om (cf. Isaia 9,1.2). Nu numai că lumina cerului strălucește prin Hristos, El este acea lumină (Ioan 1,9). De repetate ori Ioan Îl citează pe Isus ca fiind lumină în sensul acesta (vezi Ioan 8,12; 9,5; 12,35.46; cf. 1 Ioan 1,5.6; 2,8). Lumina a fost totdeauna un simbol al prezenței divine (vezi la Geneza 3,24). După cum în primul act al creațiunii Dumnezeu a inundat lumea cu lumină (Geneza 1,3) tot așa, când Dumnezeu pornește lucrarea de creare din nou a chipului Său în sufletele oamenilor, mai întâi luminează inima și mintea lor cu lumina iubirii divine (2 Corinteni 4,6). „La Tine” zice psalmistul, „este izvorul vieții, prin lumina Ta vedem lumină” (Psalmii 36,9).

Ioan 1:5

5. Lumina. Adică, lumina iubirii divine manifestată în Cuvântul întrupat (vezi la v. 4).

Întuneric. Adică, întunericul moral al păcatului, întunericul mintal al neștiinței de iubirea și îndurarea lui Dumnezeu și perspectiva lipsită de nădejde a morții (vezi Efeseni 2,12). Tocmai pentru a înlătura acest vâl al întunericului a venit Lumina vieții în lumea aceasta (vezi 2 Corinteni 4,6).

Biruit-o. [„Cuprins-o”, KJV]. Gr. katalambano, „a prinde”, „a sesiza”, „a cuprinde”, fie literal cu mâinile sau figurat cu mintea. Katalambano este folosit în sensul de a „pricepe” sau a „înțelege” în Fapte 10,34; 25,25; Efeseni 3,18 dar mai adesea în sensul de „a apuca”, „a prinde” sau „a cuprinde” în Marcu 9,18; Ioan 8,3.4; 12,35; 1 Tesaloniceni 5,4; etc. Cuvântul englez „apprehend” reflectă ambele nuanțe de înțeles. Traducerea „biruit” (RSV) oferă ideea binelui triumfând asupra răului (cf. Efeseni 6,12; Coloseni 2,15). Traducerea aceasta a fost posibilă fiind influențată de concepția modernistă că Evanghelia lui Ioan reflectă dualismul mitraismului și pe Esenieni (vezi p. 54, 92). Totuși, dezvoltarea argumentației din Ioan 1,9-12 favorizează traducerea „cuprins-o” în sensul că întunericul personificat al sufletelor oamenilor nici nu a înțeles, nici nu a apreciat Lumina vieții (cap. 3,19; cf. DA 80).

Ioan 1:6

6. Trimis de Dumnezeu. În aceste cuvinte dramatice evanghelistul afirmă originea divină a mărturiei Botezătorului cu privire la Mesia (vezi la Ioan 1,23; cf. la Amos 7,14.15, Ioan 4,34).

Ioan. Adică, Ioan Botezătorul. Ioan Evanghelistul niciodată nu se referă la sine pe nume. Vezi la Matei 3,1-12; Luca 3,1-18. Pentru înțelesul numelui vezi la Luca 1,13.

Ioan 1:7

7. Să mărturisească. [„Să dea mărturie”, KJV]. În starea lor de orbire spirituală oamenii uitau în general lumina și nu erau primitivi de lumină (v. 10.20). Totuși, percepția sa spirituală l-a făcut pe Ioan să Îl recunoască pe Mesia (v. 32-34). Comparați cu Isaia 6,9; 2 Corinteni 4,4; Apocalipsa 3,17.18.

Lumină. Gr. phos, o sursă de lumină. Așa cum lămurește contextul, despre Hristos se spune aici că este lumina, după cum în v. 4 se spune că era purtător de lumină (vezi la v. 4, 5).

Să creadă. Cuvântul acesta apare în Evanghelia după Ioan de peste 100 de ori, subliniind importanța unui răspuns pozitiv la glasul lui Dumnezeu.

Ioan 1:8

8. Nu era el lumina. [„El nu era Lumina aceea”, KJV]. Vezi la v. 20.

Ioan 1:9

9. Adevărata lumină. Orice altă „lumină” decât aceea care pornește de la Isus Hristos este falsă (cf. Isaia 50,11; Iacov 1,17). Totuși, este probabil că Ioan nu folosește aici cuvântul „adevărată” în contrast cu „falsă”, lăsând să se înțeleagă că toate celelalte lumini sunt false și înșelătoare, deoarece Hristos a vorbit mai apoi de Ioan Botezătorul ca fiind „lumina care este aprinsă și luminează” (cap. 5,35) [gr. luchnos, „lampă”, „candelabru” în contrast cu phos lumina însăși, de la v. 7] (cap. 5,35). Dar Ioan Apostolul tăgăduiește (cap. 1,8) că Ioan Botezătorul era „lumina aceea” de care vorbește el aici. Deosebirea dintre Ioan Botezătorul și Isus nu era diferența dintre fals și adevărat, ci dintre parțial și deplin (vezi la 1 Corinteni 13,10). Mărturia lui Ioan ar putea fi asemănată cu strălucirea planetei Venus sau cea a lui Sirius (vezi la Isaia 14,12), dar în Isus lumina adevărului arde cu flăcări ca ale soarelui la miezul zilei (vezi la Maleahi 4,2; 2 Petru 1,19). Ioan Îl mai prezintă pe Isus și ca „pâinea adevărată” (cap. 6,32), „vița adevărată” (cap. 15,1), „ușa adevărată” (cap. 10,7-9) și ca adevărul însuși (cap. 14,6).

Care, venind. [„Care vine”, KJV] În textul grec expresia aceasta se poate referi fie la „orice om” [KJV], fie la „adevărata lumină” (RSV). În cap. 3,19 lumina este din nou amintită ca venind în lume. În cap. 5,43; 7,28; 10,10; 16,28; 18,37 (cf. 1,31; 6,14; 11,27) Isus Se referă la propria Sa venire, nu ca un prunc în Betleem, ci în rolul Său de Mesia. În cap. 12,46 Isus zice: „Eu am venit ca să fiu lumină în lume”.

În cap. 1,10, Ioan afirmă că Hristos „adevărata Lumină” era în lume. N-ar fi fost potrivit ca El să menționeze venirea Lui în lume în versetul precedent? Unii au sugerat că, dacă propoziția „care vine în lume” se referă la „orice om”, aceasta ar fi excesiv, în timp ce dacă se referă la „adevărata Lumină” ar părea că adaugă înțeles și pregătește calea pentru declararea întrupării din v.14. Totuși, exprimarea din KJV este perfect valabilă din punct de vedere gramatical.

Lume. Gr. kosmos, în general „lumea” din punct de vedere al aranjamentului ei armonios (vezi la Matei 4,8). Ioan folosește pe kosmos de vreo 80 de ori, în comparație cu de numai 15 ori în cele trei sinoptice și prin el desemnează lumina oamenilor, mai ales aceia care se împotrivesc lui Dumnezeu și adevărului.

Luminează pe orice om. Aceasta nu vrea să spună că toți oamenii sunt în mod necesar luminați de lumină, ci că dacă oamenii sunt cumva luminați, aceasta urmează să se facă cu ajutorul acestei lumini (cf. Ioan 6,68; Fapte 4,12). Toată lumina pe care o au oamenii vine de la Hristos (DA 464, 465). Adevărata lumină luminează asupra tuturor oamenilor în același sens, în care Isus a murit pentru toți oamenii, dar aceasta nu înseamnă că toți oamenii Îl cunosc sau că vor fi mântuiți. Ioan nu se referă aici la o vagă scânteie de lumină sălășluind în sufletele oamenilor, sfinți, păcătoși și păgâni deopotrivă, ci la lumina unei cunoștințe mântuitoare al lui Isus Hristos (vezi DA 317). Ioan lămurește în v. 10-12 că, în cea mai mare parte „lumea nu L-a cunoscut” și „ai Săi nu L-au primit”. Aceștia, deci, nu erau luminați de „adevărata Lumină”. Așa cum se grăbește Ioan să adauge, numai cei „ce L-au primit” și au crezut în El sunt desemnați aici în mod deosebit (v. 12; cf. DA 317)

Ioan 1:10

10. În lume. Adică, între oameni. Vezi la v. 9.

Făcută prin El. Vezi la v. 3.

Nu L-a cunoscut. Adică, „lumina” n-a recunoscut pe Isus ca Mesia, „adevărata Lumină”. Nu numai atât; ea L-a lepădat și L-a crucificat. Vezi la v. 11.

Ioan 1:11

11. Ai Săi. Gr. ta idia, o expresie idiomatice însemnând aici „propriul său [cămin]” (vezi Ioan 16,32; 19,27; Fapte 21,6; EGW Materialul suplimentar la Ioan 1,1-3.14). Aceasta probabil nu este o aluzie directă la respingerea lui Isus la Nazaret, „căminul” Lui literal, ci la „casa lui Israel” în mod colectiv (Matei 10,6; 15,24; cf. Exod 19,5; Deuteronom 7,6), națiunea aleasă. A doua apariție a expresiei „ai Săi”, hoi idioi, este la plural, însemnând „propriul său [neam]”. Deși propriii frați ai lui Isus (Ioan 7,3-5) și concetățeni (Luca 4,28.29), au tăgăduit mesianitatea Lui, Ioan aici se referă probabil la membrii „casei lui Israel” individual și îndeosebi la conducătorii ei. Aceștia erau „oile pierdute ale casei lui Israel” (Matei 15,24).

Nu L-au primit. A patra evanghelie este uneori numită evanghelia lepădării, deoarece ea trasează mai pe deplin decât o fac celelalte evanghelii procesul prin care conducătorii lui Israel L-au lepădat pe Mesia (vezi cap. 3,11; 5,43; 6,66; 8,13, 9,29; 10,25; 12,37.42; 19,15; etc.). De fapt, multe inimi sincere „L-au primit” ici și colo (cap. 1,12; vezi cap. 2,11; 3,2; 4,29.39.42.53; 6,14; 7,31.40.41.43; 8,30; 10,19.42; 11,45; etc.).

Ioan 1:12

12. Tuturor celor ce L-au primit. Nu numai ca pe un om bun sau ca pe un profet, ci ca pe Fiul lui Dumnezeu, Trimisul lui Dumnezeu, Mesia. Ioan aici stigmatizează ca eroare credința că numai pentru că Hristos a murit pentru toți oamenii, pentru aceea toți vor fi mântuiți. Marcată la fel ca falsă este credința că Dumnezeu predestinează pe anumiți oameni spre a fi mântuiți și pe alții spre a fi osândiți. Ioan declară emfatic că factorul decisiv se găsește în oamenii înșiși – „tuturor acelor” [„toți aceia”] care primesc și cred le este garantată intrarea în situația de fiu. Cu privire la predestinare vezi mai departe la Isaia 55,1; Efeseni 1,5; Apocalipsa 22,17.

Celor care cred. Vezi la v. 7.

În numele Lui. A crede în numele altuia nu este echivalent cu a-l crede pe el. Aceasta din urmă poate să însemne simplu că cineva dă crezare cuvintelor altuia. Demonii dau crezare faptului că există un Dumnezeu (Iacov 2,19), dar aceasta este o experiență foarte diferită de aceea de a crede „în numele lui Dumnezeu”. Cea dinainte este un act intelectual; cea din urmă este un act moral și spiritual. A crede în numele lui Hristos înseamnă a-și însuși cele prevăzute pentru mântuire de Isus Hristos. „Credința este condiția pe temeiul căreia Dumnezeu a văzut de bine să făgăduiască iertare păcătoșilor; nu că este vreo virtute în credința prin care mântuirea este meritată, ci credința poate să pună stăpânire [să-și însușească] meritele lui Hristos, leacul prevăzut pentru păcat” (EGW RH 4 noiembrie 1850).

Cuvântul „nume” este folosit aici într-un sens idiomatic aramaic, însemnând persoana însăși.

Dreptul. [„Putere”, KJV]. Gr. exousia, „autoritate”, „drept”, „puterea de atingere”, nu dunamis, „putere” în sensul obișnuit. În cap. 5,27 exousia este pe bună dreptate tradus „autoritate”. Din cauza păcatului omul a pierdut toate drepturile și a meritat pedeapsa cu moartea. Planul mântuirii a refăcut ocazia omului de a-L cunoaște pe Dumnezeu și a-I servi.

Să se facă. [„Să devină”, KJV]. Dumnezeu nu face în mod arbitrar pe oameni copii ai Săi; El îi face în stare să devină așa ceva dacă aleg aceasta.

Copii ai lui Dumnezeu. [„Fii ai lui Dumnezeu”, KJV]. Literal, „copii ai lui Dumnezeu”, expresia care este folosită la Ioan (vezi Ioan 11,52; 1 Ioan 3,1.2.10; 5,2), care niciodată, în textul grec, nu folosește „fii ai lui Dumnezeu” când se referă la creștini. A deveni fiu sau copil al lui Dumnezeu înseamnă a intra în legătura de legământ (vezi la Osea 1,10) prin naștere din nou (Ioan 3,3).

Ioan 1:13

13. Născuți. Vezi la cap. 3,3-8.

Nu din sânge. Adică, nu prin naștere naturală.

Voia firii. [„Voia cărnii”, KJV]. Poate dorință sexuală.

Om. Gr. aner, „bărbat”, probabil aici o referire la dorința după urmași.

Din Dumnezeu. Motivele omenești și plănuirea omenească nu joacă nici un rol în nașterea de care vorbește Ioan. Ea se aseamănă nașterii fizice numai în sensul că ambele marchează începutul unei vieți noi (vezi la Ioan 3,3-8; Romani 6,3-5). Ea nu este realizată prin inițiativă și acțiune omenească, ci este o creațiune cu totul nouă, cu totul dependentă de voia și acțiunea lui Dumnezeu Însuși. El este Acela care lucrează în noi „și voința și înfăptuirea după buna Lui plăcere” (Filipeni 2,13). Ioan nu exclude libera alegere a omului cu privire la convertire (vezi la v. 12), și nici nu tăgăduiește nevoia conlucrării omului cu puterile cerești. El doar afirmă că inițiativa și puterea sunt ale lui Dumnezeu.

Ioan 1:14

14. S-a făcut trup. Înțelegerea mărginită se oprește la pragul iubirii înțelepciunii și puterii nemărginite – derutată și neînstare de a merge mai departe. Pavel vorbește despre întrupare ca de o mare taină (1 Timotei 3,16). A căuta dincolo de ceea ce a făcut cunoscut inspirația înseamnă a se adânci în taine pentru înțelegerea cărora minții omenești îi lipsește capacitatea. Vezi la Ioan 6,51; 16,28.

Ioan a afirmat deja adevărata dumnezeire a lui Hristos (vezi la v. 1) și acum afirmă adevărata Lui natură omenească. Hristos este divin în sensul deplin și absolut al cuvântului; El este și uman în același sens, cu excepția că „n-a cunoscut păcat” (2 Corinteni 5,21). Scripturile proclamă de repetate ori și emfatic adevărul acesta fundamental (vezi Luca 1,35; Romani 1,3; 8,3; Galateni 4,4; Filipeni 2,6-8; Coloseni 2,9; 1 Timotei 3,16; Evrei 1,2.8; 2,14-18; 10,5; 1 Ioan 1,2; etc.; vezi la Filipeni 2,6-8; Coloseni 2,9). Deși Hristos avusese la origine chipul lui Dumnezeu n-a socotit ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu, ci S-a dezbrăcat pe Sine însuși” și „făcându-Se asemenea oamenilor”, „la înfățișare a fost găsit ca un om” (Filipeni 2,6-8, RSV). „În El locuiește trupește toată plinătatea Dumnezeirii” (Coloseni 2,9); Cu toate acestea „a trebuit să Se asemene fraților Săi în toate” (Evrei 2,17). „Din zilele veșniciei Domnul Isus Hristos a fost una cu Tatăl”, dar „El a ales să redea sceptra în mâinile Tatălui și să coboare de pe tronul universului”, „pentru ca să poată locui în mijlocul nostru ca să ne facă să cunoaștem de aproape caracterul Său divin și viața Sa divină (DA, 19, 22, 23).

Cele două naturi, cea divină și cea umană, au fost în chip tainic contopite într-o singură persoană. Divinitatea a fost îmbrăcată cu umanitatea, nu schimbată cu ea. Când S-a făcut om, Hristos nu a încetat în nici un sens să fie Dumnezeu. Cele două naturi au devenit intim și inseparabil una, totuși fiecare a rămas distinctă. Natura omenească n-a fost schimbată în natură divină, nici natura divină în natură omenească. Vezi Nota adițională la sfârșitul capitolului; vezi la Matei 1,1; Luca 1,35; Filipeni 2,6-8; Evrei 2,14-17; vezi EGW Material suplimentar la Ioan 1,1-3.14; Marcu 16,6; Filipeni 2,6-8; Coloseni 2,9; Evrei 3,14-17.

Hristos „a luat dispozițiile naturii omenești” (EGW ST 2 aug. 1905), dar natura omenească era totuși „desăvârșită” (DA 664). Deși, ca om ar fi putut să păcătuiască, nici o umbră de stricăciune sau înclinație spre așa ceva nu se afla asupra Lui; El nu avea înclinație spre păcat (EGW Scrisoarea 8, 1895, vezi p. 1128). El „a fost ispitit în toate ca și noi, dar fără păcat” (vezi la Evrei 4,15). Vezi Nota adițională la sfârșitul capitolului.

A locuit. Gr. skenoo, literal „corturit” sau „și-a întins cortul” printre noi (cf. DA 23). Hristos a devenit unul dintre noi pentru a descoperi mai bine iubirea Tatălui, pentru a Se face părtaș la experiențele noastre, pentru a ne da un exemplu, pentru a ne ajuta în ispitele noastre, a suferi pentru păcatele noastre și pentru a ne reprezenta înaintea Tatălui (vezi la Evrei 2,14-17). Cuvântul veșnic care a fost dintotdeauna cu Tatăl (vezi la Ioan 1,1), urma acum să devină Emanuel, „Dumnezeu cu noi” (vezi la Matei 1,23).

Plin. Aceasta se aplică lămurit la Cuvântul întrupat. Locuind pe pământ ca un om între oameni, Cuvântul era „plin de har și de adevăr”.

De har și de adevăr. Gr charis kai aletheia. Charis înseamnă aici „bunăvoință”, „bunătate”, „favoare [nemeritată]”, „îndurare”. Aletheia se referă la „adevărul” despre iubirea lui Dumnezeu Tatăl pentru păcătoși așa cum este descoperit în planul mântuirii și în Mântuitorul întrupat. Aici, charis este echivalent cu ebr. chesed (vezi Nota adițională la Psalmul 36; vezi la Iov 10,12), după cum aletheia este la ebraicul emeth, „credincioșie”, „credibilitate”. Ca „îndurare” și „adevăr” aceste cuvinte apar împreună în VT într-un cadru clar mesianic, în Psalmii 85,10.11. Tocmai aceste atribute ale lui Hristos a dorit Dumnezeu să le descopere. Pe când era pe pământ El era plin de ele și putea în felul acesta să dea o deplină și întregă descoperire a Tatălui. Dumnezeu este totdeauna credincios față de propriul Său caracter și caracterul Său este descoperit în modul cel mai deplin în îndurarea sau harul Lui.

Cu cincisprezece veacuri înainte de întrupare Dumnezeu instruisese pe Israel să-I construiască un „sanctuar” sau cort, pentru ca să poată „locui în mijlocul lor” (Exod 25,8). După cum, în trecut, prezența divină se arătase în forma slavei șechinei deasupra tronului milei de pe chivot și în altă parte (vezi la Geneza 3,24; Exod 13,21), tot așa acum aceeași slavă se manifestase în persoana lui Isus. Pentru faptul acesta Ioan și colegii săi ucenici dădeau mărturie ca martori oculari și pentru ei lucrul acesta era dovadă incontestabilă că

Isus ieșise de la Tatăl. O astfel de slavă n-ar fi putut veni din altă sursă.

Este demn de reținut că în limba ebraică cuvintele mishkan, „loc de locuit”, „cort”, „tabernacol” și shekinah, derivă și unul și altul de la shaken, „a locui”, „a rămâne”. În grecește skene, „cort”, „tabernacol” este la fel de înrudit cu skenoo, „a face corturi”, „a tabernacula” și în felul acesta „a locui”, „a rămâne”. În vremurile trecute slava dumnezeiască, „Prezența” sfântă, locuise în mijlocul poporului ales în tabernacolul literal; acum, spune Ioan, aceeași „Prezență” plină de slavă, Dumnezeu Însuși, venise să locuiască în mijlocul poporului Său în persoana Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. Se consideră că slava de care vorbește Pavel în Romani 9,4 urmează să fie identificată cu slava șechinei, cum este posibil și cu „norul luminos” care a apărut cu prilejul schimbării la față (Matei 17,5). În pasajul clar mesianic din Isaia 11,1-10 venirea lui Mesia este prezisă și cu privire la El este spus că, literal, „sălășluirea Lui va fi plină de slavă”. Potrivit cu Psalmii 85,9.10, ziua mântuirii va aduce din nou „slava” lui Dumnezeu „să locuiască în țară” și atunci „bunătatea [sau harul, ebr. chesed, vezi notă adițională la Psalmii 36] și credincioșia [ebr., emeth, „credincioșie”, „credibilitate”] se vor întâlni (vezi DA 762). Aceleași două cuvinte chesed și emeth, „îndurător” și „milostiv” sunt legate laolaltă în proclamarea „numelui” Domnului, când s-a îngăduit lui Moise să privească „slava” Lui [ebr. chabod] (vezi la Exod 33,22; 34,6). Aceste pasaje mesianice (și altele ale VT) găsesc o foarte intimă paralelă aici în Ioan 1,14, unde la întrupare, slava care n-ar fi putut să vină decât de la fața Tatălui a fost manifestată în întruparea Cuvântului și „a locuit printre noi”, „plin de har și de adevăr”.

Fiecare aspect major al vieții lui Hristos a jucat un rol important în lucrarea de mântuire. Nașterea Lui din fecioară a reunit familiile înstrăinate din cer și de pe pământ. El a adus divinitatea jos pe pământ pentru ca să poată purta umanitatea cu El înapoi în cer. Viața Lui desăvârșită ca om ne oferă un exemplu de ascultare (Ioan 15,10; 1 Ioan 2,6) și sfințire (Ioan 17,19); ca Dumnezeu, El ne dă putere să ascultăm (Romani 8,3.4). Moartea Lui înlocuitoare a făcut posibil ca noi să ne bucurăm de un timp de probă (CS 137) și ca El să „îndreptățească” pe „mulți” (Isaia 53,5.11; Romani 5,9; Tit 2,14). Prin credința în moartea Sa noi suntem eliberați de vinovăția păcatului și prin credința în viața Sa, de sub puterea lui (Rom. 5,1.10; Filipeni 4,7). Învierea Lui plină de slavă ne asigură că într-o zi și noi vom „îmbrăca” nemurirea (1 Corinteni 15,12-22.51-55). Înălțarea Lui confirmă făgăduința Lui de a reveni și a ne lua cu El pentru a întâmpina pe Tatăl (Ioan 14,1-3; Fapte 1,9-11a) și prin aceasta să completeze lucrarea de mântuire a „poporului său”. Aceste cinci aspecte ale misiunii lui Hristos pe pământ erau toate subiecte ale profeției (Isaia 9,6.7; 53; 61,1-3; Psalmii 68,18).

Slavă. Gr. doxa, aici echivalent cu ebr. kabod, care este folosit în VT cu privire la „slava” sfântă a prezenței sălășluitoare a Domnului, șechina (vezi la Geneza 3,24; Exod 13,21; cf. la 1 Samuel 4,22). LXX-a are doxa de 177 de ori pentru kabod. Ioan și tovarășii săi ucenici au dat mărturie ca martori oculari pentru faptul istoric că „Cuvântul S-a făcut trup” (Ioan 1,14; vezi cap. 21,24; 1 Ioan 1,1.2). Aici Ioan fără îndoială se gândește la experiențe de felul celei de la schimbarea la față când divinitatea a străfulgerat pentru o clipă prin natura omenească. La fel, Petru vorbește despre faptul că a fost „martor ocular” al „măririi” și „slavei minunate” a lui Hristos la schimbarea la față (2 Petru 1,16-18). Slava aceasta, adaugă Petru, a însoțit declarația: „Acesta este Fiul Meu preaiubit”. Pentru diferite ocazii din viața lui Isus când slava cerului a iluminat Fața Lui vezi la Luca 2,48. În Ioan 17,5 Isus Se roagă Tatălui: „Proslăvește-Mă la Tine însuși cu slava pe care o aveam la Tine înainte de a fi lumea”. Credința creștină se întemeiază pe faptul că această „slavă” divină se întemeia pe o persoană istorică, Isus din Nazaret. În al doilea rând, Ioan s-ar putea să aibă în minte și desăvârșirea de caracter exemplificată de Mântuitorul (vezi mai sus la „De har și de adevăr”).

Singurul născut. Gr. monogenes, din două cuvinte care înseamnă „unic” și „fel” și astfel tradus „unic”, „numai”, „numai unul de un fel”. Ca și cu titlul Logos (vezi la v. 1) numai Ioan folosește cuvântul monogenes cu privire la Hristos (vezi Ioan 1,18; 3,16.18; 1 Ioan 4,9). Absența articolului hotărât în textul grec sau îl face pe monogenes nedefinit, „un numai unul” sau îl face o expresie de calitate, în care caz Ioan ar zice: „slavă ca a unui numai unul [care a venit] de lângă Tatăl”. Acesta pare evident sensul aici. Vezi la Luca 7,12; 8,42, unde monogenes este tradus „numai [singurul]”.

În Evrei 11,17 monogenes este folosit cu privire la Isaac, care în nici un caz nu era „singurul fiu” al lui Avraam și nici primul născut. Dar el era fiul făgăduinței și ca atare cel destinat să succedă tatălui său ca moștenitor al dreptului de naștere. (Geneza 25,1-6; Galateni 4,22.23). „La fel cu privire la cele cinci texte din scrierile lui Ioan cu privire la Hristos, traducerea ar trebui să fie una din următoarele: „unic”, „scump”,

„singur”, „exclusiv”, „singurul de felul lui”, dar nu „singurul născut”. (Problems in Bible Translation, p. 198).

Traducerea „singurul născut” [KJV] de aici și alte locuri, pare că își are obârșia la părinții timpurii ai bisericii catolice și a pătruns în traduceri engleze timpurii sub influența Vulgatei latine, Biblia oficială a Bisericii Catolice. Reflectând exact textul grec, diferite manuscrise latine vechi dinaintea Vulgatei zic „singurul” și nu „singurul născut”. Ideea că Hristos era născut din Tatăl înainte de toată creațiunea apare de prima dată în scrierile lui Origen, pe la anul 230 d.Hr. Arie, cu vreo secol mai târziu, este cel dintâi care a folosit *gegennehmen*, cuvântul grec corect pentru „născut” când vorbește despre Hristos și afirmă că El era „născut din Dumnezeu înainte de toate veacurile” (vezi Nota adițională la sfârșitul capitolului). Cuvântul acesta grec nu este niciodată folosit în Biblie cu privire la Hristosul preîncarnat. Ideea că Hristos a fost „născut” de Tatăl la un timp oarecare din veșnicia trecută este cu totul străină de Scripturi. Pentru o discuție detaliată a subiectului vezi la Problems in Bible Translation, p. 197-204.

Înțeles în chip corespunzător cu privire la situația unică a lui Hristos ca Fiul lui Dumnezeu, cuvântul monogenes face deosebire între El și alții cărora prin credința în El li se dă „dreptul” [„puterea”] să se facă [„să devină”] copii ai lui Dumnezeu” (v. 12) și care sunt în mod specific declarați a fi „născuți din Dumnezeu” (v. 13). Hristos este și a fost totdeauna, adevărat „Dumnezeu” (vezi la v. 1) și în virtutea acestui fapt noi „devenim fiii lui Dumnezeu” când Îl primim pe Hristos și credem în numele Lui.

Enunțarea din v. 14 se ocupă evident cu întruparea și scopul ei este de a scoate în evidență faptul că Cuvântul întrupat a păstrat natura divină, așa cum este evidențiat de manifestarea slavei divine dinaintea întrupării (vezi cap. 17,5). Deși cuvântul monogenes înseamnă strict „unic” sau „singurul” și nu „singur născut”, cu toate acestea Ioan îl aplică aici la Hristos la întruparea Lui, la timpul când „Cuvântul s-a făcut trup”, pentru ca să locuiască în mijlocul nostru. Pavel confirmă aplicația aceasta în Evrei 1,5.6 unde leagă cuvintele *gegenneka*, „om născut” (de la *gennaos*, „a naște”) și *prototoktos*, „întâi născut” (de la *pro*, „înainte” și *tikto*, „a naște”), cu timpul „când aduce iarăși în lume pe Cel întâi născut”. Pare deci cu totul neîntemeiat să înțelegem pe monogenes ca referindu-se la o naștere misterioasă a „Cuvântului” la vreo dată oarecare în veșnicia trecută. Pentru o discuție a lui Hristos ca Fiul al lui Dumnezeu vezi la Luca 1,35 și ca Fiul al omului vezi la Matei 1,1; Marcu 2,10; vezi și EGW Material suplimentar la Filipeni 2,6-8; Coloseni 2,9.

Din Tatăl. Gr. *para theou*, literal, „cu Tatăl” sau „lângă Tatăl”, aici probabil cu însemnătatea de „alături de Tatăl”. Prepoziția greacă *para* are uneori puterea de *ek*, „din”, „de la”, care aici concordă cel mai bine cu contextul. Logosul întrupat venise de la fața [„prezența”] Tatălui când a intrat în lume. Vezi la cap. 6,46.

Ioan 1:15

15. Ioan a mărturisit. Literal, „Ioan dă mărturie” sau „Ioan mărturisește”. Trecuse mai mult de o jumătate de secol de la martirajul lui Ioan Botezătorul, dar mărturia lui cu privire la Hristos a răsunat în decursul anilor ca un ecou. Era adevărat cu privire la el așa cum era cu privire la Abel că „vorbește el încă, măcar că este mort” (Evrei 11,4). Vezi Ioan 1,19-36; 3,27-36; vezi la Matei 3,11.12; Luca 3,15.

El este Acela. Botezătorul identifică pe Isus ca fiind Acela despre care el vorbise de la începutul lucrării lui (vezi v. 27, 30).

După mine. Adică, din punct de vedere al timpului. Isus nu a venit „după” Ioan în sensul în care uceniciei, ca învățăcei, veneau „după” Isus (vezi la Matei 10,37.38).

Este. [„Este preferat”, KJV]. Literal, „a devenit” sau, aici, „are precedentă”. Ioan nu a pus niciodată la îndoială rangul superior și demnitatea superioară a lui Mesia. Vezi cap. 3,28-31.

Înainte de mine. Gr. *emprosthen mou*, „în fața mea” și anume, în mărime relativă.

Era înainte de mine. Adică, din punct de vedere al timpului. Aici, pentru cuvântul „înainte” Ioan folosește *opiso*, în timp ce în propoziția anterioară folosește pe *emprosthen*. Având în vedere faptul că Ioan era cu vreo șase luni mai mare decât Isus, aici referirea este în mod clar cu privire la existența dinaintea de

întropare a lui Isus.

Unii traducători și comentatori consideră v. 15 o interpolare care întrerupe firul gândirii dintre v. 14, 16. Totuși, apostolul în chip manifest introduce mărturia Botezătorului în acest punct pentru a o confirma pe aceea a discipolilor deja menționată în v. 14, cu privire la poziția înălțată și la preexistența lui Hristos. Importanța dată de biserica primară mărturiei lui Ioan Botezătorul reflectă afirmațiile exprese ale Domnului nostru Însuși (vezi Ioan 5,32-36; cf. Matei 11,11).

Ioan 1:16

16. Plinătatea Lui. Vezi la Ioan 1,14; cf. Coloseni 1,19; 2,9; Efeseni 3,19; 4,13.

Har după har. Probabil însemnând, „har adăugat la har”. Zi după zi fiecare credincios adevărat merge la comorile cerești pentru a obține har divin îndestulător pentru a face față nevoilor zilei. Zilnic el crește în har și în înțelegerea scopului lui Dumnezeu pentru viața sa (cf. 2 Petru 3,18). El înaintează stăruitor către ținta unui caracter desăvârșit (vezi Matei 5,48).

Ioan 1:17

17. Legea. Adică, sistemul religiei revelate sub care au trăit iudeii în timpurile VT, rânduit de Dumnezeu dar pervertit treptat de tradiția omenească (vezi la Marcu 7,9-13). În zilele lui Hristos termenul „lege” cuprindea nu numai Decalogul, dar și tot ce scriseseră Moise și prorocii (Luca 24,27, 44) – așa cum erau interpretate de rabini. În și prin ea, așa cum fusese dată la origine de Dumnezeu, „legea” era bună (cf. Romani 3,1.2). Ea era menită să conducă pe oameni la mântuire prin credința în Mesia ce avea să vină (Ioan 5,39.45-47; Luca 24,25-27.44). Faptul că „unii n-au crezut” (Romani 3,3), ci au căutat mântuirea „prin faptele legii” (cap. 9,32) și nu prin credință și drept urmare nu au izbutit să intre în odihna spirituală pe care Dumnezeu o intenționa pentru ei (Evrei 3,18.19; 4,2), nu înseamnă că sistemul însuși așa cum era rânduit de Dumnezeu era defectuos. Tot ce face Dumnezeu este „desăvârșit” (Deuteronom 32,4). Au fost mulți în timpurile VT care „au fost lăudați pentru credința lor” (Evrei 11,39). De fapt, niciodată n-a fost o altă cale de a fi „lăudați” decât „prin credință”.

Pentru felul în care tradiția omenească a pervertit planul mântuirii prin accentuarea formelor religiei și nu obiectivele ei spirituale și morale vezi la Marcu 7,1-13. Pentru expunerea de către Hristos a adevăratului spirit al legii așa cum este aplicat la problemele vieții zilnice vezi la Matei 5,17-22. Pentru o discuție a cuvântului „lege” însuși vezi la Galateni 3,24. Cu privire la mijloacele de mântuire în timpurile VT vezi la Ezechiel 16,60.

Prin Moise. Literal, „prin Moise”. „Legea” nu și-a avut originea în Moise, ci în Dumnezeu. Moise a fost numai agentul prin care voia revelată a lui Dumnezeu a fost transmisă oamenilor (vezi Deuteronom 5,22 la 6,1; Evrei 1,1).

Dar. Cuvântul acesta a fost adăugat de traducători. El lasă să se înțeleagă un contrast mai puternic între „lege” și „har” decât pare că intenționa Ioan. Ioan nu vrea să spună că sistemul făcut cunoscut prin Moise era rău, în comparație cu acela făcut acum cunoscut prin Hristos, ci că oricât de bun era sistemul lui Moise, acela a lui Hristos este și mai bun (vezi Evrei 7,22; 8,6; 9,23; 10,34).

Harul și adevărul. Vezi la v. 14, 16. Aceste atribute divine erau inerente în sistemul religiei revelate din timpurile VT (vezi Exod 34,6.7), dar în practică, fuseseră pierdute sub un strat gros de tradiție omenească. Contrastul dintre „lege” și „har” nu este atât de mult un contrast între sistemul religiei din timpurile VT, care privea înainte către un Mesia care avea să vină și acela făcut cunoscut de Hristos (cf. Evrei 1,1.2), cât între interpretarea pervertită dată harului și adevărului revelat al lui Dumnezeu de către exponenții oficiali ai legii, rabinii (cf. Romani 6,14.15; Galateni 5,4) și adevărul așa cum este revelat prin Isus Hristos.

Afirmând că „adevărul” vine prin Hristos, Ioan Îl identifică pe El ca fiind realitatea către care arătau toate simbolurile și ceremoniile VT, care nu erau mai mult decât o umbră a lucrurilor viitoare mai bune. Tipul s-a întâlnit cu antitipul în Hristos (Coloseni 2,16.17). Ioan nu lasă să se înțeleagă în nici un sens că sistemul VT era fals sau eronat.

Prin Isus Hristos. Hristos era Acela care vorbise prin Moise și profeți (1 Petru 2,9.10; PP 366). Acum El S-a arătat în persoană pentru a reafirma marile adevăruri veșnice făcute cunoscut acestor bărbați sfinți din vechime și pentru a le readuce la strălucirea lor originală, neîntunecate de tradiția omenească (vezi la Matei 5,17-19). El a venit să Îl facă cunoscut pe Tatăl în adevăratul Lui caracter (cf. Exod 34,6.7), să determine pe oameni să practice dreptatea și mila și să umble smeriți înaintea lui Dumnezeu (Mica 6,6-8). Acela care „a vorbit în vechime părinților noștri prin proroci, în multe feluri și în multe chipuri”, a vorbit acum prin Fiul Său (Evrei 1,1.2).

Aici, pentru prima dată, Ioan se referă la Domnul folosind numele istoric, Isus Hristos (vezi la Matei 1,1). „Cuvântul” veșnic a ajuns să fie întrupat, om între oameni și, de aici înainte, Ioan vorbește despre El ca atare.

Ioan 1:18

18. Nimeni n-a văzut vreodată pe Dumnezeu. Adică, pe Tatăl (cf. PP 366). Păcătoșii nu pot să Îl vadă pe Dumnezeu față către față și să trăiască. Nici chiar lui Moise, marele dătător de lege a lui Israel, nu i s-a îngăduit să-L privească (Exod 33,20; Deuteronom 4,12). Unii au fost martori ai slavei prezenței divine (vezi al Ioan 1,14), dar în afară de viziune, nimeni nu a văzut persoana divină (cf. Isaia 6,5). Hristos a venit să Îl facă cunoscut pe Tatăl și practic aceia care L-au văzut pe El, L-au văzut pe Tatăl (Ioan 14,7-11). Vezi și cap. 5,37; 6,46.

Fiu. Vezi la cap. 1,14; 3,16. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) între exprimările „Fiu” și „Dumnezeu”. În ambele cazuri, referirea ar fi la Hristos. Dacă este acceptată exprimarea „Dumnezeu” sensul ar fi atunci: „unicul, chiar Dumnezeu, cel care este în sânul Tatălui” sau „singurul [care este] Dumnezeu, cel care este în sânul Tatălui”.

În sânul. Probabil o expresie idiomatică arătând cea mai intimă legătură posibilă (cf. cap. 13,23). Cel care cunoaște cel mai bine pe Tatăl este Acela care a venit din cer pentru a-L face cunoscut oamenilor (cap. 14,7-9).

L-a făcut cunoscut. Gr. exegeomai, „a conduce”, „a desfășura [în învățare]”, „a descoperi”, „a interpreta”. Cuvântul nostru „exegeză” derivă de la același cuvânt grec.

Ioan 1:19

19. Mărturisirea făcută de Ioan. [Isus declarat „Mielul lui Dumnezeu”, Ioan 1,19-34. Vezi harta p. 216]. Adică, mărturia lui despre Hristos, în 1) ziua când delegația din Ierusalim a venit să-l cerceteze (v. 19-28), 2) ziua următoare, când a identificat public pe Isus ca „Mielul lui Dumnezeu” (v. 29-34) și 3) a treia zi, când a prezentat în mod particular pe doi din ucenicii săi lui Isus (v. 35, 36). Ioan evanghelistul începe narațiunea Evangheliei sale cu o relatare a mărturiei Înainte mergătorului cu privire la mesianitatea lui Isus din Nazaret. Comparați Matei 3,1.2; Marcu 1,1-4; Luca 3,1-6; Fapte 10,37.38; vezi la Luca 3,15-18.

Când iudeii au trimis. Adică, Sinedriul, autoritatea iudaică supremă a vremii (cf. cap. 5,15-18; 7,13; 9,22; 18,12; vezi p. 67). Întrebările puse acum lui Ioan reflectă marea stimă în care el era ținut de popor în general (Matei 14,5; 21,26) și serioasa atenție dată de conducători credinței populare că el era un profet și că poate s-ar fi putut să fie Mesia (vezi Luca 3,15). Extinderea influenței lui Ioan este evidentă din faptul că între ascultătorii săi erau nu numai mari mulțimi de oameni de rând (Matei 3,5), dar și conducătorii religioși (v. 7) și politici (vezi Matei 14,4; DA 214) ai națiunii. Agitația ajunsese la un așa grad încât Sinedriul nu mai putea să nu se ocupe de problemă. Poporul presase fără îndoială pe conducători să dea un răspuns chiar la întrebările cu care delegația îl întâmpina acum pe Ioan. Se poate presupune (vezi la Ioan 1,25) că conducătorii ar fi recunoscut dreptul unui profet, ca un crainic direct de la Dumnezeu, să învețe fără autorizația lor, odată ce validitatea împuternicirii lui era stabilită (vezi la Matei 12,38; 16,1). Altminteri, ei exercitau dreptul de control asupra întregului învățământ public (vezi Mișna, Sanhedrin 11, ed. Socino a Talmudului, p. 558-600).

Din Ierusalim. Poate la distanță de 25 de mile.

Preoți și leviți. Vezi la Exod 28,1; Deuteronom 10,8. Deși cea mai mare parte din preoți și leviți erau Saducheii, delegația aceasta era alcătuită din Farisei (vezi la Ioan 1,24), poate pentru că ei erau mai

preocupați de problemă. La fel, Fariseii au fost aceia care au hărțuit pe Isus mai târziu. Poate că preoții și leviții au fost delegați să îl cerceteze pe Ioan din considerație pentru faptul că tatăl lui fusese preot și mama lui fiica unui preot (Luca 1,5). Ioan însuși era eligibil pentru preoție și astfel putea să devină un învățator.

Tu cine ești? Literal, „Tu, cine ești tu”? Ei nu erau preocupați de identitatea lui Ioan ca persoană, ci de autoritatea lui de a predica și învăța (vezi v. 25). Mai târziu, autoritățile au pus aceeași întrebare lui Isus (cap. 8,25). Poate delegația aștepta pe jumătate ca Ioan să pretindă că este Mesia. Întrebarea lor reflecta aparent așteptarea aceasta, deoarece răspunsul lui Ioan era o tăgăduire directă a unei astfel de pretenții (cap. 1,20; cf. DA 134).

Ioan 1:20

20. El a mărturisit. Tăgăduirea categorică a lui Ioan că ar fi fost Mesia a rezolvat acel aspect al chestiunii. În mod caracteristic, Ioan Evanghelistul întărește declarația aceea pozitivă cu o enunțare negativă corespunzătoare „n-a tăgăduit” (cf. Ioan 1,3; 3,16; 6,50; 1 Ioan 1,5; 2,4).

Eu nu sunt Hristosul. Pronumele personal „eu” este emfatic, ca și cum Ioan ar fi zis: „Eu nu sunt Hristosul”.

Ioan 1:21

21. Dar cine ești? Tăgăduirea lui Ioan a lăsat fără răspuns întrebarea fundamentală cu privire la autoritatea lui de a predica.

Ești Ilie? Se credea că Ilie se va arăta în persoană pentru a proclama venirea lui Mesia (Matei 17,10; DA 422; cf. Mișna, Shekalim, 2,5, ed. Socino a Talmudului, p. 8; Eduyoth, 8,7; ed. Socino a Talmudului, p. 50; Baba Mezia, 1,8; 2,8; 3,4.5, ed. Socino a Talmudului, p. 124, 181, 223, 224; etc.).

Nu sunt. Ioan afirmase că venise să facă lucrarea pe care profeții de pe vremuri prezisese că o va face Ilie (Ioan 1,23; cf. Maleahi 3,1; 4,5; Marcu 1,2.3), dar ar fi fost înțeles greșit dacă ar fi pretins că este Ilie. Era prezis cu privire la Ioan că trebuia să meargă înaintea lui Mesia, „în duhul și puterea lui Ilie” (Luca 1,17). Pentru declarația lui Hristos că Ioan era Ilie vezi la Matei 11,14; 17,12.

Ești prorocul? [„Profetul acela”, KJV]. Literal, „profetul” adică, profetul prezis de Moise în Deuteronom 18,15 (vezi comentariul acolo). Era o credință în popor că Moise ar fi înviat dintre morți și se pare că unii se întrebau dacă nu s-ar putea ca Ioan să fie acela (vezi DA 135). Mai târziu, poporul credea același lucru despre Isus (Ioan 6,14; 7,40; cf. Fapte 3,22; 7,37).

Ioan 1:22

22. Cine ești? Întrebarea era acum generală și nu specifică (vezi la v. 19-21).

Răspuns. Până aici cercetarea avusese ca rezultat numai răspunsuri negative. Acum preoții și leviții cereau de la Ioan o declarație pozitivă.

Celor ce ne-au trimis. Adică Sinedriului din Ierusalim (vezi la v. 19).

Ioan 1:23

23. Eu sunt glasul. Vezi la Matei 3,3. Ioan pare să relateze cuvintele exacte ale Botezătorului, pentru că citatul așa cum este relatat aici pare să fie direct din ebraică, din memorie. Altminteri, ca în sinoptice, ar urma probabil să fie din LXX-a. Isus este declarat ca fiind „Cuvântul” (Ioan 1,1-3.14); Botezătorul pretindea numai că este un „glas”. El era numai purtător de cuvânt al lui Dumnezeu; Isus era Cuvântul întrupat.

Calea Domnului. Ioan lasă să se înțeleagă că conducătorii lui Israel trebuiau să-și întoarcă privirile de la cel trimis să vestească venirea lui Mesia și să înceapă să privească la Mesia Însuși.

Ioan 1:24

24. Din partea Fariseilor. Adică, erau din secta cunoscută ca Farisei. Unii au sugerat că delegația era alcătuită din Saducheii trimiși de Farisei, dar pare să nu existe un motiv temeinic pentru acceptarea acestei interpretări. Forța textului ebraic lasă să se înțeleagă că delegația era alcătuită din persoane care erau „dintre”, adică, „aparțineau la” Farisei. Vezi la v. 19.

Ioan 1:25

25. De ce botezi? Aici era dificultatea problemei – autoritatea lui Ioan. El nu pretindea că este Mesia sau unul din profeți – atunci ce drept avea să pozeze ca reformator, fără permisiunea lor? Verzi la v. 19. Întrebarea lasă să se înțeleagă o cunoaștere a ritualului botezului cu apă și cel puțin o înțelegere parțială a însemnătății lui (vezi la Matei 3,6). Descoperiri recente la Qumram dau la iveală faptul că ritualul botezului cu apă era practicat pe vremea aceea (vezi la Matei 3,6; vezi p. 63, 91). Cu privire la ritualul botezului însuși vezi la Matei 3,6; Romani 6,3-6.

Ioan 1:26

26. Eu botez. Vezi la Matei 3,11.

Stă Unul. Isus fusese botezat (cf. v. 29-34) cu cel puțin 40 de zile înainte de aceasta și numai de curând Se înapoiase din pustie (vezi la Matei 3,13 la 4,11; cf. DA 137). Ioan L-a văzut pe Isus pe când vorbea și aștepta ca El să răspundă la anunțarea pe care el o făcea acum (DA 137).

Evanghelia după Ioan nu spune nimic cu privire la botezul lui Isus. O explicație a tăcerii lui Ioan cu privire la incidentul acesta și la alte incidente importante este că el presupune cunoașterea din partea cititorilor săi intenționați a relatărilor deja la îndemâna lor în Evangheliile sinoptice. Pentru botezul lui Hristos vezi la Matei 3,13-17.

Pe care voi nu-L cunoașteți. Cuvântul „cunoașteți” derivă de la gr. oida. Cu peste trei ani mai târziu preoții și bătrânii declarau că încă nu puteau „spune” (gr. oida) dacă Ioan Botezătorul fusese trimis de Dumnezeu (Matei 21,27). Preoții și leviții care veniseră să-l interogheze pe Ioan au cercetat cu privirile audiența, dar n-au văzut pe nimeni căruia credeau ei să-i poată aplica descrierea lui Ioan (DA 136). Dar Ioan vorbea în primul rând de recunoașterea lui Isus ca Mesia al profeției. lor Acești conducători spirituali n-au putut să cuprindă Lumina adevărată în întunericul sufletelor (vezi la Ioan 1,5), ei „nu L-au cunoscut” (v. 10) și de aceea „nu L-au primit” (v. 11: cf. v. 31-33; cap. 8,19; 14,7.9; 16,13). Nici ei, nici cei care i-au trimis, nu au fost în stare să ia o decizie pe care să fie gata să o vestească public și de aceea au luat o atitudine de neangajare (vezi la Matei 21,23-27).

Ioan 1:27

27. El este Acela. Pot fi citate importante dovezi textuale (cf. p. 146) pentru omiterea acestei propoziții. Pare să fi fost introdusă mai târziu din cauza unei greșeli de a recunoaște că propoziția următoare, tradusă „care vine după mine” este în opoziție cu ultima parte a v. 26, „în mijlocul vostru stă Unul, pe care voi nu-L cunoașteți”. Inserțiunea „El este Acela” a intrat în Bibliile engleze prin influența Vulgatei latine. În acord cu aceasta, prima parte a v. 27 ar zice: „Chiar cel venind după mine”.

După mine. Vezi la Matei 3,11.

Este înaintea mea. [„Este preferat înaintea mea”, KJV]. Dovezi textuale favorizează (cf. p. 146) omiterea acestei propoziții. Ea e atestată numai de câteva manuscrise târzii (cf. DA 136). Totuși, dovezi textuale atestă expresia în v. 15, 30.

Nu sunt vrednic. Vezi la Matei 3,11.

Ioan 1:28

28. Betabara. Dovezi textuale favorizează (cf. p. 146) exprimarea „Betania” numită „Betania de dincolo de Iordan” pentru a o deosebi de Betania din apropierea Ierusalimului. „Betabara” a fost adoptată de Origen (c. 250 d.Hr.) care pe vremea sa nu a găsit nici un oraș în apropiere de Iordan cu numele Betania, ci a găsit unul purtând numele Betabara. Nici unul din locuri nu a fost identificat în vremurile moderne. Există un vad numit Abarah cam la 12 mile la sud de Lacul Galileea, dar acesta este mult prea la nord. Betabara ar fi posibil să reprezinte o transpoziție de litere prin care Beth-‘arabah a devenit Beth-‘abarah. Era un oraș la hotarul dintre Iuda și Benjamin cu numele Beth-ha’arabah (vezi Iosua 15,6.61; 18,22), dar el nu este pe râu. Betabara, literal, „casa [sau locul] trecerii” ar fi un nume potrivit pentru un sat în apropiere de unul din numeroasele vaduri peste Iordan. Locul tradițional al botezului lui Isus este Mahadet el-Hajalah, nu departe de Bethogla, acum ‘Ain Hajlah, 4 mile la sud-est de Ierihon. Vezi harta p. 216; vezi și harta din față p. 961

în vol. I.

Ioan 1:29

29. A doua zi. Adică, ziua după evenimentele din v. 19-28. Informații cronologice detaliate și adesea precise sunt o caracteristică a lui Ioan (vezi cap. 1,29.39.43; 2,1.12; 4,43; 6,22; 11,6.17; 12,1.12; 20,26).

Ioan a văzut pe Isus. [„Ioan vede pe Isus”, KJV]. Delegația de la Ierusalim plecase. Evident ei nu l-au luat în serios pe Ioan, căci altminteri ar fi stăruit cu cercetarea lor mai departe, pentru a descoperi dacă era posibil, despre cine vorbea el (vezi v. 26). În ziua precedentă Isus nu fusese identificat ca Mesia de referirea indirectă a lui Ioan la El (v. 26). Acum El este distins din mulțime.

Iată. Ce privilegiu să fii cel dintâi pentru a anunța (vezi la Matei 3,1) pe Isus, Cel despre care dădeau mărturie toți profeții din vechime ca fiind jertfa adevărată! Care dintre profeți nu ar fi fost emoționat la culme de acest privilegiu! Nu este de mirare că Isus vorbea mai târziu despre Ioan ca fiind un profet cum nu s-a ridicat nici unul mai mare în Israel (Luca 7,28)!

Mielul lui Dumnezeu. Adică, Mielul pregătit și dat de Dumnezeu. Numai Ioan folosește denumirea aceasta pentru Hristos, deși Luca (Fapte 8,32) și Petru (1 Petru 1,19) au comparații asemănătoare (cf. Isaia 53,7). Ioan Botezătorul îl recomandă pe Isus ca „Miel al lui Dumnezeu” lui Ioan evanghelistul (vezi la Ioan 1,35.36), iar pentru ucenic titlul acesta trebuie să fi avut o adâncă însemnătate. Imaginea care subliniază inocența lui Isus și desăvârșirea Lui de caracter și în felul acesta natura înlocuitoare a jertfei Sale (Isaia 53,4-6.11.12; vezi la Exod 12,5), aduce aminte de mielul pascal din Egipt, care preînchipuia eliberarea din sclavia păcatului. „Hristos, Paștele noastre a fost jertfit” (1 Corinteni 5,7). Prin imaginea unui miel Ioan îl identifică pe Mesia suferind ca fiind Acela în care sistemul sacrificial al timpurilor VT ajunge realitatea și are înțeles. În precunoașterea și scopul divin, El era „Mielul care a fost junghiat de la întemeierea lumii” [KJV] (Apocalipsa 13,8).

Având în vedere faptul că gândirea iudaică contemporană nu găsea un loc pentru un Mesia suferind, criticii se îndoiesc că Ioan ar fi putut susține o astfel de concepție (Vezi Ioan 12,34; cf. Marcu 9,31.32; Luca 24,21). Dar așa cum bine a remarcat Robertson (Word Pictures in the New Testament, la Ioan 1,29): „Cu siguranță Botezătorul nu trebuia să fie la fel de ignorant ca rabinii”. Ioan avea profeția mesianică din Isaia 53 (vezi la Isaia 53,1.4-6; vezi DA 136). În plus, ar fi într-adevăr ciudat ca Dumnezeu să rânduiască pe Ioan Botezătorul ca vestitor al venirii lui Mesia și să nu-i dea cunoștința cu privire la acest aspect fundamental al misiunii lui Mesia.

Ridică. [„Îndepărtează”, KJV]. Gr. airo, „a ridica”, „a purta și duce”, „a îndepărta”. Numai în virtutea faptului că Mielul lui Dumnezeu era fără păcat [Evrei 4,15; 1 Petru 2,22] putea El „să ia [gr. airo] păcatele” (1 Ioan 3,5). Datorită faptului că povara păcatului era prea grea pentru noi ca să o ducem, Isus a venit să ridice povara de pe viețile noastre zdruncinate.

Păcatul. Prin forma singulară a cuvântului Ioan pune accent pe păcat ca principiu și nu asupra unor anumite păcate (vezi 1 Ioan 2,2; 3,5; 4,10).

Ioan 1:30

30. Despre care. Literal, „în favoarea căruia”, nu „cu privire la care”.

După mine...înainte mea. Vezi la v. 15.

Ioan 1:31

31. Eu nu-L cunoșteam. Ca și cum ar fi accentuat: „Chiar nici eu nu-L cunoșteam” că este Mesia. Mărturia timpurie cu privire la Mesia era bazată pe descoperirea directă. Nu fusese nici o înțelegere secretă între Isus și Ioan. Cunoșcând împrejurările care au însoțit anii timpurii ai vieții lui Isus și desăvârșirea Lui de caracter, Ioan credea că Isus este Cel Făgăduit, dar până la botez el nu avusese dovada pozitivă că aceasta era așa (vezi DA 109).

Să fie făcut cunoscut lui Israel. Ioan era „glasul” de la Dumnezeu (vezi la v. 23), îndrumând pe oameni la „Mielul lui Dumnezeu” (vezi la v. 29). Botezul lui Isus a marcat punctul culminant al misiunii lui

Ioan, deși lucrările lui au mai continuat timp de peste un an și jumătate. El a declarat, după botez, că Isus „trebuie... să crească” iar el însuși să „scadă” (cap. 3,30).

Ioan 1:32

32. Ioan a făcut următoarea mărturisire. Vezi la v. 19.

Am văzut Duhul. Vezi la Matei 3,16.17; Luca 3,21.22.

Ioan 1:33

33. Eu nu-L cunosc. Vezi la v. 29.31.

Cel ce m-a trimis. Ioan Îl prezintă pe Dumnezeu ca sursă a autorității sale (vezi la v. 6)

Ioan 1:34

34. Am văzut. Ioan vorbește ca un martor ocular (cf. 1 Ioan 1,1).

Fiul lui Dumnezeu. Sunt unele dovezi textuale (cf. p. 146) pentru exprimarea „Alesul lui Dumnezeu”. Vezi la Luca 1,35; cf. la Ioan 1,1-3.14. În VT (Psalmii 2,7) și în Cartea pseudoepigrafică a lui Enoh (105,2), de prin secolul I î.Hr. „Fiul [lui Dumnezeu]” apare ca un titlu mesianic distinct. Numai în Evanghelia după Ioan se relatează că Isus folosește titlul cu privire la Sine (cap. 5,25; 10,36; 11,4). Iudeii din timpul lui Hristos înțelegeau clar titlul în sensul lui cel mai înalt (vezi cap. 19,7). Scopul lui Ioan la scrierea Evangheliei era de a procura dovada că „Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu” (cap. 20,31).

Ioan 1:35

35. A doua zi... iarăși. [Cei dintâi ucenici, Ioan 1,35-51. Vezi harta p. 216; diagrama p. 230] Vezi la v. 19; cf. v. 29.43. Ioan folosește adesea cuvântul „iarăși” mai mult ca o conjuncție, legând o secțiune nouă a narațiunii sale cu secțiunea precedentă și nu într-un sens repetitiv (vezi cap. 8,12.21; 10,7.19; 21,1; etc.).

Doi din ucenicii săi. Unul din aceștia era Andrei (v. 40). Reticența lui Ioan în toată evanghelia sa de a se referi la sine în legătură cu incidentele la care el era participant lasă să se înțeleagă cu putere că el era celălalt din cei doi ucenici (cf. cap. 20,2; 21,20-25; vezi DA 138).

Ioan 1:36

36. Pe când privea. [„Privind”, KJV]. Aici și în v. 42, privire fixă, atentă, plină de râvnă. Aceasta este ultima ocazie în care raportul Evangheliei vorbește despre faptul că Ioan a fost cu Isus.

Ioan 1:37

37. Au mers după. Gr. akoloutheo, „a urma”, probabil nu încă în sensul de a deveni ucenici (Ioan 8,12; 10,4.27; 12,26; 21,19.20.22; vezi la Matei 4,19). Aici, Andrei și Ioan „au mers după” Isus în sensul că ei L-au recunoscut a fi „Mielul lui Dumnezeu” (Ioan 1,36). Andrei și Ioan au fost primii urmași. În curând Petru, Filip și Natanael (Bartolomeu) li s-au alăturat (vezi Ioan 1,40.43.45; vezi la Marcu 3,16-18). La data aceasta ucenicii nu au întrerupt permanent ocupația lor obișnuită și nu au devenit ucenici în sensul deplin al cuvântului. De abia peste un an, în primăvara anului 29. d.Hr., ei au primit chemarea la lucrarea de ucenici permanenți (vezi la Luca 5,1.11). Numai atunci se putea spune că ei „au lăsat toate și au mers după El” (Luca 5,11). Numirea oficială a celor doisprezece a avut loc chiar și mai târziu, în cursul verii aceluiași an (vezi la Marcu 3,14).

Ioan 1:38

38. Ce căutați? Acestea sunt cele dintâi cuvinte ale lui Isus relatate de Ioan (cf. Luca 2,40).

Rabi. Gr. rhabbi, de la aramaicul rabi, însemnând „marele meu” în general echivalent cu „domnule”, dar folosit și într-un sens mai restrâns ca titlu de distincție și respect pentru un învățător al Legii (vezi la Matei 23,7). A fost sugerat că, în înțelesul din urmă, cuvântul intrase în uz doar de curând.

În Ioan, „rabi” este termenul folosit permanent în adresarea față de Isus de către aceia care Îl recunosc ca învățător, poate chiar ca profet, dar care până acum sau nu-și dau seama sau nu sunt dispuși să admită că El este Mesia (vezi cap. 1,38.49; 3,2; 4,31; 6,25; 9,2; 11,8). Aceia pentru care Isus a săvârșit minuni Îl

numeau adesea „Doamne” (cap. 9,36; 11,3.21.27.32). În prima parte a asocierii lor cu Isus ucenicii sunt citați de Ioan ca numindu-L „Rabi”, dar cu o convingere tot mai profundă că El este într-adevăr Trimisul lui Dumnezeu ei mai târziu Îl numesc „Doamne” (cap. 6,68; 11,12; 13,6.25; 14,5.8.22; 21,15.20; etc.). După înviere titlul „Doamne” este folosit întotdeauna cu privire la Isus (1 Corinteni 16,22) niciodată „Rabi”. Scriitorii sinoptici nu fac deosebire între titlurile acestea așa cum face Ioan. Ucenicii lui Ioan Botezătorul îl numeau „rabi” (Ioan 3,26).

Aceia care se adresau lui Isus ca „Rabi” exprimau prin aceasta dispoziția lor de a învăța de la El, în timp ce aceia care I se adresau ca „Doamne” (aramaic Mari, gr. Kurios) exprimau prin aceasta sau respect obișnuit sau supunerea fără cârtire a servilor. Totuși, termenii erau adesea folosiți fără nici un sens clar de distincție între ei.

Care, tălmăcit înseamnă. Scriind pentru cititorii greci, Ioan prezintă adesea cuvintele originare aramaice ale Domnului, dar întotdeauna le traduce în grecește (cap. 1,41.42; 4,25; 5,2; 9,7; 11,16; 19,13.17; 20,16.24; 21,2).

Unde locuiești? Andrei și Ioan doreau o convorbire mai prelungită și mai personală decât se poate face într-un loc public.

Ioan 1:39

39. Ceasul al zecelea. Cam pe la 4 după amiază. Pe vremea lui Isus, uzul roman de atunci curent în Palestina, împărțea partea luminoasă a zilei în 12 ore (vezi cap. 11,9; p. 50; cf. Iosif, Viața, 54 [279]). Amintirea vie a lui Ioan în ce privește ceasul reflectă impresia profundă pe care evenimentele acestei zile au făcut-o asupra memoriei lui. Ioan notează timpul din zi de repetate ori (vezi cap. 4,6.52; 18,28; 19,14; 20,19). Exactitatea aceasta se potrivește cu pretenția lui de a fi martor ocular (Ioan 19,35; 21,24; 1 Ioan 1,1.2).

Ioan 1:40

40. Unul din cei doi. Scriitorul identifică numai pe unul din cei doi. Se crede în general că celălalt era scriitorul însuși, Ioan fratele lui Iacov, care cu modestie se abține de a se identifica pe sine însuși (verzi la v. 35; cf. cap. 21,20-24; DA 138).

Merseseră după Isus. [„L-au urmat”, KVJ]. Ioan și Andrei doreau să stea de vorbă cu Isus în legătură cu declarația din v. 36: „Iată Mielul lui Dumnezeu!” Ei încă nu se gândeau ca să-L urmeze în sensul oficial de a deveni urmași activi (vezi la v. 43). Acum era probabil la sfârșitul toamnei sau la începutul iernii anului 27 d.Hr. (vezi diagrama 3, p. 228). Ei L-au urmat pe Isus intermitent următorul an și jumătate înainte ca El să facă chemarea la lucrarea permanentă ca ucenic (vezi la Luca 5,11). Numirea oficială a celor doisprezece de către Isus nu a avut loc decât la sfârșitul verii anului 29 d.Hr. (vezi la Marcu 3,13-19). Cei cinci care L-au „urmat” pe Isus la Iordan au făcut lucrul acesta pur și simplu în sensul de a accepta mărturia lui Ioan cu privire la mesianitatea Lui.

Andrei. Vezi la Marcu 3,18.

Lui Simon Petru. Vezi la Marcu 3,16.

Ioan 1:41

41. Fratele său. [„Propriul său frate”, KJV]. Andrei a ajuns cel dintâi ucenic care a început aducerea altor persoane la Isus. El a făcut lucrul acesta „cel dintâi”, adică înainte de a face orice altceva. Aceasta mărturisește despre profunda impresie făcută asupra minții și inimii lui de cea dintâi conversație cu Isus.

Mesia. Vezi la Matei 1,1.

Tălmăcit. Vezi la v. 38.

Ioan 1:42

42. Isus l-a privit. În v. 36 (vezi comentariul acolo) „privea” este de la același cuvânt grec ca și cuvântul tradus aici „privit”.

Simon...Chifa. Vezi la Matei 16,18; Marcu 3,16. Numele „Simon” derivă de la forma greacă a cuvântului ebraic „Simeon” (vezi al Geneza 29,33).

Tălmăcit. Vezi la v. 38.

Ioan 1:43

43. A doua zi. [„Ziua următoare”, KJV]. Adică, ziua de după evenimentele din v. 35-42 și probabil a treia zi după acelea din v. 19-28 (vezi v. 29,35).

A vrut să se ducă. Adică, intenționa să Se ducă , sau era pe punctul de a Se duce.

A găsit pe Filip [„Găsește pe Filip”, KJV]. Poate ca rezultat al eforturilor celor trei care deja îl găsiseră pe Isus. Cu privire la Filip vezi la Marcu 3,18.

Vino după Mine. Aici, mult mai apropiat, în sensul de a deveni discipol (vezi la Marcu 2,14), nu în sensul simplu de a umbla după cineva, ca în v. 37. Totuși, vezi la Luca 5,11; Ioan 1,40.

Ioan 1:44

44. Betsaida. Vezi la Matei 11,21.

Ioan 1:45

45. Filip a găsit pe Natanael. Așa cum cu o zi înainte, Andrei l-a adus pe fratele său la Isus, Filip aduce acum un prieten. Cel dintâi impuls din inima cuiva care este cu adevărat convertit este de a împărți bucuria și binecuvântarea mântuirii cu alții, mai ales cu cei care sunt apropiați și scumpi. Natanael este de obicei identificat cu Bartolomeu (vezi Marcu 3,18).

Legea. Aici, o denumire tehnică a primelor cinci cărți ale VT (Vezi al Luca 24,44). Filip se referă îndeosebi la precizarea din Deuteronom 18,15 (vezi comentariul de acolo) ca găsindu-și împlinirea în Isus din Nazaret (vezi la Ioan 6,14).

Fiul lui Iosif. Vezi la Matei 1,20.21; Luca 2,33.41.

Ioan 1:46

46. Ceva bun. Există o nuanță de luare în dispreț în replica lui Natanael la anunțarea mișcătoare a lui Filip. Natanael era din Cana (cap. 21,2), la doar o scurtă distanță de Nazaret și fără îndoială vorbea din cunoștință directă.

Nazaret. Vezi la Matei 2,23.

Vino și vezi. Comparați v. 29. A-L întâlni pe Isus față către față urma să fie o dovadă mai convingătoare decât o lungă argumentare. Așa este azi. Singura cale pentru o dovadă pozitivă cu privire la siguranța credinței în Hristos este de a o experimenta.

Ioan 1:47

47. Iată cu adevărat un israelit. [„Un israelit în adevăr”, KJV]. Sau „cu adevărat un israelit”, adică unul care servea pe Dumnezeu cu inimă sinceră (vezi cap. 4,23.24) și nu un fățarnic (vezi la Matei 6,2; 7,5; 23,13). Natanael era unul din grupa aceea mică, dar evlavioasă, care aștepta cu râvnă „mângâierea lui Israel” (vezi la Luca 2,25) și aspira la înalte idealuri puse înaintea lor de Dumnezeu (vezi vol. IV, p. 26-30). Un israelit adevărat nu era neapărat un descendent al lui Avraam (vezi Ioan 8,33-44), ci unul care alesese să trăiască în armonie cu voia lui Dumnezeu (vezi Ioan 8,39; Fapte 10,34.35; Rom . 2,28.29; 9,6.7.25-27; 10,12.13; Galateni 3,9.28.29; 1 Petru 2,9.10).

Vicleșug. Gr. dolos, literal, „momeală” ca de exemplu aceea pentru a prinde pește, dar figurat, „șiretlic”, „vicleșug”, „înșelăciune”. Pretențiile mincinoase sunt „momeala” folosită de fățarnic pentru a-i convinge pe oameni că el este mai bun decât în realitate.

Ioan 1:48

48. De unde mă cunoști? Natanael a fost uimit să descopere că viața lui stătea deschisă ca o carte înaintea lui Isus.

Smochin. În Palestina smochinul și măslinul erau pomii favoriți cultivați pentru fructele lor. A „șede” sub „smochinul său” însemna a fi acasă și în pace (vezi Mica 4,4; Zaharia 3,10; etc.).

Ioan 1:49

49. Rabi. Vezi la v. 38.

Fiul lui Dumnezeu. Vezi la Luca 1,35. Impresia profundă făcută de declarația lui Hristos (v. 47) este clar evidentă din mărturisirea de credință directă și categorică a lui Natanael (v. 49). Evident, dorința lui plină de râvnă după lumina mai clară cu privire la identificarea lui Isus de către Botezătorul ca „Miel al lui Dumnezeu” (v. 29.36) și ca „Fiu al lui Dumnezeu” (v. 34), era aceea care îl făcuse să caute un loc potrivit pentru meditație și rugăciune (vezi DA 140). Ca răspuns la rugăciunea aceea i s-a dat acum o dovadă convingătoare Isus era divin. Isus a citit adesea gândurile cele mai intime și tainele cele mai ascunse ale vieții oamenilor, dându-le în felul acesta dovada despre divinitatea Sa (vezi la Marcu 2,8). Pentru declarații ulterioare de credință în divinitatea lui Isus din partea ucenicilor vezi Matei 14,33; 16,16; Ioan 6,69; 16,30; etc.

Împăratul lui Israel. Un titlu mesianic adițional prin care Natanael Îl recunoștea pe Isus ca fiind Acela despre care profeții făgăduiau că urma să „așeze din nou împărăția lui Israel” (Fapte 1,6). Titlul acesta era echivalent cu expresia „fiul lui David” (vezi la Matei 1,1; Marcu 10,48; cf. Zaharia 6,13).

Ioan 1:50

50. Lucruri mari. Isus Se referă aici la multe dovezi convingătoare de divinitate la care Natanael urma să fie martor în decursul asocierii lui cu Hristos (vezi DA 142).

Ioan 1:51

51. Adevărat, adevărat. Vezi la Matei 5,18. Din toți scriitorii NT numai Ioan dublează cuvântul aici. El face lucrul acesta în total de 25 de ori, citându-L în fiecare caz pe Isus.

Echivalentul ebraic al expresiei „adevărat, adevărat” apare de repetate ori în Manualul Disciplinei (1QS), unul din sulurile de la Marea Moartă (vezi p. 91), dar într-un sens oarecum diferit de acela în care îl folosește Ioan.

Îngerii lui Dumnezeu. În figura aceasta pitorească de vorbire Isus cuprinde propria lui lucrare pentru omenire (vezi DA 142, 143). Figura este evident bazată pe visul lui Iacov din Betel, pe când era pe drum spre Haran (Geneza 28,12). Comparați Evrei 1,14.

Fiul Omului. Vezi la Marcu 2,10. Aceasta este cea dintâi folosire relatată a titlului de către Isus.

NOTĂ ADIȚIONALĂ LA CAPITOLUL 1

Credința creștină își găsește sursa, centrul și certitudinea ei în Hristosul istoric al NT. Așa cum este arătat în Ioan 1,13.14 (vezi comentariul acolo) și pretutindeni în NT, Hristos este Dumnezeu adevărat în sensul absolut și categoric al cuvântului și om adevărat în orice privință, cu excepția păcatului. La întrupare divinitatea și umanitatea au fost unite inseparabil în persoana lui Isus Hristos, unicul Dumnezeu-om (vezi la Matei 1,1).

Dar Scripturile mai declară și că „Domnul, Dumnezeul nostru, este singurul Domn” (Deuteronom 6,4; Marcu 12,29). Adevărul la care biserica creștină a ajuns moștenitoare cuprinde în felul acesta paradoxul unui monteiism triumf și misterul unui Dumnezeu întrupat, ambele concepții depășind înțelegerea mărginită și sfidând analiza și definiția ultimă. Totuși, pentru creștinii fierbinți ai vremurilor apostolice faptul unui Domn crucificat, înviat din morți și viu, pe care mulți dintre ei Îl văzuseră și auziseră (vezi Ioan 1,14; 2 Petru 1,16; Ioan 1,1-3), subordona problemele teologice înrudite într-un loc de importanță minoră.

Dar, cu trecerea acelei generații (vezi Apocalipsa 2,4; cf. Iosua 24,31), viziunea unui Domn viu s-a întunecat și curățenia și evlavie primară au dispărut, oamenii s-au întors tot mai mult de la realitățile practice ale Evangheliei la aspectele teoretice care trezeau curiozitatea, sub iluzia că cercetând cu mijloacele complicate ale filozofiei ar putea, poate, să-L descopere pe Dumnezeu (vezi Iov 11,7; Romani 11,33). Printre diferitele erezii care au apărut ca să tulbure biserica nici unele nu erau mai serioase decât acelea care se preocupau cu natura și cu persoana lui Hristos. Controversa cu privire la problema aceasta a zguduit biserica timp de secole și a fost marcată printr-o prelungită succesiune de erezii, sinoade și schisme.

Pentru oricine în afară de cercetătorii istoriei bisericești un studiu detaliat al acestei controversă poate să apară lipsit de interes și de valoare practică. Dar astăzi, nu mai puțin ca în vremurile apostolice, certitudinea credinței creștine se concentrează în Hristosul istoric al NT. De asemenea, sub o înfățișare sau alta, diferite erezii din vechime fie că trăiesc mai departe, fie au fost reînviolate. Dintr-o scurtă revizuire a cursului acestei controversă a timpurilor primare creștinii moderni pot ajunge să recunoască și să fie vigilenți contra, aceluiași erori care au chinat pe frații lor evlavioși din veacurile trecute (vezi Ioan 8,32; 1 Ioan 4,1).

Cele două faze ale acestei dezbateri prelungite sunt în general cunoscute sub numele de controversă trinitariene și christologice. Cea dintâi se ocupă de poziția lui Hristos ca Dumnezeu și a doua cu legătura întrupării dintre natura Lui divină și umană. Controversa trinitariană s-a concentrat în luptele bisericii cu donatismul, monarhianismul și arianismul din secolul I până în secolul al IV-lea și controversa cristologică în luptele ei cu nestorianismul, monofizismul și monoteletismul, din secolul al V-lea până în secolul al VII-lea.

Biserica creștină. Credința bisericii creștine apostolice în legătură cu Isus este bine rezumată în afirmația lui Petru că Isus este „Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu” (Matei 16,16) și în simpla declarație de credință citată de Pavel, „Isus este Domnul [Gr. Kurios, aici echivalent cu ebr. Yahweh] (1 Corinteni 12,3). Primii creștini credeau că El este Dumnezeu în cel mai înalt înțeles al cuvântului și făceau din credința aceasta piatra unghiulară a credinței lor (vezi la Matei 16,18). „Carnea și sângele” nu puteau descoperi sau explica adevărul acesta, al trebuia primit prin credință (vezi Matei 16,17). Certitudinea aceasta implicită a bisericii primare cu privire la Trinitate și la natura divino-umană a lui Hristos era întemeiată pe învățăturile explicite ale lui Isus și ale apostolilor. Nu după mulți ani de când Hristos Se înălțase la ceruri și „lupi răpitori” au început să prăpădească turma, și chiar în biserică s-au ridicat oameni vorbind „lucruri stricacioase” și trăgând pe ucenici de partea lor (vezi Fapte 20,29.30).

Docetismul și gnosticismul. Cea dintâi eroare cu privire la natura și persoana lui Hristos este în general menționată ca docetism. Numele acesta vine de la un cuvânt grecesc care înseamnă „a apare”. Docetismul a luat diferite forme, dar ideea lui fundamentală era că Hristos părea doar să aibă un trup, că El era o fantomă și nu era om deloc. Cuvântul a ajuns întrupat numai în aparență. Erezia aceasta s-a ivit în vremurile apostolice și a persistat cu bine până pe la sfârșitul secolului al II-lea.

Docetismul era îndeosebi o caracteristică a unor grupuri ca ebioniții și gnosticii. Cei dintâi erau creștini iudei care aveau strict la ritualurile și practicile iudaismului. Cei din urmă erau în primul rând creștini dintre Neamuri. Gnosticismul era doar cu puțin mai mult decât o contopire a diferitelor filozofii păgâne travestindu-se sub înfățișarea unei terminologii creștine.

O tradiție timpurie și poate autentică îl identifică pe Simon Magul (vezi Fapte 8,9-24) ca primul promotor al erorii cu privire la natura și persoana lui Hristos și ca primul gnostic creștin. Câțiva ani mai târziu un creștin cu numele de Cerint s-a ridicat în Alexandria, un bărbat care este clasificat de unii ca fiind ebionit și de alții ca gnostic. El tăgăduia că Hristos venise în trup, susținând că presupusa Lui întrupare era aparentă și nu reală. Ebioniții nu erau gnostici, dar susțineau vederi similare cu privire la umanitatea lui Hristos. Ei priveau pe Hristos ca fiind numai fiul lui Iosif, dar ales de Dumnezeu ca Mesia deoarece S-a distins prin evlavie și ținerea Legii și a fost adoptat ca Fiu al Lui Dumnezeu la botezul Său. O grupă de ebioniți, elchesaiții, învățau că Hristos fusese literal „născut” din Tatăl în veacurile trecute și era în felul acesta inferior Lui.

În contrast cu ebioniții care Îl considerau pe Hristos ca fiind în esență un tip superior de ființă umană, gnosticii, în general vorbind, tăgăduiau cu totul că El ar fi o ființă omenească. Ei Îl concepeau pe Hristos ca

o „fantomă” sau „eon” care a pus stăpânire temporară pe Isus, o ființă omenească obișnuită. Dumnezeirea nu s-a întrupat în realitate. Cu privire la influența grozav de mare pe care gnosticismul a avut-o asupra creștinătății istoricului bisericesc Latourette sugerează posibilitatea ca „pentru un timp majoritatea celor care se considerau creștini să fi urmat la una sau alta din multele forme” (K.S. Latourette, *A History of Christianity*, p. 123). Apărând treptat în timpurile apostolice, gnosticismul a ajuns la culmea influenței lui asupra bisericii în cursul secolului al II-lea. Recunoscând grava amenințare prezentată de gnosticism, biserica a luptat cu eroism contra lui.

Scriind în cursul ultimei jumătăți a secolului al II – lea, Irineu remarcă acum că Ioan a scris Evanghelia sa cu scopul specific de a combate vederile docetice ale lui Cerint (Irineu, *Contra ereziilor*, xi, 1, în *Ante-Nicene Fathers*, vol. 1, p. 426; vezi Ioan 1,1-3.14; 20,30.31). În epistole Ioan avertizează și mai clar contra ereziei docetice, pe ai cărei susținători îi înfierează ca „anticriști” (1 Ioan 2,18-26; 4,1-3.9.14; 2 Ioan 7.10). În cursul primei sale detenții în Roma (c. anul 62 d. Hr.) Pavel avertiza pe credincioșii din Colose contra ereziei docetice (Coloseni 2,4.8.9.18) și cam în același timp Petru dădea glas unei avertizări și mai puternice (2 Petru 1,1-3). Iuda (v. 4) se referă la erezia docetică. „Nicolaiții” din Apocalipsa 2,6 erau gnostici, deși nu neapărat docetiști (Irineu, *Contra ereziilor*, xi, 1, în *Ante-Nicene Fathers*, vol. 1, p. 426).

În cursul primei jumătăți a celui de al II-lea secol s-au ivit diferiți învățători gnostici pentru a chinui biserica cu ereziile lor dăunătoare. Proeminent între aceștia a fost Basilide și Valentinus, ambii din Alexandria. Dar poate cel mai cu influență – și mai cu succes – promotor al ideilor docetice a fost Marcion, în cursul ultimei jumătăți a aceluiași secol. El nu era de fel gnostic, dar vederile lui cu privire la Hristos semănau mult cu cele ale gnosticilor. El susținea că nașterea, viața fizică și moartea lui Isus nu erau reale, ci doar dădeau aparență de realitate.

Biserica a luptat plină de curaj contra ideilor grave ale docetismului. În decursul ultimei jumătăți a secolului al II-lea, Irineu s-a distins în mod curajos ca marele apărător al dreptei credințe contra ereziei. Lucrarea lui polemică *Contra erezei*, mai ales a ereziei gnostice, a supraviețuit până în vremurile de față. Irineu a scos în evidență unitatea Dumnezeirii.

Monarhianismul. Așa după cum arată numele, monarhianismul scotea în evidență unitatea Dumnezeirii (un „monarh” este literal, un „singur stăpânitor”). De fapt, aceasta era o reacție contra acelor mulți dumnezei ai gnosticilor și a celor doi dumnezei ai lui Marcion – Dumnezeul VT, pe care el Îl considera un Dumnezeu rău și Hristos, un Dumnezeu al iubirii. Așa cum fac adesea mișcările reacționare, ea a trecut la extrema opusă și ca urmare a devenit o erezie pe care biserica a găsit mai târziu de cuviință să o condamne. Orientarea caracteristică monarhianismului poate fi considerată că a avut meritul să curețe biserica de învățăturile gnostice, dar tratamentul a cauzat tot atâta pagubă ca și maladia pe care se presupunea că o vindecă. Lupta cu monarhianismul a început către sfârșitul secolului al II-lea și a dăinuit până în secolul al III-lea. Au fost două tipuri de monarhianism: dinamistii (de la un cuvânt grec însemnând „putere”), care învățau că o putere divină anima trupul omenesc al lui Isus, care se presupunea că nu avea o dumnezeire a Lui propriu-zisă și era lipsit de un adevărat suflet omenesc și modalistii care concepeau un singur Dumnezeu care Se descoperise în diferite feluri.

Pentru a menține unitatea Dumnezeirii, dinamistii tăgăduiau cu totul dumnezeirea lui Hristos, pe care Îl considerau un simplu om ales de Dumnezeu să fie Mesia și înălțat la nivel de dumnezeire. Potrivit cu adopționismul, o variantă a acestei teorii, omul Isus a ajuns la desăvârșire și a fost adoptat ca Fiul al lui Dumnezeu la botezul Lui.

Modalistii învățau că un Dumnezeu Se descoperise în diferite feluri. Tăgăduind orice deosebire în personalitate, ei au abandonat cu totul credința în natura triună a Dumnezeirii. Ei acceptau adevărata divinitate atât a Tatălui, cât și a Fiului, dar se grăbeau să explice că cei doi erau numai diferite denumiri pentru aceeași ființă divină. Acest punct de vedere este uneori numit patripasianism, pentru că se presupune că Tatăl a devenit Fiul la întrupare și în consecință a suferit și a murit ca Hristos. La fel, la înviere, Fiul a devenit Duhul Sfânt. De la cel mai faimos susținător al teoriei, Sabelius, vederea acesta a fost numită sabelianism. Sabelienii susțineau că numele treimii erau simple desemnări prin care aceeași persoană îndeplinea diferite funcții cosmice. Astfel, înainte de întrupare, ființa aceasta divină era Tatăl; la întrupare Tatăl a devenit Fiul; iar la înviere Fiul a devenit Duhul Sfânt.

La începutul secolului al III-lea Tertulian a combătut monarhianismul modalistic, accentuând atât personalitatea Fiului lui Dumnezeu, cât și unitatea Dumnezeirii. Totuși, el susținea că Hristos era un Dumnezeu dintr-o ordine subordonată – o teorie cunoscută ca subordinaționism.

Pe la mijlocul secolului al III-lea Origen a prezentat teoria generației eterne, potrivit căreia Tatăl este Dumnezeu în înțelesul cel mai înalt. Fiul este coetern cu Tatăl, dar „Dumnezeu” numai într-un sens derivat. Origen credea că sufletul lui Hristos – ca toate sufletele omenești, așa cum greșit presupunea el – pre-exista, dar se deosebea de toate celelalte prin faptul că era curat și necăzut. Logosul sau Cuvântul divin, a ajuns la o unire indisolubilă cu sufletul omenească al lui Isus. Făcând deosebire între theos, Dumnezeu, și ho theos, Dumnezeul din Ioan 1,1; Origen trăgea concluzia că Fiul nu este Dumnezeu în sensul prim și absolut, ci „Dumnezeu” numai datorită comunicării unei divinități de grad secundar care putea să fie denumită theos, dar nu ho theos. Hristos ar fi astfel la mijloc între cele create și cele necreate. Origen poate fi numit părintele arianismului.

Arianism. La începutul secolului al IV-lea Arie, un prezbiter al bisericii din Alexandria a adoptat teoria lui Origen cu privire la Logos, cu excepția faptului că tăgăduia orice substanță intermediară între Dumnezeu și ființele create. De aici el deducea că Fiul nu este divin în nici un înțeles al cuvântului, ci strict o ființă creată, deși cea mai de sus și cea dintâi dintre toate și că, deci „a fost un [timp] când n-a fost”. El învăța că există numai o singură ființă – Tatăl – căreia îi poate fi atribuită existența eternă, că Tatăl L-a creat pe Fiul din nimic și că înainte de generarea Lui printr-un act al voinței Tatălului, Fiul nu a existat. Pentru Arie, Hristos nu era nici om adevărat, pentru că era fără suflet omenească și nici încă cu adevărat divin, pentru că era fără esență și atributele lui Dumnezeu. El era pur și simplu cea mai înălțată dintre toate ființele create. Ființa omenească Isus era aleasă, datorită precunoașterii de către Dumnezeu a triumfului Lui, să fie Hristosul.

La primul sinod din Nicea, întrunit în anul 325 d.Hr., pentru a trata controversa ariană, Atanasie a pășit înainte ca „părinte al ortodoxiei”, susținând că Isus Hristos a fost totdeauna și că El a venit nu din neexistență anterioară, ci din aceeași esență ca Tatăl. Aplicând termenul homoousios, „o substanță” la Hristos, sinodul a afirmat credința lui că El este din una și aceeași esență ca Tatăl. Homoousios nu putea fi înțeles altfel. Sinodul a anatemizat atât arianismul, cât și sabelianismul ca cele două deviații principale de la adevărul exact și a declarat că nu se tăgăduia unitatea Dumnezeirii când se afirma trinitatea și nu se tăgăduia trinitatea când se susținea unitatea. Astfel crezul nicean afirmă că Fiul este „născut din Tatăl [...esența Tatălului, Dumnezeu din Dumnezeu], Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut, fiind din aceeași substanță (omoousios) cu Tatăl (citat în Philip Scheff, *Creeds of Christendom*, vol. 1, p. 29). Crezul acesta a devenit proba crucială a ortodoxiei trinitariene.

Arienii au respins decizia sinodului și au intrat în schismă, și timp de secole arianismul s-a dovedit a fi vrăjmașul cel mai formidabil al Bisericii Romani-Catolice (vezi la Daniel 7,8). După primul sinod din Nicea, un grup uneori numit semi-arieni a tulburat de asemenea biserica. Cuvântul lor cheie era homoiousios, prin care descriau pe Fiul ca fiind din „substanță asemănătoare” cu a Tatălui, în contrast cu homoousios („aceeași substanță”) a crezului nicean. Fruntași între oponenții ortodoxiei după sinodul de la Nicea au fost Apolinarie și Marcelus. Ambii afirmau adevărata unitate a divinității și a umanității în Hristos, dar tăgăduiau adevărata Lui umanitate, afirmând că voia divină a făcut din natura umană a lui Isus un instrument pasiv. Aceste diferite probleme au dus la un alt sinod în anul 381, la Constantinopole. Sinodul acesta a reafirmat crezul nicean, a clarificat înțelesul lui și a declarat prezența a două naturi reale în Hristos.

Nestorianismul. După sinodul de la Constantinopole atenția bisericii a fost îndreptată către așa numitul aspect christologic al problemei naturii și persoanei lui Hristos. Se făceau încercări de a defini natura elementelor divine și a elementelor umane în Hristos și de a enunța legătura dintre acestea două. Cum puteau două naturi personale să existe laolaltă într-o singură persoană?

Această fază a controversei s-a concentrat în două școli opuse de gândire; una în Alexandria și cealaltă în Antiohia, în Siria. Amândouă recunoșteau adevărata unitate a divinității și umanității într-o singură persoană, Isus Hristos, dar școala alexandrină accentua unitatea celor două naturi și sublinia importanța dumnezeirii, în timp ce școala antiohiană scotea în evidență distincția dintre cele două naturi și sublinia importanța aspectului uman. Partizanii Antiohiei susțineau că divinitatea și umanitatea intraseră în legătură de coexistență și conlucrare constantă fără ca de fapt să se contopească. Ei separau cele două naturi

dintr-o singură persoană, declarând că nu era o unire completă, ci numai o asociere permanentă. Ei făceau o hotărâtă distincție între Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu și Hristos ca Fiu al omului și dădeau naturii omenești o recunoaștere mai distinctă. Ei concepeau unitatea celor două naturi ca realizată prin unitatea voințelor respective. Ei păstrau realitatea și deplinătatea naturii umane a lui Hristos, dar primejduiau unitatea persoanei. Era o unire nedesăvârșită, incompletă, imprecisă, mecanică, în care cele două naturi nu erau cu adevărat unite într-o singură persoană conștientă de sine. Pe de altă parte, partizanii Alexandriei concepeau o amestecare completă și miraculoasă a celor două naturi, cea umană fiind topită în una singură cu cea divină și făcută subordonată ei. Astfel, Dumnezeu a intrat în umanitate și cu ajutorul acestei uniri a naturii dumnezeiești cu natura omenească a devenit posibil ca Hristos să conducă omenirea înapoi la Dumnezeu.

Conflictul dintre aceste două școli de gândire și-a ajuns apogeul în controversa nestoriană la începutul secolului al V-lea. Nestorie, din Antiohia, admitea adevărata dumnezeire și adevărata umanitate, dar tăgăduia unirea lor într-o singură persoană conștientă de sine. Hristosul nestorian este alcătuit de fapt din două persoane care au parte de unire morală și de simpatie, nici una nefiind însă în chip decisiv afectată de cealaltă. Divinitatea nu este smerită; umanitatea nu e înălțată. Există Dumnezeu și există om; dar nu există Dumnezeu-om.

Al treilea sinod ecumenic bisericesc a fost convocat la Efes, în 431, cu scopul de a aplană cearta aceasta dintre școala din Antiohia și aceea din Alexandria. Sinodul a osândit pe Nestorie și învățăturile lui, dar n-a considerat că este nevoie să se alcătuiască un nou crez pentru a înlocui crezul de la Nicea. De fapt, nu s-a aplanat sau realizat nimic, ci doar s-a lărgit fisura și controversa rezultantă a luat așa proporții încât toate celelalte probleme doctrinare au fost lăsate la o parte.

Monofizitismul. După sinodul de la Efes încă o teorie, cunoscută sub numele de monofizitism, sau eutihianism s-a ridicat și a intrat în scenă pentru a prezenta o concepție cu privire la Hristos complet opusă aceleia a lui Nestorie. Eutihie, exponentul ei principal, susținea că natura umană originară a lui Isus a fost transmutată în natura divină la întrupare, cu rezultatul că Isus omenesc și Hristosul divin au devenit o persoană și o natură. El afirmă unitatea conștiinței de sine, dar contopea în așa fel cele două naturi, încât ele își pierdeau identitatea individuală.

Convocat în 451 pentru a discuta nestorianismul și monofizitismul, sinodul din Calcedon a luat hotărâre și împotriva unuia și a celuilalt. Atât Nestorie, cât și Eutihie au respins hotărârea sinodului și au întemeiat secte independente ale creștinismului, așa cum făcuse Arie cu mai mult de un secol înainte.

Sinodul de la Calcedon a afirmat perfectă divinitate și perfectă umanitate a lui Hristos, declarându-L a fi de una și aceeași substanță cu Tatăl în ce privește natura Lui divină și de una și aceeași substanță cu noi în ce privește natura Lui umană, dar fără de păcat. Identitatea fiecărei naturi era păstrată și cele două erau declarate a fi distincte, neamestecate, de neschimbat, indivizibile și inseparabile. Divinitatea, nu umanitatea era recunoscută ca bază a personalității lui Hristos. Deoarece cea unică persoană este o unire a celor două naturi, suferința lui Dumnezeu-om era cu adevărat infinită. El a suferit în natura Sa umană și nu în natura Sa divină, dar suferința a fost infinită din cauză că persoana este infinită. Ceea ce mai târziu a ajuns să fie cunoscut ca Simbolul de la Calcedon zice în parte:

„Noi, deci, urmând pe sfinții Părinți, toți cu un gând, învățăm pe oameni să mărturisească pe unul și același Fiu, Domnul nostru Isus Hristos și acesta desăvârșit în Dumnezeire și de asemenea desăvârșit în natura omenească; Dumnezeu adevărat și om adevărat, având un suflet și un trup rezonabil [rațional]; consubstanțial [cu una și aceeași substanță] cu Tatăl potrivit cu Dumnezeirea și consubstanțial cu noi potrivit cu natura omenească; în toate asemenea nouă, afară de păcat; născut înainte de toți vecii din Tatăl potrivit cu natura dumnezeiască și în aceste zile de pe urmă, pentru noi și pentru mântuirea noastră, născut din Fecioara Maria, Mama lui Dumnezeu, potrivit cu natura omenească, unul și același Hristos, Fiu, Domn, Unul născut, care să fie recunoscut în două naturi de neconfundat, de neschimbat, de nedevizat, de neseplat; deosebirea naturilor nefiind îndepărtată prin unire, ci proprietatea fiecărei naturi fiind păstrată și întâlnindu-se într-o singură Persoană și existență” (Philip Schaff, *The Creeds of Christendom*, vol. 2. p. 62).

Rezultatul sinodului de la Calcedon urma să perpetueze și să intensifice schisma în Răsărit. În cele din urmă împăratul Iustinian, convins că securitatea imperiului cerea o rezolvare a problemei, a închis permanent școlile din Antiohia și Alexandria, cele două centre ale controversei. La al doilea Sinod de la

Constantinopol, în 553, biserica a decis energic suprimarea a monofizitismului, care a luat forma unei schisme permanente și persistă până în timpul nostru în secte creștine ca iacobiții, coptii și abisinienii. Reafirmând simbolul de la Calcedon biserica a ajuns la o distincție definitivă între ortodoxie și eterodoxie.

Monoteletismul. Este adevărat că rămăsese nerezolvată o chestiune: Sunt cele două naturi, cea divină și cea umană, mănate de o singură voință stăpânind ambele naturi sau de două voințe? Monoteiții considerau voința divină dominantă și pe cea umană cufundată în ea. La al treilea sinod din Constantinople în 680, biserica a decis că voința este o chestiune a naturilor și nu a acelei singure persoane și s-a pronunțat în favoarea a două voințe într-o singură persoană volițională. Aceasta a completat definiția ortodoxă a naturii și persoanei lui Hristos pentru Biserica apuseană și a dus oficial la un sfârșit oficial al prelungitelor controverse trinitariană respectiv christologică. Pe la anul 730 Ioan din Damasc a recapitulat aceste doctrine pentru biserica răsăriteană. Atât pentru Răsărit, cât și pentru Apus deciziile și sinoadele au devenit o chestiune de dogmă.

În Timpurile Reformațiunii. Reformațiunea a găsit atât ramura romană, cât și pe cea protestantă a creștinismului în acord fundamental asupra Treimii și asupra naturii lui Hristos. Crezul de la Nicea și sinodul de la Calcedon s-au dovedit în general acceptabile pentru amândouă. Luther învăța o schimbare mutuală de caracteristici între cele două naturi, așa că ceea ce era caracteristic pentru fiecare devenea comun pentru amândouă. Tot ce era omenesc în Hristos era însușit de natura divină, iar natura omenească primea ceea ce aparținea naturii divine. Bisericile reformate scoteau în evidență comuniunea a ceea ce era divin cu ceea ce era omenesc în Hristos.

Două grupe reformate minore difereau de poziția niceană. Cea dintâi din acestea erau socinienii, care reînviaseră ideea monarhiană fundamentală că o Trinitate divină este de neconceput. Unitarianismul modern perpetuează concepția aceasta. A doua grupă erau arminienii care au adoptat o vedere asemănătoare în unele privințe, cu aceea a unor grupuri mai timpurii, că Fiul este subordonat Tatălui. Punctul acesta de vedere este la fel reflectat de unele secte creștine de astăzi.

Advenștii de Ziua a Șaptea. Scriitorii și redactorii acestui comentariu mărturisesc sincer că sunt mari taine în Scripturi care depășesc limitele priceperii mărginite și în felul acesta sfidează enunțarea precisă în limbaj omenesc. Unirea naturii divine cu natura omenească în Hristos este una din tainele acestea. Ocupându-se de chestiuni teologice de felul acesta Advenștii de Ziua a Șaptea au căutat să se ferească totdeauna de speculație și de filozofare abstractă, ca nu cumva să întunece sfatul prin cuvinte (8T 279). Dacă scriitorii inspirați ai Bibliei n-au clarificat fiecare amănunt al tainelor divine, pentru ce ar încerca scriitorii neinspirați să facă așa ceva? Totuși, Inspirația a procurat suficiente informații pentru a ne face în stare să înțelegem în parte taina planului de mântuire. Advenștii de Ziua a Șaptea cred:

1. Dumnezeire. Dumnezeirea sau trinitatea constă din trei persoane – eternul Tată, Domnul Isus Hristos și Duhul Sfânt (vezi la Matei 28,19; Ioan 1,1.2; 6,27; 14,16.17.26; Fapte 5,3.4; Efeseni 4,4-6; Evrei 1,1-3.8; vezi la Ioan 1,1-3.14).

„Sunt trei persoane vii în trio-ul ceresc... Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt” (EV 615). Hristos și Tatăl „sunt una în natură, în caracter și scop” (PP 34), dar „nu în persoană” (8T 269; cf. 9T 68). Duhul Sfânt „este tot atât de mult o persoană după cum Dumnezeu este o persoană” (EV 616).

Vezi EGW Material suplimentar la Romani 1,20-25.

2. Dumnezeirea și pre existența lui Hristos. Hristos este Dumnezeu în sensul suprem și absolut al termenului – în natură, în înțelepciune, în autoritate și în putere (vezi Isaia 9,6; Mica 5,2; Ioan 1,1-3; 8,58; 14,8-11; Coloseni 1,15-17; 2,9; Evrei 1,8; vezi la Mica 5,2; Matei 1,1.23; Luca 1,35; Ioan 1,1-3; 16,28; Filipeni 2,6-8; Coloseni 2,9).

„Hristos este Fiul preexistent, existent prin sine însuși al lui Dumnezeu... N-a fost niciodată un timp când El să nu fi fost în strânsă comuniune cu veșnicul Dumnezeu... El era egal cu Dumnezeu, nemărginit și atotputernic” (EV 615; cf. DA 469, 470; EV 614; PP 38, 63).

„Hristos era Dumnezeu esențial și în sensul cel mai înalt. El era cu Dumnezeu din toată veșnicia,

Dumnezeu peste tot, pururi fericit. Domnul Isus Hristos, Fiul divin al lui Dumnezeu, exista din veșnicie, o persoană distinctă, totuși una cu Tatăl (EGW RH 5 Aprilie 1906; cf. DA 19).

Vezi EGW Material suplimentar la Ioan 1,1-3.14; Coloseni 2,9; 3,10.

3. Natura omenească a lui Hristos. Domnul Hristos a fost o ființă omenească adevărată și deplină, ca alți oameni în toate privințele cu excepția faptului că El „n-a cunoscut păcat” (2 Corinteni 5,21 vazi Luca 24,39; Ioan 1,14; Romani 1,3.4; 5,15; Galateni 4,4; Filipeni 2,7; 1 Timotei 2,5; Evrei 2,14.17; 1 Ioan 1,1; 4,2; 2 Ioan 7; vezi la Matei 1,23; Ioan 1,14; Filipeni 2,6-8).

„Hristos a fost om adevărat” (EGW YI 13 iunie 1898), „în întregime om” (EGW ST 17 iunie 1897), „părtaș al naturii noastre” (EGW RH 18 febr. 1890). „El a venit ca un prunc lipsit de puteri, purtând natura omenească pe care o purtăm noi” (EGW MS 21, 1895) și „ca un membru al familiei omenești era muritor” (EGW RH 4 Sept. 1900). „El Se ruga pentru ucenicii Săi și pentru Sine, în felul acesta identificându-Se cu nevoile noastre, slăbiciunile noastre și cusururile noastre” (2T 508; cf. MH 422).

Vezi EGW Material suplimentar la Ioan 1,1-3.14; Coloseni 1,26.27; Evrei 2,14-18.

4. Întruparea lui Hristos. Întruparea a fost o unire adevărată, deplină și indisolubilă a naturii divine și a celei umane într-o singură persoană, Isus Hristos, fiecare natură, totuși, fiind păstrată intactă și distinctă de cealaltă (vezi Matei 1,20; Luca 1,35; Ioan 1,14; Filipeni 2,5-8; 1 Timotei 3,16; 1 Ioan 4,2.3; vezi la Matei 1,18; Ioan 1,14; 16,28; Filipeni 2,6-8).

„Hristos era om adevărat... Totuși El era Dumnezeu în trup” (EGW YI 13 oct. 1898). „Divinitatea Lui era mascată de umanitate – slava invizibilă în formă omenească vizibilă” (DA 23). „El are o dublă natură, în același timp umană și divină. El este atât Dumnezeu, cât și om” (EGW MS 76, 1903).

„A fost natura omenească a Fiului Mariei schimbată în natura divină a Fiului lui Dumnezeu? Nu: cele două naturi erau misterios contopite într-o persoană – Omul Isus Hristos” (EGW scrisoarea 280, 1904). „Natura omenească nu a luat locul celei divine, nici cea divină celei omenești (EGW ST 10 mai 1899). „Divinitatea n-a fost coborâtă la umanitate; divinitatea și-a păstrat locul” (EGW RH 18 febr. 1890).

„El a dat pe față o natură omenească perfectă combinată cu divinitatea; ...păstrând fiecare natură distinctă (EGW GCB trimestrul al IV-lea 1899, p. 192).

„Natura omenească a lui Hristos nu putea fi separată de divinitatea Lui” (EGW MS 106, 1897).

Vezi EGW Material suplimentar la Ioan 1,1-3.14; Efeseni 3,8; Filipeni 2,6-8; Coloseni 2,9.

5. Subordonarea lui Hristos. Luând de bunăvoie limitările naturii omenești la întrupare, Domnul Isus Hristos S-a subordonat prin aceasta Tatălui pentru durata lucrării Sale pământești (vezi Psalmii 40,8; Matei 26,39; Ioan 3,16; 4,34; 5,19.30; 12,49; 14,10; 17,4.8; 2 Corinteni 8,9; Filipeni 2,7.8; Evrei 2,9; vezi la Luca 1,35; 2,49; Ioan 3,16; 4,34; Filipeni 2,7.8).

„Lăsând la o parte veșmântul Său imperial și coroana Sa împărătească” (9T 68), Fiul lui Dumnezeu „a ales să predea sceptrul în mâinile Tatălui Său și să coboare de pe tronul universului” (DA 22, 23). „El a luat de bunăvoie natura omenească. Acesta a fost propriul Său act și prin propriul Său consimțământ” (EGW RH 4 septembrie 1900). „Isus a binevoit să Se smerească, să ia natura omenească” (EGW, ST, 20 Ianuarie 1890; cf. 5T 702). „El S-a smerit și a luat starea noastră muritoare asupra Sa” (EGW RH 4 Sept. 1900).

„Fiul lui Dumnezeu a fost supus voii Tatălui și dependent de puterea Lui. Atât de deplin a fost golit Hristos de sine încât nu făcea planuri pentru Sine. El accepta planurile lui Dumnezeu pentru El și zi după zi Tatăl desfășura planurile Sale” (DA 208; cf. 664). „În timp ce purta natura omenească, El era dependent de Cel Atotputernic în ce privește viața Sa. În natura Sa omenească, El Se prindea de divinitatea lui Dumnezeu” (EGW ST 17 iunie 1897).

Vezi EGW Material suplimentar la Luca 1,35.

6. Desăvârșirea lipsită de păcate a lui Hristos. Deși susceptibil la ispită și „în toate privințele ispitit ca noi”, Isus a fost totuși cu totul „fără păcat” (vezi Matei 4,1-11; Romani 8,3.4; 2 Corinteni 5,21; Evrei 2,10; 4,15; 1 Petru 2,21.22; 1 Ioan 3,5; vezi la Matei 4,1-11; 26,38.41; Luca 2,40.52; Evrei 2,17; 4,15).

Mântuitorul nostru „a luat dispozițiile naturii omenești, pentru a fi probat și încercat” (EGW ST 2 august 1905; cf. DA 49, 117, 131). „Ca oricare copil al lui Adam El a acceptat rezultatele lucrării marii legi a eredității” (DA 49).

„El ar fi putu păcătui...dar nici măcar pentru o clipă n-a fost în El o înclinație rea” (EGW scrisoarea 8, 1895, vezi p. 1128). El a luat „natura dar nu păcătoșenia omului” (EGW ST 29 mai 1901). „El l-a biruit pe Satana în aceeași natură asupra căreia Satana a câștigat biruința în Eden” (EGW YI 25 aprilie 1901).

„Isus nu a dat pe față însușiri și nu a exercitat puteri pe care oamenii nu le-ar putea avea prin credința în El. Natura Lui omenească desăvârșită este ceea ce toți urmașii Lui pot să aibă (DA 664; cf. 24). „În natura Lui omenească El a păstrat curățenia caracterului Său divin” (ML 323). „Nici o urmă de păcat nu strica chipul lui Dumnezeu din lăuntru Său” (DA 71; cf. 123).

Vezi EGW Material suplimentar la Matei 4,1-11; Luca 2,40.52; Coloseni 2,9.10; Evrei 2,14; 4,15.

7. Moartea înlocuitoare a lui Hristos. Jertfa lui Hristos a oferit o ispășire deplină și întregă pentru păcatele lumii (vezi Isaia 53,4-6; Ioan 3,14-17; 1 Corinteni 15,3; Evrei 9,14; 1 Petru 3,18; 4,1; 1 Ioan 2,2; vezi la Isaia 53,4; Matei 16,13).

„El a fost condamnat pentru păcatele noastre, la care El nu avea parte, ca noi să putem fi îndreptățiți prin dreptatea Lui, la care noi nu aveam parte. El a suferit moartea care era a noastră, pentru ca noi să putem primi viața care era a Lui” (DA 25).

„În Grădina Ghetsemani Hristos a suferit în locul omului și natura umană a Fiului lui Dumnezeu ezita sub oroarea groaznică a păcatului” (EGW MS 35, 1895). „Natura omenească ar fi murit atunci și acolo sub oroarea simțului păcatului, dacă nu L-ar fi întărit un înger din cer să supore chinul de moarte” (EGW MS 35, 1895).

„Jertfa lui Hristos în favoarea omului a fost deplină și întregă. Condiția ispășirii fusese împlinită. Lucrarea pentru care El venise în lumina aceasta fusese împlinită” (AA 29; cf. 5T 575).

Vezi la EGW Material suplimentar la Matei 26,36-46; 27,50; Coloseni 2,9; 1 Timotei 2,5.

8. Învierea lui Hristos. În divinitatea Sa Hristos avea puterea nu numai de a-Și da viața, dar și de a lua din nou, când a fost chemat să iasă din mormânt de Tatăl Său (vezi Ioan 10,18; Fapte 13,32.33; Romani 1,3.4; 1 Corinteni 15,3-22; Evrei 13,20; 1 Petru 1,3; vezi Nota adițională la Matei 28).

„Când glasul îngerului puternic a fost auzit la mormântul lui Hristos, zicând: Tatăl Tău te cheamă, Mântuitorul a ieșit din mormânt datorită vieții care era în El Însuși...În divinitatea Sa, Hristos posedă puterea de a sfărâma legăturile morții” (DA 785; cf. 780).

Vezi EGW Material suplimentar la Marcu 16,6.

9. Înălțarea lui Hristos. Mântuitorul nostru S-a înălțat la cer în trupul Lui proslăvit, pentru a sluji acolo pentru noi (vezi Marcu 16,19; Luca 24,39; Ioan 14,1-3; 16,28; 20,17; Fapte 1,9-11; Romani 8,34; 1 Timotei 3,16; Evrei 7,25; 8,1.2; 9,24; 1 Ioan 2,1.2; vezi la Fapte 1,9-11).

„Dumnezeu a dat pe unicul Său Fiu ca să devină un membru al familiei omenești și să păstreze pururi natura Sa omenească...Dumnezeu a adoptat natura omenească în persoana Fiului Său, și a dus-o în cerul preînalt” (DA 25).

„Toți au nevoie să devină mai pricepuți cu privire la lucrarea ispășirii care are loc în sanctuarul de

sus” (5T 575).

Vezi EGW Material suplimentar la Fapte 1,9-11; Evrei 2,14-18.

10. Proslăvirea lui Hristos. După reîntoarcerea Sa la cer, Hristos a reluat poziția pe care o avusese la Tatăl înainte de întrupare (vezi Matei 28,18; Ioan 12,23; 17,5; Efeseni 1,19-22; Filipeni 2,8.9; Coloseni 1,18; 1 Timotei 2,5; Evrei 1,3; 2,9; 1 Petru 1,11; vezi la Filipeni 2,9).

„Când Hristos a trecut prin porțile cerului, a fost întronat în mijlocul adorării îngerilor...Hristos a fost într-adevăr proslăvit și chiar cu slava pe care o avusese la tatăl din veșnicie...Ca preot și împărat, El primise toată puterea în cer și pe pământ” (AA 38; 39; cf. 8T 268, 269).

Aceste taine și multe altele, legate de planul de mântuire vor constitui studiul celor răscumparați în decursul veșniciei.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1 Ev 615

1, 2 PP 34

1–3 DA 281; FE 406

1–5 TM 63, 138

3 CT 530; DA 288; Ed 134; SC 88

3, 4 MM 7

4 DA 270, 465; Ed 28; MB 39; MH 461; SC 19; 8T 288, 324

4, 5 DA 464; TM 365

5 COL 116; DA 80, 470; FE 167; 1T 406

6 3T 61

9 COL 385; CT 28, 361, 530; DA 317, 464; Ed 14, 29, 134; FE 181, 183, 405, 437, 440, 468, 470 GC 262, 461, 528; GW 50; PK 253, 377; SC 24; TM 419; 8T 256

9–12 TM 365

10 5T 737

10–14 TM 138

11 COL 116; CW 45; DA 27; PK 710; 9T 229

12 AA 381; AH 36; COL 314; CT 14; DA 464; Ev 308; FE 405; GW 50; ML 176; MH 421; MM 113; TM 94, 221, 283, 485; 6T 60, 363, 372; 7T 39; 8T 102, 177, 207, 267; 9T 23, 141, 152, 218, 287

12, 13 DA 509; Ev 531

14 AA 472, 520, 544; CS 136; CT 259; DA 23, 139, 387, 507; Ed 28; FE 378, 382, 400, 444; GC vi; MM 321; PP 278; TM 63; 5T 576, 747; 6T 59; 7T 20; 8T 207, 286; 9T 228; WM 53

16 AA 521, 544; DA 250; FE 338, 362; MB 21; TM 94, 205; 7T 20; 8T 151

18 DA 464; GW 50; MH 419; PK 693, 696; SC 11; 8T 265, 286

19–23 DA 134

19–51 DA 132–143

23 PK 689; 8T 333

25 DA 135

25–27 DA 136

27 DA 216

29 CH 422, 528; COL 77, 222, 250, 274; CS 289; CSW 12, 109; CT 648; DA 112, 136, 137, 175, 180, 216, 385, 439, 477, 579, 594, 622, 651, 750; Ev 134, 188, 291, 299, 444, 578, 582; EW 154; FE 97, 239, 383; GC 399; GW 26, 56, 148, 155, 172; LS 345; MB 2, 8; ML 171, 220; MH 157; MM 31; SC 19, 79; TM 155, 214, 218; 2T 30; 4T 395; 5T 449, 729; 6T 20, 32, 39, 54, 67, 81, 95, 105, 279, 314; 7T 238; 8T 334; 9T 23, 48, 60, 81, 203

36–38 DA 138

38, 39 MB 131

39, 41–43 DA 139

43 DA 292

45 DA 145, 292; FE 365; 6T 428

45, 46 Ev 446; FE 142; 3T 566; 6T 37

45–49 DA 140

45–51 CSW 25, 26

46 DA 71; MYP 78; Te 224

47 4T 534

47, 48 SC 91; TM 110

50 DA 142, 148

51 DA 142; GC 19; PP 184; SC 20

Ioan 2:1

1. A treia zi. [Ospățul nunții din Cana, Ioan 2,1-12. Vezi harta p. 216; diagrama p. 230; despre minuni p. 208-213.] Un idiom comun ebraic și grec însemnând „a doua zi” sau așa cum am spune noi „poimâine” (cf. Luca 13,32; vezi vol. I, p. 181, 182; vol. V, p. 248-250), în cazul acesta a doua zi după incidentul din Ioan 1,43-51. Isus a plecat din împrejurimile Betabarei (vezi la cap. 1,28); a călătorit în restul zilei menționată în cap. 1,43, toată ziua următoare și cea mai mare parte din „ziua a treia”, o distanță aproape de 65 de mile. Narațiunea din cap. 1 continuă fără întrerupere. Dacă botezul lui Hristos a avut loc cam pe timpul sărbătorii corturilor (vezi la Matei 3,13) acum ar fi fost cam luna decembrie. Trecuseră vreo două luni de când Isus părăsise Nazaretul (vezi DA 145).

O nuntă. Gr. gamos, „o nuntă”, „festivități de nuntă”. Acestea erau de obicei ținute în casa mirelui și

durau câteva zile (vezi DA 145, 146; Matei 25,1-13).

Cana. Identificată tradițional din vremurile bizantine ca Kefr Kenna, la 31/2 mile la nord de Nazaret, dar acum considerată a fi modernul Khirbet Qana cam la 8 mile la nord de Nazaret (vezi harta p. 218). Cana înseamnă „locul trestiiilor”. Trestiiile abundă în mlaștinile din apropiere de Khirbet Qana, și s-au găsit acolo cioburi de olărie de pe vremea romanilor. De asemenea, numele Qana corespunde mai de aproape cu vechiul nume pentru Cana.

Natanael era din Cana (cap. 21,2). Aici L-a găsit pe Isus omul de neam mare cu vreun an mai târziu (cap. 4,43-54).

Mama lui Isus. Ioan nu se referă niciodată la Maria pe nume (vezi cap. 2,12; 6,42; 19,25). Iosif era fără îndoială mort la data aceasta (vezi la Luca 2,51). Cu privire la Maria ca mamă a lui Isus vezi la Matei 1,23; Luca 1,27.28.

Ioan 2:2

2. A fost chemat și Isus. Adică, invitat. El avusese cunoștință de nuntă și pare că S-a înapoiat în Galileea la data aceasta pentru a fi prezent (DA 144).

Ucenicii Săi. Erau cinci – Ioan, Andrei, Petru, Filip și Natanael (vezi cap. 1,40-45). Poate că erau prieteni sau rude ale celor două familii. Sau au primit invitația când au apărut la Cana ca însoțitori ai lui Isus. Prezența lor mărturisea despre faptul că Isus începuse lucrarea Sa de învățător. Vezi la cap. 1,37.40.

Ioan 2:3

3. S-a isprăvit vinul. Literal, „vinul lipsea”. Ca una care dăduse ajutor la pregătirile pentru nuntă (vezi DA 146), Maria simțea răspunderea să facă față lipsei și a căutat să evite încurcăturile care altminteri ar fi urmat.

Încrederea Mariei prin venirea la Isus cu problema este demnă de reținut. Ca fiu ascultător, Isus fusese totdeauna atent față de dorințele ei și găsisse o soluție potrivită la fiecare problemă. Nu este clar din narațiune dacă Maria aștepta ca Isus să săvârșească o minune, ceea ce nu făcuse până acum (vezi la Luca 2,52) sau să împlinească lipsa în vreun alt fel, (cf. DA 145, 146).

Ioan 2:4

4. Femeie. În Orient o formă de adresare obișnuită și plină de demnitate (cap. 19,26; cf. DA 146). Acela care poruncise oamenilor să-i cinstească pe părinții lor (Exod 20,12; cf. PP 366) era El Însuși un exemplu viu cu privire la principiul acesta. De treizeci de ani El fusese un fiu iubitor, ascultător și atent (vezi la Luca 2,51.52; cf. DA 147).

Ce am eu cu tine? Literal, „Ce cu tine și cu mine?” Expresia lasă să se înțeleagă că acela căruia i se spunea așa trecuse de hotarele celor ce-l preocupau pe el (vezi Judecători 11,12; 2 Samuel 16,10; 1 Regi 17,18; 2 Regi 3,13; 2 Cronici 35,21; Matei 8,29; Marcu 1,24; Luca 8,28; etc). Că Maria nu a înțeles răspunsul lui Isus ca un refuz reiese din instrucțiunile pe care ea le-a dat slujitorilor (vezi Ioan 2,5). Ea era încrezătoare că Isus urma să împlinească lipsa la timpul și în felul în care credea El potrivit. În tot cursul vieții Lui particulare din Nazaret, Isus onorase autoritatea mamei Sale; de fapt, El a rămas totdeauna un fiu supus în sfera în care legătura aceasta își avea rostul convenit (vezi la cap. 19,26.27). Dar acum El nu mai era o persoană particulară și Maria nu înțelegea pe deplin limitele pe care aceasta le așeza autorității ei asupra lui Isus. Ea ar fi putut crede că are dreptul, cel puțin în oarecare măsură, să-L îndrume în misiunea Lui (vezi la Matei 12,46-50). De aceea, în cuvintele acestea precise, dar amabile, Isus a căutat să-i lămurească deosebirea dintre legătura Lui cu ea ca Fiul al omului și ca Fiul al lui Dumnezeu (DA 147). Iubirea Lui pentru ea era neschimbată, dar acum El trebuia să lucreze zi după zi sub îndrumarea Tatălui Său ceresc (vezi DA 208; vezi la Luca 2,49).

Așa cum era cu Maria și Isus, părinți de astăzi găsesc adesea că este dificil să slăbească și cu timpul chiar să renunțe la autoritatea asupra copiilor lor, pentru ca aceștia din urmă să câștige experiență în a rezolva singuri problemele vieții și să se deprindă să accepte răspunderea pentru hotărârile lor. Înțelepți sunt părinții și fericiți copiii când transferul acesta de autoritate are loc în mod natural și fără fricțiune.

Ceasul. [„Ceasul Meu”, KJV]. Comparați cap. 7,6.8.30; 8,20; etc. Se pare că Maria spera că Isus, cu ocazia aceasta, Se va proclama ca Mesia (vezi DA 145), dar nu sosise timpul pentru o astfel de vestire (vezi la Marcu 1,25). Era un timp rânduit pentru fiecare eveniment din viața Sa (DA 451; vezi la Luca 2,49). Numai chiar la sfârșitul lucrării Sale Isus a pretins public că este Mesia (vezi la Matei 21,1.2) și din cauza acestei susțineri El a fost crucificat (Matei 26,63.65). Numai în noaptea trădării Isus a zis: „Vremea Mea este aproape” (Matei 26,18; cf. Ioan 12,23; 13,1; 17,1).

Ioan 2:5

5. Slujilor. Gr. diakonoi, de unde cuvântul nostru „diacon”. Slujile se pare că o considerau pe Maria ca persoana corespunzătoare pentru procurarea de mai mult vin, deoarece nici „supraveghetorul ospățului” nu avea cunoștință de lipsă (vezi DA 148).

Ioan 2:6

6. Vase de apă. Probabil piatra era preferată față de vasele obișnuite de lut ca rezervoare pentru apă pentru scopuri de curățire (cf. Mișna, Kelim, 101, ed. Socino a Talmudului, p. 52; Talmud Shabbath 96a, ed. Socino, p. 459). Apa depozitată în aceste rezervoare era fără îndoială destinată pentru folosire ceremonială de către oaspeții care luau parte la nuntă. Unii au considerat că cele șase vase de piatră erau un semn de avere.

Curățire. Adică, spălarea ceremonială a mâinilor înainte și după masă (vezi la Marcu 7,2-5), cum poate și a diferitelor unelte necesare la pregătirea și consumarea mâncării la ospăț.

Iudeilor. Ioan scria evident pentru neiudei. Explicația dată aici n-ar fi fost necesară pentru cititorii iudei.

Două sau trei vedre. „Vadra” era considerată ca fiind echivalentul „batului” VT (vezi vol. I, p. 167; vol. V, p. 50) și deci cam 5,81 galoane U.S. Fiecare din cele șase vase ar fi conținut deci cam 14,5 galoane, iar în toate șase cam 87 de galoane, o cantitate egală cu aproape două bidoane de ulei a câte 45 de galoane [cam 400 de litri în total]. Un mare număr de oaspeți trebuie să fi fost de față la acest ospăț de nuntă.

Ioan 2:7

7. Umpleți vasele. Tot ce putea face puterea omenească trebuia făcut de mâini omenești (vezi p. 209). Puterea divină era pe punctul de a se descoperi, dar efortul omenesc conștiincios trebuia să fie unit cu ea. Dumnezeu nu face niciodată pentru oameni ceea ce ei înșiși pot face pentru sine. Ca și Moise (vezi Exod 4,2), văduva (2 Regi 4,2) și chiar ucenicii lui Isus (Matei 15,34), noi trebuie să folosim deplin resursele pe care le avem la îndemână dacă așteptăm ca Dumnezeu să adauge binecuvântarea.

Până sus. Slujitorii puteau mărturisi mai târziu că nimic în afară de apă nu fusese pus în vase.

Ioan 2:8

8. Nunul. [„Supraveghetorul ospățului”, KJV]. Gr. architriklinos, literal, „supraveghetorul celor trei paturi”. La ocaziile oficiale sociale oaspeții la un ospăț luau parte întinși pe paturi de cele trei părți ale unei mese joase, a patra parte fiind lăsată liberă pentru servit la masă. Acest aranjament al mesei era numit triklinion (vezi la Marcu 2,15).

Ioan 2:9

9. Nunul. Gr. architriklinos, tradus „nun” în v. 8.

Vin. Acesta era „must curat de struguri” (DA 149). Isus urma să acționeze în acord cu principiile descoperite de scriitori biblici mai timpurii (vezi Proverbele 20,1; 23,29-32; cf. 1 Corinteni 3,16.17; 6,19). Vezi la Matei 26,27.

Scosese ră apă. Se pare că apa a rămas apă atâta vreme cât ea rămânea în vase deoarece se spune că era „apă” când au scos slujitorii. Poate că în timpul procesului de scoatere a apei ea devenea vin. Comparați la Marcu 6,41.

A chemat pe mire. În țările orientale se aștepta ca mirele sau familia lui să procure cele necesare pentru un ospăț de nuntă.

Ioan 2:10

10. Orice om. „Nunul” [„supraveghetorul ospățului”, KJV] a fost pus în încurcătură de ceea ce părea să fie o abatere de la practica obișnuită și se temea că oaspeții vor arunca vina asupra lui pentru încălcarea obiceiului. Chemând pe mire, el căuta să arate că răspunderea nu era a lui.

Au băut bine. După ce oamenii ar fi „băut bine” simțurile lor urma să fie adormite și n-ar fi fost în stare să facă deosebire între bun și rău.

Vinul cel bun. Vinul acesta era superior față de tot ce gustase nunul vreodată (DA 148). Oaspeții au observat și ei calitatea vinului – dovadă îndestulătoare că ei nu „băuseră bine” la momentul acela – și au întrebat de unde este el (DA 149). Cerul dă totdeauna ce are mai bun la urmă, pentru aceia care așteaptă cu răbdare.

Ioan 2:11

11. Acest început. Această primă minune a fost săvârșită cam la o săptămână după chemarea celor dintâi ucenici (vezi v. 1). A doua minune relatată a fost săvârșită la Cana, cu prilejul următoarei vizite a lui Isus cam la un an mai târziu (vezi cap. 4,43-54).

Semnelor. [„Minuni”, KJV]. Gr. semeia, „semne” (vezi p. 208).

Slava Sa. Adică, dovada caracterului Său divin și a puterii Sale divine (vezi p. 209; vezi la cap. 1,14).

Ucenicii Lui au crezut. Minunea aceasta a dat primilor ucenici cea dintâi dovadă vizibilă de puterea divină care lucra prin Hristos, i-a întărit față de necredința și antipatia conducătorilor iudei și le-a dat cel dintâi prilej de a mărturisi despre proaspăta lor credință. De asemenea, a onorat încrederea Mariei. În mod practic ea a exprimat interesul plin de împreună simțire a lui Isus față de fericirea oamenilor.

Ioan 2:12

12. După aceea. Gr. meta touto, o expresie tranzițională, folosită de Ioan (vezi cap. 11,7.11; 19,28) pentru a arăta strictă succesiune cronologică fără să specifice lungimea intervalului de timp.

S-a pogorât la Capernaum. De la Cana, sus de tot, în munții Galileii, ar fi cu adevărat o pogorâre la Capernaum pe țărmurile Lacului Galileii, cam la 685 de picioare sub nivelul Mediteranei (vezi la Matei 4,13). Scopul acestei vizite nu este arătat.

Frații...Lui. Vezi la Matei 12,46.

N-au rămas multe zile. Probabil către sfârșitul iernii anului 27-28 d.Hr.

Ioan 2:13

13. Paștele iudeilor. [Primul Paște; Prima curățire a Templului, Ioan 2,13-25. Cf. la Matei 21,12-17. Vezi harta p. 217; diagramele p. 229-231.] Acesta, Paștele din anul 28 d.Hr., a fost cel dintâi din timpul lucrării lui Isus (vezi p. 193, 247). Dacă Ioan ar fi scris pentru cititorii iudei, el ar fi zis simplu „Paștele”. Cu privire la sărbătoarea Paștelui vezi la Exod 12,3-15; Levitic 23,5; Deuteronom 16,1.2.

S-a suit la Ierusalim. Vezi la Luca 10,30; 19,28.

Ioan 2:14

14. Templu. Gr. hieron, Templul și curțile, porticurile și clădirile separate ale lui, nu naos-ul, clădirea principală însăși, ca în v. 20 (vezi la Matei 4,5). În Ioan 2,21 Isus folosește naos cu privire la trupul Său. Curtea din afară sau curtea Neamurilor, era scena traficului nesfârșit descris aici.

Cei ce vindeau. Aceasta a fost prima curățire a Templului de către Isus, cel dintâi act al Său de importanță națională. Prin ea El a făcut cunoscut dreptul Său de a administra treburile Templului și a vestit

misiunea Sa ca Mesia. A doua curățire a avut loc trei ani mai târziu, la al patrulea Paște (vezi p. 193, 247; vezi diagrama 5, p. 229; vezi la Matei 21,12-17) ca o reamintire că pretenția Sa era încă valabilă.

Schimbătorii de bani. Sau, bancherii (vezi la Luca 19,23).

Ioan 2:15

15. Un bici. De fapt Isus nu i-a lovit pe oameni. Biciul simboliza autoritatea Lui și o agitare a lui în aer ar fi fost de ajuns pentru ca să facă intenția înțeleasă. În legătură cu a doua curățire nu este menționat nici un bici.

Ștreanguri. [„Mici frânghii”, KJV]. Gr. schoinia, „o funie împletită din papură”.

Ioan 2:16

16. Casa Tatălui Meu. Templul era locașul lui Dumnezeu de locuit între oameni (vezi Exod 25,8). De repetate ori Iudeii L-au criticat pe Isus pentru că vorbea despre Dumnezeu ca fiind Tatăl Său (vezi Ioan 5,17.18; 8,18.19.38.39; 10,30-33). De asemenea, ei pretindeau că Dumnezeu este Tatăl lor (cap. 8,41), dar și-au dat seama că Isus făcea lucrul acesta într-un sens mai înalt. Ei au priceput că, în aceste cuvinte, Isus expunea o pretenție absolută la divinitate. La a doua curățire, Isus a vorbit de Templu ca fiind „casa Mea” (Matei 21,13) și când conducătorii au respins apelul Lui în ziua următoare El s-a referit la el numindu-L „casa voastră” (Matei 23,38).

O casă de negustorie. Adică, un loc de târg, un loc pentru tratarea de afaceri obișnuite. La a doua curățire El a folosit expresia „peșteră de tâlhari” (vezi la Matei 21.13). Aceia care caută astăzi în mod conștiincios să facă din casa Tatălui lor o „casă de rugăciune” (Matei 21,13) vor evita să facă din ea un loc de gânduri, cuvinte sau acțiuni de rând. Ei vor intra în casa Lui cu frică și cutremur, conștienți de prezența Lui sfântă, cu inima și mintea înălțate în rugăciune și laudă (vezi Ioan 4,23.24; cf. Psalmii 96,9).

Ioan 2:17

17. Ucenicii Lui și-au adus aminte. Probabil chiar atunci (cf. v. 22).

Râvna. Gr. zelos, „zel”, „ardoare”, „indignare”, „gelozie”. Acesta este un citat din Psalmii 69,9 (vezi comentariul acolo). Isus dorea cu înfocare ca, casa Tatălui Său să fie folosită exclusiv pentru scopul pentru care fusese dedicată (vezi la Exod 25,8.9; Matei 21,13).

Mă mănâncă. Adică, „Mă mistuie”. Pentru Isus, credințioșia față de Dumnezeu era o pasiune mistuitoare. Așa ar trebui să fi și pentru noi.

Ioan 2:18

18. Iudeii. Denumirea caracteristică dată de Ioan conducătorilor religioși ai națiunii.

Semn. Gr. semeion (vezi p. 208; vezi la Isaia 7,14; Matei 12,38.39). Conducătorii cereau dovezi că Isus avea dreptul să-și asume îndrumarea treburilor Templului. Actul Său era o provocare directă adresată autorității lor, o provocare pe care ei nu o puteau trece cu vederea (cf. la Ioan 1,19.25). Ca de obicei, cererea unui „semn” de felul pe care-l doreau criticii Săi a rămas fără răspuns (vezi la Matei 12,38.39; Luca 23,8).

Ioan 2:19

19. Dărâmați Templul acesta. Aici cuvântul pentru Templu este naos, sanctuarul propriu-zis (vezi la v. 14). În cuvintele acestea Isus lasă să se înțeleagă pentru prima dată soarta care-L aștepta la sfârșitul cărării Sale pământești. Iudeii deja complotau moartea Lui (vezi DA 164). La judecarea Lui ei au sucit această declarație transformând-o în acuzația că El urmărea să distrugă Templul și au făcut din acuzație scuza lor pentru împlinirea profeției lui Hristos (cf. Marcu 14,58; vezi la Matei 26,61).

Analogia dintre Templul literal și trupul lui Hristos nu este atât de îndepărtată pe cât ar părea să pară la început. Sanctuarul și mai târziu Templu, era menit să fie locașul pământesc al lui Dumnezeu (vezi la Exod 25,8.9). Acolo, deasupra tronului harului se arăta șechina, simbolul glorios al sfintei prezențe permanente a lui Dumnezeu (vezi la Geneza 3,24; Exod 25,17). Dar, așa cum Ioan a arătat deja (vezi la Ioan 1,14), exact aceeași slavă divină a sălășluit ca într-un cort în trup omenesc în persoana Domnului nostru.

Comparați 1 Corinteni 3,16.

Trei zile. Vezi p. 248-250.

Îl vor ridica. Isus Se referea la învierea Lui (vezi la cap. 10,18). Dar iudeii, neînțelegând pe deplin importanța declarației, se gândeau la structura Templului literal. Că eventual ei au priceput adevărata importanță a cuvintelor lui Isus reiese din Matei 27,63.64.

Ioan 2:20

20. Patruzeci și șase de ani. Vezi p. 242, 243. Luată literal cu privire la Templu, enunțarea evident figurată a lui Isus a devenit o absurditate manifestă. Iudeii au refuzat în mod persistent să vadă dincolo de înțelesul de suprafață al cuvintelor Lui sau să vadă în El orice altceva mai mult decât omul obișnuit care părea El să fie (vezi cap. 7,15.20.33-36; vezi la cap. 5,17.18; 8,52-59; 9,29; etc.). Această interpretare superficială a vieții și învățăturilor lui Isus a fost tipică pentru iudaism de atunci până în timpul de față.

Ioan 2:21

21. Dar El le vorbea. Vezi la Ioan 2,19.20; cf. 1 Corinteni 3,16.17.

Ioan 2:22

22. Tocmai de aceea când. Adică, când prezicerea se împlinise (cf. la Matei 17,9). Numai din punct de vedere al lucrării lui Isus ca un tot uceniciei au fost în stare să prindă înțelesul mai adânc al unora din cuvintele și faptele Sale. După înviere Duhul Sfânt i-a călăuzit la o înțelegere mai desăvârșită a sensului cuvintelor și faptelor Lui (vezi Ioan 14,26; 15,26; 16,13).

Scriptura. Ioan pare să aibă în gând un anumit pasaj al Scripturii, poate Psalmii 16,10 sau 69,9, citat în v. 17. S-ar putea ca el să se refere într-un mod general la toate profețiile mesianice VT, a căror importanță uceniciei au înțeles-o mai deplin după înviere (cf. la Luca 24,25-27.44; Ioan 12,16).

Cuvintele. [„Cuvântul”, KJV]. Adică, spusele lui Isus relatate în v. 19.

Ioan 2:23

23. Paștelor. [„Paștele”, KJV]. Vezi la v. 13.

Mulți au crezut. Acesta este primul raport despre răspunsul public la solia lui Isus. Ioan notează de repetate ori că, la diferite ocazii „mulți au crezut” (vezi cap. 4,39; 11,45; 12,42; vezi la cap. 1,12). Aceasta marchează începutul lucrării iudaice, care a continuat multe luni și s-a încheiat formal la Paștele anului 29 d.Hr. (vezi Nota adițională la Luca 4; diagrama p. 230; vezi la Matei 4,12).

Semnele. [„Minunile”, KJV]. Aceasta este singura relatare despre minuni în decursul perioadei lucrării iudeene. Singura minune specifică menționată este aceea care a marcat sfârșitul ei, vindecarea omului la scaldătoarea Betesda (cap. 5,1-9).

Ioan 2:24

24. Nu Se încredea. Adică în aceia care pretindeau a crede în El (v. 23). El știa că mulți din cei care erau atât de plini de râvnă în a-L aclama, urmau, ca și oamenii din Galileea peste doi ani, să plece și să nu-L mai urmeze (cf. cap. 6,66). El cunoștea nestatornicia inimii omenești și cum mulți convertiți de vreme bună erau neatenți sau fățarnici (vezi cap. 6,64). Vezi la cap. 7,2-9.

Ioan 2:25

25. Ce este în om. [„Ce era în om”, KJV]. Isus citea adesea gândurile oamenilor, dând prin aceasta dovadă de divinitatea Lui (vezi la Marcu 2,8).

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1, 2 AH 99, 100, 503; DA 144; ML 186; Te 193
1–11 AH 341; DA 144–153; 7T 114

3, 4 DA 146

4 DA 147, 486

5 6T 415

5–10 DA 148

7–9 GW 206; MH 333

12, 13 DA 154

12–22 DA 154–166

13, 14 DA 157

14, 15 MB 2; MM 122

15, 16 DA 158

16 DA 591; MYP 316; 8T 250

17 DA 158; 4T 396

17–19 DA 785

18 DA 192

18–20 DA 164

19 DA 165, 777

19, 21 DA 705

Ioan 3:1

1. Nicodim. [Discuția cu Nicodim, Ioan 3,1-21. Vezi harta p. 217; diagrama p. 230.] Un nume grec însemnând „biruitor al oamenilor”. În vremurile NT mulți iudei adoptaseră nume grecești. Discipolii Andrei, Filip, Didimus și Alfeu purtau astfel de nume. Nicodim era un om cu avere, un Fariseu și membru al consiliului național, Sinedriul.

Împărțirea pe capitole întunecă legătura narațiunii din cap. 3 cu versetele finale din cap. 2. Convorbirea cu Nicodim ilustrează enunțarea din cap. 2,25, că Isus „știa ce este în om” (vezi la cap. 3,3). El a recunoscut în acest fruntaș un sincer căutător după adevăr, un om căruia putea să-i „încredințeze” o cunoaștere mai clară și mai deplină a misiunii Sale de cum ar fi putut încredința celor mai mulți oameni (cap. 2,24). Nicodim era o excepție demnă de notat la principiul general enunțat în cap. 2,24.25. Astfel, chiar la începutul lucrării Sale publice, Isus a câștigat un prieten a cărui influență a dejucat planurile conducătorilor de a pune capăt lucrărilor Lui înainte de vreme (vezi cap. 7,50.51; cf. cap. 19,39; DA 176, 460).

Fruntaș. [„Conducător”, KJV]. Adică un membru al Sinedriului (vezi p. 67).

Iudeilor. Vezi la cap. 1,19.

Ioan 3:2

2. A venit la Isus. Vizita aceasta a avut loc pe Muntele Măslinilor (DA 168; cf. p. 685, 686), probabil nu la mult timp după prima curățire a Templului, relatată în cap. 2,13-17. Nicodim fusese martor la întâmplarea aceea dramatică (vezi DA 168) și fără îndoială Îl auzise pe Isus și fusese martor la unele din

minunile lui Mesia (cap. 2,23). Cu siguranță el împărtășea împreună cu alți iudei nădejdea unui Mesia politic care să elibereze națiunea din cătușele Romei (vezi la Luca 4,19) și trebuie să fi fost pus în nedumerire când Isus i-a explicat natura spirituală a împărăției Lui. Nicodim era din fire precaut și nu s-a declarat față ca urmaș al umilului Nazarinean decât după crucificare (Ioan 19,39; cf. DA 177). Sămânța sădită cu ocazia aceasta a căzut în pământ roditor, pentru ca să aducă mai târziu o recoltă bogată.

Noaptea. Dându-și și seama de atitudinea generală a conducătorilor față de Isus, Nicodim a considerat că este înțelept să nu-și compromită reputația sau poziția îngăduind să se știe că Îl lua destul de mult în serios pe Isus pentru a căuta o întrevvedere personală cu El. Precauția aceasta a dat greutate eforturilor lui Nicodim de a-i abate pe conducători de la scopul lor de a-L aresta pe Isus.

Învățătorule. Vezi la cap. 1,38.

Știm. Nicodim era satisfăcut cu dovada aprobării divine ce reieșea din cuvintele și faptele lui Isus. Ceilalți conducători se bucurau de același prilej de a observa și a considera natura împuternicirilor lui Isus (vezi cap. 2,18-20) și fără îndoială știau tot atât de bine ca și Nicodim concluzia la care arătau dovezile, dar îngâmfarea și stricăciunea inimii i-a împiedicat să recunoască temeinicia ei, așa cum a făcut Nicodim. El era unul din acei „mulți” din cap. 2,23 care „au crezut”.

Un învățător. Gr. didaskalos (vezi la cap. 1,38), un titlu de respect. Nicodim însuși era „învățător [didaskalos] al lui Israel” (cap. 3,10), dar era gata să-L accepte pe Isus – care nu avea o educație formală și nici o permisiune oficială de a-i învăța pe alții – ca egal al său. Singura explicație a acestei vizite era că el simțea în propria inimă faptul că Isus era mai mult decât un simplu învățător. La început, totuși, mândria l-a împiedicat să dea pe față gândul său cel mai intim, că Isus ar putea să fie Mesia. Dar când reacția lui este pusă în contrast cu aceea a celorlalți conducători ai națiunii, măsura în care dorința aprinsă după adevăr a biruit mândria este surprinzătoare.

De la Dumnezeu. Cuvintele acestea sunt în poziția emfatică în textul grecesc. Prin ele Nicodim recunoaște că minunile lui Isus constituiau împuterniciri care depășeau orice autoritate omenească.

Nimeni. Minunile (vezi cap. 2,23) constituiau dovada puterii divine ce nu putea fi tăgăduită. La ocazii ulterioare Isus a îndreptat atenția conducătorilor iudei la semnificația minunilor Sale ca atestând minunea Sa divină (vezi cap. 5,36; 10,38; cf. DA 406; vol. V, p. 209).

Pe care le faci Tu. Pronumele personal „Tu” este emfatic. Minunile lui Isus difereau de acelea alea altor oameni; ele dădeau dovada că erau autentice.

Dacă nu este Dumnezeu cu el. Minunile atestau aprobarea și recunoașterea divină. Nicodim urmărea dovezile până la concluzia lor logică.

Ioan 3:3

3. Adevărat. [„Adevărat, adevărat”, KJV]. Vezi la cap. 1,51. Isus a trecut peste complimentul adus și a adresat răspunsul Său la apelul după adevăr nerostit, dar ascuns în faptul că Nicodim Îl căutase pentru o convorbire particulară.

Din nou. Gr. anothen, care în altă parte în Ioan înseamnă „de sus” (cap. 3,31; 19,11; etc.). Cuvântul poate fi folosit bine în oricare sens și nu este singur ce înțeles intenționa Isus aici. Este clar că Nicodim l-a înțeles în sensul de „din nou” (v. 4), dar Isus poate vrea să spună „de sus” sensul în care anothen este folosit ulterior în același capitol (v. 31). De fapt, nașterea la care Isus Se referă aici este o a doua naștere, dar nu este o repetare a primei nașteri, așa cum ar putea lăsa să se înțeleagă expresia „din nou”.

În acord cu teologia iudaică, a fi născut ca fiu al lui Avraam era aproape sigur o garanție a primirii în Împărăția cerului (cap. 8,33). Dar pentru ca să fie mântuiți, neiudeii trebuia să devină fii ai lui Avraam prin adopție. Nu l-ar fi mirat pe Nicodim să-L audă pe Isus spunând că neiudeii trebuiau să fie „născuți din nou” pentru ca să poată „vedea Împărăția lui Dumnezeu”, dar ideea că el, un iudeu precaut se afla în afară de cercul mântuirii era un gând nou și tulburător. Doi ani și jumătate mai târziu (cap. 8,39) Isus a declarat explicit că descendența din Avraam trebuie să fie socotită după asemănarea morală și nu prin legătura fizică.

Comparați învățăturile lui Pavel asupra aceluiași punct (Romani 2,28.29; 9,6.7; 10,12.13; Galateni 3,9.28.29; etc.). Convertirea și nașterea sunt la fel prin aceea că ambele marchează începutul unei vieți noi (vezi la Ioan 1,13; Rom 6,3-6; 2 Corinteni 5,17; cf. Efeseni 4,22-24; Col 3,9-11).

Vedea. Adică, „intra în” (v. 5).

Împărăția lui Dumnezeu. Isus Se referă în primul rând la împărăția Sa spirituală, împărăția harului divin (vezi la Matei 4,17; 5,2).

Ioan 3:4

4. Poate el să intre? Nicodim știa că Isus nu vorbea de renașterea fizică și răspunsul lui nu lasă să se înțeleagă că el gândea așa. El doar recunoaște imposibilitatea. Dar concluzia alternantă îi pare să fie la fel de incredibilă – ideea că el, un iudeu evlavios să aibă nevoie de experiența pe care o menționează Isus. El întâmpină dilema neînstare să accepte prima alternativă și nedispus să o accepte pe cealaltă.

Ioan 3:5

5. Adevărat, adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Din apă și din Duh. Acum Isus explică ce înseamnă a fi „născut de sus” (vezi la cap. 1,12.13). Referirea la „apă” este o aluzie clară la botezul cu apă, care era administrat prozelitilor iudei și era practicat de Esenieni (vezi p. 63, 91). În plus, de multe luni de zile Ioan boteza pe conașionalii săi iudei în râul Iordan (Matei 3,5.6.11). Dar Fariseii, care afectau o măsură superioară de dreptate, refuzau botezul (Luca 7,30), pentru că Ioan făcea din el un simbol al pocăinței (vezi la Matei 3,6). Fără îndoială Nicodim îl ascultase pe Ioan și se poate să fi auzit cuvintele lui cu privire la botezul cu apă (Ioan 1,26) și cu Duhul Sfânt (v. 33). Nicodim aștepta primirea în împărăția lui Dumnezeu ca un iudeu născut în mod natural, evlavios, dar Isus declara că nimic mai puțin decât o transformare deplină a vieții prin puterea Duhului Sfânt, nu era corespunzătoare. Vezi la Romani 6,3-6.

A fi născut „din apă și din Duh” este echivalent cu a fi „născut din nou”, adică „de sus” (vezi la Ioan 3,3). Aceia care sunt născuți de sus Îl au pe Dumnezeu ca Tată al lor și seamănă cu El la caracter (vezi 1 Ioan 3,1-3; cf. Ioan 8,39.44). De aici înainte, ei aspiră, prin harul lui Hristos să trăiască mai presus de păcat (Romani 6,12-16) și nu-și predau voința la săvârșirea de păcat (1 Ioan 3,9; 5,18).

Ioan 3:6

6. Născut din carne. Adică, prin naștere naturală (vezi cap. 1,13). Principiul din lumea naturală, că toate cele vii se reproduc, „după felul lor” (Geneza 1,21) este la fel de adevărat în lumea spirituală. În NT „carnea” și „Duhul” sunt opuse și reprezintă două planuri de existență antitetice și exclusive. Comparați Romani 6,12-18.

Ioan 3:8

8. Vântul. Gr. pneuma, „duh”, „suflare”, „vânt”. Aici evident este intenționat înțelesul de pe urmă.

Așa este cu oricine. Ca și vântul, nașterea din nou este invizibilă. Argumentul că din cauză că nașterea din nou nu este evidentă pentru vederea naturală este deci o născocire a imaginației și nu este mai valabil decât dacă ar fi folosit cu privire la vânt. În fiecare caz judecata trebuie să fie bazată pe efectele produse.

Ioan 3:10

10. Învățătorul lui Israel. [„Un învățător al lui Israel”, KJV]. Literal, „învățătorul lui Israel”. Nicodim era personal în încurcătură cu privire la lucrurile pe care ar fi trebuit să îi învețe pe alții.

Ioan 3:11

11. Adevărat, adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Noi vorbim. Isus momentan vorbește la plural, poate pentru că afirmă un principiu general, un lucru adevărat și cu privire la Sine și cu privire la Nicodim. Ceea ce spusese Nicodim (v. 9) dădea la iveală faptul că, pentru „un învățător al lui Israel” (v. 10), el nu știa prea multe. Afirmațiile și întrebările lui Nicodim dau dovadă că el nu știa. Cunoștința lui cu privire la mântuire era numai teoretică și era întemeiată pe o teorie

falsă despre ea. Dacă Nicodim ar fi încercat nașterea din nou, el nu numai că ar fi înțeles-o personal, dar ar fi fost în stare să vorbească în chip inteligent altora. Unii sugerează că prin „noi” Isus se referă la persoanele Dumnezeirii.

Voi nu primiți. Dacă persistă în a nu înțelege despre ce vorbește Isus, Nicodim s-ar clasa la un loc cu sufletele stricate din cap. 1,11, care „nu L-au primit”.

Ioan 3:12

12. Lucruri pământești. Deosebirea aici între „lucrurile pământești” și „lucrurile cerești” nu este cu totul clară. Poate că prin „lucrurile pământești” Isus se referă la principiile elementare ale mântuirii, ca nașterea din nou. În contrast, „lucrurile cerești” ar fi tainele mai adânci ale lui Dumnezeu în care poate, numai un învățător al lui Israel s-ar fi putut aștepta să aibă pătrundere. Nicodim se mai lupta încă cu principiile elementare și era cu totul nepregătit să discute adevăruri mai profunde (cf. 1 Corinteni 3,1.2; Evrei 5,12-14).

Ioan 3:13

13. Nimeni. Nimeni nu poate vorbi cu autoritate despre „lucrurile cerești” decât dacă a fost în cer (cf. v. 11). Oamenii discern tainele cerului numai prin revelație, niciodată prin speculare cu privire la ele.

S-a suit în cer. Adică, nici o ființă omenească nu a mers la cer pentru a ajunge să cunoască „lucrurile cerești” (v. 12). Numai Fiul Omului, care a venit din cer a fost acolo și numai El singur poate să le descopere. Aici nu este o referire la înălțarea la cer a lui Hristos după înviere.

S-a pogorât din cer. Comparați cap. 6,33.38.41.42.50.51.58; vezi la cap. 1,14.

Fiul Omului. Titlul caracteristic al lui Isus pentru Sine, a cărui folosire aici este dovada că Isus încă vorbește. Vezi la Marcu 2,10.

Care este în cer. Pot fi citate dovezi textuale importante (cf. p. 146) pentru omiterea acestei propoziții. Dacă este păstrată, se referă la existența din veșnicie a lui Isus în cer, locașul Său permanent. Poate, însă, expresia a fost adăugată de un copist ulterior și astfel într-un timp când Isus era din nou „în cer”.

Ioan 3:14

14. Șarpele. Vezi la Numeri 21,6-9.

Tot așa. În pustie privirea sinceră a credinței aducea vindecare. „Tot așa” credința în jertfa nemărginită de pe Calvar aduce vindecare de ravagiile păcatului. În cea din urmă zi a Sa de învățătură în Templu, Isus a declarat, „După ce voi fi înălțat de pe pământ, voi atrage la Mine pe toți oamenii” (cap. 12,32). În Ioan expresia „înălțat” se referă totdeauna la crucificare (vezi cap. 8,28; 12,34; etc). Raportul evanghelic nu citează nici un alt caz în această perioadă timpurie a lucrării Lui când Isus să fi descoperit adevărul adânc făcut cunoscut aici lui Nicodim. Când L-a văzut pe Isus atârând pe cruce, Nicodim trebuie să-și fi amintit viu de figura cu Moise care a înălțat șarpele în pustie și de cuvintele lui Isus că El va fi „înălțat”. Dar acest eveniment care a nimicit nădejțile ucenicilor, l-a convins pe Nicodim cu privire la divinitatea Fiului lui Dumnezeu (DA 775, 776). Dintre sinoptici, numai Matei (cap. 20,19) Îl citează pe Isus ca precizându-Și moartea prin crucificare.

Trebuie. Sau „este necesar ca”. Oriunde folosește acest cuvânt cu privire la Sine (vezi cap. 9,4; 10,16; 12,34; cf. cap. 20,9) Isus afirmă necesitatea divină care L-a adus pe acest pământ pentru realizarea planului mântuirii. Vezi la Luca 2,49.

Cei mai mulți comentatori sunt de părere că cuvintele lui Isus se încheie cu v. 15 și că începând cu v. 16 avem comentarii ale evanghelistului.

Ioan 3:15

15. Crede. Vezi la cap. 1,12; 3,16.

Să nu piară. Dovezi textuale favorizează (cf. p. 146) omiterea acestor cuvinte în v. 15, dar le atestă în

Ioan 3:16

16. Atât de mult a iubit Dumnezeu. Cuvântul englezesc „love” este cu totul necorespunzător pentru a exprima adâncimea interesului preocupat exprimat de cuvântul grecesc agape, „iubire”, și agapao, „a iubi” (vezi la Matei 5,43). Iubirea este atributul suprem al Creatorului cu privire la făpturile Sale. Ea este forța care domină în cârmuirea divină. „Dumnezeu este iubire” (1 Ioan 4,8).

Ioan vorbește despre sine ca fiind „ucenicul pe care îl iubea Isus” (cap. 21,7; cf. cap. 13,23; 19,26; 20,2; 21,20), adică, îl iubea mai presus de orice. Motivul era pur și simplu acela că Ioan, mai mult decât oricare din ceilalți ucenici colegi cu el, se supunea influenței vieții desăvârșite a lui Isus și cu timpul a ajuns să înțeleagă și să reflecteze desăvârșirea acelei vieți mai deplin ca ei (vezi p. 891, 892). Ioan era astfel mai bine calificat decât ceilalți ucenici să aprecieze mărimea și măreția iubirii divine și să o explice semenilor săi. Lucrul acesta încearcă să-l facă în Ioan 3,16 – „Atât de mult a iubit Dumnezeu”. În 1 Ioan 3,1 el explică din nou: „Vedeți ce dragoste ne-a arătat Tatăl”. Cuvintele îi lipsesc ca să exprime adâncimea acelei iubiri veșnice, neschimbătoare și Ioan pur și simplu îi invită pe oameni să „o vadă [„privească”]. Expresia supremă a iubirii divine este darul Tatălui în Fiul Său (Ioan 3,16), prin care se ajunge să fie posibil ca noi „să ne numim copii ai lui Dumnezeu” (1 Ioan 3,1). „Nu este mai mare dragoste decât să-și dea cineva viața pentru prietenii săi” (Ioan 15,13).

Lumea. Gr. kosmos, lumea ca o entitate creată și organizată (vezi la Matei 4,8). Iubirea lui Dumnezeu cuprinde toată omenirea, dar trag folos direct numai aceia care răspund la ea (vezi la Ioan 1,12). Iubirea cere reciprocitate pentru a fi pe deplin eficientă. Dar lucrul plin de însemnătate, iubirea lui Dumnezeu cuprinde atât pe aceia care o resping, cât și pe aceia care o primesc. Nimeni din cei pierduți nu Îl poate acuza pe Dumnezeu că nu i-a iubit. A afirma că Dumnezeu a predestinat anumite persoane să se piardă indiferent de propria lor alegere în chestiune înseamnă a spune că El le urăște. Înseamnă a-L stigmatiza ca nedrept și a arunca asupra Lui vina sorții lor. Vezi Romani 5,8; 2 Corinteni 5,19; vezi la Ioan 3,17-20.

Că a dat. Iubirea este adevărată numai când este în acțiune. Iubirea lui Dumnezeu pentru păcătoși L-a determinat să dea tot ce a avut pentru mântuirea lor (vezi Romani 5,8). Esența iubirii este jertfirea de sine pentru alții; egoismul este antiteza iubirii.

Singurul Său Fiu. [„Singurul născut Fiul al Său”, KJV]. Literal, „singurul Său Fiu” (vezi Nota adițională la capitolul 1; vezi la Luca 1,35; Ioan 1,14).

Oricine. Nu există limite la iubirea lui Dumnezeu. Nu există nimeni căruia El să-i refuze arbitrar beneficiile harului mântuitor. Există doar o singură condiție - credința în Hristos și conlucrarea binevoitoare cu El (vezi la cap. 1,12). Bunătatea lui Dumnezeu este ceea ce conduce la pocăință (Romani 2,4). Lumina dragostei Lui topește inimile împietrite, aduce înapoi pe cei pierduți și face sfinți din păcătoși.

Crede. Vezi la cap. 1,12.

Piară. Gr. apollumi, „a nimici cu totul”, „a șterge”, „a se topi în neființă”. „Plata păcatului este moartea” (Romani 6,23). Opusul „vieții veșnice” nu este chin veșnic, ci desființare veșnică. Păcatul are în sine semănțele nimicirii. Moartea are loc, nu doar pentru că Dumnezeu o vrea, ci pentru că păcătosul alege să se despartă de Dumnezeu care este izvorul vieții.

Viața veșnică. Gr. zoe aionios. În Ioan adjectivul aionios, „veșnic” apare numai cu cuvântul zoe, „viață” (cap. 3,15.16.36; 4,14.36; 5,24.39; 6,27.40.47.54.68; 10,28; 12,25.50; 17,2.3). Pentru însemnătatea cuvântului zoe vezi cap. 1,4 și a lui aionios, vezi al Matei 25,41. Textul grec la Ioan 3,16 zice literal „să poată stăruie în viața veșnică”. „Viața veșnică” este viață care dăinuiește pururi, viață care nu are sfârșit. Ea devine posibilă numai prin legătură neîntreruptă cu Izvorul vieții.

În 1 Ioan 5,11 evanghelistul subliniază faptul că Dumnezeu ne-a dat „viața veșnică” [zoe aionion]. Darul vieții veșnice a fost adus atunci când Dumnezeu a dat darul de neexprimat al Fiului Său. Este privilegiul creștinului sincer să se bucure că are „viața veșnică” acum, ca dar de la Dumnezeu și că „viața aceasta este în Fiul Său” (1 Ioan 5,11; cf. cap. 3,2), „Cine are pe Fiul, are viața; cine n-are pe Fiul lui

Dumnezeu, n-are viața” (1 Ioan 5,12). Posedarea vieții veșnice este condiționată de rămânerea lui Hristos în inimă prin credință. Cel care crede are viața veșnică și a „trecut de la moarte la viață” (vezi la Ioan 5,24.25; 6,54; 8,51).

Ioan 3:17

17. Dumnezeu, în adevăr, n-a trimis. Echivalent cu „Dumnezeu a dat” (Ioan 3,16; cf. Matei 15,24; Marcu 9,37; Luca 4,18.43). Ioan nu este preocupat aici cu legăturile teologice între Cel trimis și Cel care L-a trimis, ci cu scopul trimiterii (vezi la Matei 1,2.3). Trimiterea lui Isus nu lasă să se înțeleagă nici superioritate în Trimițător, nici inferioritate în Cel trimis. În toată veșnicia trecută Hristos a fost „egal cu Dumnezeu” (Ev 615; vezi la Ioan 1,1).

Fiul Său. Vezi la Luca 1,35; Ioan 1,14.

În lume. Adică, la întrupare (vezi la cap. 1,14).

Să judece lumea. [„Să osândească lumea”, KJV]. Ioan se grăbește să explice (v. 18.19) că aceia care nu cred în Fiul „au și fost judecați” [„deja condamnați”], pur și simplu pentru că refuză să creadă. Scopul lui Dumnezeu în trimiterea Fiului Său în lume este de a mântui lumea. Dacă datorită venirii Mântuitorului, unii semeni au parte de condamnare, Dumnezeu nu poate fi învinovățit. Condamnarea nu rezultă din venirea adevăratei Lumini (vezi la cap. 1,4-9), ci din depărtarea oamenilor de la Lumină datorită unei preferințe pentru întuneric. Iudeii și-L închipuiau pe Mesia că vine ca judecător să condamne pe necredincioși (vezi la Luca 4,19) și că îngerii se bucură de nimicirea celor pierduți (vezi la cap. 15,7). Dar Hristos nu a venit să condamne lumea, așa cum merita, ci să o mântuiască (cf. DA 25).

Prin El. Vezi la Matei 1,21; Luca 19,10. Dumnezeu voia ca toți oamenii să fie mântuiți și prin marele dar al Fiului Său S-a îngrijit de mântuirea lor. Dar voia lui Dumnezeu trebuie să fie confirmată de voia fiecărui om în parte pentru ca ea să fie lucrătoare pentru el. Mântuirea este numai pentru cei care cred și Îl primesc pe Hristos (vezi la Ioan 1,12; 3,16).

Ioan 3:18

18. A și fost judecat. [„A și fost condamnat”, KJV]. După cum cei care cred în Hristos sunt îndreptățiți în virtutea credinței lor în El, așa și cei care nu cred sunt automat condamnați din cauza lipsei lor de credință. N-a fost niciodată voia Tatălui ca unii să respingă pe Hristos iar aceia care fac așa ceva își atrag prin aceasta osânda. „Tot ce nu vine din încredințare este păcat” (Romani 14,23). Această condamnare nu era scopul venirii Mântuitorului în lume, dar pentru aceia care nu cred ea este un rezultat inevitabil al venirii Sale. Dumnezeu a predeterminat ca aceia care cred să fie mântuiți și aceia care nu cred să fie pierduți, dar El a lăsat pe seama fiecărui om să aleagă dacă să creadă sau să nu creadă. În sensul acesta cazul fiecărui credincios și a fiecărui necredincios, a fiecărui sfânt și a fiecărui păcătos, a fost hotărât când a fost statornicit de prima dată planul mântuirii, dar a fost lăsat pe seama fiecărei persoane să aleagă dacă să fie sfânt sau păcătos. Aceasta este predestinația biblică. La judecata finală, sentința va fi pronunțată asupra oamenilor individual așa cum, cu multă vreme înainte, a fost pronunțată asupra lor colectiv. Vezi la Ioan 3,19; 5,29; Efeseni 1,3-12.

Numele. Vezi la cap. 1,12.

Singurul Fiu. [„Singurului născut”, KJV]. Vezi la cap. 1,14.

Fiu al lui Dumnezeu. Vezi Nota adițională la capitolul 1; vezi la Luca 1,35.

Ioan 3:19

19. Judecata. [„Condamnarea”, KJV]. Gr. krisis, procesul de judecare, nu krima, sentința sau rezultatul judecării.

Lumina a venit. Vezi la cap. 1,4.5.9. Aici Ioan explică cum vine condamnarea asupra oamenilor. Nu pentru că Dumnezeu a voit ca unii oameni să fie pierduți (vezi la cap. 3,18), ci pentru că unii oameni au preferat întunericul și nu lumina. Sentința nu este arbitrară, ci rezultatul inevitabil al legii că „plata păcatului este moartea” (Romani 6,23). Soarta fiecărui om e determinată de propria sa reacție la lumină. Câtă vreme

oamenii rămân neluminați nu există condamnare (Psalmii 87,4.6; Ezechiel 3,18-21; 18,2-32; 33,12-20; Luca 23,34; Ioan 15,22; Romani 7,7.9; 1 Timotei 1,13), dar când lumina adevărului strălucește în inima lor „n-au nici o dezvinovățire pentru păcatul lor” (Ioan 15,22). Oameni care nu sunt dispuși să renunțe la căile lor rele preferă întunericul și în felul acesta ei se orbesc față de lumină (2 Corinteni 4,4). Pe de altă parte, Isus a făgăduit că aceia care aleg să-L urmeze, „nu vor umbla în întuneric” (Ioan 8,12) și nimeni nu-i „va smulge” din mâna Lui (cap. 10,28).

Ioan 3:20

20. Urăște lumina. Numai cine urăște lumina adevărului va fi orbit de cel rău (vezi la v. 19). El evită lumina pentru același motiv pentru care un hoț evită un polițist.

Ioan 3:21

21. Lucrează după adevăr. [„Face adevăr”, KJV]. Adică, dorește tot mai înfocat ca principiile adevărului să devină mai pe deplin lucrătoare în viața lui. Împreună cu Pavel, o astfel de persoană recunoaște că în el „nu locuiește nimic bun” (Romani 7,18) și că meritul pentru o viață biruitoare aparține lui Dumnezeu, care a făcut lucrul acesta posibil prin Isus Hristos (Romani 8,1-4; 1 Corinteni 15,57; Galateni 2,20). Vezi la Matei 5,48.

Ioan 3:22

22. După aceea. [„După aceste lucruri”, KJV] [Lucrarea în Iudea, Ioan 3,22-36. Vezi harta p. 221; diagrame p. 229, 230]. Gr. meta tauta, o expresie tranzițională obișnuită (vezi cap. 5,1; 6,1; 7,1). „Aceste lucruri”, evenimentele din cap. 2,13 la 3,21 au avut loc la Paștele din anul 28 d.Hr., sau la scurt timp după aceea.

Ucenicii Săi. Ioan, Andrei, Petru, Filip și Natanael (vezi cap. 1,40-45).

În ținutul Iudeii. Evenimentele din cap. 2,13 la 3,21 au avut loc în Ierusalim sau în apropiere de el. Din Ierusalim, Isus Și-a extins acum lucrarea în orașele și satele Iudeii, unde a lucrat timp de vreo opt luni de zile, cam din aprilie până în decembrie în anul 28 d.Hr. (vezi diagramele p. 229, 230; vezi Nota adițională din Luca 4). Cu excepția scurtei relatări din Ioan 3,22-36 relatarea evanghelică tace cu privire la amănuntele acestei perioade a lucrării Domnului.

Isus a devotat faza de început a lucrării Sale publice Ierusalimului și Iudeii, cu obiectivul specific de a da conducătorilor un prilej să vadă dovezile misiunii Sale divine, să-L accepte ca Mesia și să conducă națiunea mai departe la împlinirea sarcinii încredințate de Dumnezeu (DA 231; vezi vol. IV, p. 26-30). Dar, în ciuda succesului aparent, lucrarea iudeană a fost în cea mai mare măsură lipsită de rezultate practice (vezi DA 194, 245). De fapt, mai multe convertiri adevărate au avut loc în Ziua Cincizecimii decât în cursul întregii lucrări de pe pământ a lui Hristos (vezi Materialul suplimentar EGW la Fapte 2,1-4.14.41). Marea popularitate a lui Isus (Ioan 3,26) a trezit gelozia ucenicilor lui Ioan pentru învățătorul lor, care predica și boteza în același timp și în același ținut. De aceea, cam prin luna decembrie, Isus S-a retras temporar în Galileea (cap. 4,1-3). El S-a reîntors la Ierusalim pentru Paștele anului 29 d.Hr., când lucrarea Lui iudeană timpurie a ajuns la o încheiere oficială și El Și-a mutat eforturile în Galileea (vezi Nota adițională la Luca 4; diagrama p. 229; vezi la Matei 4,12; Luca 4,16).

Sta acolo...boteza. Verbul din textul grec indică o lucrarea prelungită. Botezând, Isus a dat propria Sa aprobare lucrării înainte mergătorului Său, dar a lăsat botezarea propriu-zisă pe seama ucenicilor Săi (cap. 4,2). Ca și Ioan, Isus căuta fără îndoială locuri unde erau „multe ape” (cap. 3,23). Cu privire la ritualul botezului însuși vezi la Matei 3,6.

Ioan 3:23

23. Ioan boteza și el. Lucrarea lui Ioan a continuat până cel puțin după retragerea temporară a lui Isus din Iudea, cam prin luna decembrie. El a fost arestat și întemnițat între timpul acela și Paștele următor (vezi Nota adițională la Luca 4; diagrama p. 229; vezi la Luca 3,19.20).

Enon aproape de Salim. Așezarea acestor vechi locuri nu este certă. Conform cu W.F.Albright, identificarea cea mai probabilă pare să fie modernul Salim, cam la 4 mile la sud-est de Nablus și Șechem și satul modern învecinat Ainun (W.F.Albright, „The Background of the New Testament and Its Eschatology”,

în Studies in Honor of C.H.Dodd, p. 159). Satele acestea sunt în apropiere de izvoarele de apă Wadi Far'ah, unde sunt numeroase izvoare. Amplasarea tradițională târzie la câteva mile sud-est de Scythopolis (Bet-šan) este aproape de Râul Iordan, dar ar fi fără rost ca Ioan să sublinieze că acolo erau „multe ape”. Descrierea aceasta a fi semnificativă numai pentru o „localitate comparativ obscură unde posibila lipsă a unei cantități abundente de apă ar putea ridica o bănuială cu privire la felul în care putea să fie săvârșit ritualul botezului. Vezi harta din fața, p. 321.

Multe ape. Comentariul acesta atrage atenția la botezul prin scufundare în care „multe ape” ar fi indispensabile. Vezi la Matei 3,6; Romani 6,3-6.

Ioan 3:24

24. Aruncat în temniță. Ioan a fost în temniță cam un an, de prin jurul Paștelui, anul 29 d.Hr., până prin același timp în anul următor (vezi la Luca 3,19.20).

Ioan 3:25

25. S-a iscat o neînțelegere. Deși de frica poporului (Matei 21,26), autoritățile iudaice au evitat un atac pe față contra lui Ioan, ei au căutat căi mai puțin bătătoare la ochi pentru a-i stingheri lucrarea. Botezul era ceva central în predica lui Ioan (Marcu 1,4; Luca 3,3), ca un simbol de pocăință și de curățire de păcat. Iudeii practicau botezul prozelitilor, pentru curățirea ceremonială a convertiților dintre Neamuri (vezi la Ioan 3,3-5). Dar Ioan cerea iudeilor să accepte ritualul și făcea din el un semn de pocăință și de întoarcere de la o viață de păcat. Este adevărat că Esenienii practicau botezul mult mai aproape de sensul în care îl întrebuița Ioan (vezi p. 63, 91), dar ei erau puțini la număr și aveau o slabă influență asupra vieții și gândirii națiunii.

Un iudeu. [„Iudei”, KJV]. Pot fi citate dovezi textuale importante (cf. p. 146) pentru exprimarea „un iudeu”.

Curățire. Anume, spălare ceremonială.

Ioan 3:26

26. Învățătorule. [„Rabi”, KJV]. Vezi la cap. 1,38.

Cel ce era cu tine. Vezi cap. 1,29-36.

Iată că botează. Vezi la cap. 4,2.

Toți se duc la El. [„Toți oamenii vin la El”, KJV]. Predica lui Ioan fusese primită cu atâta aclamație din partea poporului încât cărturarii și Fariseii au ajuns geloși pe el (vezi la cap. 1,19-25). Dar aici era un Învățător și mai popular ca Ioan. Ucenicii lui Ioan luau în nume de rău succesul aparent al lui Isus și au ajuns geloși pentru învățătorul lor (cf. Marcu 9,38). Ei socoteau că întrucât botezul lui Ioan era ceva caracteristic lui (vezi Ioan 3,25), Isus și alții care nu erau direct asociați cu Ioan și cu ei nu aveau dreptul să administreze ritualul botezului în felul și pentru scopul pentru care îl făcea Ioan.

Ioan 3:27

27. Un om nu poate să ia. [„Un om nu poate primi”, KJV]. Ioan recunoștea că succesul lui venise din cer și își afirma credința lui că succesul mai mare care însoțea acum ostenele lui Isus trebuia să fie la fel din cer. În amândouă cazurile inițiativa era din partea lui Dumnezeu și ce drept aveau oamenii să discute faptele lui Dumnezeu? Ioan avea încredere în propria sa însărcinare dumnezeiască și prezisese de la început venirea Unuia mai mare decât el (cap. 1,26.27). De ce să ia el în nume de rău împlinirea propriei sale preziceri?

Umilința deplină și supunerea neegoistă a lui Ioan sunt trăsături caracteristice ale adevăratului urmaș al lui Hristos. Ioan era în stare să spună: „El trebuie să crească, iar eu să mă micșorez” (cap. 3,30) numai pentru că înțelegea clar propria sa legătură cu Mesia și pentru că atingerea iubirii divine îl transformase (vezi DA 179). Mândria și gelozia îi asaltau în zadar echilibrul intelectual și emoțional.

Ioan 3:28

28. Îmi sunteți martori. Atitudinea lui Ioan față de Hristos era deja înregistrată în memoria ucenicilor lui.

Nu sunt eu Hristosul. Vezi la cap. 1,20.

Sunt trimis înaintea Lui. Vezi la Matei 3,3.

Ioan 3:29

29. Cine are mireasă. Legătura lui Dumnezeu cu poporul Său este comparată adesea cu aceea a unui mire față de mireasă (vezi Isaia 54,5; Ieremia 2,2; 3,20; Ezechiel 16,18; 23,4; Osea 2,19.20; 2 Corinteni 11,2; Efeseni 5,25-27; etc.) Acum Isus părea că câștigă cu succes poporul Israel pentru Sine.

Prietenul mirelui. „Prietenul mirelui” era mijlocitorul care făcea aranjamente între familia mirelui și aceea a miresei. Lui i-ar fi făcut plăcere când tranzacția ajungea la un punct culminant fericit. Ioan își împlinise rolul încredințat lui de a-l chema pe Israel să accepte pe Dumnezeu și Învățătorul lui spiritual și acum se bucura de succesul evident al Aceluia în favoarea Căruia lucrase. Propria lui „bucurie” se „împlinea” în felul acesta. Vezi la Marcu 2,19.

Stă și-l ascultă. Poate Ioan vorbește despre prietenul mirelui ca fiind atent să afle dorințele mirelui și să le îplinească. Sau, Ioan s-ar putea referi la momentul când mirele salută pe mireasa sa pentru prima dată față către față și cavalerul de onoare se bucură de încheierea cu succes a sarcinii sale. La fel, Ioan nu putea să regreta că oamenii erau atrași la Hristos; de fapt aceasta împlinea nădejtile lui cele mai dragi.

Ioan 3:30

30. Trebuie ca El să crească. Vezi la v. 27, 29. Nu ar fi putut să fie altcumva, declară Ioan. Acestea sunt aproape cele mai de pe urmă cuvinte relatate ale lui Ioan înainte de întemnițarea lui. Cu siguranță, niciodată nu au fost rostite cuvinte mai umile, mai supuse, mai neegoiste ca acelea ale lui Ioan cu ocazia aceasta. În floarea vieții și a lucrării Lui el este chemat să se retragă și să lase câmpul altora. Cu siguranță că „nu s-a sculat nici unul mai mare decât Ioan Botezătorul” (Matei 11,11).

Ioan 3:31

31. Cel care vine. Un idiom tehnic iudaic însemnând „Mesia” (vezi Matei 11,3; 21,9; 23,39; Luca 7,19; etc.; vezi la Ioan 1,14).

De sus. Gr. anathen (vezi la v. 3). Hristos a venit „de sus” pentru ca oamenii să poată fi „născuți de sus”. Pentru că Hristos „a venit de sus” declară Ioan „este numai drept și vine – de fapt, este necesar – ca El să fie „mai presus de toți” cei ca căror obârșie este de pe pământ.

De pe pământ. Ceea ce este de origine pământească este pământesc și în natură.

Vorbește ca de pe pământ. Ioan era „de pe pământ” și vorbea ca un om. Isus era „de sus” și vorbea cu înțelepciune „de sus”. Nu e de mirare că oamenii se întorceau de la Ioan la Isus, de la cel mai mic la cel mai mare.

Este mai presus de toți. Pot fi arătate dovezi textuale (cf. p. 146) pentru omiterea acestei expresii folosite a doua oară în v. 31. Dacă cuvintele acestea sunt omise, v. 31 se contopește cu v. 32 pentru a zice: „Cel care vine din cer mărturisește despre ce a văzut și auzit”. Dacă este păstrată expresia aceasta, Ioan admite că Hristos este infinit mai mare decât el însuși, mai mare, de fapt, decât toți oamenii și refuză să se considere un rival al lui Isus.

Ioan 3:32

32. A văzut și a auzit. Adică, ceea ce Hristos a văzut și auzit cu privire la caracterul și voia Tatălui (vezi la v. 11-13). Ioan reamintește mereu cititorilor săi că mărturia lui Isus cu privire la lucrurile cerești își avea obârșia în Tatăl (vezi cap. 8,40; 15,15; etc.).

Nimeni nu primește. O hiperbolă retorică scoțând în evidență cât de puțini din mulțimea care Îl urma pe Isus Îl acceptau cu adevărat ca Trimis al lui Dumnezeu (cf. cap. 1,11; 2,24). Că unii oameni, într-adevăr

au primit și au crezut mărturia lui Isus reiese din cap. 3,33 (cf. cap. 1,11.12).

Ioan 3:33

33. Cine primește. [„A primit”, KJV]. Vezi la cap. 1,12. Unii oameni stau ca excepții demne de notat față de enunțarea generală a versetului precedent.

Adeverește. [„A pus pecetea sa”, KJV]. Punând pecetea sa personală pe un document, o persoană atestă acuratețea și valabilitatea lui, adăugând în felul acesta mărturia lui personală la cele declarate de document. Primind pe Isus Hristos cineva exprimă propria sa convingere că solia lui Dumnezeu cu privire la El „este adevărată”.

Că Dumnezeu spune adevărul. [„Că Dumnezeu este adevărat”, KJV]. Adică, solia lui Dumnezeu cu privire la Isus ca Hristos este adevărată. Pentru expresia negativă a acestui același adevăr vezi 1 Ioan 5,10.

Ioan 3:34

34. L-a trimis Dumnezeu. Adică, Hristosul (vezi la cap. 1,14; 3,31). Cu privire la sensul în care Tatăl a trimis pe Fiul pe acest pământ vezi la v. 17, Isus a venit nu în numele Său personal și vorbind cuvintele Lui, ci în numele Tatălui, vorbind cuvintele Tatălui (cf. cap. 5,19.30; etc.).

Cu măsură. Adică, cu economie. Ioan declară că motivul pentru care lucrarea lui Isus a fost atât de plină de succes este faptul că El a venit „de sus” (v. 31) și că trăind aici ca om între oameni, El a fost umplut de Duhul Sfânt. Ioan nu putea pretinde nici una din calificările acestea în aceeași măsură în care le avea Isus și Isus este deci infinit superior lui Ioan. În cel mai bun caz, Ioan putea să „cunoască în parte și... să procească în parte” (1 Corinteni 13,9). Ca ființă divină Isus nu avea nici o nevoie ca să-I fie dat Duhul Sfânt; dar ca ființă omenească, tot ce avea El primise de la Tatăl.

Ioan 3:35

35. Iubește pe Fiul. Așa cum fusese atestat de glasul din cer la botezul Lui (vezi la Matei 3,17). Înainte de venirea pe acest pământ, Tatăl și Fiul erau asociați într-o comuniune veșnică (vezi la Ioan 1,1). Dar Ioan vorbește aici de iubirea Tatălui pentru Fiul Său în starea Lui întrupată, trăind pe pământ ca om între oameni. Iubirea infinită care exista între Tatăl și Fiul în decursul veșniciei nu fusese slăbită de întrupare.

A dat toate. Chiar ca om între oameni Isus avea deplină autoritate să lucreze în numele Tatălui. Comparați Ioan 5,22.27.26; 13,3; 17,2.24; etc.; vezi la Matei 11,27; 28,18).

Ioan 3:36

36. Cine crede. Literal, „cine stăruie să creadă”. A ajunge odată „în har” nu este de ajuns; un om trebuie să rămână „în har” dacă vrea să intre în împărăție. Situația unui om înaintea Tatălui este determinată de atitudinea lui față de Fiul. Vezi la cap. 1,12; 3,15.16.

N-ascultă. [„Nu crede”, KJV]. Gr. apeitheo, literal „a fi neascultător” ca în 1 Petru 2,7.8. Totuși, apeitheo se referă la o stare de răzvrătire a minții și a voinței și nu la fapte de neascultare. Comparați Efeseni 5,6, unde forma substantivală a aceluiași cuvânt este tradusă „neascultători”. Starea minții determină cursul vieții. Comparați Ioan 3,18.

Nu va vedea viața. Adică, nu va participa la viața veșnică (vezi v. 16; vezi la v. 3). Un om nu Îl poate respinge pe Hristos și să aștepte să câștige viața veșnică direct de la Tatăl.

Mânia lui Dumnezeu. Vezi la Romani 1,18. Pentru același cuvânt tradus „mânie” și folosit cu privire la Hristos vezi la Marcu 3,5. „Mânia lui Dumnezeu” este îndreptată contra oricărui păcat. Dumnezeu a oferit o cale prin care oamenii să poată scăpa din ghearele păcatului, dar dacă refuză să fie despărțiți de el, în mod inevitabil vor avea parte de soarta lui și vor fi desființați odată cu el.

COMETARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1-3 AA 104; DA 168

1–17 DA 167–177

2 FE 383

2, 3 TM 367

3 AA 387; AH 206; CE 13; COL 48, 112; CS 142; CSW 64; DA 189; FE 279, 459; GC 467; ML 314, 331; SC 18, 67; TM 369; 8T 149; 9T 156

3–8 COL 98

4 CSW 65; DA 171, 389

4–9 TM 368

5, 6 DA 172

5–7 CSW 66

7 COL 48; Ev 286; FE 459; MYP 71; SC 19; 5T 189, 339; 8T 149

8 DA 172; SC 57; 4T 585

8–10 Ev 289

9 DA 175; FE 178

9, 10 DA 173; FE 459, 517; 6T 154

10–12 TM 369

11 Ev 296

11–13 FE 190

12 DA 173

12–16 TM 370

14 AA 104; DA 174, 175, 176, 485; FE 284

14, 15 DA 415, 660, 775; GC 74; PP 431; 8T 50

14–16 AA 226

15 PP 475

16 CH 222, 507; COL 301, 316, 331; CS 19, 46; CSW 12; CT 29, 338; DA 22, 25, 390, 493; Ev 530, 546, 614; EW 115, 125, 151; FE 164, 177, 230, 295, 300, 383, 397, 427, 429, 447; GC 417, 467; GW 155, 157; MB 119; MH 62, 94, 396, 424; ML 7, 218, 361; MM 19, 20, 52; MYP 29, 138, 346; PP 63, 154; SC 13, 14; Te 289; TM 48, 81, 93, 123, 185, 189, 271, 307, 376, 486; 2T 200; 3T 369; 4T 19, 80, 145, 293, 375, 418; 5T 629, 730, 739; 6T 66, 88, 236, 283, 358, 386, 446; 7T 111, 225; 8T 10, 25, 177, 204, 234, 287; 9T 44, 50, 60, 208, 254

16, 17 6T 273

16–18 8T 208

17 COL 212; DA 210; Ed 79; 4T 387
19 DA 588; Ed 74; FE 258; GC 229, 265; 3T 38, 214, 426; 4T 230
19, 20 FE 295; TM 90; 2T 352, 449, 689
19–21 CS 226
20 GC 458; PP 74, 608; 1T 624; 2T 453; 3T 37; 5T 74
22–36 DA 178–182
26–31 5T 224
27–30 GW 56; 8T 333
29 DA 276
30 DA 181; Ed 157; 5T 729
31 DA 180; GW 57
31–34 8T 334
31–36 TM 93
32, 33 DA 181
33 AA 556; MH 461; SC 112; 8T 321
33–36 TM 486
34 DA 180; Ev 699; GW 57; ML 59
34–36 FE 392
36 DA 181, 396; GC 533; PP 207

Ioan 4:1

1. Domnul. [Femeia samariteancă, Ioan 4,1-42. Vezi harta p. 217;diagramele p. 229, 230] Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) între expresia aceasta și „Isus”.

Fariseii au auzit. Fariseii s-au folosit de gelozia ucenicilor lui Ioan, pricinuită de popularitatea în creștere a lui Isus, cu nădejdea de a crea disensiune între Ioan și Isus și, prin aceasta, să stânjenească eforturile celor doi. Vezi la cap. 3,25.

Mai mulți ucenici. Vezi la cap. 3,26.30. Evident, Ioan încă mai predica și boteza, și încă nu fusese întemnițat.

Ioan 4:2

2. Isus nu boteza El însuși. Acceptând personal botezul de la Ioan, Isus aprobase ritualul, declarând: „Se cade să împlinim orice neprihănire [dreptate]” (Matei 3,15). Mai mult, ucenicii lui Isus săvârșeau ritualul sub îndrumarea Lui (Ioan 3,22; 4,1). Nu ni se spune de ce nu boteza Isus Însuși. Se poate ca scopul Lui să fi fost de a evita crearea în mintea unora a ideii că posedau autoritate superioară în biserică datorită faptului că fuseseră botezați de Hristos personal. Comparați disensiunea cu privire la meritele respective ale botezului dat de către Isus și de către ucenici (vezi la cap. 3,22; 4,1-3). Următoarea mențiune a botezului

este în legătură cu însărcinarea evanghelică din Matei 28,19.20. Isus se poate să fi întrerupt ritualul pentru un timp din cauza conflictului pricinuit de el.

Ioan 4:3

3. A părăsit Iudea. Aceasta avea loc cam prin luna decembrie, anul 29 d.Hr. Motivul acestei retrageri temporare din Iudea era de a evita un conflict fără rost cu Fariseii pe de o parte și cu Ioan și ucenicii lui pe de altă parte. Decizia de a părăsi Iudea era determinată nu de teamă, ci de prudență (cf. Matei 10,23). Pentru o discutare a cadrului cronologic al acestei retrageri din Iudea vezi Nota adițională la Luca 4; diagrama p. 229.

S-a întors în Galileea. Pentru vizita anterioară în Galileea vezi cap. 2,1-12.

Ioan 4:4

4. Prin Samaria. Calea directă spre Galileea mergea prin Samaria. Totuși, din cauza animozității dintre iudei și samariteni, peregrinii galileeni care călătoreau spre Ierusalim pentru marile sărbători naționale preferau calea mai ocolită pe valea Iordanului (vezi Luca 9,51.52; vezi la cap. 2,42). La data aceasta Samaria și Iudea erau o singură unitate politică administrată de un procurator roman, Pilat din Pont (vezi p. 46, 47; harta din fața pag. 321; diagrama p. 234). Cu privire la samariteni vezi vol. III, p. 69; vol. V, p. 18, 45; vezi la 2 Regi 17,23-34.

Ioan 4:5

5. Sihar. Probabil modernul 'Askar. Desemnarea „cetate” este folosită îndeobște în Evanghelii pentru orașe mici ca și pentru orașele mai mari.

Ogor. [„O parcelă de pământ”, KJV]. Vezi Geneza 33,19; 48,22; Iosua 24,32.

Ioan 4:6

6. Fântâna lui Iacov. Fântâna aceasta este situată la o depărtare de zece minute de mers pe jos mai jos de satul 'Askar, pe drumul către Ierusalim. Nici un alt loc legat de viața lui Isus nu este identificat cu mai multă certitudine ca fântâna aceasta, care încă oferă apă pentru grădina unei mănăstiri la picioarele muntelui Garizim. Numeroasele izvoare din regiune fac să pară ciudat ca cineva să-și dea osteneala să sape o fântână. Dar Iacov era străin în țară și se poate că el ar fi săpat fântâna pentru a evita cearta cu privire la drepturile asupra apei (cf. Geneza 26,17-22).

Ostenit. Isus și ucenicii fuseseră probabil pe drum din zorii zilei și se poate să fi făcut 15 sau 20 de mile. Ioan pomenește adesea emoțiile și limitările fizice ale lui Isus ca om între oameni (vezi cap. 1,14; 11,3.33.38; 12,27; 13,21; 19,28; vezi la cap. 4,7). Isus nu a săvârșit niciodată o minune pentru satisfacerea nevoilor Sale personale sau pentru a alina propriile Sale chinuri pricinuite de sete sau foame (vezi la Matei 4,3.6).

Lângă fântână. Adică, pe bordura de piatră a fântânii.

Ceasul al șaselea. Nu este sigur ce fel de sistem de calculare a timpului folosea Ioan (cf. cap. 1,39; 4,52; 19,14). Totuși, în general se crede că „ceasul al șaselea” ar fi la amiază (vezi DA 183). Dacă ar fi fost seara, probabil că Isus i-ar fi însoțit pe ucenici la Sihar sau ar fi continuat drumul spre Sihem, la o scurtă distanță mai departe, pentru a găsi adăpost pentru noapte. De asemenea, dimineața și seara erau timpurile obișnuite pentru a scoate apă și fără îndoială ar fi fost și alții la fântână.

Ioan 4:7

7. O femeie din Samaria. Adică, o femei dintre samariteni (vezi la v. 4), nu o femeie din cetatea Samaria, care era la o depărtare de peste două ore.

Dă-mi să beau. Ne îmbărbătează să știm că Isus a încercat lucruri de felul acesta ca sete, foame, oboseală și durere ca și noi (vezi la v. 6). El S-a făcut una cu noi, pentru ca să ne mângâie în orice împrejurări s-ar ivi (vezi la cap. 1,14).

Procesul câștigării femeii din Samaria merită studiul cel mai atent din partea tuturor acelor care caută

să câștige pe alții la Hristos. Au fost patru stadii principale în proces: 1) Trezirea unei dorințe pentru ceva mai bun, v. 7-15; 2) Trezirea unei convingeri cu privire la o nevoie personală, v. 16-20; 3) Apelul pentru o hotărâre de a recunoaște pe Isus ca Mesia, v. 21-26. 4) Stimularea la acțiune corespunzătoare cu hotărârea, v. 28-30; 39-42. Pentru comentariu la treptele detaliate în fiecare din aceste patru stadii ale procesului vezi la v. 7.16.21.28.

Isus a câștigat atenția femeii cu cererea: „Dă-mi să beau”. Răspunsul ei este evident în întrebarea din v. 9: „Cum Tu...?” După ce i-a câștigat în felul acesta întreaga atenție, Isus a trezit interesul ei pentru oferirea „apei vii” (v. 10). Reacția ei apare în întrebarea „de unde” obținea El o astfel de apă (v. 11) și de vreme ce El pretindea să fie „mai mare” decât Iacob, care săpase fântâna (v. 12). De la atenție și interes, Isus a condus-o mai departe la dorința după „apa vie”, declarând că aceia care o beau nu le va mai „fi sete” (v. 14). Ea a răspuns cu cererea: „Doamne,...dă-mi această apă” (v. 15), deși ea încă nu prea înțelegea ce cerea.

Ioan 4:8

8. Cetate. Adică, Sihar, cam la 2/3 mile mai departe pe drumul către Sihem.

De ale mâncării. Gr. trophe, „hrană”, „alimente” (vezi la Matei 3,4).

Ioan 4:9

9. Cum Tu? Ura rasială ținea atât de departe pe iudei și pe samariteni încât ei evitau contactul social, dacă aceasta era posibilă. Pentru obârșia samaritenilor vezi la 2 Regi 17,23-29. Pentru originea antipatiei dintre iudei și samariteni vezi vol. III, p. 69; vezi la Ezra 4,1-3, 17-23; Neemia 2,10; 4,1.2. Pentru un raport contemporan despre cearta dintre iudei și samariteni vezi Iosif, Antichități, xx. 6.2.

Iudeii...n-au legături. Acesta pare să fie un comentariu explicativ adăugat de Ioan pentru folosul cititorilor neiuidei, nu o afirmație făcută de femeie lui Isus. Totuși, pot fi citate dovezi textuale (cf. p. 146) pentru omiterea acestei propoziții. Cererea lui Isus a pus în uimire femeia; ce ar fi putut fi mai straniu decât o astfel de cerere venind de la un iudeu?

Ioan 4:10

10. Darul lui Dumnezeu. Adică, Isus Însuși, așa cum lămurește propoziția următoare. El pare să nu fie mai mult decât un călător obosit și însetat, dar în oferirea apei vii este inclus mai mult decât pricepe acum femeia. Ori cât de ciudată era cererea lui Isus, exista ceva și mai misterios. Faptul însemnat cu privire la Isus nu era acela că El era iudeu, ci că El era și este „darul lui Dumnezeu” (vezi Ioan 3,16; 2 Corinteni 9,15).

Cine este? Isus este pe punctul de a Se prezenta femeii ca Mesia (vezi v. 25.26) și aici o conduce cu tact mai departe pentru a vedea că propunerea Lui cuprinde mai mult decât apare la suprafață. Isus vrea să spună: „Tu poți să satisfaci setea mea fizică, dar Eu pot să satisfac setea sufletului tău”.

Apă vie. Gr. hudor zon, „apă proaspătă”, „apă curgătoare” sau „apă [dătătoare de] viață” (cf. Ezechiel 47,9). Isus Se referă aici la Sine Însuși (vezi Ioan 7,37; cf. cap. 6,27.51). Profetul Ieremia vorbea de Domnul ca fiind „izvorul de apă vie” (cap. 2,13; 17,13; cf. Isaia 12,3; Apocalipsa 22,1). Femeia se gândea că Isus Se referea la apa de izvor, în contrast cu apa relativ stătută a fântânii. Dar dacă Isus avea acces la „apa vie” de ce i-ar mai fi cerut să-I dea să bea?

Ioan 4:11

11. Doamne. Gr. Kurios, „doamne”, „domnule”, aici în sensul din urmă, ca un titlu de respect. Ceva din glasul și comportarea lui Isus a impresionat-o pe femeie și vorba ei nepăsătoare, „tu, iudeu” (v. 9) se preschimbă acum într-o formă de adresare reflectând respect.

De unde? Femeia tot se mai gândește că Isus vorbește de apa literală. Dar evident El nu Se referă la această fântână care era la adâncime de 100 sau mai mult de picioare – pentru că El nu avea unelte ca să scoată apă din ea.

Ioan 4:12

12. Ești Tu oare mai mare? Cuvântul „tu” este emfatic. Cine Se face Isus că este? Comparați cap. 8,53.

Părintele nostru Iacov. Samaritenii pretindeau că sunt descendenți ai lui Iacov, prin Iosif și priveau pe Iacov ca „tatăl lor” ca în același fel cum iudeii îl priveau pe Avraam (vezi cap. 8,33). Locul unde Isus și femeia stăteau era atribuit fiilor lui Iosif (Iosua 24,32).

Ioan 4:14

14. Oricui va bea. Literal, „oricine va bea [odată]”. Faptul că au băut odată din „apa vie” pe care Isus o are de oferit, va da satisfacție permanentă pentru sufletele însetate (vezi la cap. 7,38).

O voi da Eu. Cuvântul „Eu” este emfatic și trasează un contrast puternic între „apa vie” și aceea din fântâna lui Iacov.

În veac nu-i va fi sete. [„Nu va înseta niciodată”, KJV]. Literal, „nu [ou] nu [me] va înseta în veci [eis ton aiona]”. În traducerea engleză cele trei expresii ou, me și eis ton aiona sunt toate combinate în cuvântul „never” – „niciodată”. Textul grec este mult mai emfatic de cum arată traducerea engleză. Expresia eis ton aiona este tradusă „în veac” în cap. 6,51.58 și niciodată în 8,51.52; 10,28; 11,26. Pentru cuvântul grec aion vezi la Matei 13,39.

În el în izvor. [„În el un izvor”, KJV]. Natura figurată a „apei viei” pe care Isus o oferea femeii este acum pe deplin evidentă. Apa aceasta satisface setea sufletului după lucruri mai bune decât poate oferi viața aceasta.

În viața veșnică. Gr. eis zoen aionion (vezi la cap. 3,16). Pentru aionios, „veșnic” vezi la Matei 25,41. Rezultatul băutului din „apa vie” (vezi la Ioan 4,10) este o viață care nu se sfârșește niciodată.

Ioan 4:15

15. Dă-mi să beau. Dându-și slab seama în cele din urmă de cele ce Isus are să-i ofere, femeia răspunde cu râvnă la făgăduințele din v. 14, că dacă bea din „apa vie” nu va „înseta în veac” și cu adevărat va primi „viața veșnică”. Totuși ea încă mai leagă oferta de „apă vie” cu apa literală, gândind că odată ce va fi căpătat „apa vie” nu va mai avea nevoie să facă zilnic drumul la fântâna lui Iacov. Poate crede că „apa vie” este numai pentru ea personal și că tot va avea nevoie să vină să ia apă pentru „bărbatul” ei (vezi v. 16). Dar, așa cum Hristos Se grăbește să explice, această „apă vie” o privește și pe soțul ei ca și pe ea.

Ioan 4:16

16. Cheamă pe bărbatul tău. După ce trezise pe deplin dorința după „apa vie” (v. 15), Isus schimbă brusc subiectul convorbirii. Obiectivul Său în v. 16-20 este de a trezi în femeie o convingere în ce privește nevoia ei disperată de această apă (vezi la v. 7). El face lucrul acesta concentrând atenția la secretele vieții ei. Ea încă nu este gata să primească „apa vie” pe care o cere atât de la întâmplare (v. 15). Mai întâi, trebuie să fie îndepărtate apele stătute ale păcatului. Vechea viață de păcat trebuie mai întâi să moară înainte ca să înceapă viața nouă a neprihănirii; cele două nu pot să existe una lângă alta (cf. Iacov 3,11.12).

Dar femeia parează privirea lui Isus în viața ei, tăgăduind că are bărbat. Ea preferă să nu discute cu un străin treburile ei particulare. Isus recunoaște acuratețea afirmației ei (v. 17), dar dă dovadă că cunoaște mai multe decât ea fusese dispusă să descopere (v. 18). Astfel o convinge că este proroc (vezi la v. 10) și că ea este o mare păcătoasă. Ea parează cu îndemănare atacul mai strâns abătând conversația de la sine la Isus (v. 19) și apoi la o discuție generală asupra religiei (v. 20). Ca fiecare suflet învinuit de greșală sau de păcat, ea caută să fugă.

Încercările de a abate conversația de la un adevăr neplăcut la subiecte religioase controversate sau inconsecvente sunt dovezi că se va cere o schimbare în felul de gândire și de umblare. Se depun eforturi disperate pentru a evita adevărul sau pentru a găsi motive spre a-l ignora sau a-l respinge. Ce este necesar, totuși, nu este o clarificare a punctelor aduse în discuție. Isus nu a irosit timpul nici pentru a discuta situația Sa ca „proroc” și nici a problemei unde trebuie să se închine. În schimb, El a îndrumat simplu atenția femeii 1) la spiritul închinării adevărate și 2) la Sine ca Hristos. Acestea sunt exact punctele necesare pentru a aduce pe oameni la o hotărâre astăzi (vezi la v. 21).

Ioan 4:17

17. N-am bărbat. Aceasta este prima încercare a femeii de a ține ascunse tainele vieții ei (vezi la v. 16).

Ioan 4:18

18. Cinci bărbați. Isus descoperă acum pe deplin trecutul ei, dând dovadă că pentru El secretele vieții sunt o carte deschisă (vezi la cap. 1,48). Ea este o femeie păcătoasă, având dureroasă nevoie de „apa vie” pe care El i-o oferă în mod generos.

Ioan 4:19

19. Ești prooroc. Femeia evită o discuție a propriei sale vieți schimbând subiectul discuției la un fir de gândire care nu are implicații personale. Dacă poate să prindă pe Isus într-o dispută religioasă, aceasta ar cruța-o de rușinea de a mărturisi faptele întunecoase ale propriului ei trecut.

Ioan 4:20

20. Muntele acesta. Adică, Muntele Garizim, la piciorul căruia se afla Siharul și fântâna lui Iacov. Samaritenii ridicaseră un templu pe Garizim cam prin anii 432 î.Hr., dar acesta se afla în ruine de la distrugerea lui de către Ioan Hircanul prin anul 129 d.Hr. (vezi p. 33). Pentru comentariul asupra samaritenilor și religiei lor vezi p. 18, 45.

Trebuie să se închine. Pentru femeia aceasta, ca și pentru cei mai mulți iudei și samariteni, religia consta în esență din forme legate de închinare. Ea nu-și dădea seama că „adevărații închinători” sunt aceia care „se vor închina Tatălui în duh și adevăr” (v. 23).

Ioan 4:21

21. Femeie, ...crede-Mă. Aceasta este unica folosire în NT a expresiei „crede-mă”. Comparați afirmația solemnă „adevărat, adevărat” (vezi la cap. 1,51). Isus face apel solemn la femeie să uite formele de închinare și controversa tradițională dintre iudei și samariteni cu privire la locul în care ar trebui să fie practicate formalitățile acestea.

Vine ceasul. Vezi p. 23.

Voi. În textul grec cuvântul este la plural, în felul acesta cuprinzând pe toți samaritenii care se închină cu adevărat lui Dumnezeu.

Nici pe muntele acesta. Închinarea față de Dumnezeu nu urma să fie restrânsă la o anumită localitate – Iudea, Samaria sau altă parte.

După ce trezise în femeie o dorință după „apa vie”, indiferent care ar fi fost aceasta și o convingere cu privire la propria ei nevoie de ea, Isus trece acum la conducerea ei la punctul de hotărâre (v. 21-27). El aduce gândurile ei rătăcitoare la un punct focal definind adevărata religie (v. 21-23), îi face o invitație de a deveni un închinător adevărat (v. 23,24) și apoi o conduce la punctul hotărârii indentificându-Se ca Mesia (v. 26) și astfel ca unul care vorbește cu autoritate spirituală. El a dezarmat pe deplin prejudecata ei și i-a înfrânt încercarea de a fugi de problemă, arătându-i clar că El nu împărtășea înclinația religioasă care despărțea pe iudei de samariteni. Și unii și alții puteau să devină „adevărați închinători”. Cu timpul urmează să fie numai o „turmă” (cap. 10,6). Ea răspunde cu o declarație sinceră de credință în nădejdea mesianică, pe care o împărtășeau și samaritenii. Acțiunea ei promptă (cap. 4,28.29) mărturisea în chip elocvent cu privire la hotărârea ei. Aici Isus prevede o zi când iudeii vor înceta să fie popor al lui Dumnezeu.

Ioan 4:22

22. Mântuirea. Literal, „mântuirea”, însemnând unica mântuire care există (vezi Fapte 4,12). Religia samaritenilor era o combinație de religie ebraică apostaziată și păgânism (vezi p. 18.45). Samaritenii luaseră Pentateucul drept Biblie a lor și pretindeau că sunt mai ortodocși ca iudeii, dar ei se închinau lui Dumnezeu orbește – nu știau la ce să se închine – și de acea I se închinau „degeaba” (vezi Marcu 7,9). În providența lui Dumnezeu iudeii fuseseră făcuți martorii Lui pentru națiunile pământului (vezi vol. IV, p. 26-30). Ei au devenit primitorii și păstrătorii aleși ai vocii Lui descoperite (vezi Romani 3,1.2; 9,3-5). De aceea Isus afirmă superioritatea absolută a religiei iudaice, întrucât deja lămurise faptul că superioritatea nu este în nici un caz în legătură cu locul închinării (Ioan 4,21). Superioritatea iudaismului consta din faptul că Dumnezeu alesese poporul evreu pentru a fi reprezentanții Săi pe pământ, că El le încredințase cuvintele dumnezeiești și că

Mesia urma să fie un iudeu (Romani 1,4-5).

Ioan 4:23

23. Acum a și venit. „Ceasul” din v. 21, când locul de rugăciune încetează să mai fie o chestiune de importanță, sosise acum. Nu este necesar să se străduiască mai departe pe făgașul trecutului. Nu este necesar să adopte vreun timp viitor pentru a intra în adevărata închinare pentru a primi „apa vie”. Ierusalimul a fost locul rânduit pentru închinare (vezi v. 21) și urma să mai rămână așa pentru încă un scurt timp, dar adevărata închinare poate începe „acum”. În realitate contează nu unde, ci cum se închină cineva.

Închinătorii adevărați. Adică, aceia a căror închinare este din inimă și nu o închinare care constă mai ales din forme rituale săvârșite într-un anumit loc.

În duh și adevăr. Adică, cu toată sinceritatea, cu cele mai înalte facultăți ale minții și emoțiilor, aplicând principiile adevărului la inimă (vezi la Matei 5,3.48; 7,21-27; Marcu 7,6-9). Aceasta este închinarea adevărată, zice Isus; orice altceva este fals. Aceeași deosebire făcută aici între închinarea adevărată și formele închinării este enunțată lămurit de prorocul Mica (cap. 6,7.8).

Dorește și Tatăl. [„Tatăl caută”, KJV]. Tatăl nu este o divinitate îndepărtată, nepreocupată de copiii ei, ci este interesat de fiecare în parte (vezi Isaia 57,15). El nu numai că primește pe „închinătorii adevărați”, dar „caută” cu râvnă pe aceia care sunt doritori să se închine Lui „în duh și adevăr”, și-i îmbărbătează să vină la El (vezi Ezechiel 18,31.32; Ioan 3,16; Fapte 17,24-31; 2 Petru 3,9). Mântuirea nu este rezultatul slabelor strădanii ale omului de a căuta un Dumnezeu indiferent, ci al străduințelor neobosite ale Părintelui ceresc care, cu compasiune atentă, caută pe copiii Săi pierduți (vezi la Matei 18,12-14; Ioan 10,1-21), în repetate rânduri Ioan scoate în evidență aceste adevăr (vezi Ioan 3,16; 6,44; 15,16; 1 Ioan 4,10). Comparați parabolele cu oaia pierdută, banul pierdut și fiul pierdut (Luca 15,1-32).

Ioan 4:24

24. Dumnezeu este Duh. Literal, „Dumnezeu [este] duh”. Ca o ființă spirituală infinită, Dumnezeu nu este supus aceluiași limitări ca și ființele materiale finite și, în consecință, nu este atât de mult preocupat de locuri și forme de închinare vizibile, cât de spiritul în care oamenii I se închină (vezi la v. 22).

Ioan 4:25

25. Știu. În mintea femeii adevărata închinare este legată corespunzător de gânduri despre Mesia care trebuia să vină. Samaritenii își întemeiau nădejtile lor mesianice pe prezicerea din Deuteronom 18,15.18. Ei se refereau îndeobște la Mesia ca Taheb, însemnând „Cel care vine” sau „Restauratorul”.

I se zice Hristos. Aceasta este evident o expresie explicativă adăugată de Ioan spre folosul cititorilor săi neiuidei (vezi la cap. 1,38).

Ioan 4:26

26. Eu Cel care vorbesc. Calea fusese pe deplin pregătită pentru această uimitoare descoperire, care a dus conversația la o încheiere bruscă. Și nu Isus manifestase o cunoștință supranaturală a vieții ei (vezi la v. 17-19) și nu-L recunoscuse ea deja ca „proroc”? Gândindu-se la Deuteronom 18,15.18. Ea își exprimase credința că atunci când Mesia avea să vină, El „are să ne spună toate lucrurile” (Ioan 4,25) și iată că „prorocul” Se declara că este Mesia. În chip firesc ea a tras concluzia: El nu este numai „un proroc”, ci Prorocul pe care-l prezisese Moise.

Ioan 4:27

27. Se mirau. Sau „erau surprinși”. La iudei era socotit un lucru cu totul nepotrivit pentru un bărbat și sub demnitatea unui rabin să converseze cu o femeie în public. O veche lucrare literară iudaică, Aboth R, N. 2 (1-a), sfătuiește: „Nimeni să nu vorbească cu o femeie pe stradă, nu nici cu propria sa soție” (citată în Strack și Billerbeck, vol. 2, p. 438). În Mișna, bărbații sunt îndemnați: „Nu vă angajați în prea multă conversație cu femeile” (Aboth 1.5, ed. Socino a Talmudului, p. 4; cf. Talmudul Erubin 53b, ed. Socino, p. 374).

Nici unul nu I-a zis. Din respect pentru Învățătorul lor ucenicii nu I-au spus nimic nici Lui și nici femeii.

Ioan 4:28

28. Și-a lăsat găleata. [„Și-a lăsat vasul de apă”, KJV]. Ea era pe punctul de a pleca, găleata ei fiind plină (DA 183), când ucenicii s-au înapoiat din sat cu hrană pentru Isus. Ea era doritoare să ajungă în sat și să spună altora de marea ei descoperire și nu o mai interesa să fie întârziată de găleata grea. Ea experimentase dorința, convingerea, și hotărârea (vezi la v. 7) și pasul logic următor era acțiunea – s-a dus să spună altora de marea ei descoperire. Aceasta mărturisea despre realitatea hotărârii ei. Găleata în așteptare era dovada fără grai a intenției ei de a se întoarce fără întârziere.

Ioan 4:29

29. Tot. [„Toate lucrurile”, KJV]. Vestirea femeii era oarecum exagerată. Ea pare că raționa că dacă Isus cunoștea tainele adânci, întunecoase ale vieții ei, nimic altceva nu putea fi ascuns de El.

Acesta este Hristosul? Pentru legătura dintre dovezile prezente – cunoștințele supranaturale ale lui Isus – și concluzia că El trebuie să fie Hristosul vezi la v. 26. Cu tact femeia expune descoperirea ei în forma unei întrebări și invită pe săteni să vină și să cerceteze ei înșiși dovezile. Comparați invitația lui Filip făcută lui Natanael: „Vino și vezi” (vezi cap. 1,46).

Ioan 4:30

30. Ei au ieșit. Relatarea femeii i-a impresionat pe săteni și i-a îmboldit să cerceteze. La început credința lor era întemeiată pe relatarea femeii, dar după convenita cercetare, pe propria lor experiență (vezi v. 39,42).

Ioan 4:31

31. Învățătorule, mănâncă. Fiind grijulii pentru binele Învățătorului lor (vezi v. 6), ucenicii Îl cruțaseră de osteneala care nu era necesară de a cumpăra hrană. Ei făceau ceea ce puteau pentru a-I ușura povara. Pentru comentariul la cuvântul „Învățător”, rhabbi, vezi la cap. 1,38.

Ioan 4:32

32. Mâncare. Gr. brosis, „hrană” de orice fel (cf. la v. 8). Răspunsul grabnic al femeii era mai înviorător pentru sufletul lui Isus decât ar fi putut să fie hrana pentru trupul Său. Lucrurile materiale sunt de mai mică însemnătate în aprecierea tuturor acelor care devin cu adevărat conlucrători cu Hristos. Importanța relativă pe care lucrătorii creștini o atribuie lucrurilor materiale în comparație cu cele spirituale este un semn al consacrării lor (vezi la Matei 20,15).

Ioan 4:33

33. I-a adus cineva? Forma întrebării în textul grec anticipează un răspuns negativ. Ucenicii nu cred de fapt că Isus mâncase, dar sunt puși în încurcătură găsindu-L că nu mai este flămând (vezi v. 6).

Ioan 4:34

34. Mâncarea Mea. Vezi la v. 32. Isus trăia pentru unicul scop de a face voia Tatălui Său (vezi la Matei 4,4; Luca 2,49; Ioan 6,38). Cei mai mulți oameni trăiesc „pentru hrana pieritoare” (Ioan 6,27), dar Isus nu avea apetit pentru nimic altceva decât pentru „mâncarea care rămâne pentru viața veșnică”. Cerințele materiale ale vieții erau numai incidentale față de marele Său obiectiv al realizării mântuirii omului (vezi la Matei 6,24-34; Ioan 6,26-58).

Celui ce M-a trimis. Pentru sensul în care Tatăl a „trimis” pe Isus în lume vezi la cap. 3,17. Ioan Îl citează adesea pe Isus cu privire la misiunea Lui divină (Ioan 3,17; 5,30.36.37; 6,38.44; 7,18.28.33; 8,16.18.26.29; 9,4; 10,25.32.37; 12,44.49; 13,20; 14,10.24.31; 15,21; 16,5; 17,4; vezi la Luca 2,49).

Să săvârșesc lucrul Lui. Adică, „lucrul” pentru care Dumnezeu a trimis pe Fiul Său în lume (vezi la Matei 1,21; Ioan 17,4).

Ioan 4:35

35. Seceriș. În Palestina cerealele erau semănate toamna și erau secerate primăvara (vezi vol. II, p. 108-110). Întrucât secerișul în regiuni ca Sihar avea loc în aprilie sau mai, acum era probabil cam luna decembrie sau ianuarie (vezi notă adițională la Luca 4; diagrama 6, p. 229; cf. DA 191).

Priviți holdele. Ucenicii îi puteau vedea pe săteni făcându-și drum prin holdele de cereale în creștere (DA 191) spre fântână. Sămânța adevărului semănată în inima acestei femei din Samaria începuse deja să dea roade și următoarele două zile au văzut o recoltă bogată (vezi v. 39-42).

Ioan 4:36

36. Seceră. Dovezile textuale favorizează (cf. p. 146) exprimarea „deja” din v. 35 cu v. 31. Atunci v. 36 ar începe astfel: „Deja cel care seceră primește răsplată”. Pentru femeia samariteancă, semănarea seminței de abia fusese făcută când timpul glorios pentru recoltă sosise (cf. Iacov 5,7).

Strânge roadă. Vezi la Matei 13,30.

Viața veșnică. Vezi la cap. 3,16.

Să se bucure în același timp. [„Se bucură împreună”, KJV]. Vezi Psalmii 126,5.6; Isaia 9,3; vezi la Luca 15,7.

Ioan 4:37

37. Unul seamănă. Poate Isus Se gândește la Sine ca fiind semănătorul și la ucenici ca fiind secerătorii (vezi Ioan 4,38; cf. Matei 9,37.38; 10,1) și privește la secerișul mai mare din Samaria de după învierea Sa (vezi la Fapte 8,6-8.14.25). La recoltarea de suflete adesea este adevărat că cel ce seamănă semințele Evangheliei nu este același cu cel care are privilegiul de a strânge recolta (cf. 1 Corinteni 3,6.7). Pentru Isus ca semănător al seminței celei bune vezi la Matei 18,3-8.18-23.

Ioan 4:38

38. V-am trimis să secerăți. Isus pare că Se referă la lucrarea iudeană menționată pe scurt în cap. 3,22. Într-un anumit sens Isus și ucenicii Săi adunau recolta seminței semănată de Ioan Botezătorul. După înviere ucenicii urmau să adune o recoltă bogată din semințe semănate în timpul lucrării lui Isus (vezi Fapte 2,41.47; 5,14).

Ioan 4:39

39. Mulți samariteni. Aceasta a fost cea dintâi grupă de convertiți. În cursul următoarelor două zile a fost o a doua recoltă (v. 41). În cursul misiunii lor cei șaptezeci au vizitat multe localități din Samaria și li s-a făcut o primire cordială (vezi DA 488). După înviere a mai fost o recoltă. (vezi la v. 38).

Mărturia femeii. Vezi la v. 29. Cei care o cunoșteau trebuie să fi presupus ce trebuie să fi fost cuprins în declarația ei cu privire la faptul că Isus i-a spus „toate lucrurile” pe care le făcuse ea. Era de ajuns ca să atragă atenția oricui ca o persoană așa cum era ea, să aibă o convingere profundă despre lucruri spirituale. Ioan face adesea observația mulți „credeau” în Isus (vezi cap. 7,31; 8,30; 10,42; 11,45; 12,42; vezi la cap. 1,12).

Ioan 4:40

40. Două zile. Adică, restul zilei aceleia și întreaga zi următoare (v. 43; vezi vol. I p. 181, 182; vol. V, p. 248-250). Aceste două zile au fost un timp plăcut de semănare a semințelor spirituale și de seceriș.

Ioan 4:41

41. Mult mai mulți. Comparați v. 29.

Au crezut. Vezi la cap. 1,12.

Din pricina cuvintelor lui. Cei care nu fuseseră convingși de cuvântul femeii, fără îndoială punând sub semnul întrebării tot ce ar fi putut spune ea și fiind poate mai precauți cu privire la acceptarea oricărui lucru fără ca mai întâi să fi făcut o cercetare personală, acum au crezut. De asemenea, se poate ca unii să nu fi fost de față pentru a auzi mărturia femeii.

Ioan 4:42

<IND=200> 42. L-au auzit. Ei erau martori care au auzit. Nici o dovadă nu este mai convingătoare

decât dovada experienței personale.

Acesta este în adevăr. Promptitudinea acestor samariteni de a crede dovada că Isus era „Prorocul” despre care vorbea Moise (vezi la v. 26) stă în contrast viu cu incertitudinea cu care L-au primit iudeii (vezi la cap. 1,10.11). Viața și solia Lui constituiau o dovadă convingătoare pentru samariteni că profeția lui Moise se împlinise în persoana lui Isus din Nazaret (vezi la Matei 1,23; cf. DA 407).

Hristosul. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) între păstrarea sau omiterea acestor cuvinte.

Mântuitorul. Vezi la Matei 1,21.

Ioan 4:43

43. După aceste două zile. [„După două zile”, KJV]. [Fiul Slujbașului împărătesc, Ioan 4,43-54. Vezi harta p. 217; diagrama p. 230; despre minuni p. 208-213]. Adică ziua de după evenimentele relatate în v. 5-39 (vezi la v. 40). Călătoria din v. 3-5 este acum reluată.</IND>

Ioan 4:44

44. În patria sa. Adică, Nazaret (vezi la Marcu 6,1.4; cf. DA 196), nu Galileea (vezi Ioan 4,45). Ioan inserează comentariul acesta ca explicație pentru faptul că Isus S-a dus direct la Cana, cam la 8 mile mai spre nord (vezi la cap. 2,1).

Ioan 4:45

45. Galileenii. Vezi la Matei 4,13. Notați, însă, că Matei 4,13 se referă la deschiderea formală a lucrării galileene cu vreo șase luni mai târziu (vezi Nota adițională la Luca 4).

Văzuseră. Probabil o referire la întâmplările din cap. 2,13-23, mai ales la minunile din v. 23. Curățirea Templului (cap. 2,13-22) a dus la răspândirea unui zvon că Isus Se declarase Mesia (vezi DA 196).

Fuseseră și ei. Așa cum făceau toți iudeii evlavioși (vezi la Exod 23,14-17; Deuteronom 16,16).

Ioan 4:46

46. Cana. Vezi la cap. 2,1.

Prefăcuse apa în vin. Vezi la cap. 2,1-11. Isus era acum printre prieteni care deja fuseseră martori ai puterii divine la lucru prin El.

Slujbaș împărătesc. [„Om de neam mare”, KJV]. Literal, „[om] al împăratului”, adică un slujbaș împărătesc, aici probabil un curtean al lui Irod Antipa, tetrarh al Galileii și Periei. Acest „slujbaș împărătesc” era iudeu, probabil un irodian (cf. la Marcu 3,6). Unii au sugerat identificarea acestui „slujbaș împărătesc” cu Cuza (Luca 8,3) sau Manaen (Fapte 13,1), slujbași ai lui Irod care au devenit creștini.

În Capernaum. Hristos și „slujbașul împărătesc” erau în Cana, iar fiul la Capernaum, cam la aproximativ 16 mile depărtare. Isus vizitase Capernaumul aproximativ cu un an înainte de acest timp (cap. 2,12), dar nu există nici o relatare cu privire la vreo lucrare publică săvârșită acolo atunci.

Ioan 4:47

47. A aflat. [„Când a aflat”, KJV]. Rapida răspândire a veștii revenirii lui Isus în Galileea mărturisește despre popularitatea Lui (vezi Ioan 4,45; Marcu 3,7-12).

L-a rugat. Aceasta este cel dintâi caz relatat despre o cerere de vindecare deși fuseseră deja pomenite minuni în general (cap. 2,23).

Să vină. [„Să coboare”, KJV]. Vezi la cap. 2,12.

Pe moarte. Înțelepciunea și iscusința omenească nu puteau face mai mult și ca o ultimă încercare tatăl a făcut drumul la Cana în nădejdea de a-L convinge pe Isus să Se reîntoarcă de îndată cu El la Capernaum (vezi la v. 49). Găsind pe Isus înconjurat de o mulțime de oameni, a făcut aranjament pentru o întrevvedere particulară cu El (vezi DA 197).

Ioan 4:48

48. Dacă nu vedeți. Potrivit cu cele spuse în DA 198, tatăl făcuse ca primirea din partea sa a lui Isus ca Mesia (vezi la v. 45) să depindă de împlinirea cererii lui, crezând că Isus va asculta mai degrabă pentru a câștiga pe „un slujbaș împărătesc” ca urmaș. Dar Isus a descoperit nota de nesinceritate din felul de vorbire și de purtare a slujbașului împărătesc și a înțeles că credința lui era nedesăvârșită. De fapt, el avea deja o măsură de credință sau altminteri nu ar fi venit deloc. Dar o credință ca a sa este departe de a fi desăvârșită și Isus totdeauna cerea credință lipsită de îndoială și necondițională înainte ca puterea divină să fie exercitată.

Slujbașul împărătesc avea de gând să creadă dacă ar fi putut mai întâi să vadă; Isus îi cerea să creadă înainte de a fi putut să vadă. Credința care este condiționată de împlinirea anumitor cereri stă pe o temelie șubredă și va da greș în împrejurări când Dumnezeu vede de bine să nu acorde ceea ce este cerut. Isus a amânat răspunsul la cererea slujbașului pentru că slujbașul împărătesc nu era gata să primească lucrul pe care venise să-l ceară. În starea prezentă a minții el nu era calificat să primească nimic de la Domnul (vezi Iacov 1,5-7) și Isus nu putea să facă nimic pentru el până nu-și va fi dat seama de nevoia lui absolută și de a fi dispus să exercite credință lipsită de îndoială și necondiționată. De aceea Isus nu i-a dat ca răspuns nici Da nici Nu și tatăl și-a dat seama că cererea lui nici nu fusese acceptată și nici respinsă.

Semne și minuni. Adică, minuni (vezi p. 208, 209).

Nu credeți. Sau „nu veți crede de fel”. În textul grec dubla negație face ca enunțarea să fie cât se poate de emfatică. Slujbașul împărătesc trebuie să fi recunoscut aceasta ca o reflecție a propriilor sale gânduri (vezi la cap. 1,47-49). Cuvântul „voi” este la plural. Isus Se gândea la conducătorii iudei și la alții a căror atitudine era similară cu aceea a slujbașului împărătesc și-l punea în aceeași categorie cu concetățenii lui necredincioși (vezi Ioan 2,18; 6,30; 1 Corinteni 1,22; vezi la Matei 16,1-9). Prin contrast, oamenii din Samaria Îl crezuseră pe cuvânt și-L primiseră cu toată inima, în credința simplă (Ioan 4,41.42). Isus era îndurerat că propriii Săi concetățeni erau atât de înceti în a crede (vezi la cap. 1,10.11). El avea un dar mai mare de dat slujbașului împărătesc decât acela pe care el venise să-l ceară, darul mântuirii, și El nu putea să acord darul mai mic, vindecarea fiului, fără cel mai mare (vezi p. 209; DA 198).

Ioan 4:49

49. Doamne. Gr. kurios, „doamne” (vezi la v. 11).

Până nu moare copilul meu. Transformarea necesară a avut loc într-o clipă. Dându-și seama că Isus îi citea inima, tatăl și-a dat seama că motivele lui fuseseră egoiste. El și-a dat seama că unica lui nădejde de salvare a băiatului se găsea în exercitarea unei credințe care nu pune la îndoială, care nu pune condiții și, fără să ezite, a renunțat la necredința și la falsa lui mândrie. Aici el se referă plin de afecțiune la fiul său numindu-l „copilașul meu” un cuvânt grec diferit de acela tradus „fiu” în v. 46.

Ioan 4:50

50. Du-te. Odată ce transformarea necesară avusese loc, n-a mai fost întârziere în împlinirea cererii, deși într-un fel în care nu se așteptase tatăl. El solicitase pe Isus „să vină” [„să coboare”] la Capernaum, dar Isus i-a spus simplu: „Du-te”. Astfel, slujbașului împărătesc i s-a cerut să plece fără dovada că cererea lui fusese împlinită (vezi la v. 48). Credința lui era pusă la încercare. El trebuia să ia acel dar, oricum, prin credință. El trebuia să acționeze prin credință, având încrederea că primise lucrul pentru care venise să-l ceară.

Trăiește. Textul grec exprimă ideea că fiul nu numai trăiește, dar va continua să trăiască.

Omul acela a crezut. Fusese intenția lui de a vedea înainte de a crede; acum L-a crezut pe Isus pe cuvânt. El a acționat în credință și drept urmare pacea și bucuria i-au umplut inima (vezi DA 198-200). Vezi la cap. 1,12.

Ioan 4:51

51. Se pogora. Distanța nu era mai mare de 16 mile. Cana era cuibărită în munții Galileii, poate la o înălțime de 850 de picioare, în timp ce Capernaumul se afla pe țărmurile Lacului Galileea, la 685 de picioare

sub nivelul mării, aproape la 1500 de picioare mai jos. Călătoria spre casă ar fi luat în mod normal patru sau cinci ore și ar fi putut să fie făcută ușor în aceeași după-amiază. Oricât de îngrijorat ar fi fost tatăl cu privire la viața fiului său, noua lui credință a apucat realitatea darului prețios pe care l-a primit și el n-a dat pe față o grabă necorespunzătoare pentru a se reîntoarce.

L-au întâmpinat robii lui. Aceasta a fost dimineața următoare, pe când slujbașul împărătesc era încă la o oarecare depărtare de casă.

Fiul lui trăiește. Slujitorii repetau chiar cuvintele pe care Isus le rostise ziua trecută (v. 50).

Ioan 4:52

52. A început să-i fie mai bine. Literal, „avea mai bine” sau cum am spune noi „a început să se înzdrăvenească”.

Ceasul al șaptelea. Adică, pe la orele 1 după masă. Comparați cap. 1,39; 4,6.

Ioan 4:53

53. Tocmai în ceasul acela. Legătura dintre cauză și efect era evidentă. Dacă vindecarea ar fi avut loc mai devreme sau mai târziu, ar fi rămas o întrebare dacă nu cumva ea ar fi trebuit să fie atribuită unei alte cauze decât voii și cuvintelor lui Isus.

A crezut. Cuvântul este folosit aici în sensul absolut. Tatăl a acceptat pe Isus ca Mesia sau, așa cum am zice noi, s-a făcut creștin. Rezultatele acestei minuni au fost larg cuprinzătoare. Băiatul a fost vindecat și calea a fost pregătită pentru Isus când la câteva luni mai târziu, a făcut Capernaumul centrul lucrării Sale în Galileea (vezi la Luca 4,31).

Ioan 4:54

54. Al doilea semn. [„A doua minune”, KJV]. Vezi cap. 2,11. Cu privire la buna primire populară făcută lui Isus de popor la Capernaum vezi la Marcu 1,32-37.45.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1–42 DA 183–195

2 DA 178

6 PP 204

6, 7 GW 194; 3T 217, 322

7–14 MH 27

9 COL 380

9, 10 GW 194

9–12 DA 184

10 Ev 267; MH 156; TM 226, 390

10–14 6T 64; 7T 152

13, 14 GW 194; ML 139

14 AH 308; CE 14; CH 508; ChS 19; CS 27; CT 342, 528; DA 187, 439, 454, 787; Ed 83, 192; Ev 268, 272, 289, 683; EW 209; FE 127; GW 287; MB 20; MH 157, 496; ML 157, 189, 227; MYP 29, 390; PP 204, 412; SL 61; TM 88, 149, 168, 226, 390; 1T 565, 604; 2T 88; 3T 84, 322, 381; 4T 555, 567, 579; 5T 569, 731; 6T 51, 173, 320, 472; 8T 193; 9T 179

14, 15 DA 454

14–18 DA 187

19–22 DA 188

20 PK 674

21 7T 53

23 CT 259; Ev 377; FE 177; PK 50; 6T 363

23, 24 DA 189; FE 399; 7T 53

24 Ed 75, 175; 8T 247, 263

25–27 DA 190

26 DA 194; MH 28

28–30 GW 195; MH 102

29 AA 106; MH 28; ML 227; 3T 217; 8T 30

29, 30 DA 191

31, 32 DA 190

34 AA 364; COL 283, 403; DA 190; GW 188; ML 230; MM 20; SC 77; SL 13; 2T 269; 4T 227; WM 53, 116

35 RC 67; Te 258; TM 232; 5T 582; 6T 89, 474; 7T 98; 8T 36; 9T 226; WM 80

35, 36 DA 191; FE 201; MH 103; 5T 86, 187; 6T 23, 416

35–37 8T 30

36–38 GW 409

37, 38 DA 192

39 MH 28; ML 227

39–42 AA 19

40–42 8T 30

41 AA 106

41, 42 RC 67

42 DA 193; SL 83; TM 155

43–54 DA 196–200

44, 46 DA 196

47 DA 197

48 DA 198, 315; Ev 594

49, 50 DA 198

51–53 DA 199

53 DA 200

Ioan 5:1

1. După aceea. [Al doilea Paște: Slăbănogul de la Betesda, Ioan 5,1-15. Vezi harta p. 217; diagrama p. 229; despre minuni p. 208-213] Literal, „după aceste [lucruri]”, aceeași expresie folosită la începutul capitolelor 6 și 7 (vezi la cap. 6,1).

Un praznic. Dovezile textuale sunt împărțite între exprimarea aceasta și „praznicul”.

Încă din vechime comentatorii au fost împărțiți cu privire la identitatea acestei sărbători. Opinia părinților bisericești este împărțită între Paște și Ziua Cincizecimii și cu adevărat un manuscris de la Oxford al Evangheliei din sec. al IX-lea merge până acolo încât să insereze „sărbătoarea azimilor”, în loc de „sărbătoare a iudeilor”, în felul acesta identificând sărbătoarea cu Paștele. Un altul, un manuscris ulterior, prezintă totuși o încercare diferită de identificare inserând după „iudeilor” cuvântul „corturile”. În timpurile moderne unii comentatori au susținut sărbătoarea înnoirii ca fiind cea menționată aici, iar mulți alți susțin că această sărbătoare trebuie să fie identificată ca Purim. Astfel, aproape fiecare sărbătoare a anului religios iudaic avut susținătorul ei. Deși trebuie să se admită că nu se poate da un răspuns definitiv la această problemă, sunt anumite dovezi care pot fi luate în considerație pentru ajungerea la o concluzie ipotetică. În capitolul precedent (cap. 4,35) Isus declară că mai erau patru luni până la seceriș. Întrucât secerișul pâioaselor avea loc în Palestina în aprilie și mai, evenimentele din cap. 4 ar părea să fi avut loc în decembrie sau ianuarie. La data aceasta sărbătoarea înnoirii (cunoscută și sub numele de Hanuca) era ținută în toate sinagogile din Palestina. Este îndoielnic, totuși, că aceasta era sărbătoarea la care se făcea referire aici, nu numai pentru că nu era una din sărbătorile la care în mod regulat iudeii mergeau la Ierusalim pentru a o celebra (vezi Exod 23,14; Deuteronom 16,16), ci și pentru că avea loc iarna (vezi Ioan 10,22), un timp când bolnavii nu ar fi fost în pridvoarele care înconjurau scaldătoarea Betesda. Sărbătoarea următoare era Purim, care se ținea la mijlocul ultimei luni a anului iudaic, aproape de întâi martie. Deși la data aceasta vremea ar fi fost mai blândă, tot este îndoielnic că Purim este sărbătoarea de care este vorba aici, deoarece, ca și sărbătoarea înnoirii, ea nu era una din marile sărbători pentru care iudeii călătoreau în general la Ierusalim.

Celelalte trei sărbători cu care a fost identificată sărbătoarea din cap. 5,1, Paștele, Ziua Cincizecimii și Corturile, erau toate sărbătorite la Ierusalim și erau în perioade de vreme blândă. Din acestea trei ar părea că Paștele are dovezile cele mai puternice în favoarea sa ca singura care poate fi luată în considerație în prezentul pasaj. Ea era identificată în felul acesta încă din secolul al doilea de Irineu (Against Heresies, II. 22, 3 în Ante-Nicene Fathers, vol. I, p. 391). Aceeași expresie „o sărbătoare a iudeilor” este folosită pentru Paște în cap. 6,4; și sărbătoarea din capitolul 5 este prima sărbătoare după cap. 4,35 la care Isus, la fel cu iudeii în general, ar fi „urcat la Ierusalim”. Vezi p. 192, 193; diagrama 5, p. 229; vezi la Matei 20,17.

Minunea aceasta și ducerea lui Isus înaintea Sinedriului, care a urmat (vezi la v. 16,18), marchează încheierea lucrării iudeene. Acum era probabil Paștele din anul 29 d.Hr. (vezi p. 192; diagrama 5, p.229; vezi Nota adițională la Luca 4), un an după prima curățire a Templului (vezi la Ioan 2,13). Lucrarea iudeană a ocupat astfel cam un an, fiind întreruptă temporar de retragerea în Galileea menționată în cap. 4,1-3.

S-a suit la Ierusalim. Vezi la Matei 20,17.

Ioan 5:2

2. Poarta Oilor. [„Târgul oilor”, KJV]. Gr. probatike, un adjectiv care se referă la ceva care are de a face cu oile. Traducătorii diferă asupra faptului dacă aceasta trebuie să fie înțeleasă aici ca însemnând „târgul oilor”, „scaldătoarea oilor” sau „poarta oilor”, care sunt toate interpretări posibile. În favoarea luării

cuvintelor „oi” și „scăldătoare” împreună și exprimării: „În Ierusalim este la scăldătoarea oilor [un loc] numit evreiește Betesda”, este faptul că toți scriitorii creștini până în secolul al XIII-lea care se ocupă de acest pasaj îl înțeleg în felul acesta. Pe de altă parte dacă „oi” și „scăldătoare” nu sunt luate împreună, iar „oi” este înțeles ca fiind numele prescurtat al unui anumit loc din Ierusalim, „poarta oilor” (Neemia 3,1; 12,39) pare să fie o identificare probabilă.

Scăldătoare. Deși a fost o oarecare discuție cu privire la amplasarea acestei scăldători ea este identificată în general cu o scăldătoare dublă, aflată acum sub ruinele bisericii Sfânta Ana, la nord de actuala Via Dolorosa. Scriind în secolul al III-lea, Origen descrie această scăldătoare ca fiind înconjurată de patru pridvoare cu al cincilea tăind-o de-a curmezișul, lucru care corespunde cu relatarea lui Ioan. Așa cum există astăzi, este lungă de 55 de picioare și lată de 12 și se află la câteva picioare mai jos de nivelul terenului pentru că nivelul terenului este acum mai sus decât în timpurile antice. Ea este acoperită de cinci arcade care susțin podeaua vechii biserici care fusese clădită deasupra ei.

Betesda. Numele acestui loc apare folosit în manuscrise ca Bethesda, Bethzata, Belzatha, și Bethsaida, iar dovezile textuale pentru fiecare din exprimările acestea nu sunt fără importanță. Deși nu se poate lua o decizie finală asupra acestei chestiuni, pare probabil că exprimarea originală era Bethzata, sau ceva asemănător, întrucât partea de nord-est a cetății, în care se pare că a fost situată scăldătoarea aceasta (vezi mai sus la „scăldătoare”) era numită Bezetha (vezi Iosif, Război, ii.19.4.[530; v. 4,2 [151]), care ar fi putut fi ușor o variantă a lui Bethzata.

Numele Bethesda reiese că derivă din aramaică (aici numită „ebraică”) la fel ca și în alte locuri din Ioan; vezi cap. 19,13.17; 20,16) beth chesda, „casa milei”. Se poate ca el să fi fost introdus în manuscrisele de mai târziu deoarece era un nume potrivit pentru un loc unde Isus îi vindecase pe bolnavi. Totuși, întrucât Ioan nu face nici o încercare de a tâlcui numele aici, este evident el nu intenționa să facă ceva deosebit din însemnătatea cuvântului și traducătorii moderni ar face bine să urmeze exemplul lui, abținându-se de a alegoriza numele.

Cinci pridvoare. Vezi mai sus la „Scăldătoare”.

Ioan 5:3

3. Așteptau mișcarea. Dovezi textuale importante pot fi citate (cf. p. 146) pentru omiterea cuvintelor „așteptau mișcarea apei” și a întregului verset 4. Astfel întreaga istorisire cu un înger care conferea puteri supranaturale de vindecare apei scăldătorii pare să nu fi făcut parte din textul original al Evangheliei, ci probabil a fost adăugat într-o încercare de a explica v. 7. Totuși, faptul că legenda aceasta era bazată pe o tradiție timpurie este indicat de faptul că Tertulian avea cunoștință de ea la începutul secolului al III-lea. Nu există nici o dovadă despre inserarea acesta înainte de vremea lui. Având în vedere v. 7, pasajul acesta păstrează în mod evident ceea ce era o părere populară cu privire la apele scăldătorii (vezi DA 201).

Învolburarea apei era reală (DA 202), dar este o dovadă implicită în relatarea legendei că această credință populară nu avea o dovadă mai profundă a faptelor. Cei mai puternici călcau în picioare pe cei slabi în nerăbdarea lor de a ajunge la apă când era agitată și mulți mureau pe marginea scăldătorii (vezi DA 201, 202, 206). Astfel cu cât un om era mai egoist, mai hotărât și mai puternic, cu atât era mai probabil că va ajunge primul la scăldătoare și va fi vindecat. Cei mai nevoiași erau cei mai puțin în situația de a avea folos, în timp ce Isus a ales cazul cel mai grav. Cel dintâi care ajungea la scăldătoare de fiecare dată când apele erau agitate se pare că era vindecat, în timp ce darurile lui Dumnezeu sunt indiferent pentru toți aceia care se califică pentru a le primi. De asemenea, vindecarea avea loc numai periodic. Principiile cuprinse în această relatare a celor „vindecați” la scăldătoare, par straniu diferite de acele principii pe temeiul cărora Isus săvârșea minunile Sale (vezi p. 208, 209).

Ioan 5:5

5. Treizeci și opt de ani. Această afirmație este o mărturie importantă cu privire la natura cu adevărat miraculoasă a vindecării făcute de Isus, pentru că înlătură orice posibilitate ca omul să fi suferit de o incapacitate temporară. Pentru afirmații asemănătoare cu privire la alte minuni vezi Luca 13,11; Fapte 4,22. Acest bolnav ședea singur și fără prieteni, un schilod paralizat (vezi DA 202, 203). Cazul său era cel mai grav din ale celor adunați pe marginea scăldătorii (vezi DA 206).

Ioan 5:6

6. Vrei? Ar trebui să fie evitat prea mult accent pe funcția voinței implicată în această întrebare, pentru că textul grecesc prezintă înțelesul simplu: „Dorești să fii vindecat?” Întrebarea lui Isus era retorică, pentru că era evident că omul dorea să fie eliberat de boala sa, dar a servit ca să întoarcă atenția suferindului de la boala lui la Isus și la problema vindecării.

Ioan 5:7

7. Nu am pe nimeni. Răspunsul patetic al omului suferind descoperă o istorie de suferință fizică, de părăsire de către prieteni și de repetată redeșteptare a nădejzii, urmată de fiecare dată de o amară dezamăgire. La acest punct din narațiune nădejdea lui încă era concentrată la scăldătoarea presupus miraculoasă. Pare că nu-i venise încă în minte gândul că Isus l-ar putea vindeca prin alte mijloace.

Ioan 5:8

8. Scoală-te. Cuvintele lui Isus de aici sunt impresionant de asemănătoare cu acelea din Marcu 2,11. Concizia și caracterul direct trebuie să fi inspirat încredere bolnavului (vezi DA 202, 203). Pe cât se pare Isus nu a făcut nici o încercare de a combate superstiția cu privire la scăldătoare și nici nu a supus cercetării cauzele bolii omului. Ci, printr-o abordare pozitivă, a prescris omului să-și demonstreze credința. Pentru cererile pe care Isus le-a făcut celor pe care urma să-i vindece vezi p. 209.

Patul. O saltea de paie care se putea înfășura ușor și purta pe umeri.

Ioan 5:9

9. Îndată. Ioan folosește cuvântul acesta mult mai puțin frecvent decât Marcu (vezi la Marcu 1,10) și aici este în contrast izbitor cu cei „trezeci și opt de ani” în cursul cărora omul fusese bolnav.

Umbla. Forma cuvântului folosit aici în textul grec lasă să se înțeleagă nu numai un singur act de umblat, ci o nouă capacitate pe care omul a continuat să o posedă. Din punct de vedere fizic el a intrat într-un nou fel de viață.

Sabat. Aceasta este cea dintâi din cele șapte minuni săvârșite în Sabat relatate (vezi minunile 3,5,6,9,27-29, din lista de la pag. 210-213). Acum pentru prima dată Isus a combătut pe față reglementările rabinice cu privire la Sabat (vezi la Marcu 1,22; 2,23-28; 7,6-13). Faptul că El a făcut lucrul acesta când cetatea era plină de vizitatori la sărbătoare și că El a dramatizat respingerea din partea Sa a unor astfel de tradiții prin săvârșirea unei minuni și prin publicitatea făcută ei, punând pe om să-și ducă patul, demonstrează importanța pe care El o dădea chestiunii. Vezi la Ioan 5,10.16.

Ioan 5:10

10. Nu-ți este îngăduit. [„Nu e legal”, KJV]. Vezi la Marcu 2,24. Iudeii păreau să fie preocupați nu de faptul că omul fusese vindecat în Sabat, ci că ducea o povară, patul său, în acea zi. Legea tradiției iudaice prevedea reglementări stricte cu privire la purtarea de poveri în ziua de Sabat. Astfel Mișna prezintă o listă de 39 de feluri de lucrări care nu pot fi săvârșite în ziua de Sabat, ultima fiind „transportarea dintr-un loc în altul” (Mișna, Shabbath 7, ed. Socino a Talmudului, p. 349). Un alt pasaj mișnaic declară că dacă un om duce în loc public „o persoană vie într-un pat, el nu este vinovat nici cu privire la pat, pentru că patul este subsidiar lui” (Mișna, Shabbath, 10, ed. Socino a Talmudului, p. 448), lucru care părea să lase să se înțeleagă că purtarea unui pat gol ar fi considerată o încălcare.

Ioan 5:11

11. Cel ce m-a făcut. Omul mai înainte invalid pare că n-a făcut nici o încercare de a-și justifica fapta în termenii legii iudaice, ci a apelat în schimb la autoritatea mai înaltă pe care experiența sa îi arătase că o posedă Isus.

Ioan 5:12

12. Cine este omul acela? [„Care om?”, KJV]. Aceia care au pus întrebarea aceasta știau foarte bine că nimeni altul în afară de Isus nu ar fi putut săvârși minunea, dar probabil căutau o dovadă directă prin care ei puteau să-L declare un călcător al rânduielilor lor cu privire la Sabat. Așa cum dovedesc evenimentele de mai târziu (v. 16-47), ei socoteau că aveau o acuzație clară împotriva Lui.

Ioan 5:13

13. Se făcuse nevăzut. Gr. ekneuo, „a se strecura afară”, „a se îndepărta pe neobservate”. Scopul lui Isus la săvârșirea acestei minuni nu era de a Se prinde într-o ceartă de cuvinte cu iudeii, ci de a demonstra printr-un fapt concret și impresionant natura adevăratei țineri a Sabatului și de arăta falsitatea restricțiilor tradiționale cu care Fariseii căutau să lege națiunea lor.

Norodul. [„Mulțimea”, KJV]. Ierusalimul era deosebit de aglomerat în timpul marilor sărbători (vezi v. 1) și fără îndoială minunea aceasta a fost săvârșită în prezența multora care urmau să ducă vestea despre ea mult peste granițele Iudeii. E demn de notat că Isus n-a cerut nici o mărturisire de credință din partea bolnavului înainte de vindecarea lui. Evident, însă, credința lui s-ar urcat la nivelul cerut de ocazie.

Ioan 5:14

<IND=200> 14. Isus l-a găsit. [„Isus îl găsește”, KJV]. Se pare că Isus l-a căutat pe om pentru că influența spirituală a vindecării nu ajunsese încă să acționeze asupra lui. Deși scopul mai mare al minunii pare să fi fost de arăta iudeilor lipsa de însemnătate a tradițiilor lor (vezi la v. 10), Isus nu a neglijat mântuirea celui pe care El îl vindecase.

Templu. Gr. hieron, un cuvânt care se referă la întregul complex al Templului și nu la sanctuarul propriu zis (vezi la Matei 4,5). Isus l-a găsit probabil pe om în una din curțile Templului.

Să nu mai păcătuiești. Sau „să nu păcătuiești mai departe”. Isus a îndreptat mintea omului de la bunăstarea lui fizică, la nevoia lui de igienă spirituală. Răspunsul lui la Betesda la porunca lui Isus: „Scoală-te, ridică-ți patul și umblă”, fusese un răspuns al credinței, începutul atât sănătății spirituale, cât și fizice. Acum îndemnul mai departe al lui Isus, „Să nu mai păcătuiești”, lasă să se înțeleagă atât că viața lui anterioară fusese o viață de păcat (vezi DA 202), cât și că păcatele acelea fuseseră iertate. Legătura intimă dintre vindecarea fizică și iertarea păcatelor fusese demonstrată în vindecarea paralticului (Marcu 2,5-12).

Ceva mai rău. Aceasta ar putea să fie înțeleasă ca o recădere într-o boală și mai rea decât aceea de care suferise omul mai înainte, poate o boală acută în locul infirmității cronice de care suferise atât de mult timp. Totuși, din pasajul acesta n-ar trebui să se tragă concluzia că boala constituie o pedeapsă divină pentru o viață nelegiuită din partea celui atins, sau că boala în mod necesar urmează după o viață de păcat. Istoria vieții lui Iov și cuvintele lui Isus cu privire la omul orb (cap. 9,2.3) arată lămurit primejdia asumării unei astfel de legături. Vezi la Iov 42,5; Psalmii 38,3; 39,9.

Ioan 5:15

15. A spus iudeilor. Se pare că omul l-a identificat pe Binefăcătorul său iudeilor deoarece căuta să-și ușureze condamnarea din partea lor prin conlucrare, răspunzând la întrebarea lor (vezi v. 10-13) și, de asemenea, pentru că acum dorea să vestească cunoașterea aceluia care-l vindecase.</IND>

Ioan 5:16

16. Să urmărească pe Isus. Isus a fost dus înaintea Sinedriului și acuzat de călcarea Sabatului (vezi DA 204) și la acuzația aceasta a fost adăugată aceea de hulă (v. 18). Conducătorii națiunii căutau să contracareze marea influență de netăgăduit a lui Isus asupra poporului (vezi la cap. 2,23). De asemenea, ei au pus spioni să-L urmărească pe cât se pare pentru a construi o acuzație, așa încât să-L poată osândi la moarte (vezi DA 213).

Prin acțiunea lor de a-L cenzura public pe Isus în primăvara anului 29 d.Hr., conducătorii iudei au căutat să submineze autoritatea și influența Lui față de popor (DA 213). Ei au dat o proclamație publică avertizând națiunea contra Lui într-un efort de a găsi o cauză de acțiune juridică împotriva Lui. În deplină cunoștință că opoziția lor față de El era fără scuză, ei au devenit și mai înverșunați contra Lui de acum înainte și au început să facă planuri cum să-I poată lua viața. Ei au izbutit să pună în aplicare planul acesta doi ani mai târziu, la Paștele din anul 31 d.Hr.

În primăvara anului 29 d.Hr. ei au avut dovezi depline cu privire la mesianitatea Lui – aveau cunoștință de vedenia lui Zaharia (Luca 1,5-20), de vestirea păstorilor (Luca 2,8-12), de venirea magilor (Matei 2,1.2), de vizita lui Isus la Templu la vârsta de 12 ani (Luca 2,42-50), de mărturia lui Ioan Botezătorul cu privire la Hristos ca Mesia (Ioan 1,19-34). Mai de curând ei avuseseră dovezi în plus cu

privire la desăvârșirea vădită în caracterul lui Isus, cu privire la temeinicia învățăturilor Lui și cu privire la caracterul divin al minunilor Lui. Pe lângă toate acestea ei aveau profețiile. Iudeii ar fi trebuit să fie impresionați că acestea se împlineau în evenimentele care aveau loc atunci.

În ziua Sabatului. Iudeii pare să nu-l fi pedepsit pe om pentru faptul că și-a cărat patul în Sabat, în afară de muștrarea lui publică. Dar pe Isus, autorul minunii, ei căutau să-L omoare, probabil atât pentru că vindecase pe om, cât și pentru că îi poruncise să-și după patul în Sabat (vezi la cap. 7,22-24; 9,6.14). În timp ce era permis de legea iudaică să se trateze un om care era bolnav acut, tratarea unui caz cronic ca acesta era interzisă. Astfel un vechi comentariu iudaic, scris la multe secole după timpul lui Isus, dar care fără îndoială reflectă situația de pe vremea Lui, declară: „Este îngăduit unei persoane să vindece în Sabat? Învățătorii noștri au învățat: Primejdia de moarte depășește Sabatul, dar dacă este îndoielnic că el [un om bolnav] își va recăștiga sănătatea sau nu, nu ar trebui să se încalce Sabatul [din cauza lui]” (Tanchuma B citat în Strack și Billerbeck, Kommentar zum Neuen Testament, vol. I, p. 624). În cazul de față alegerea de către Isus a unui om care fusese bolnav de 38 de ani pare să fi fost făcută intenționat pentru a demonstra falsitatea unor astfel de restricții legale.

Ioan 5:17

17. Lucrează până acum. Literal, „lucrează până acum”. Prin cuvintele acestea Isus asigura pe ascultătorii Săi că Dumnezeu, care crease lumea, încă mai lucra activ în mijlocul lor, chiar și în ziua de Sabat (vezi EGW Material suplimentar la Fapte 17,28). Aceasta era o contradicție a vederii deiste din unele cercuri ale iudaismului care tindeau să Îl facă pe Dumnezeu atât de distant de lume, încât să nu aibă contact cu ea. Chiar și mai mult decât atât, cuvintele lui Isus erau o susținere că faptele Sale, așa cum erau descoperite în minunea de vindecare pe care tocmai o săvârșise, erau într-adevăr o lucrare a lui Dumnezeu. Gândul exprimat aici este fundamental pentru cuvântarea lui Isus din Ioan 5,19-47.

Și Eu. Sau „Eu de asemenea”. Folosirea emfatică a pronumelui cu conjuncția coordonatoare lasă să se înțeleagă egalitatea dintre Isus și Dumnezeu.

Ioan 5:18

18. Tatăl Său. Literal, „Propriul Său Tată”. A vorbi despre Dumnezeu ca „Tată” nu era ceva cu totul străin de uzanța iudaică. Ocazional în literatura intertestamentală (vezi p. 84-86) Dumnezeu este numit Părintele iudeilor (vezi Jubilee 1,24.25.28; Tobie 13,4). De câteva ori în rugăciuni El este numit „Tatăl meu” (vezi Eclesiasticus 23,1.4; Înțelepciune 14,3). Nu pentru o astfel de expresie Îl acuzau acum iudeii pe Isus de hulă. Fără îndoială, dându-și seama că ei nu aveau replică la apărarea Lui pentru vindecarea făcută în ziua de Sabat (vezi la Ioan 5,17), ei au trecut la contestarea pretenției Lui de egalitate cu Dumnezeu, pe care o recunoșteau ca implicită în declarația Lui: „Tatăl Meu lucrează până acum și Eu lucrez”. Ioan lămurește distincția din mintea iudeilor dintre vorbirea despre Dumnezeu ca Tată al cuiva și pretenția implicată a lui Isus că Dumnezeu era propriul Său Tată într-un înțeles special.

Deopotrivă cu Dumnezeu. [„Egal cu Dumnezeu”, KJV]. Vezi la Filipeni 2,6; vezi la Ioan 1,1. Recunoașterea aici că legătura Tată – Fiu dintre Dumnezeu și Hristos este una de egalitate este deosebit de însemnată. A fost uneori prezentat argumentul că Isus era Fiul lui Dumnezeu numai în același sens cum toți oamenii sunt fii ai lui Dumnezeu și anume, în virtutea creațiunii și ca Părinte spiritual. S-a arătat că termenul „fiu al lui Dumnezeu” era adesea folosit în lumea greco-romană ca titlu pentru împărați, că erau semi-zei, dar nu că în mod necesar posedau divinitate deplină. Totuși, relatarea lui Ioan arată că iudeii înțelegeau clar cuvintele lui Isus ca fiind o declarație a egalității cu Cel Prea Înalt.

Ioan 5:19

19. Fiul. Deși Isus S-a referit adesea la Sine numindu-Se Fiul Omului, un titlu care scotea în evidență natura Lui omenească și probabil lăsa să se înțeleagă mesianitatea Sa (vezi la Matei 1,1; Marcu 2,10), în contextul prezent titlul absolut de „Fiu” înseamnă clar „Fiul lui Dumnezeu”. Lucrul acesta este evident atât din faptul că El îl folosește în legătură cu Tatăl, cât și din referirea Lui la Fiul lui Dumnezeu în Ioan 5,25. Este un lucru semnificativ că atunci când iudeii Îl acuzau pe Isus că pretinde divinitatea, El a stăruit să explice și să amplifice pretenția aceea și nu să o minimalizeze în nici un fel. Vezi Notă adițională la capitolul 1.

De la Sine. Adică, din propria Sa părere, din propria Sa inițiativă.

Vede pe Tatăl făcând. [„Vede pe Tatăl că face”, KJV]. Literal, „vede pe Tatăl făcând”. Faptele lui Isus erau în completă armonie cu felul în care Tatăl îl tratează pe om. Mai mult decât atât, ele erau expresia supremă din partea lui Dumnezeu a grijii Sale iubitoare pentru om. Faptul că Isus putea să exprime atât de complet caracterul Tatălui era posibil numai pentru că Fiul dădea ascultare deplină voci Tatălui.

Ioan 5:20

20. Iubește pe Fiul. Vezi cap. 3,35.

Tot. [„Toate lucrurile”, KJV]. Aici Isus afirmă perfectă Lui înțelegere a voci Tatălui. Numai cineva care era El Însuși Dumnezeu putea să ridice în mod cinstit o astfel de pretenție.

Lucruri mai mari. Adică, mai mari decât minunile de vindecare pe care Isus le săvârșise (vezi la v. 21). Tăria declarației lui Isus este mai remarcabilă prin faptul că era făcută în fața condamnării pentru minunea pe care chiar o săvârșise.

Ioan 5:21

21. După cum Tatăl. Comparația este în ea însăși o implicație a egalității Fiului cu Tatăl. Iudeii credeau pe bună dreptate că învierea morților era o prerogativă divină; pretinzând că are aceeași putere, Isus afirma divinitatea Sa.

Fiul dă viață. Fără îndoială aceasta se aplică atât la puterea Lui de a învia morții „la trâmbița din urmă” (1 Corinteni 15,52), cât și la puterea Lui de a da o viață nouă fiecărui creștin care încearcă nașterea din nou (vezi cap. 3,3). De abia mult mai târziu literatura iudaică arată că învierea era considerată a fi o lucrare a lui Mesia; în cuvântarea de față, totuși, Isus nu scotea în evidență mesianitatea Lui, ci mai degrabă divinitatea Lui.

Ioan 5:22

22. Tatăl nici nu judecă. Tatăl a încredințat în mâinile Fiului realizarea cu succes a lucrării de răscumpărare. Tatăl nu a devenit om, El nu Și-a dat viața ca să-l mântuiască pe om; dar Fiul, care cu adevărat S-a făcut om și Și-a dat viața pentru neamul omenesc, este Cel îndreptățit ca să judece pe aceia care L-au lepădat. Numai El cunoaște deplina putere a ispitei. Numai El a purtat păcatele lumii. Vezi la Ioan 5,27.29; Evrei 4,15.

Ioan 5:23

23. Să cinstească. [„Să onoreze”, KJV]. În cadrul lor imediat, cuvintele lui Isus îi îndemneau pe ascultătorii Săi, care mărturiseau că Îl onorează pe Dumnezeu, ca exact pentru același motiv să Îl onoreze și pe Fiul. Este cu neputință, de fapt, să-L onorezi pe Dumnezeu fără să-L onorezi pe Fiul, pe care El L-a trimis.

Ioan 5:24

24. Adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Cine aude. Versetul acesta este semnificativ în ce privește strânsa legătură pe care o demonstrează între auzire și credință. De fapt cele două acte sunt exprimate în textul grecesc prin participii care au un articol comun, lăsând să se înțeleagă că auzirea nu are însemnătate decât dacă cineva și crede. Vezi la Matei 7,24. Aici Isus accentuează mai departe supunerea Sa față de Tatăl, deoarece solia Fiului („cuvântul Meu”) este destinată să aducă pe oameni să creadă în Tatăl și să-și pună încrederea în El.

Are viața veșnică. [„Are viață veșnică”, KJV]. Declarația aceasta este mai mult decât o făgăduință cu privire la viața veșnică viitoare; ea este o asigurare că credinciosul poate începe să se bucure acum și aici de viața care este veșnică în calitate, deoarece este unit spiritual cu Domnul Său, de Căruia viață se împărtășește. „Duhul lui Dumnezeu primit în inimă, este începutul vieții veșnice” (DA 388). Vezi Ioan 6,47; 1 Ioan 5,11.12; vezi la Ioan 3,16.

Nu vine la judecată. [„Nu vine la condamnare”, KJV]. Vezi Ioan 3,18; Romani 8,1.

A trecut. [„E trecut”, KJV]. Literal, „a trecut”. Trecerea de la moarte la viață nu este numai o transformare corporală la învierea viitoare, ci și o experiență prin care fiecare creștin adevărat a trecut deja și de ale cărei roade continuă să se bucure. Din punct de vedere spiritual, schimbarea crucială de la moarte la viață are loc atunci când un om este născut din nou (vezi Efeseni 2,5; Coloseni 2,13; 3,1; vezi la Ioan 1,13; 3,5).

Ioan 5:25

25. Adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Vine ceasul și acum a și venit. În timp ce expresia „vine” se aplică lămurit la învierea literală din viitor (vezi v. 28), cuvintele „acum a și venit” par să se refere la experiența la care Isus chiar S-a și referit mai înainte, când creștinul „a trecut din moarte la viață” (v. 24). În felul acestea ele sunt o reamintire că o înviere spirituală este de îndată disponibilă pentru oricine, care, deși mort spiritual, va auzi „glasul Fiului lui Dumnezeu”. Vezi folosirea similară a acestor expresii în cap. 4,21.23.

De asemenea, este adevărat că versetul prezent pare să vorbească numai de o înviere parțială, în timp ce v. 28 declară lămurit că la învierea viitoare „toți cei din morminte vor auzi glasul Lui”. Astfel înțeles, v. 25 poate fi văzut ca referindu-se la învierea specială a multor „sfînți care muriseră”, dar au înviat la învierea lui Hristos ca primele roade ale biruinței (vezi Matei 27,52.53).

Ioan 5:26

26. Căci după cum...tot așa. Vezi la v. 21.

A dat și Fiului. Vezi la cap. 6,37.

Viața în Sine. „În Hristos este viață, originală, neîmprumutată, nederivată” (DA 530). Totuși ca Fiu întrupat care Se „golise pe Sine” (Filipeni 2,7, RSV) de exercitare a prerogativelor Sale divine, vorbind de existența Sa pe pământ ca om între oameni, Hristos putea să Se refere la faptul că El poseda viața ca un dar de la Dumnezeu. „Divinitatea lui Hristos este asigurarea credinciosului de viață veșnică” (DA 530). Vezi Nota adițională la capitolul 1.

Ioan 5:27

<IND=200> 27. Putere. [„Autoritate”, KJV]. Însărcinând pe Fiul să execute planul de răscumpărare pentru mântuirea omului și slava lui Dumnezeu, Tatăl I-a încredințat de asemenea executarea judecății. Că lucrurile trebuia să fie așa este ceva logic, pentru că Fiul lui Dumnezeu, o ființă divină, este și Fiul omului, o ființă omenească, care a rezistat la ispită (Evrei 4,15), a purtat ca înlocuitor păcatul și a gustat moartea. Totuși este biruitor în lupta cu Satana. Nici o altă ființă din univers nu este calificată în felul acesta să pronunțe judecata veșnică asupra oamenilor și nici o altă ființă nu poate să proslăvească și să îndreptățească pe Dumnezeu prin judecata aceea. Vezi la v. 22.

Ioan 5:28

28. Vine ceasul . Vezi la v. 25.

Toți. Aceasta este o referire la învierea celor morți la sfârșitul lumii, fără a face o distincție între învierea prima și a doua (vezi Apocalipsa 20,5.6). Gândirea iudaică pe vremea lui Isus era împărțită în ce privește chestiunea învierii. Saducheii tăgăduiau că morții ar învia vreodată, în timp ce Fariseii susțineau cu putere că ei vor învia. Chiar și între iudei care susțineau doctrina învierii, pare, de asemenea, că exista o împărțire cu privire la cine urma să fie cuprins în ea, unii susținând că numai cei dreپți urmau să învie, alții susținând că atât cei dreپți, cât și cei nelegiuți urmau să iasă din mormintele lor. În sensul acestei vederi din urmă, un document de la sfârșitul secolului al II-lea și începutul secolului al III-lea î.Hr. îi prezintă pe patriarhi declarând: „Atunci și noi vom învia, fiecare din noi în seminția sa, închinându-ne Împăratului cerului. Atunci, de asemenea, toți oamenii vor învia, unii spre salvă și unii spre ocară” (The Testament of Benjamin, 10.7.8, RH Charles, The Apocripha and Pseudoepigrapha, vol. 2, p. 359). Isus, în acord cu practica Lui obișnuită, nu a intrat în discuție cu privire la diferitele vederi susținute de iudei cu privire la înviere, ci doar a anunțat adevărul că „toți cei din morminte...vor ieși afară din ele”.</IND>

Ioan 5:29

29. Cei ce au făcut binele. Nu trebuie să se deducă din aceste cuvinte că mântuirea este câștigată prin „facerea de bine”. Faptele bune și faptele rele sunt la fel o reflectare a stării spirituale a omului. Pomii pot fi judecați buni sau răi după roadele lor și, în consecință, vrednici de cultivare sau de distrugere, deși bunătatea sau răutatea intrinsecă a pomului nu rezidă în roadele lui. La fel, oamenii s-ar putea să fie categorisiți după felul faptelor lor, deși faptele sunt doar semne exterioare ale stării lor spirituale lăuntrice, care este factorul determinant în mântuirea lor.

Vor învia pentru viață. [„Învierea vieții”, KJV]. Adică o înviere care este caracterizată prin sau are ca rezultate viața veșnică; o înviere, într-adevăr, care este cu adevărat viața însăși datorită faptului că este efectuată de viața lui Hristos de care credinciosul se împărtășește. „Hristos S-a făcut o carne cu noi, pentru ca noi să putem deveni un spirit cu El. Datorită acestei uniri noi vom ieși din mormânt – nu numai ca o manifestare a puterii lui Hristos, dar pentru că, prin credință, „viața Lui a devenit viața noastră” (DA 388).

Judecată. [„Damnație”, KJV]. Gr. krisis, „judecată”. Contrastul acestui cuvânt cu „viața” arată că el trebuie să fie înțeles în sensul de „judecata adversă”. Acesta este același cuvânt tradus „judecată” în v. 24 și 22; toate acestea părănd să arate că judecata la care se face referire acolo ca fiind încredințată lui Hristos este în primul rând judecata celor nelegiuți. Vezi la cap. 9,39.

Ioan 5:30

30. Nu pot să fac nimic. Vezi v. 19; cap. 6,38.

După cum aud. Adică, de la Tatăl.

Judecata. Gr. krisis, vezi la v. 29. Având în vedere contextul, cuvintele lui Isus de aici sunt o enunțare a dreptății condamnării din partea Sa a păcătoșilor la judecata finală. Vezi la v. 22,27.

Tatălui. Dovezi textuale favorizează (cf. p. 146) omiterea acestui cuvânt.

Ioan 5:31

31. Mărturisesc despre Mine. În ce privește mărturia juridică privitoare la anumite faze, cel puțin, a vieții personale a cuiva, Mișna declară: „Nimeni nu poate depune mărturie cu privire la sine” (Mișna Kethaboth 2.9, ed. Socino a Talmudului, p. 151). Afirmația lui Isus din versetul de față era intenționată probabil să facă apel la acest tip de gândire printre ascultătorii Săi. La prima vedere cap. 8,14 pare să fie o contrazicere a declarației sale de aici. Totuși, în fiecare caz, cuvintele lui Isus au fost potrivite ca să se potrivească gândirii ascultătorilor Săi. În cap. 8,14 discuția nu era cu privire la legătura Lui cu Tatăl, ci mai degrabă la declarația Lui: „Eu sunt lumina lumii”, pe care Fariseii o respinseseră pentru că El o spunea cu privire la Sine. La obiecția aceasta Isus a insistat totuși că cuvintele Sale sunt adevărate. În pasajul de față, însă, cadrul este diferit: aici, Isus a căutat să demonstreze dependența Lui de Tatăl Său atrăgând atenția la lucrările pe care El era împuternicit să le săvârșească drept dovadă a pretențiilor Sale (cap. 5,36,37). Pentru a impune susținerea Sa, El pare să fi reamintit ascultătorilor Săi de principiul iudaic că mărturia privitoare la propria umblare a cuiva nu era considerată valabilă.

Ioan 5:32

32. Un altul. Din vechime comentatorii au înțeles versetul acesta în două feluri. Unii au luat cuvintele „un altul” ca referindu-se la Ioan Botezătorul, având în vedere contextul imediat (v. 33-35), și fără îndoială ascultătorii de atunci L-au înțeles în felul acesta (vezi la v. 34). Astfel, recunoscând că propria Sa autoritate nu era acceptată (v. 31), Isus a dezvoltat propria Sa argumentație printr-un apel la patru mărturii diferite: 1) la mărturia lui Ioan (v. 32-35); 2) la minuni (v. 36), pe care iudeii nu le puteau trece cu vederea; 2) la mărturia Tatălui (v. 39); și 4) la Scripturi (v.39) și îndeosebi la scrierile lui Moise (v. 45-47), pe care iudeii îl recunoșteau ca fiind autorul lor cel mai de frunte.

În timp ce nu tăgăduiesc împătrita argumentare a lui Isus, mulți alți interpreți au înțeles că versetul de față se aplică mai degrabă la Tatăl, în anticipare față de v. 37. Ei au atras atenția la faptul că v. 32 este la timpul prezent, o exprimare corespunzătoare a mărturiei continue a Tatălui cu privire la Fiul Său, în timp ce v. 33-35, care se aplică deslușit la Ioan, sunt la trecut, întrucât lucrarea lui în timpul de față se terminase.

Ioan 5:33

33. Voi ați trimis. Aceasta este probabil o referire la incidentul relatat în cap. 1,19-27.

Ioan 5:34

34. Mărturia...de la un om. [„Mărturie de la om”, KJV] Când Isus a declarat că era un altul care dădea mărturie despre El (v. 32) mulți dintre iudei s-au gândit fără îndoială imediat că El Se referea la Ioan Botezătorul (vezi cap. 1,7.8.15-18.26.27.29-36). Isus a mers mai departe spre a arăta că Ioan dăduse într-adevăr mărturie cu privire la adevăr, dar că valabilitatea propriilor Sale pretenții nu stătea sau cădea datorită unei astfel de mărturii omenești.

Ca să fie mântuiți. Deși recunoscând că adevărul cuvintelor Sale nu depindea de faptul că Ioan mărturisea cu privire la ele, Isus a reamintit cu toate acestea iudeilor că Ioan mărturisise cu privire la Sine, pentru că un mare număr de oameni credea în Ioan (vezi Matei 21,26). Apelând la o astfel de mărturie, Isus putea încuraja pe unii să creadă în El și în felul acesta putea să-i salveze.

Ioan 5:35

35. Lumina. Gr. luchnos, „o lampă” (vezi la cap. 1,9). Apostolul Ioan declară cu privire la Botezătorul că „nu era el Lumina” (v. 8). Că Ioan Botezătorul era o lampă în comparație cu Hristos care era „adevărata Lumină” (v. 9). Așa cum lampa nu mai este de trebuință când s-a arătat lumina zilei, tot așa lucrarea lui Ioan a fost depășită de aceea a lui Isus.

Cuvântul tradus „aprinsă” este o formă a verbului kaio, „a fi aprins” și în felul acesta poate lăsa să se înțeleagă că Ioan era doar o lumină secundară, ea însăși „aprinsă” de la Lumina mai mare.

Voi ați vrut. Cu privire la popularitatea lui Ioan vezi Matei 3,5-7; 21,26.

Câtăva vreme. La data cuvântării de față lucrarea publică a lui Ioan ajunsese deja la sfârșit și separe că el era în temniță (vezi la Luca 3,19.20).

Ioan 5:36

36. Decât a lui Ioan. Având în vedere contextul din v. 34 pare clar că Isus vrea să spună aici că El are o mărturie mai însemnată decât oricare mărturie pe care o putea da Ioan despre El.

Lucrările. Acestea nu cuprind numai minunile lui Isus ci întreaga Lui lucrare pentru oameni: viața Lui lipsită de păcat, învățătura Lui, faptele Lui de îndurare, moartea Lui și învierea Lui. Luată laolaltă faptele acestea constituie o mărturie cu privire la adevărul pretențiilor Lui, o mărturie de care nici o declarație omenească nu se poate apropia în însemnătate. „Dovada cea mai de seamă că El a venit de la Dumnezeu este că viața Lui descoperea caracterul lui Dumnezeu” (DA 407).

Ioan 5:37

37. Tatăl. Mărturia supremă cu privire la adevărul care este în Hristos nu se găsește nici în mărturia omenească, nici în lucrările lui Hristos, ci în glasul lui Dumnezeu vorbind inimii omenești. Când creștinul cunoaște în propria sa inimă că „Tatăl...a mărturisit El însuși despre” Hristos, el posedă o certitudine care întrece toate celelalte asigurări. Poate Isus se gândea și la glasul din cer de la propriul Său botez (vezi la Matei 3,17).

Voi nu...aici. Ascultătorii lui Isus auziseră mărturia lui Ioan și văzuseră lucrările lui Isus, dar în ce privește al treilea fel de mărturie, mărturia Tatălui descoperită inimii, ei nu știau nimic, pentru că, așa cum le spunea Isus, „nu credeți în Acela pe care L-a trimis El” (v. 38). Deși auzirea mărturiei omenești și observarea faptelor lui Isus s-ar putea să vină înaintea credinței, dovada supremă a mesianității și divinității lui Hristos poate fi avută numai după ce credința a început să crească în inimă. Numai cu urechea și ochiul credinței poate să fie auzit și văzut Tatăl și cuvântul Său, pe care-l rostește despre Isus Hristos, poate să rămână în om și să fie înțeles de el. Dar când acest cuvânt rămâne înăuntru și este înțeles, nu există certitudine mai mare.

Ioan 5:39

39. Cercetați Scripturile. Pasajul acesta poate fi tradus fie ca o simplă afirmație: „Voi cercetați Scripturile”, fie ca o poruncă: „Cercetați Scripturile”. Contextul pare să arate că aceste cuvinte sunt cel mai bine înțelese ca o declarație simplă a lui Hristos făcută iudeilor: „Voi cercetați Scripturile fiindcă gândiți că

aveți viața veșnică într-însele, dar ele sunt mărturiile privitoare la Mine!” Era o veche părere a iudeilor că o cunoaștere a Legii va asigura prin ea însăși cuiva viața veșnică. Astfel, se spune că Hilel, un rabin al secolului I î.Hr., a declarat: „Cine și-a agonisit cuvinte din Tora, și-a agonisit viața lumii viitoare” (Mișna, Aboth, 2,7, ed. Socino a Talmudului, p. 17). Isus Se folosește aici de credința aceasta pentru a reaminti iudeilor că Scripturile în care ei credeau că află viața veșnică, erau chiar scrierile care mărturiseau despre El (vezi PP 367). Pasajul acesta a fost folosit de asemenea cu efect ca un îndemn la studierea Scripturilor (2T 121). Dacă iudeii ar fi cercetat Scripturile cu ochii credinței, ar fi fost pregătiți să-L recunoască pe Mesia când a stat în mijlocul lor.

Un pasaj aproape identic cu acesta apare într-o evanghelie apocrifă descoperită în Egipt pe un papirus scris cel mai târziu pe la anul 150 d.Hr. El zice: „Întorcându-Se către mai marii poporului, El a spus cuvântul acesta: „Voi cercetați Scripturile; [acele Scripturi] în care voi credeți că aveți viața, ele sunt acelea care mărturisesc despre Mine” (Papirusul Egerton, 2, rândurile 5-10; textul grec în H. Idris Bell și T. C. Skeat, Fragments of an Unknown Gospel [Londra, 1935, p. 8.9]). Pasajul acesta pare să fi fost întemeiat pe Evanghelia după Ioan și în consecință este o importantă mărturie cu privire la existența acelei Evanghelii în cursul primei jumătăți a secolului al II-lea. Faptul că acest papirus evanghelic apocrif a fost descoperit în Egipt arată că Evanghelia după Ioan pare să fi circulat acolo – la o distanță considerabilă de Efes, locul ei probabil de origine – pentru un oarecare timp înainte de a fi fost folosită la alcătuirea unui raport apocrif al lui Hristos. Acesta, împreună cu Papirusul Rylands al lui Ioan, este o dovadă însemnată cu privire la valabilitatea datării tradiționale a celei de a patra Evanghelii aproape de sfârșitul secolului I d.Hr. (vezi p. 179-181).

Ioan 5:40

<IND=200> 40. Să veniți la Mine. În două cuvântări ulterioare Isus a arătat clar că a veni la El este sinonim cu a crede în El (cap. 6,35; 7,37.38). Deși iudeii au venit la El de repetate ori, ei nu au venit în credință sau cu un simț al propriei lor nevoi de puterea Lui de a mântui.

Ca să aveți viața. Vezi la cap. 3,16; 10,10.

Ioan 5:41

Slava care vine de la oameni. [„Onoarea de la oameni”, KJV]. Succesul final al lucrării lui Isus nu a depins de faptul că conducătorii iudei L-au recunoscut ca Mesia. Scopurile soliei și lucrării Lui depășeau orice aprobare pe care o puteau da ființele omenești. Scopul Lui final era biruirea împărăției răului pentru proslăvirea lui Dumnezeu.</IND>

Ioan 5:42

<IND=200> 42. Iubirea lui Dumnezeu. Adică, iubirea oamenilor pentru Dumnezeu, nu iubirea lui Dumnezeu pentru oameni. Dumnezeu i-a iubit pe Farisei, dar mult prea adesea ei nu răspundeau iubirii Sale (vezi 1 Ioan 4,10.11.19).

Ioan 5:43

43. Nu Mă primiți. Vezi cap. 1,5.10.11.

Dacă va veni un altul. Unii comentatori au înțeles lucrul acesta ca o aluzie istorică directă la Bar Coheba, conducătorul insurgent iudeu care a fost salutat ca Mesia în decursul celei de a doua revolte, anii 132-135 d.Hr. (vezi p. 79). Respingând posibilitatea unei preziceri profetice reale, ei au prezentat interpretarea pe care o dădeau acestui verset ca o indicație că Evanghelia după Ioan nu ar fi putut fi scrisă înainte de a doua revoltă. O astfel de interpretare trebuie să fie respinsă pe temeiul a două motive: 1) Dovada este clară că Ioan a fost scrisă înainte de data aceea (vezi la v. 39; vezi de asemenea p. 179, 181); 2) Afirmatia lui Isus nu este în nici un caz o declarație că cineva va veni pretinzând în propriul său nume că este Mesia, ci o enunțare ipotetică cum că dacă cineva ar fi făcut lucrul acesta, iudeii ar fi fost dispuși să-l primească. În același timp este adevărat că Bar Coheba a fost primit ca Mesia, chiar de către conducătorul iudeu Akiba și în felul acesta adevărul afirmației lui Isus a fost demonstrat.</IND>

Ioan 5:44

44. Slava. [„Onoarea”, KJV]. Literal, „gloria”, „buna reputație”. Mulți din iudei se judecau pe ei prin ei înșiși; ei considerau reputația unui om ca bună sau rea după propriile lor tradiții, în loc de a privi la

Dumnezeu și la caracterul Lui ca ideal al lor după care să se măsoare. În consecință ei nu erau în stare să creadă în Hristos.

De la singurul Dumnezeu. [„Numai de la Dumnezeu”, KJV]. Mai bine, „de la singurul Dumnezeu”. Faptul că Dumnezeu este unul și absolut înseamnă că există numai un singur standard adevărat pentru judecarea caracterului - caracterul lui Dumnezeu Însuși, așa cum este descoperit în Legea Sa. Principiul unicității lui Dumnezeu era o doctrină principală a credinței iudaice, dar iudeii L-au tăgăduit prin faptele lor prin aceea că judecau pe oamenii lor după standardele tradiției omenești.

Ioan 5:45

45. Moise. [„Chiar Moise”, KJV]. Pentru iudei Legea lui Moise era temelia religiei și de fapt a vieții ca un tot. Acum Isus atrage atenția iudeilor la faptul important că dacă ei ar fi înțeles bine Legea aceea, L-ar fi văzut descoperit în ea. Astfel ei se găseau condamnați de cel mai mare proroc al lor.

Într-un manuscris al unei evanghelii apocrife din secolul al II-lea d.Hr. apare un pasaj mult asemănător cu acest verset. El zice: „Să nu gândiți că am venit să vă învinuiesc înaintea Tatălui Meu; învinuitorul vostru este Moise, în care v-ați pus nădejdea” (Papirusul Egerton 2 [vezi la Ioan 5,39], rândurile 10-14). Pentru însemnătatea pasajului acestuia și al altora din acest document care sunt comparabile cu Ioan vezi la v. 39.

Nădejdea. [„Încrederea”, KJV]. Gr. *elpizo*, „a nădăjdui”. Iudeii și-au pus nădejdea pentru viață veșnică într-o conformare la Legea lui Moise așa cum era interpretată tradițional (vezi la v. 39).

Ioan 5:46

46. El a scris despre Mine. Acesta pe cât pare nu este o referire la nici un pasaj anumit din scrierile lui Moise, decât numai dacă ar fi vorba de Deuteronom 18,15.18 (vezi comentariul acolo), ci mai degrabă o aluzie generală la elementele Pentateucului care arătau la Hristos, îndeosebi la serviciul sanctuarului și la profețiile lui Iacov (Geneza 49,10) și ale lui Balaam (Numeri 24,17). Dacă iudeii le-ar fi înțeles cum trebuie pe acestea, ar fi fost pregătiți să Îl accepte pe Hristos când a venit. În schimb, ei au privit preceptele lui Moise, numai ca bază a unui mod de viață legalist; în consecință ei nu L-au recunoscut pe Isus ca Mesia și în felul acesta s-au așezat exact sub osânda scrierilor după care ei credeau că trăiesc.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1-5 MH 81

1-47 DA 201-213

2 DA 201

5-9 DA 202; SC 50

6 DA 203

6, 7 MH 83

8 MH 84

10 DA 203

11, 12 DA 204

14 CT 466; DA 204, 824; MH 113; ML 154

15, 16 DA 204

17 AH 287; DA 206; LS 80; PP 114; 6T 187; 8T 261

17–20 8T 268

18 DA 207

19 CT 410; DA 208, 209; FE 268; SC 75

20–23 8T 269

21 DA 209

22 MB 125; 9T 185

24 COL 38

25 DA 209

28, 29 GC 544

29 GC 482

30 COL 60; CT 410; DA 180, 336, 675; GW 57; FE 347; 3T 107; 8T 334

35 FE 366

38 DA 212

39 COL 39, 111, 128; CSW 17–23, 29, 53, 84, 112; Ev 69, 434; EW 58, 221, 223; FE 164, 182, 309, 382, 391, 404; GC 69; LS 293; ML 28, 73, 97; MYP 257, 259; PP 367; SC 88; 2T 121, 343, 634, 692; 3T 81, 449; 4T 312, 499; 5T 273, 388, 575, 717; 8T 157

40 AA 27; CG 467; CH 211; GC 22; 1T 505; 2T 296, 409; 5T 221, 430

40, 41, 43 DA 212

43 5T 398

46 COL 128

46, 47 DA 213

Ioan 6:1

1. După aceea. [„După aceste lucruri”, KJV]. [Hrănirea celor cinci mii, Ioan 6,1-14 = Matei 14,13-21 = Marcu 6,30-44 = Luca 9,10-17. Comentariu major: Marcu și Ioan. Vezi harta p. 220; diagrama p. 231; despre minuni p. 208–213]. În Evanghelia a patra expresia aceasta arată în general că trecuse o considerabilă perioadă de timp de la evenimentele narate mai înainte și nu înseamnă în mod necesar că incidentul care este pe punctul de a fi narat a avut loc imediat după cele precedente (cf. cap. 5,1; 7,1; despre însemnătatea unei expresii similare, la singular, vezi la cap. 2,12). Evenimentele din cap. 6 au avut loc aproape la un an după cele din cap. 6, dacă sărbătoarea nenumită din cap. 5,1 a fost Paștele (vezi p. 193, 247; vezi la cap. 5,1). De fapt, Ioan trece aici în tăcere peste întreaga perioadă a lucrării publice a lui Isus în Galileea. Potrivit cu cronologia adoptată de acest comentariu cap. 6 este datat cam pe vremea Paștelui (vezi v. 4) anului 30 d.Hr.

Evenimentele acestui capitol sunt singurele din perioada lucrării galileene a lui Isus de care Ioan ia notă (vezi p. 197, 198). Se poate pune întrebarea de ce, la compunerea narațiunii cu incidente aparent fără legătură din viața lui Isus, Ioan să fi ales să relateze minunea hrănirii celor cinci mii. S-ar putea să fi observat, mai întâi, că din cele patru sărbători de Paște ale timpului lucrării lui Isus, acesta este singura pe care El nu a sărbătorit-o la Ierusalim. Ioan, într-adevăr, ia notă îngrijită de sărbătorile acestea și menționează participarea lui Isus la fiecare din celelalte (vezi cap.2,13: 5,1; 12,1.12). Poate, cel puțin în parte, el

intenționa ca narațiunea din cap. 6 să marcheze acest sezon pascal și să explice de ce Isus nu a mers la Ierusalim. Lucru și mai important, evenimentele din cap. 6 explică cum oamenii din Galileea, cândva atât de doritori să-L urmeze pe Isus (vezi la Marcu 1,44.45; 3,7-12; Ioan 4,45), s-au întors acum împotriva Lui (vezi la Ioan 6,66), așa cum, cu un an înainte, conducătorii din Ierusalim se întorseseră împotriva Lui (vezi la cap. 5,1). Așa cum acel singur incident pusese capăt lucrării Lui iudeene, tot așa evenimentele din cap. 6 marchează sfârșitul lucrării Lui publice în Galileea (vezi la Matei 15,21).

Evangelhia lui Ioan dă o deosebită atenție dovezilor că Isus era într-adevăr Mesia (vezi p. 892) și faptului că iudeii credeau sau nu credeau această dovadă (vezi la Ioan 1,12). În acord cu aceasta, s-ar părea, Ioan trasează pașii cei mai de seamă prin care națiunea s-a întors împotriva lui Hristos și cu timpul L-a respins. Obiectivul acesta ar justifica pe deplin alegerea evenimentelor din cap. 6. Poate, iarăși, Ioan și-a dat seama că evangheliile sinoptice deja cuprinseseră perioada lucrării galileene cu destule detalii.

Dincolo de marea. Adică, de la Capernaum în vecinătatea Betsaidei Iulia (vezi Luca 9,10; cf. la Marcu 6,33), la capătul de nord al lacului. La sfârșitul cap. 5 Isus era încă în Iudea. Acum se spune că a mers „dincolo de marea Tiberiadei”, care lasă să se înțeleagă că între evenimentele din cap. 5 și 6 El S-a reîntors în Galileea. Pentru împrejurările și scopul acestei călătorii vezi la Marcu 6,30.

Tiberiadei. Ioan era unicul scriitor biblic care se referă la Lacul Galileii ca Marea Tiberiadei (vezi și cap. 21,1). Aceasta ar putea reflecta faptul că el a scris Evanghelia sa probabil, la câteva decade după celelalte, și numele Tiberiada, aplicat la lac, era fără îndoială folosit mai pe larg atunci de cum fusese mai înainte. Pe vremea lui Isus, cetatea Tiberiadei, de la care lacul și-a luat numele, fusese zidită de Iord Antipa și, în consecință, lacul nu era încă cunoscut, cel puțin în general, sub acel nume.

Ioan 6:2

2. Mergea după El. Sau, în acord cu timpul verbului în textul grec, „urmau stăruitor”, adică, fără încetare. Aceasta se referă în aparență la popularitatea generală a lui Isus la punctul culminant al lucrării Lui galileene, după o extinsă perioadă de călătorie, învățare și vindecare în orașele și satele Galileii (vezi la v. 1).

Vedea. Literal, „ei vedeau”. În timp ce mulțimile Îl urmau pe Isus, ei Îl vedeau de repetate ori făcând minuni.

Semnele. [„Minunile”, KJV]. Pentru comentariul vezi p. 208-213.

Ioan 6:3

3. Pe munte. Gr. eis tos oros, „pe muntele”, adică, probabil, un anumit munte sau deal proeminent aproape de țărâm în vecinătatea Betsaidei. Traducerea „în munți” (RSV) este și ea posibilă. Pasajele paralele din sinoptice afirmă toate că era un „loc pustiu”, adică un ținut nelocuit (Matei 14,13; Marcu 6,32; Luca 9,12). Aici Isus nădăjduia să fie singur împreună cu ucenicii Săi după întoarcerea lor de la predicarea prin Galileea (Marcu 6,31).

Ioan 6:4

4. Paștele. Vezi la v. 1.

Praznicul iudeilor. Această expresie explicativă nu ar fi fost necesară pentru cititorii iudei și arată că Ioan scria gândindu-se atât la cititorii dintre Neamuri, cât și la cititorii iudei.

Ioan 6:5

5. Vine. Literal, „venea”. Forma verbului în textul grec lasă să se înțeleagă că Isus adresa întrebarea Sa lui Filip în timp ce mulțimea se aduna. Relatările sinoptice ale acestei minuni, pe de altă parte, prezintă toate pe ucenici ca aducând problema la Isus târziu în zi. Pare rezonabil să tragem concluzia că Isus însuși a pus problema hranei când a apărut mulțimea de prima dată și, câteva ore mai târziu, negăsind nici o soluție, Filip și ceilalți ucenici s-au înapoiat la Învățătorul lor cu problema, sugerând ca Isus să dea drumul oamenilor să plece fără a-i hrăni.

Filip Ioan este singurul scriitor de evanghelie care îl menționează pe Filip în mod specific în legătură

cu această minune. Întrucât el era din Betsaida (vezi cap. 1,44) era natural ca Isus să Se îndrepte spre el pentru a-i cere părereacum privire la felul și locul unde s-ar fi putut găsi de-ale mâncării. Totuși, vezi la cap. 6,6.8.

De unde? Gr. pothen, „de unde?” sau, dacă este înțeleasă logic și nu geografic: „cum?” Răspunsul lui Filip, care se preocupă de mijloacele de a obține hrana și nu de locul de unde ar fi putut să se găsească, face probabil faptul că el a înțeles că Isus întreabă cum ar fi posibil ca ei să hrănească o astfel de mulțime.

Ioan 6:6

6. Să-l încerce. Isus avea un motiv mult mai adânc când a adresat întrebarea Sa lui Filip decât simplul fapt că el era născut din vecinătate (vezi la v. 5) și, deci, ar fi fost în stare să sugereze o sursă pentru hrană.

Întrebarea Domnului era menită să pună la încercare credința lui Filip Răspunsul pesimist al lui Filip cu privire la imposibilitatea hrănirii miilor de oameni prezenți făcea doar și mai impresionantă soluția lui Isus la problemă. Obținând mai întâi de la el propria lui apreciere a situației, Isus era în stare, prin minunea Sa, să facă o impresie și mai mare asupra minții lui Filip de cum ar fi fost altfel posibil.

Știa ce are de gând să facă. Cuvintele acestea reflectă echilibrul cu care Isus întâmpina ceea ce părea o problemă de nesoluționat. Încrederea aceasta se dezvoltă din deplina Lui credință în puterea Tatălui Său de a împlini nevoile aceluia pentru care El urma să facă în curând cererea. Credința aceasta, la rândul ei, era rezultatul comuniunii complete dintre Tatăl și Fiul (vezi la Marcu 3,13). Nici un păcat sau egoism nu îi stătea în cale, pentru a împiedica revărsarea deplină a puterii Tatălui prin Fiul Său întrupat. Numai în felul acesta putea Isus să lucreze între oameni cu deplină certitudine că este în stare să întâmpine orice situație ar apărea și să împlinească orice nevoi omenești I-ar fi fost prezentate.

Ioan 6:7

7. Cu două sute de lei. Vezi la Marcu 6,37.

Ioan 6:8

8. Andrei. Ca și în cazul lui Filip (v. 5), Ioan este singurul evanghelist care relatează partea lui Andrei în narațiune. Referirile acestea la anumite persoane care sunt menționate pe altă cale în legătură cu această minune sunt o dovadă că Evanghelia după Ioan este relatarea unui martor ocular.

Ca și Filip, Andrei era din orașul învecinat, Betsaida. În cap. 12,20-22, Ioan îl arată pe Filip ca ducându-se la Andrei, probabil pentru sfat și susținere în prezentarea la Isus a cazului grecilor cercetători. Pare probabil că în cazul de față sau Filip s-a adresat lui Andrei pentru a da ajutor în problema prezentată lui de Isus, sau Andrei a făcut de bună voie observația când a aflat de întrebarea pusă de Isus lui Filip, prietenul său.

Ioan 6:9

9. Băiețel. Gr. paidarion, literal „un copilăș”. Totuși, cuvântul nu este restrâns la înțelesul acesta și denotă poate un băiat crescut de-a binelea, așa cum este folosit în LXX-a cu privire la Iosif (Geneza 37,30) când era cel puțin de 17 ani (vezi Geneza 37,2) și în Apocriifa lui Tobia, care era destul de mare ca să se căsătorească (Tobia 6,2). Andrei, fiind din Betsaida învecinată, se poate să-l fi cunoscut personal pe acest băiat, lucru care ar explica libertatea lui de a sugera proprietatea personală a tânărului ca o sursă posibilă de hrană.

Pâini de orz. Vezi la Marcu 6,38. Orzul era considerat o categorie inferioară de hrană. Filo declară că el este potrivit „pentru animale necugetătoare și pentru oameni în împrejurări nefericite” (De Specialibus Legibus iii. 57; ed. Loeb, vol.7 , p. 511). La fel, un vechi comentariu iudeu afirmă că „lintea este hrană pentru oameni și orzul nutreț pentru vite” (Midrash Rabbah, la Rut 2,9, ed. Soncino, p. 58). Astfel Isus dădea o lecție de simplitate (vezi la Marcu 6,42).

Pești. [„Peștișori”, KJV]. Gr. opsaria, diminutivul de la opson, „hrană pregătită, gustare”. Întrucât peștișorii uscați sau sărați erau folosiți îndeosebi ca aperitiv, opsarion se referea îndeosebi la ei. Este clar din pasajele paralele din Evangheliile sinoptice că aceasta este înțelesul aici, unde în loc de termenul acesta apare cuvântul obișnuit pentru „pește”, ichthus. Pâinea constituia partea principală a mâncării și peștele era

condiment. Uzanța această este ilustrată de un papirus egiptean de pe la sfârșitul secolului I. d.Hr., care, la comandarea proviziilor pentru o petrecere, cere: „Pentru sărbătoarea zilei de naștere a lui Gemella trimiteți ceva delicatese [opsaria]... și un artaba [o măsură mare] de pâine de grâu” (Papirus Fayyum 11931, citat în J.H. Moulton și George Milligan, *The Vocabulary of The Greek Testament*, p. 470). Vezi la cap. 21,9.

Ce sunt acestea? Andrei pare să fi pus întrebarea aproape într-un spirit de luare în râs la gândul că Isus măcar să presupună că este posibil ca o cantitate atât de mică de hrană ar fi putut să hrănească o mulțime atât de mare. Cinci pâini cu câțiva peștișori ca aperitiv dramatiza și mai izbitor situația aparent imposibilă. Totuși, Isus a luat ilustrația de zădărnice a lui Andrei și a făcut din ea mijlocul de a demonstra puterea lui Dumnezeu de a face ceea ce altminteri este cu neputință.

Ioan 6:10

10. Spuneți oamenilor să șadă. Cuvântul din textul grec pentru „oameni” este aici *anthropoi*, „oameni” în înțelesul general, pe cât se pare cuprinzând pe toți cei de față. Nu este de crezut că bărbații au șezut jos, în timp ce femeile și copiii au stat în picioare.

Oamenii au șezut. Aici, pe de altă parte, cuvântul din textul grec pentru „oameni” este *andres*, „bărbați” în sensul specific, adică persoane masculine. În timp ce toți au șezut, numai bărbații au fost numărați, potrivit obiceiului oriental (vezi Matei 14,21). Mulțimea prezentă cu ocazia aceasta ar fi putut totaliza ușor 10.000 de persoane. Pentru aranjamentul de ședere vezi la Marcu 6,39.40.

Instrucțiunea specifică a lui Isus dată ucenicilor Săi ca toți oamenii să șadă jos înainte de a fi serviți cu hrană scoate în evidența importanța ordinii. Fără îndoială ar fi fost cu neputință ca ucenicii să facă o distribuție echitabilă a hranei într-o mulțime care era în continuă mișcare, dar cu oamenii așezați în grup pe iarbă, fiecare putea primi partea lui cuvenită.

Ioan 6:11

11. A mulțumit. [„După ce a mulțumit”, KJV]. Fiecare din celelalte trei Evanghelii afirmă că Isus a binecuvântat pâinea; Ioan adaugă ideea că El a mulțumit Tatălui Său pentru minunea care El știa că va avea loc. Afirmăția lui Ioan este semnificativă cu privire la sursa puterii prin care Isus săvârșea minunile Sale (vezi DA 143). El ascunsese propria Sa putere ca a doua persoană a Dumnezeirii când „a luat chip de rob” (Filipeni 2,7). El declarase, „Fiul nu poate face nimic de la Sine; El nu face decât ce vede pe Tatăl făcând” (Ioan 5,19; vezi v. 30). Acum El S-a sprijinit cu totul pe puterea Tatălui Său (vezi DA 335, 336, 535, 536) și a demonstrat acea sprijinire înălțând o rugăciune de mulțumire chiar înainte ca minunea să aibă loc. „În viața Sa de umanitate luată asupra Sa, Mântuitorul S-a sprijinit în mod implicit pe Dumnezeu; El știa că puterea Tatălui Său era îndestulătoare pentru toate lucrurile. ... Hristos a cerut binecuvântarea Tatălui Său asupra hranei și ea a venit” (EGW RH 29 martie 1898). Cu privire la mijloacele prin care erau făcute minunile lui Isus vezi DA 143.

Ucenicii. Dovezi textuale importante pot fi citate (cf. p. 146) pentru omiterea cuvintelor „ucenicilor și ucenicii”. Nu este important din punct de vedere al istorisirii dacă cuvintele acestea erau la origine în textul lui Ioan, întrucât fiecare din celelalte Evanghelii relatează că Isus a dat hrana ucenicilor Săi și că ei au distribuit-o oamenilor.

Au voit. „Adică, „au dorit”. Forma verbului în textul grec folosită aici poate fi înțeleasă că oamenii au cerut hrană de la ucenici de repetate ori, până când toți au fost pe deplin mulțumiți. Sinopticele relatează că „toți au mâncat și s-au săturat” (Matei 14,20; Marcu 6,42; cf. Luca 9,17). Oamenii nu numai că au fost ajutați, dar că fiecare a primit cât de mult a dorit.

Ioan 6:12

12. Strângeți. Fiecare Evanghelie sinoptică relatează că au fost strânse 12 coșuri de hrană după ce oamenii se săturaseră, dar numai Ioan relatează faptul că Isus a specificat anume să se adune fărâmiturile de hrană ca nimic să nu se piardă. El împlinise nevoile oamenilor fără limită; ei avuseseră mai mult decât puteau dori. Dar acum, ca nu cumva cineva să-și închipuie că minunea îmbelșugată dădea frâu liber la irosire, Domnul a dat cu grijă învățătura cumpătării în folosirea binecuvântărilor dumnezeiești.

Ioan 6:13

13. Coșuri. Vezi la Marcu 6,43.

Ioan 6:14

14. Oamenii. Gr. anthropoi; vezi la v. 10.

Minunea. Vezi p. 208.

Ziceau. Literal „ziceau mereu”, adică, afirmația era iarăși și iarăși repetată în timp ce se răspândea prin mulțime.

Proorocul cel așteptat. [„Profetul care trebuia să vină”, KJV]. Iarăși, Ioan este singurul scriitor de Evanghelie care relatează impresia făcută asupra oamenilor de minunea aceasta (vezi la Matei 14,22).

Promptitudinea cu care poporul de rând din Galileea era dispus să Îl accepte pe Isus ca Mesia arată și cât de generală era așteptarea unui Mântuitor și cât de mare devenise popularitatea lui Isus acum. El Se arătase deja că este un conducător de oameni; ei știau că El putea să vindece pe oricine ar fi fost rănit în luptă, acum au văzut că putea aproviziona o oștire cu hrană! Cu siguranță, un astfel de conducător ar fi fost invincibil în luptă contra opresorului roman. El trebuia să fie Mesia!

Iudeii își dădeau bine seama de faptul că adevăratul dar profetic nu se manifestase printre ei de câteva sute de ani. Nu este surprinzător, deci, că ei așteptau reînnoirea lui în legătură cu venirea lui Mesia (în ce privește astfel de așteptări în secolul al II-lea î.Hr. vezi 1Macabei 4,46; 14,41; cf. Ioan 1,21). De repetate ori în cursul secolului I d.Hr., iudei suprazeloși au fost înșelați de impostori care se proclamau că sunt „prooroci” și făgăduiau să elibereze pe iudei de stăpânire romană, așa cum îl vedea concepția populară pe Mesia. Josephus (Antichități xx. 5.1; 8.6) relatează căderea a doi astfel de „prooroci”, Teuda și un egiptean (cf. Fapte. 5,36; 21,38). Isus îi avertiza pe ucenicii Săi contra venirii de „hristoși” sau mesia mincinoși (Matei 24,4.5).

Ioan 6:15

15. Să-L ia cu sila. [Isus umblă pe lac, Ioan 6,15-24=Matei 14,22-36=Marcu 6,45-56. Comentariu major: Matei.]. Gr. harpazo, „a apuca cu grabă”, probabil sursa cuvântului „harpie”, o făptură mitologică care se presupunea că smulge și duce prada ei. Cuvântul acesta descrie grafic intenția poporului pe care Isus îl hrănise cu puțin mai înainte și care acum era convins că El era Mesia. Reticența Lui de a pretinde împărăția doar sporea râvna lor de a-L face împărat, iar convingerea pare că a devenit generală că ei trebuie să-L ia repede cu sila și să-L proclame Împărat. Fără îndoială ei își închipuiau că, odată proclamat ca atare, El ar fi trebuit să apere pretențiile pe care le ridicau cu privire la El. Întrucât aproape că venise Paștele, poate vor fi intenționat să-L prezinte mulțimilor care curând trebuia să se adune la Ierusalim.

Având în vedere râvna ulterioară a ucenicilor pentru așezarea imediată a unei împărății pământești (vezi Marcu 10,35-40; cf. Luca 24,19-21), nu este nelogic de a trage concluzia că ei acum încurajau mulțimea să constrângă pe Isus să afirme împărăția Sa (vezi DA 378). Vezi la Ioan 6,64.65.

Împărat. Vezi la v. 14.

S-a dus. Gr. anachoreo, „a se retrage”, „a merge din nou înapoi”, implicând poate că Isus coborâse de pe munte sau din ținutul muntos unde căutase odihnă împreună cu ucenicii Săi și întâmpinase mulțimea pe țărmul lacului. Deci, El acum Se înapoia în munți pentru meditație. În loc de anachoreo un manuscris grec timpuriu are pheugo, „a fugi”. Exprimarea aceasta este păstrată și în unele versiuni vechi. Oricare ar fi exprimarea corectă, este clar că Isus Își dădea seama că o criză era aproape și S-a retras în liniște.

Munte. Vezi la v. 3.

Singur. Faptul că Isus S-a retras singur, în timp ce înainte de venirea mulțimii luase pe ucenici cu Sine pentru meditație și odihnă, este o nouă indicație că ei înșiși nu înțelegeau scopul Lui în refuzarea împărăției (vezi la Matei 14,22). Ziua aceasta, care începuse ca o zi de relaxare cu ucenicii Săi după călătoria lor prin Galileea, devenise, în schimb, un punct crucial în lucrarea lui Isus, iar sfârșitul ei L-a găsit cu totul greșit înțeles și pe deplin singur. Vezi la Matei 14,23.

Din nou Isus a fost biruitor asupra aceleiași ispite cu care Satana Îl confruntase în pustie, ispita de a trăda natura spirituală a Împărăției Sale pentru slavă lumească. Încă odată El încercase să arate urmașilor Săi neînțelegători că împărăția Lui „nu era din lumea aceasta” (Ioan 18,36), ci că era o împărăție a harului (vezi Matei 5,3.10; 13,18-52), o împărăție spirituală în care credincioșii intrau prin experiența nașterii din nou (Ioan 3,3). Numai la „cea din urmă trâmbiță” împărăția harului va fi transformată în împărăția slavei (1 Corinteni 15,51-57; vezi la Matei 4,17; 5,2).

Ioan 6:16

16. S-a înserat. [„Seara”, KJV]. Vezi la Matei 14,23.

Ucenicii Lui s-au coborât. Relatările din Matei și Marcu arată că Isus a îndepărtat pe ucenici în timp ce El a dat drumul mulțimii și în felul acesta, înainte ca El să Se retragă în munți. Ioan, pe de altă parte, spune că Isus S-a dus în munți și când a venit seara, ucenicii au pornit să treacă lacul. Această nepotrivire aparentă poate fi reconciliată înțelegând că, deși Isus spusese ucenicilor Săi să plece, ei n-au pornit faptic cu corabia o vreme și anume, până seara (vezi DA 379, 380).

Ioan 6:17

17. Treceau. [„Au mers”, KJV]. Literal, „au început să meargă” peste mare; anume, au pornit să treacă peste.

Capernaum. Marcu afirmă că Isus a spus ucenicilor Săi să meargă cu corabia în direcția Betsaidei, care era aproape la capul nordic al lacului (vezi Marcu 6,45; vezi la Matei 14,22). Atât Marcu, cât și Matei declară că atunci când în cele din urmă au ajuns la uscat, ajunseseră în regiunea Ghenezaret (Marcu 6,53; Matei 14,34), cam la 8 km spre sud-vest de Betsaida. Ioan, pe de altă parte, spune că ucenicii au pornit către Capernaum, sediul lui Isus în Galileea, care se află pe țărmul de nord-est al lacului, între Betsaida și Ghenezaret. Sosirea lor finală în ținutul Ghenezaret s-a datorat probabil abaterii lor din drum din cauza furtunii.

Ioan 6:18

18. Marea era întăritată. Literal, „era trezită”, „era stârnită”. Furtuni bruște, violente, sunt frecvente pe Lacul Galileei, cauzate de aerul rece de pe înălțimile înconjurătoare care se prăbușește prin prăpăstiile adânci până la suprafața lacului. Acestea apar repede și se potolesc deodată. Din cauza asprimii acestor furtuni, chiar în vremurile moderne se spune că, de obicei, corăbiile mici de pescuit se țin aproape de țărm afară de cazul că apa este extrem de calmă. De la punctul lor de plecare la est de Betsaida, în mod normal nu ar fi fost de loc departe de țărm în drumul lor către Capernaum, totuși Matei vorbește de ei ca fiind de astădată „în mijlocul mării” (Matei 14,24) și pot fi citate dovezi textuale (cf. p. 146) pentru exprimarea „Ei erau la multe stadii departe de uscat”. Dacă o astfel de exprimare este sau nu cea originală, pare să fie evident faptul că, din cauza furtunii, n-au ajuns la destinație și au debarcat mai departe la sud de Ghenezaret. Deci, ei fuseseră mânați departe „de uscat”. Vezi la Matei 8,24; 14,24).

Ioan 6:19

19. Stadii. Gr. stadioi (vezi p. 50). Ucenicii făcuseră cam 5-6 km, care ușor i-ar fi dus la Capernaum, dacă n-ar fi fost abătuți din drumul lor de vânt.

Zăresc. [„Văd”, KJV]. Gr. theoreo, „a lua notă”, „a da atenție inteligentă”. Folosirea timpului prezent aici, atât în textul grec, cât și în traducere, dă o deosebită viață arătării lui Isus într-un fel atât de neașteptat.

Pe mare. Gr. epi tes thalasses. Expresia aceasta apare din nou în cap. 21,1, unde se referă la umblarea lui Isus pe țărm, pe lângă lac. În consecință s-a zis că Ioan nu vrea neapărat să relateze o minune aici și că ucenicii, fiind aproape de uscat, L-au văzut pe Isus umblând de-a lungul țărmului. Deși este adevărat că relatarea lui Ioan și poate și a lui Marcu, ar putea fi interpretată în felul acesta, istorisirea paralelă din Matei cu umblarea lui Petru pe apă arată clar că Isus a umblat faptic pe apă.

Pentru ucenicii lui Isus minunea aceasta a fost o mărturie cu privire la divinitatea Lui, așa cum arată reacția lor (vezi Matei 14,33). Iov vorbește despre Dumnezeu ca despre Cel „care singur... umblă pe valurile mării” [KJV] (cap. 9,8).

Un comentariu vechi iudaic citează Psalmii 86,8 și apoi întreabă: „De ce zice: ‘Nu este nimeni ca Tine între dumnezei, O, Doamne’?... Pentru că nu este nimeni care să facă fapte ca ale Tale. De pildă, un om poate să-și taie o cale pe un drum, dar nu poate să-și facă un drum pe mare, dar Dumnezeu Își taie o cărare în mijlocul mării” (Midrash Rabbah, la Exod 16,4, ed. Soncino, p. 306).

Ioan 6:20

20. Eu sunt. Gr. ego eimi, „Eu sunt”. Cuvintele aceasta se găsesc repetate în LXX-a ca traducere a ebr. ’ani hu’, „Eu [sunt] el”, o declarație din partea lui Iehova că El este Dumnezeu (vezi Deuteronom 32,39; Isaia 43,10; 46,4). Ioan relatează despre Isus că a făcut uz de această afirmație de repetate ori în punctele cruciale din viața Lui. Astfel afirmând pre existența Sa divină, El declara: „Înainte de a fi fost Avraam, Eu sunt” (Ioan 8,58); când prezicea trădarea Sa, El a spus ucenicilor Săi: „Vă spun lucrul acesta de pe acum, înainte de a se întâmpla, pentru ca atunci când se va întâmpla, să credeți că Eu sunt” (cap. 13,19); și când a fost întâmpinat de Iuda și de ostași în grădină, ca răspuns la declarația lor că erau în căutarea lui Isus din Nazaret, a afirmat din nou: „Eu sunt” (cap. 18,5). Cu privire la această ultimă ocazie Ioan adaugă: „Când le-a zis Isus: ‘Eu sunt’, ei s-au dat înapoi și au căzut jos la pământ” (v. 6). În timp ce în multe contexte cuvintele simple: „Eu sunt” nu ar trebui probabil să fie luate ca având o însemnătate specială (ca de pildă cap. 6,35; 8,12), totuși, când sunt folosite singure de Isus într-un timp de criză pentru declararea identității Sale, ele par să aibă o însemnătate similară cu aceea din Vechiul Testament și astfel să fie o afirmare a divinității Sale. Lucrul acesta pare să fie destul de clar în cap. 8,58; 13,19; 18,5. În timp ce în contextul prezent o astfel de interpretare poate nu este indicată atât de clar, totuși reacția ucenicilor când declarau: „Cu adevărat, Tu ești Fiul lui Dumnezeu!” (Matei 14,33), lasă să se înțeleagă că cuvintele lui Isus ego eimi, “Eu sunt”, implicau și aici mai mult decât o simplă afirmare a identității Sale omenești.

Ioan 6:21

21. Voiau. [„Voind”, KJV]. Gr. thelo, „a voi”, „a dori”. Forma verbului folosit aici poate fi tradusă „ei au început să dorească”. Verbul aceasta scoate în evidență schimbarea de atitudine care s-a petrecut cu ucenicii când au auzit cuvintele lui Isus. Mai înainte, erau înspăimântați; acum nu numai că erau dispuși să-L primească, ci doreau prezența Lui. „Ei erau voioși să-L ia în corabie” (RSV).

Îndată la locul spre care mergeau. [„Îndată... la uscat”, KJV]. Aceasta putea fi interpretată ca încă o minune, indicând că îndată ce Isus a intrat în corabie, corabia a fost transportată în chip supranatural la țarm. Pe de altă parte, cuvintele lui Ioan pot fi înțelese ca indicând că furtuna mânase corabia aproape de țărmul apusean al lacului când a apărut Isus. Lucrul acesta pare să fie sprijinit de faptul că Matei și Marcu nu dau nici o indicație că voiajul nu ar fi fost altfel decât normal de îndată ce Isus Se urcase în corabie. Afirmația lui Matei că ucenicii erau „în mijlocul mării” (Matei 14,24) când L-au văzut pe Isus s-ar putea înțelege atunci nu ca însemnând că ei erau în centrul geografic al lacului, ci că apa era de jur împrejurul lor. Vezi la v. 17.

Ioan 6:22

22. Norodul care rămăsese. [„Oamenii care stăteau”, KJV]. Fără îndoială mulți din cei 5.000 se înapoiaseră acasă în regiunea învecinată în seara precedentă, dar se pare că unii, mai zeloși decât alții, rămăseseră pe țărm toată noaptea și poate că alții din cei care fuseseră hrăniți ziua precedentă s-au reîntors acum, căutând o repetare a minunii. Vezi la v. 24.

De cealaltă parte a mării. Adică, țărmul apusean al Lacului Galileea, partea opusă față de aceea pe care se relatase că debarcase Isus și ucenicii (v. 21).

Băgase de seamă. [„A văzut”, KJV]. Nu este ușor de specificat timpul exact la care se referă fiecare din verbele acestui verset, dar se pare că „văzut” de aici trebuie să fie înțeles în sensul că „și-au dat seama”, adică, în dimineața următoare oamenii rămași pe țărmul răsăritean al Galileii și-au dat seama de însemnătatea a ceea ce observaseră ziua precedentă, că ucenicii luaseră singura corabie disponibilă și că Isus nu plecase cu ei.

Decât o corabie. [„Decât cea una singură”, KJV]. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146), cu privire la cuvintele „decât cea una singură în care se suiseră ucenicii” dacă ele fac parte din textul original. Datorită faptului că unele manuscrise vechi importante nu conțin aceste cuvinte și, pe de altă parte, pentru că

ele pot fi privite ca o adăugire pentru a explica un pasaj altminteri ambiguu, unii traducători moderni nu le-au considerat originale și astfel nu le-au cuprins în versiunile lor. Nu este esențial pentru narațiunea lui Ioan dacă ele sunt sau nu sunt originale.

Ioan 6:23

23. Dar. Versetul acesta este destinat să explice sursa corăbiilor pe care oamenii le-au folosit pentru a trece lacul în dimineața de după minune (vezi v. 24), deoarece elementul temporal este indicat de cuvintele „a doua zi” (v. 22). Nu trebuie înțeles ca având loc în ziua precedentă, când ucenicii plecaseră fără Isus și lăsând astfel să se înțeleagă că El ar fi putut să fi obținut trecere pe corăbiile din Tiberiada.

Corăbii din Tiberiada. Vezi la v. 1. Acestea ar fi putut să fie echipaje de pescuit care fuseseră pe lac în timpul nopții (vezi cap. 21,3) și care fuseseră mânite spre țarm de furtună.

După ce. Elementul de timp al expresiei, „după ce Domnul mulțumise” se referă la timpul când oamenii au mâncat, nu la sosirea corabiilor din Tiberiada, care nu a avut loc decât a doua zi.

Mulțumise. Mențiunea specifică a lui Ioan de aici că oamenii mâncaseră „după ce Domnul mulțumise” adaugă accent gândului că minunea lui Isus cu hrănirea celor cinci mii era rezultatul direct al rugăciunii Sale și astfel minunea era lucrarea Tatălui mijlocită prin El. Vezi la v. 11.

Ioan 6:24

24. S-au suit și ele în corăbiile acestea. [„Și ei s-au îmbarcat”, KJV]. Literal, „și ei s-au urcat în corabii”, și anume, în corăbiile care sosiseră dimineața de la Tiberiada. Acestea trebuie să fi fost ambarcațiuni mici, și astfel oamenii care putuseră trece lacul nu puteau fi decât o parte din miile care se adunaseră în ziua precedentă.

Capernaum. Sediul lui Isus din Galileea și locul unde oamenii în mod natural L-ar fi căutat. Vezi la v. 17.

Să caute pe Isus. [„Căutând pe Isus”, KJV]. Vezi la v. 26.

Ioan 6:25

25. L-au găsit. [Predica despre Pâinea vieții; Respingerea din Galileea, Ioan 6,25 la 7,1. Vezi harta p. 220; diagrama p. 231.]. Versetul 59 arată că în sinagoga din Capernaum oamenii de dincolo de lac Îl găsiseră pe Isus.

Dincolo de mare. Aici, în contrast cu v. 22, cuvintele acestea se referă la țărmul apusean al Galileii. Ele sunt folosite în termeni ai contextului precedent, unde scena este pe partea răsăriteană a lacului.

Învățătorule. [„Rabi”, KJV]. Vezi la Matei 23,7. Folosirea din partea lor a acestui titlu pentru Isus ilustrează greșita lor concepție cu privire la El și la lucrarea Lui.

Ioan 6:26

26. Adevărat, adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Mă căutați. Isus a trecut cu vederea întrebarea lor și a început imediat să discute motivele lor în căutarea Lui. El a descoperit motivele lor materialiste aplicate nu numai la satisfacerea apetitului lor fizic, dar și la întregul șir al așteptărilor lor ambițioase că El Se va afirma ca un cuceritor militar și conducător politic.

Semne. [„Minuni”, KJV]. Vezi p. 208.

Ioan 6:27

27. Lucrați nu. Munca pe care o mustră aici Isus nu este cea necesară pentru a câștiga cele necesare traiului. Mustrarea Lui este îndreptată mai degrabă contra acelor care duc o astfel de muncă până acolo încât să neglijeze hrănirea sufletului. Ceea ce mustră Isus aici este obiceiul răspândit de a lucra numai pentru lucrurile vremelnice și de a le ignora pe cele veșnice.

Mâncarea. Gr. brosis, referindu-se la ceva ce este mâncat, de unde hrană în general.

Viața veșnică. Vezi la v. 53, 54.

Însemnat cu pecetea Lui. [„Sigilat”, KJV]. În vechime sigiliul era folosit în mare măsură cum este folosită azi semnătura; el era un semn al atestării personale sau de proprietate. În cap. 3,33 cuvântul acesta este folosit în primul dintre aceste sensuri, iar în cazul de față pare să fie folosit la fel, arătând că Tatăl a certificat că Isus este Fiul Său. Toate minunile lui Isus, săvârșite cu puterea Tatălui, erau astfel de mărturii; totuși, întrucât sigilarea este legată de Pavel îndeosebi cu primirea Duhului Sfânt, care de obicei însoțea botezul (vezi Efeseni 1,13; 4,30), nu pare nelogic să înțelegem că referirea specifică a lui Isus de aici este la propria Sa primire a Duhului însoțită de aprobarea Tatălui Său la data botezului Său (vezi Matei 3,16.17).

Ioan 6:28

28. Ce să facem? Gr. ti poiomen? „ce ar trebui să facem?” Timpul prezent poate fi înțeles că implică faptul că iudeii întrebau cu privire la felul obișnuit de viață și nu la un oarecare act izolat. În aceasta ei erau corecți, așa cum este arătat de răspunsul lui Isus din v. 29. Întrebarea lor era o recunoaștere tacită că ei își dădeau seama că cuvintele lui Isus erau o încredințare a vieții lor religioase în general.

Lucrările lui Dumnezeu. Cuvintele acestea se găsesc și în Ieremia 48,10 (LXX-a are pluralul ca aici), unde ei se referă la lucrările dorite de Dumnezeu. Concepția iudeilor cu privire la adevărata religie era într-o mare măsură în termeni ai lucrărilor, așa că era natural ca întrebând cum ar putea să placă lui Dumnezeu, să întrebe despre ce lucrări să facă.

Ioan 6:29

29. Lucrarea pe care o cere Dumnezeu. [„Lucrarea lui Dumnezeu”, KJV]. Isus i-a întâmpinat pe iudei pe propriul lor teren și a alcătuit răspunsul Său în termenii propriei lor întrebări. Astfel El a căutat să conducă mințile lor de la o concepție greșită a religiei la o înțelegere a ceea ce înseamnă cu adevărat să placă lui Dumnezeu.

Să credeți. Dovezi textuale atestă (cf. p. 146) exprimarea pisteuete, care lasă să se înțeleagă deprinderea de continuă credință, în loc de pisteusete, care ar indica un anumit act de credință la un anumit timp. Cel dinainte pare mai plin de înțeles în contextul acesta.

Cuvintele lui Isus de aici prezintă adevărul fundamental al mântuirii prin credință. A crede (sau a avea credință; cuvântul grec pisteuo poate fi tradus în ambele feluri) este actul cel dintâi al vieții creștine; nici un alt act nu poate fi cu adevărat o „lucrare pe care o cere Dumnezeu”, o faptă dorită de Dumnezeu și deci plăcută Lui, decât numai dacă este precedată de credință, deoarece numai prin credință un om vine în adevărată legătură cu Dumnezeu (vezi Evrei 11,6). Cuvintele lui Isus de aici sunt asemănătoare cu îndemnul lui Pavel și Sila către temnicerul din Filipi. Temnicerul a strigat: „Ce trebuie să fac ca să fiu mântuit?” Apostolii au răspuns: „Crede în Domnul Isus Hristos” (Fapte 16,30,31). Vezi 1 Ioan 3,23.

Ioan 6:30

30. Semn. Gr. semeion, același cuvânt tradus „minuni” în v. 26. Vezi p. 208, 209. Interlocutorii lui Isus văzuseră deja minunea cu pâinile și cu peștii și ajunseseră să creadă că El era Mesia, dar pentru că El nu a împlinit așteptarea lor cu privire la ceea ce ar face Mesia, ajunseseră dezamăgiți. Acum când El a început să sondeze pentru a vedea adevărata condiție a inimilor lor și să ceară ca ei să creadă în ciuda dezamăgirii lor, ei au cerut cu voce tare o nouă minune. Atitudinea lor când făceau această cerere este probabil aceeași cu cea indicată de un vechi comentariu iudaic la Deuteronom 18,19, care zice: „Dacă un profet începe să profetizeze și dă un semn sau o minune, atunci oamenii ascultă la el; dar dacă nu, atunci oamenii nu ascultă de el” (Siphre Deuteronom 18,19, secțiunea 177 [108a], citat în Strack și Billerbeck, Kommentar zum Neuen Testament, vol. 1, p. 727).

Să credem în Tine. Gr. pisteusomen soi. Declarația aceasta este în viu contrast cu îndemnul lui Isus din v. 29, pisteusete eis hon, „să credeți în Acela pe care” L-a trimis Dumnezeu. Isus declarase că ei trebuiau să creadă în El; iudeii replicau cerând o minune așa încât să-L poată crede pe El, adică, să creadă ceea ce El le spunea. Din nou ei au dat greș în a înțelege că mântuirea se găsește nu doar în consimțire intelectuală ci,

mai important, în unirea prin credință cu o Persoană.

Ioan 6:31

31. Mană. Vezi la Exod 16,15. Un vechi comentariu iudaic la Eclesiast 1,9 declară cu privire la Mesia: „După cum răscumpărătorul de mai înainte [Moise] a făcut să coboare mană, ...tot așa Răscumpărătorul din urmă [Mesia] va face să coboare mană” (Midrash Rabbah, ed. Soncino, p. 33). În timp ce afirmația aceasta, cel puțin în forma ei prezentă, este numai din secolul al IV-lea d.Hr., ea pare să reflecte o tradiție mai timpurie care se pare că era în mintea iudeilor care discutau cu Isus la Capernaum. Astfel 2 Baruh 29,8 declară: „Și se va întâmpla în acel timp [când Mesia va începe să se descopere] că comoara manei va coborî din nou de sus și ei vor mânca din ea în anii aceia, deoarece aceștia sunt aceia care au ajuns la sfârșitul timpului.” Isus dăduse de curând pâine poporului în mod miraculos dar, punând la îndoială mesianitatea Lui, ei au declarat acum că Moise făcuse o minune și mai mare dând părinților lor pâine „din cer”. Mai mult, ei parcă voiau să spună că minunea lui Moise trebuia să fie repetată de adevăratul Mesia; Din punctul lor de vedere Isus nu adusese pâine din cer, ci doar înmulțise simple pâini de orz și pește care deja erau la îndemână. Și trebuie să fi judecat că, dacă Isus era cu adevărat Mesia, El trebuia să facă o minune cel puțin tot atât de mare cum credeau ei că făcuse Moise.

Le-a dat. Cuvintele citate aici nu sunt găsite exact în forma aceasta nici în Vechiul Testament ebraic, nici în LXX-a. Ele par să fi fost luate liber din Psalmii 78,24 și cu Neemia 9,15 de asemenea în gând. În fiecare din pasajele acestea se notează faptul că Dumnezeu a dat mana, nu Moise.

Ioan 6:32

32. Adevărat, adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Nu Moise v-a dat. Iudeii păreau să creadă că Moise purtase răspunderea pentru darea manei (vezi la v. 31). Răspunsul de aici al lui Isus a fost luat de unii ca fiind o tăgăduire a acestei credințe, și o susținere a adevărului că mana („pâinea aceea din cer”) venise de fapt de la Dumnezeu. Alții au înțeles că Isus nu a intrat în discuție pe chestiunea dacă Moise coborâse mana, ci că doar declara că mana, care era hrană fizică, nu era de fapt „pâine din cer” în înțelesul spiritual și că nu era deci „adevărata pâine din cer”. Nu pare nelogic să-L înțelegem pe Isus aici ca proclamând amândouă aceste adevăruri: că Dumnezeu, nu Moise, era dătătorul manei fizice și, de asemenea, că adevărata pâine din cer trebuie să fie recunoscută ca un dar spiritual, nu material.

Vă dă. Folosirea timpului prezent atât în textul grec, cât și în traducere, scoate în evidență faptul că Darul lui Dumnezeu le era dat chiar atunci în persoana Aceluia care stătea înaintea lor.

Ioan 6:33

33. Se pogoară. Forma verbului în textul grec lasă să se înțeleagă un act continuu. Cuvintele acestea vorbesc despre venirea lui Isus în lumea aceasta ca un act etern. (Vezi, prin contrast, la v. 38, 41). Până la acest punct iudeii consideraseră pe Isus un dătător de pâine. El a început acum să Se declare că este Pâinea însăși, deși în punctul acesta, în textul grec, afirmația poate fi luată ca aplicându-se fie la pâine, fie la Hristos. Că iudeii au înțeles că Isus Se referă la pâine ca aceea „care se coboară” este clar din răspunsul lor din v. 34. În același timp gândirea iudaică nu era cu totul nepregătită pentru o concepție mai spirituală.

Viața. Gr. zoe. Vezi la cap. 1,4; 8,51; 10,10. Așa cum pâinea fizică promovează viața fizică, tot așa Hristos, „Pâinea lui Dumnezeu... care se pogoară din cer” este izvorul vieții spirituale.

Ioan 6:34

34. Dă-ne totdeauna. Prin cererea aceasta iudeii au arătat că n-au înțeles implicația din v. 33 că Isus Însuși era pâinea din cer. Ei încă creau despre El ca fiind numai cineva care dă hrană. În mare măsură așa cum femeia Samariteancă ceruse apă care să-i stingă pentru totdeauna setea ca să nu mai aibă nevoie să mai vină să scoată apă din nou (cap. 4,15), tot așa iudeii au cerut acum o provizie continuă de pâine. Moise, așa cum credeau ei, aprovizionase pe Israel cu pâine cerească timp de 40 de ani; dacă Isus era cu adevărat Mesia, cu siguranță putea săvârși o minune și mai mare și să-i aprovizioneze pentru totdeauna (vezi la v. 31, 32).

Ioan 6:35

35. Eu sunt Pâinea. Acum Isus Se declară clar că este pâinea cerească de care vorbise. De trei ori în cuvântarea de față El a repetat afirmația aceasta cu privire la Sine (v. 41, 48, 51).

Cine vine. Gr. ho erchomenos, literal, „cel care vine”. Forma greacă a verbului lasă să se înțeleagă nu un singur act al venirii la Hristos, ci un obicei constant al vieții. „Cine vine la Mine” este aici clar în paralelă cu „cine crede în Mine”, deoarece venirea la Hristos poate fi săvârșită numai prin credință (vezi la v. 29). Și venirea și credința sunt „lucrări ale lui Dumnezeu”.

Nu va flămânzi niciodată. Cuvintele lui Isus sunt în viu contrast cu acele ce se află în Eclesiasticus (o carte bine cunoscută de iudeii de pe vremea Sa), unde înțelepciune este pusă să declare: „Aceia care mă mănâncă încă vor flămânzi și cei care mă beau vor mai înseta” (cap. 24,21).

Ioan 6:37

37. Tot. Gr. pan, un adjectiv la genul neutru, care poate fi înțeles astfel în sensul cel mai cuprinzător. Isus exprima aici adevărul că toate lucrurile, puterea și autoritatea Lui, pâinea Lui zilnică, urmașii Lui, Îi fuseseră date de Tatăl Său. El declara: „De la Mine nu pot să fac nimic” (cap. 5,30; vezi la cap. 6,11). Versetul acesta nu trebuie să fie luat ca indicând că Dumnezeu alesese anumite persoane spre mântuire și că ele în mod neapărat vor veni la Hristos și vor fi salvate (vezi la v. 40). Mai degrabă este o declarație în termenii cei mai cuprinzători ai legăturii lui Isus cu Tatăl, o legătură de supunere completă, de dependență absolută și de încredere deplină că tot ce Dumnezeu ar fi voit pentru El cu siguranță se va fi întâmplat.

Pe cel ce vine. A doua parte a acestui verset este o aplicație specifică a adevărului general afirmat în partea prima. Numai în iubirea lui Dumnezeu este procurat har prin care păcătosul poate veni la Isus și prin El, la Tatăl.

Nu-l voi izgoni afară. Un exemplu de figură de vorbire cunoscută ca o litotă menită să dea accent. Astfel Isus vrea să spună că El primește din toată inima pe cel care vine la El.

Ioan 6:38

38. M-am pogorât. Literal, „am venit jos”. Timpul perfect, în textul grec, arată către un act specific și de asemenea reflectă rezultatele existente ale aceluia act. În v. 33 se face referire la întrupare ca fiind un fapt veșnic; aici este privită din punctul de vedere al evenimentului specific al nașterii lui Isus între oameni, iar rezultatul aceluia eveniment văzut în lucrarea Lui și prezența Lui sălășluitoare este de asemenea reflectat. Vezi la v. 33, 41.

Voia Mea. Deplina supunere a lui Isus față de Tatăl Său este o asigurare pentru credincios că tot ce face Isus pentru el își are sursa în inima iubitoare a lui Dumnezeu. Cuvintele lui Hristos de aici demonstrează lămurit falsitatea părerii că Dumnezeu este mânios față de om și că mântuirea pentru păcătoși își are temeiul în faptul că Hristos a potolit mânia Tatălui. Dimpotrivă, viața de slujire a lui Hristos și moartea Lui ca jertfă pentru om erau expresii ale iubirii Tatălui Său.

Ioan 6:39

39. [„Tatălui”, KJV]. Dovezile textuale atestă (cf. p. 146) omiterea acestui cuvânt și exprimarea: „Aceasta este voia Aceluia care M-a trimis”. Dacă cuvântul acesta era sau nu în textul original, referirea este, natural, la Tatăl.

Tot. Gr. pan (vezi la v. 37). Că versetul acesta nu trebuie să fie luat ca indicând că un om care L-a acceptat cândva pe Hristos, este inevitabil al Lui pe veci, este clar din pasaje ca Luca 9,62; Ioan 15,9,10; Evrei 6,4-6. Și, de asemenea, versetul acesta nu învață predestinația în sensul că alegerea omului de către Dumnezeu din veșnicie este factorul determinant în mântuirea unui om și pierzania altuia (vezi la Ioan 6,40). Dimpotrivă, ea este expresia încrederii depline a lui Isus în Tatăl Său. Vezi la cap. 3,17-20.

Să-l înviez. Gr. anasteso auto. La fel ca mai înainte în acest capitol, și aici obiectul este neutru, cuprinzând nu numai pe oameni, ci tot ce este dat lui Hristos de Tatăl. În v. 37 Isus afirmase că este voia Tatălui ca toate lucrurile să ajungă la El; acum El duce ideea mai departe pentru a afirma că voia lui Dumnezeu în privința aceasta se extinde până în „ziua de apoi”. Aici Isus privea înainte la sfârșit „când El va da împărăția în mâinile lui Dumnezeu Tatăl” (1 Corinteni 15,24); când fiecare făptură din univers va

declara: „A Celui ce șade pe scaunul de domnie și a Mielului să fie lauda, cinstea, slava și stăpânirea în vecii vecilor!” (Apocalipsa 5,13).

Ioan 6:40

40. Voia Tatălui Meu. [„M-a trimis”, KJV]. Dovezile textuale favorizează (cf. p. 146) exprimarea: „Aceasta este voia Tatălui Meu” și nu: „Aceasta este voia Acelui care M-a trimis”. Aici Isus reafirmă enunțarea pe care o făcuse în v. 37, că este voia Tatălui să mântuiască. Acum El lămurește că nu numai că Tatăl dorește ca păcătoșii să vină la Hristos, ci că scopul Lui se extinde până la terminarea planului mântuirii la vremea învierii.

Oricine. Gr. pas, un adjectiv masculin indicând o persoană, în contrast cu pan, „toate [lucrurile]” din v. 37, 39. Așa cum v. 37 expune mai întâi un adevăr general și apoi face o aplicație specifică a aceluși adevăr la cazul omului care vine la Hristos, tot așa v. 39 expune același principiu general într-un mod și mai cuprinzător, iar v. 40 aplică acel adevăr la cazul specific al oricui Îl vede pe Isus și crede în El. Asigurarea Tatălui că Fiul Său va primi în cele din urmă toate lucrurile care I se cuvin Lui, oferă asigurarea că fiecare om în parte care crede în Fiul va fi înviat de El când, în cele din urmă, El cere ce este al Lui.

Vede pe Fiul. Natural, aceasta nu înseamnă că numai aceia care L-au văzut pe Isus în trup vor avea parte de înviere. Cuvântul „vede” lasă să se înțeleagă aici înțelege spirituală, vedere cu ochiul credinței, așa cum este arătat de cuvântul însoțitor „crede”. Vezi cap. 12,45.

Crede. Ca în v. 35, Isus a afirmat aici din nou funcția proeminentă a credinții în El. Accentul acesta pus asupra credinței arată clar că nu este de ajuns o admitere intelectuală; aceia care urmează să aibă parte la învierea celor drepti sunt cei care cred, care au credință care acționează dincolo de limitele simțurilor lor naturale.

Viața veșnică. Vezi la Ioan 8,51; 10,10; 1 Ioan 5,12; cf. DA 388.

Eu îl voi învia. În contrast cu pasajul similar din v. 39, afirmația aceasta este demnă de notat întrucât obiectul, „îl” (gr. auton), este masculin, indicând o persoană și nu neutru ca în v. 39 (vezi comentariile acolo). Aici Hristos vorbește în mod specific despre neprihăniții care vor fi înviați din mormintele lor, având în vedere faptul că toate lucrurile care sunt ale lui Hristos vor fi cerute de El.

Pasajul acesta mai este însemnat pentru poziția emfatică a pronumelui „Eu”. Sensul declarației lui Isus este: „Eu, Eu Însumi, îl voi învia”. După cum Hristos este Acela care mijlocește între Dumnezeu și om și care mântuiește pe om de păcat, tot așa El este Acela care îl înviază pe om în ziua de apoi. Vezi cap. 5,25-27.

Ioan 6:41

41. Care s-a pogorât. Gr. ho katabas. Aici pogorârea lui Hristos din cer este privită din punct de vedere al întrupării Lui (vezi la cap. 3,13; 6,33,38). Neajungând să Îl recunoască pe Isus ca adevăratul Fiul al lui Dumnezeu, iudeii s-au iritat la simpla idee cu privire la pretenția Lui că a venit din cer.

Ioan 6:42

42. Fiul lui Iosif. Cuvintele acestui verset par să reflecte aramaicul Yeshua' bar Yoseph, „Isus fiul lui Iosif”, numele cu care Isus era probabil cunoscut printre vecinii Săi. Pentru ei, ideea că El era fiul lui Iosif și al Mariei, pe care îi cunoșteau, înlătura cu totul posibilitatea ca El să aibă o origine cerească.

M-am pogorât. Literal, „eu am venit jos” (vezi la v. 38).

Ioan 6:43

43. Nu cărtiți. Lucru plin de însemnătate, Isus nu a încercat să explice taina nașterii Sale și a descendenței Sale divine. Ci, El imediat a trecut la problema spirituală care se afla înapoia greșitei înțelegeri a cuvintelor Sale din partea iudeilor. Cărtirea nu le putea aduce iluminare.

Ioan 6:44

44. Dacă nu-l atrage Tatăl. Esențial, mântuirea este lucrarea lui Dumnezeu, nu a omului. Omul trebuie

să vină la Dumnezeu din propria sa liberă alegere, dar venirea lui este posibilă numai având în vedere faptul că Dumnezeu îl atrage prin iubirea Sa. Vezi la Ieremia 31,3.

Eu îl voi învia. Vezi la v. 40.

Ioan 6:45

45. Prooroci. Cuvintele acestea sunt folosite evident într-un sens tehnic ca referindu-se la secțiunea profetică a Bibliei ebraice, care era numită așa pe vremea lui Isus (vezi Luca 24,44; Fapte 7,42; 13,40; vol. I, p. 37; cf. Prologul la Eclesiastul).

Toți vor fi învățați. Citatul acesta este luat din Isaia 54,13, dar nu urmează exact nici textul ebraic tradițional (reflectat în KJV), nici LXX-a, care ar putea fi tradusă: „Și toți copiii tăi [vor fi] învățați de Dumnezeu”. În pasajul de față el a fost probabil adaptat ca să se potrivească contextului.

Comentatorii iudei din vechime înțelegeau pasajul acesta din Isaia ca fiind profetic, privitor la lucrarea lui Dumnezeu pe timpul când urma să vină Mesia. Ei declarau: „Dumnezeu a spus lui Avraam: Tu ai învățat pe copiii tăi Legea în lumea aceasta, dar în lumea viitoare îi voi învăța Legea și slava Mea, după cum spune ea: Și toți fiii tăi vor fi ucenicii lui Iehova” (din Tanchuma B, citat în Strack și Billerbeck, Kommentar zum Neuen Testament, vol. 4, p. 919). Dacă o astfel de înțelegere era ceva obișnuit pe vremea lui Isus, folosirea din partea Lui a acestui text ar părea să aibă o implicație mesianică pentru ascultătorii Săi și aceasta face mai clară concluzia Lui că oricine a învățat de la Tatăl vine la El.

Pe Tatăl. Literal „de la Tatăl”. Aceasta arată că nu numai auzirea și învățătura despre Tatăl aduce oamenii la Hristos, ci și acela care aude de la Tatăl solia pe care El ar vrea ca omul să o cunoască despre mântuirea ce se poate găsi în Isus. Aceeași expresie apare în cap. 8,26.40 referitor la cuvântul predicat de Isus, pe care El l-a primit de la Tatăl Său și în cap. 7,51 cu privire la mărturia cuiva cu privire la sine. Cuvântul pe care Dumnezeu l-a vorbit lumii în Isus este într-adevăr o mărturie despre propria Sa iubire pentru om. Aici mai este învățat adevărul important că auzirea de la Dumnezeu este neîndestulătoare dacă cineva nu învață, adică dacă nu ia aminte la ceea ce aude.

Ioan 6:46

46. De la Dumnezeu. Literal „de lângă Dumnezeu”. Hristos, care este El Însuși Dumnezeu, a venit pe acest pământ de la locul Său de lângă Tatăl. Vezi capitolele 7,29; 16,27; 17,8; vezi la cap. 1,1; 3,13.

Ioan 6:47

47. Adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Cine crede. Adică, cel care are credință.

În Mine. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) cu privire la faptul dacă cuvintele acestea ar trebui să fie considerate o parte din textul original. Vezi la cap. 1,12.

Are viața veșnică. Prin credința în Hristos creștinul se împărtășește de viața lui Dumnezeu. Așa cum are credință acum, tot așa primește din viața aceea veșnică acum (vezi la Ioan 8,51; 10,10; 1 Ioan 5,12; cf. DA 388).

Ioan 6:48

48. Eu sunt. Vezi la v. 35.

Ioan 6:49

49. Au murit. [„Sunt morți”, KJV]. Iudeii susținuseră cu mândrie că Moise dăduse părinților lor să mănânce mană din cer (vezi v. 33, 31) și Îl provocaseră pe Isus să-și demonstreze mesianitatea săvârșind o minune și mai mare. El nu le-a împlinit cererea, ci le-a atras atenția la însemnătatea spirituală a mesianității, faptul că El le-a oferit hrană pentru viață veșnică. Acum, cu îndemănare, le-a reamintit că părinții lor, de care erau mândri, care mâncaseră mană, erau totuși morți. Ca dovadă a pretenției Sale că este mai mare decât Moise, Isus a declarat că El, Însăși Pâinea din cer, putea să le dea viață veșnică (vezi la v. 50).

Ioan 6:50

50. Se pogoară. Isus nu vorbește aici anume despre nașterea Sa, ci despre faptul că din veșnicie El este mijlocitor între Dumnezeu și om, Acela prin care Dumnezeu comunică cu lumea și prin care El mântuiește lumea (vezi 1 Corinteni 8,6).

Să nu moară. Mana, pe care iudeii pretindeau că Moise o dăduse părinților lor (vezi v. 31), nu prevenise moartea lor; dar Isus oferă o hrană din cer care asigură viața veșnică.

Ioan 6:51

51. Eu sunt. Vezi la v. 35.

Care s-a pogorât din cer. Aici, în contrast cu versetul anterior, textul grec afirmă doar faptul că Hristos a venit din cer la data întrupării. Pe faptul acesta Își întemeia Isus pretenția că are viață veșnică pentru lume.

Mănâncă cineva din pâinea aceasta. Comparați v. 53; vezi DA 390, 391.

O voi da. Vorbind despre dăruirea lui Hristos lumii în v. 32, 33 este folosit timpul prezent, scoțând în evidență faptul că El este un dar continuu, veșnic. Dar aici, ca în v. 27, este folosit viitorul, care se concentrează la evenimentul specific al crucii, când Hristos Și-a dat „trupul” Său într-un act culminant „pentru viața lumii”.

Dovezi textuale favorizează (cf. p. 146) o exprimare mai simplă la punctul acesta, dar o exprimare care în nici un sens nu modifică înțelesul propoziției: „Și pâinea pe care o voi da este carnea Mea, pentru viața lumii”.

Trupul. [„Carnea” KJV]. Gr. sarx, un cuvânt pe care Ioan l-a folosit deja cu privire la întruparea lui Hristos (vezi la cap. 1,14; cf. folosirii lui în cap. 17,2). În pasajul de față „trup” [„carne”] pare că se referă în mod clar la natura omenească a lui Hristos, fără vreun gând la nedesăvârșirea implicată de acest cuvânt în cap. 3,6; 6,63. Deoarece El a luat asupra Sa natura omenească, Fiul lui Dumnezeu a putut să dea „trupul” Său, adică, să moară și în felul acesta să facă natura Sa omenească desăvârșită să fie la îndemâna acelor care se împărtășesc din El prin credință.

Ioan 6:52

52. Se certau. Gr. machomai, „a lupta”, și astfel folosit ca aici cu privire la confruntare verbală, „a disputa”, „a se certa”. Când Isus a susținut că este Pâinea din cer, iudeii începuseră să cârtească (v. 41); acum, când i-a invitat să mănânce din trupul Său, emoțiile lor au crescut și mai mult. În aparență unii din ei au văzut un înțeles mai adânc în cuvintele Lui, de cum au făcut alții, dar toți pare să fi fost puși în încurcătură dând o interpretare prea literală cuvintelor Lui. Vezi la v. 53.

Ioan 6:53

53. Beți sângele Lui. Declarația aceasta trebuie să fi șocat și mai mult pe ascultătorii Săi cu concepții literale (vezi v. 52), deoarece Legea orea în mod specific întrebuințarea sângelui ca hrană (Geneza 9,4; Deuteronom 12,16). Dacă iudeii și-ar fi reamintit motivul acestei opriri, ei ar fi putut înțelege mai bine înțelesul cuvintelor lui Isus. Motivul dat pentru interzicerea aceasta este că sângele este viața (Geneza 9,4). Astfel ei și-ar fi putut da seama că a mânca trupul Lui și a bea sângele Lui înseamnă a-și însuși viața Lui prin credință. „A mânca trupul și a bea sângele lui Hristos înseamnă a-L primi pe El ca Mântuitor personal, crezând că El iartă păcatele noastre și că noi suntem făcuți desăvârșiți în El” (DA 389; cf. 8T 169, 170; EGW RH 23 nov. 1897). Numai pentru că Hristos Și-a dat viața Sa omenească pentru noi putem să ne împărtășim din viața lui dumnezeiască, veșnică.

Ioan 6:54

54. Cine mănâncă. Gr. ho trogon, un participiu prezent, implicând mâncare continuă, o hrănire continuă. Nu este de-ajuns să ne fi împărtășit odată din Hristos; urmașii Lui trebuie să-și hrănească fără încetare ființa lor spirituală hrănindu-se cu El care este Pâinea vieții. Isus declarase că „cine crede în Mine are viața veșnică” (v. 47); acum a adăugat: „Cine mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu, are viața veșnică”.

Eu îl voi învia. Vezi la v. 40.

Ioan 6:55

55. Trupul Meu este adevărată hrană. Vezi la v. 53.

Ioan 6:56

56. Rămâne în Mine. În altă parte Ioan declară că omul care ține poruncile lui Dumnezeu rămâne în El (1 Ioan 3,24). Aceasta, comparată cu pasajul de față, scoate în evidență natura practică a mâncării trupului și a faptului de a bea sângele lui Hristos.

Ioan 6:57

57. Tatăl care este viu. De repetate ori Divinitatea este numită „viul Dumnezeu” (vezi Deuteronom 5,26; Matei 16,16; Fapte. 14,15; 2 Corinteni 6,16). El este Cel care trăiește prin Sine Însuși, fără să depindă de nimeni altul în ce privește viața lui; în felul acesta El este, de asemenea, sursa vieții tuturor celorlalți din univers. Ceea ce este adevărat în privința aceasta cu privire la Tatăl este adevărat și cu privire la Fiul, deoarece „în Hristos este viață originară, neîmprumutată, nederivată” (DA 530). Vezi Nota adițională la Ioan 1.

Prin Tatăl. Literal, „datorită Tatălui”. Deși El este Dumnezeu totuși, pe când era pe pământ în trup omenesc, Isus era complet dependent de Tatăl Său (vezi la v. 11). El trăia „prin Tatăl” [„datorită Tatălui”]. Astfel creștinul urmează să fie dependent de Hristos și să primească de la El viața divină și natura divină (vezi DA 123). Tocmai la viața aceasta veșnică creștinul poate participa acum și, de asemenea, viața aceasta îl va ridica dintre morți la înviere (vezi cap. 5,26-29; cf. DA 388).

Ioan 6:58

58. Mana. Pot fi citate dovezi textuale (cf. p. 146) pentru omiterea acestui cuvânt. Oricare ar fi exprimarea, este clar că referirea este la mană.

Ioan 6:59

59. Învăța... în Capernaum. Sunt unele dovezi textuale (cf. p. 146) pentru adăugarea „în Sabat” la v. 59. Deși este virtual sigur că textul original nu conținea aceste cuvinte, manuscrisele acestea păstrează tradiția interesantă că Predica lui Isus cu privire la Pâinea vieții a fost ținută în ziua de Sabat. Ucenicii nu ar fi făcut călătoria înapoi la Capernaum după apusul soarelui vineri seara (vezi p. 50; vezi la Matei 14,22-36).

Că Isus a învățat de repetate ori în sinagogă este clar dintr-un număr de afirmații (vezi Matei 4,23; 9,35; 12,9; 13,54; Marcu 1,39; 3,1; Ioan 18,20). Ca centru al vieții de comunitate, sinagoga era un loc logic unde El să vină în contact cu oamenii și să le stimuleze gândirea religioasă (vezi p. 56).

Sinagoga aceasta din Capernaum era probabil aceea făcută dar iudeilor din cetatea aceea de către suteș (vezi Luca 7,5). Mai înainte se credea că ruinele încă existente la Tell Hum (în general recunoscut ca vechiul Capernaum) erau acelea ale sinagogii. Acum este clar însă, că ruinele în discuție nu sunt probabil mai timpurii de secolul al III-lea d.Hr; totuși, fără îndoială, stau pe resturile unei construcții mai timpurii care ar fi putut să fie clădirea în care a învățat Hristos. Dacă lucrurile stau astfel, ar fi logic să credem că ruinele care pot fi văzute astăzi reproduc în general schița sinagogii de pe vremea lui Isus.

Ruinele actuale, late cam de 50 de picioare și lungi de 70 de picioare, sunt din piatră albă de var și orientate așa încât oamenii erau așezați cu fața spre sud, adică spre Templul din Ierusalim. De trei părți ale încăperii principale era un balcon pentru femei și copii, susținut de coloane, iar la el se ajungea pe o scară din afară. Parterul pare să fi fost rezervat pentru bărbați. Alături de clădire este o curte.

Ioan 6:60

60. Ucenicii Lui. Că aceștia nu erau în primul rând cei doisprezece, ci alții din marile mulțimi care se ținuseră după Isus, reiese clar din v. 66, 67. Fără încetare de când cu dezamăgirea lor la hrănirea celor cinci mii, când Isus refuzase să-i lase să-L facă împărat, oamenii aceștia se făcuseră din ce în ce mai critici față de El. Ei Îl urmaseră la Capernaum cu nădejdea de a continua să primească hrana procurată pe cale miraculoasă, dar când El i-a muștră pentru aceasta și le-a spus că de fapt ei ar trebui să caute hrana spirituală și să se hrănească cu El, critica lor s-a dezvoltat în respingere pe față.

S-o suferă. [„S-o audă”, KJV]. Verbul grec folosit aici, akouo, poate însemna fie „a asculta la”, fie „a fi ascultător” (cam în același sens ca și ebr. shema‘; vezi la Matei 7,24). De asemenea autou poate fi tradus fie „o”, referindu-se la afirmația pe care tocmai o făcuse Isus, fie „îl”, arătând spre Isus Însuși. Astfel întrebarea nemulțumită a ucenicilor poate să fie înțeleasă fie ca: „Cine poate să asculte la ea [sau, la El]?” fie: „Cine poate să asculte de ea [sau de El]?” Refuzând să recunoască adevărul spiritual al cuvintelor lui Isus și insistând numai asupra înțelesului lor literal, ei au protestat arătând deplina imposibilitate de a mânca trupul Lui sau a bea sângele Lui. Pentru mintea lor lipsită de bunăvoință cuvintele lui Isus erau cu adevărat „prea de tot” [„grele”].

Ioan 6:61

61. Știa în Sine. Vezi cap. 2,25.

Ucenicii săi cârteau. Până la punctul acesta se spunea numai despre iudei că cârteau împotriva lui Isus (vezi v. 41). Acum aceia care fuseseră urmașii Lui fățiși se întorc de la El și se alătură concetățenilor lor care I se opuneau lui Isus. În timpul acestei cuvântări pare să fi fost de față în sinagogă trei grupe: cei doisprezece, care trecuseră lacul în timpul furtunii; urmașii lui Isus care trecuseră la Capernaum a doua zi și aceia de care vorbește Ioan numindu-i „iudeii”, care pe cât se pare erau de la început porniți contra lui Isus.

Pricină de poticnire. Gr. skandalizo (vezi la Matei 5,29).

Ioan 6:62

62. Dar dacă? [„Ce și dacă?”, KJV]. Întrebarea lui Isus este pusă fără concluzie. Ea poate fi luată ca însemnând că dacă L-ar vedea pe Fiul Omului înălțându-se la cer, atunci în încapățânarea lor ei s-ar poticni și mai mult; sau poate fi înțeleasă ca implicând faptul că, dacă L-ar vedea înălțându-Se, ar fi o dovadă pentru ei că El cu adevărat venise din cer, și ar înțelege adevăratul sens spiritual al cuvintelor Sale. Faptul că Isus aparent nu a exprimat concluzia la întrebarea Sa este plin de însemnătate în el însuși, deoarece oricare din concluziile acestea putea fi corectă, depinzând de inima omului care ar fi putut vedea înălțarea Lui.

Unde era mai înainte. Vezi cap. 3,13.

Ioan 6:63

63. Care dă viață. Literal „care face viu”. Isus îi îndemnase pe ascultătorii Săi să se hrănească din mâncarea cerească dătătoare de viață; acum El a arătat și mai lămurit că o astfel de hrană este spirituală, un fapt pe care ascultătorii Săi nu-l înțeleseseră până acum.

Carnea. Aceasta nu este carnea la care se face referire în v. 51-56. Acolo carnea și sângele sunt folosite împreună când se vorbește despre hrana spirituală primită de acela care se împărtășește din viața Domnului său. Aici cuvântul „carne” este folosit într-un context diferit; este pus în contrast cu „duh” și în felul acesta se referă lămurit la lucrurile materiale ale acestei vieți și îndeosebi la hrana materială, care nu poate întreține viața veșnică, spirituală.

Spus. [„spun”, KJV]. Dovezile textuale atestă (cf. p. 146) exprimarea „am spus”. Referirea este astfel direct la cuvintele cuvântării pe care Isus tocmai o ținuse și, de fapt, încă o mai ținea.

Sunt duh. [„Ele sunt duh”, KJV]. Adevărurile pe care Hristos le rostea se ocupă de lucruri spirituale și a le primi în inimă prin credință însemna a primi viață spirituală (vezi la cap. 3,16; cf. cap. 17,3).

Ioan 6:64

64. Care nu cred. Din nou Isus scotea în evidență importanța credinței. Cuvintele Lui erau spirit și viață numai pentru cei care credeau. Vezi la v. 29, 40.

Știa de la început. Vezi cap. 2,25.

Cine era cel ce avea să-L vândă. Se pare că afirmația: „Sunt unii din voi care nu cred” îl cuprindea și pe Iuda, ca și pe iudeii necredincioși. Dificultatea lui Iuda se găsea în faptul că refuza să accepte adevărul că Împărăția lui Isus urma să fie spirituală. În schimb, el aștepta o împărăție materială, pământească, în care

nădăjduia să aibă un loc de frunte (vezi DA 718-721). Primirea din partea sa a cuvintelor lui Isus cu prilejul acesta ar fi corectat greșita lui concepție fundamentală.

Ioan 6:65

65. Dacă nu-i este dat. Versetul acesta este urmarea logică la afirmația lui Isus: „Sunt unii din voi care nu cred” (vezi la v. 64). Pentru Iuda cuvintele acestea ar fi trebuit să aibă o însemnătate specială (vezi la v. 64). În propria lui mândrie și încredere în sine Iuda încerca să manevreze evenimentele așa încât Isus să fie proclamat împărat de către iudei (vezi la v. 15). El încerca prin propria sa iscusință să aducă la existență împărăția viitoare, așa cum o concepea el că trebuia să fie. Dar în toate acestea el a dat greș în a recunoaște că omul nu este autorul planului de mântuire și nu se poate mântui singur; și că deși omul poate să conlucreze cu Dumnezeu pentru a grăbi triumful cauzei Lui în lume, darul mântuirii și venirea Împărăției sunt lucrarea lui Dumnezeu. Vezi la v. 37, 39.

Ioan 6:66

66. S-au întors înapoi. Aceasta maschează momentul critic al lucrării lui Isus în Galileea, și de fapt, al întregii Sale lucrări. Până la data aceasta El fusese larg acceptat ca un învățător și profet popular. Acum mulți din urmașii Lui L-au părăsit și de aici înainte El a stat mai mult sau mai puțin în umbra crucii.

Ioan 6:67

67. Celor doisprezece. Aceasta este singura ocazie când Ioan se referă la cei doisprezece ucenici numindu-i „cei doisprezece” și el face lucrul acesta fără ca mai înainte să fi relatat alegerea de către Isus a acelui grup. La fel el îl introduce pe Pilat (cap. 18,29) și pe Maria Magdalena (cap. 19,25) în narațiunea sa fără a explica cine erau. Lucrul acesta pare să arate destul de lămurit că Ioan, scriind la câteva decade după ce celelalte Evanghelii intraseră în circulație, era conștient de faptul că aceia care citeau relatarea sa sunt deja cunoscători, prin Evangheliile sinoptice și din alte relatări, ai personajelor principale cuprinse în viața lui Isus. O înțelegere a faptului acestuia face să se priceapă mai ușor de ce Evanghelia a patra nu dă cuprinsul sistematic din sinoptice, ci este, mai degrabă, o interpretare teologică a unor evenimente importante din lucrarea lui Hristos.

Voi nu vreți să vă duceți? [„Vreți și voi să vă duceți?”, KJV]. Construcția acestei întrebări în textul grec lasă să se înțeleagă un răspuns negativ, așa că forța propoziției este: „Voi nu vreți să vă duceți, nu-i așa?” Așa după cum afirmase mai înainte Ioan, Isus știa care din urmașii Lui erau sinceri față de El și care nu (v. 64). În consecință, întrebarea pusă de El nu era pentru propria Sa informare, ci pentru a pune la încercare pe cei doisprezece în ce privește motivele pentru care Îl urmau.

Ioan 6:68

68. La cine să ne ducem? Puneți cuvintele acestea în contrast cu spusele lui Petru cu o altă ocazie, Luca 5,8.

Cuvintele vieții veșnice. Deși Petru încă nu înțelegea pe deplin natura spirituală a împărăției lui Hristos, totuși, declarația lui de aici arată că el începuse să priceapă ceva din faptul că cuvintele pe care Isus le spusese erau cu adevărat o cheie pentru viața veșnică spirituală.

Un vechi comentariu iudaic descrie cuvintele pe care Dumnezeu le rostise de pe Sinai ca fiind „cuvinte de viață” (Midrash Rabbah, la Exod 20,2, ed. Soncino, p. 343). Folosirea de către Petru a unui termen similar aici pentru a se referi la ceea ce spusese Isus ca Mesia îndată după aceea (v. 69), arată că el își dădea seama de sursa divină a cuvintelor lui Isus.

Ioan 6:69

69. Noi... am ajuns la cunoștința. [„Suntem siguri”, KJV]. Verbul din textul grec poate fi tradus: „noi am descoperit”, lăsând să se înțeleagă că ei deja ajunseseră să cunoască adevărul de aici și încă îl credeau a fi adevărat, în ciuda multora care acum Îl respingeau pe Isus. Petru, vorbind din partea celor doisprezece, declara nu numai că ei aveau credință că Isus era Mesia, dar și că, datorită minunilor pe care le văzuseră și cuvintelor pe care le auziseră, acum puteau să spună că știau că El era Fiul lui Dumnezeu. Iudeii care nu puteau înțelege văzuseră aceleași minuni și auziseră aceleași cuvinte, dar le lipsea credința și drept urmare se îndepărtaseră cu necredință. Ucenicii, acceptând cuvintele și lucrările lui Isus prin credință, ajunseseră la concluzia opusă erau și acum convinși că Isus era Mesia. În cele ale duhului, credința duce la cunoștință.

Hristosul. [„Acel Hristos”, KJV]. Dovezile textuale arată că în vremurile de demult era o considerabilă diferență între manuscrise în ce privește exprimarea ultimei părți a versetului acestuia. Astfel textul lui Tertulian zice simplu: „Hristosul”, în timp ce altele zic „Hristosul, Sfântul lui Dumnezeu”. Totuși, dovezile par să favorizeze (cf. p. 146) exprimarea „Sfântul lui Dumnezeu”.

Titlul acesta „Sfântul”, apare de repetate ori în literatura iudaică produsă în perioada intertestamentală ca un titlu pentru Dumnezeu (vezi *Eclesiasticus* 4,14; 23,9; 43,10; *Baruc* 4,22.37; 5,5). În sensul acesta era probabil familiar pentru ucenici și astfel folosirea lui din partea lui Petru pentru Hristos ar părea să constituie o recunoaștere a divinității Lui.

Ioan 6:70

70. Le-a răspuns. Ioan recunoaște că Petru vorbea în numele celor doisprezece.

Un diavol. Adică, unul inspirat de diavolul (vezi cap. 13,2). Cuvintele lui Isus pot fi comparate cu afirmația Lui similară către Petru cu altă ocazie (*Marcu* 8,33). Isus recunoștea aici că, deși Petru se considera că vorbește din partea celor doisprezece, Iuda nu lua parte la consacrarea lui Petru (vezi la v. 64, 65).

Ioan 6:71

71. Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul. [„Iuda Iscarioteanul”, KJV]. Vezi la *Marcu* 3,19. Dovezi textuale favorizează (cf. p. 146) exprimarea „Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul”. Dacă, așa cum este probabil, numele Iscarioteanul se referă la locul de obârșie al lui Iuda, el ar fi logic și numele său și acela al tatălui său.

Să-L vândă. Expresia zice literal, „el urma să vândă”. Textul grec nu arată în nici un sens că Iuda era predestinat ca în mod inevitabil să Îl trădeze pe Isus. Din punctul său de vedere, mulți ani mai târziu, Ioan pur și simplu privește în viitor și exclamă: „Deoarece acesta urma să-L trădeze – unul din cei doisprezece”.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1–13 DA 364–371

1–71 CH 370; FE 456

5 DA 293; MH 45

5–10 DA 365

7 DA 293

7, 9 MH 45

9 DA 369

9–13 6T 345

12 AH 381; CD 271, 298; CG 135; CH 300; CM 151; COL 352; CS 37, 269; DA 368, 380; MH 48, 207; MM 176; TM 257, 345; 2T 292, 435; 4T 451, 573; 5T 400, 413, 415; 6T 209, 451; 7T 206, 239; WM 154

14 DA 377

14–21 DA 377–382

15 DA 378; FE 382

21 DA 382

22–71 DA 383–394

24 DA 383

25–27 DA 384

26 EW 57, 95, 121

27 CT 31; FE 185; MB 112; 6T 153

27–31 DA 385

28 MYP 141

28, 29 MB 87

30 DA 626

31 MH 311

32 6T 132

32–36 DA 386

33 COL 129; SC 68

33–35 FE 455

35 Ev 501; MB 18; MH 441; 3T 190; 6T 345; 8T 288, 307

37 AA 28; COL 206, 280; DA 387, 429, 821; MH 66; PK 320; PP 431; TM 517; 8T 101

38 DA 330; 3T 107

40 AA 513; DA 387; SR 319

42, 44, 45 DA 387

44, 45 FE 460

45 DA 388, 412; ML 361; TM 488

45–51 CW 120

47 MH 441; 6T 88

47–51 DA 388; FE 383, 518

47–57 8T 170

47–63 8T 299

48–51 PP 297, 354

50 6T 165; 7T 31

51 CD 89; COL 223; CT 430; DA 24; FE 456; MB 112; TM 385, 488; 7T 226; 8T 308

52–58 CW 121

53 CH 593; CS 27; DA 719; SC 88; TM 339, 345, 487; 7T 205, 270; 8T 193; WM 19

53, 54 CH 371; PP 277; 6T 165

53–56 FE 386, 470; ML 275

53–57 DA 389, 660; 5T 575

54 CH 423; DA 388, 787; FE 378, 474; GW 252; TM 390; 6T 444

54–57 FE 457

54–63 COL 130

56 TM 441; 6T 52; 9T 168

57 DA 21; GW 252; 8T 288

58 CT 422; FE 237; 6T 150, 163; 7T 165, 203

60 COL 48; DA 390, 392; 1T 543; 4T 469; 5T 431

61–63 DA 390; FE 518

63 COL 38; CSW 43; CT 207, 379, 439; CW 121; DA 251; Ed 126; FE 182, 378, 383, 408, 456; GW 252; MH 441; MM 324; PP 227; SC 88; TM 160, 389, 492; 1T 361; 5T 433, 576; 8T 288, 307; 9T 136, 168

64 Ed 92

64, 65 DA 391

66 DA 392; FE 460; 4T 90; 6T 133

67–69 DA 393; 6T 156

68 TM 285

70 DA 655, 673, 720; 4T 41

Ioan 7:1

1. După aceea. [„După lucrurile acestea”, KJV]. Expresia tradusă astfel este obișnuită în Ioan (cap. 3,22; 5,1,14; etc.). Ea denotă o tranziție de la o narațiune la alta, dar nu dă nici indicație cu privire la faptul că intervalul este lung sau scurt.

Străbătea. [„Umbla”, KJV]. Gr. peripateo, literal, „a umbla împrejur”, metaforic „a trăi”, „a-și petrece viața”, etc. Aici se aplică atât sensul literal, cât și cel metaforic.

Iudeii. [„Iudeimea”, KJV]. Mai degrabă, Iudea, spre deosebire de Galileea, Samaria, Perea și Idumea.

Să-L omoare. Vezi cap. 5,18. Judecarea înaintea Sinedriului relatată în cap. 5 a avut loc cam cu un an înainte de evenimentele din cap. 6,1 la 7,1. La scurt timp după aducerea la judecată Isus Se retrăsese în Galileea (vezi la Matei 4,12) și cam după un an a ținut predica despre Pâinea vieții (Ioan 6), cu care s-a terminat lucrarea Lui activă în Galileea. La data aceea „Paștele... erau aproape” (cap. 6,4) și expresia „nu

voia să stea în Iudea” (cap. 7,1) lasă să se înțeleagă că Isus nu a luat parte la Paștele care se apropia (cf. DA 395).

Ioan 7:2

2. Corturilor. [La Sărbătoarea Corturilor, Ioan 7,2-13. Vezi harta p. 222; diagrama p. 229, 231]. Sărbătoarea aceasta începea la cincisprezece Tișri (Levitic 23,34). Intervalul de la Paște la Corturi era de aproape șase luni. Sărbătoarea ținea șapte zile, timp în care israeliții locuiau în colibe, în amintirea locuirii lor în corturi când au ieșit din Egipt (Levitic 23,40-42; cf. Neemia 8,16). În plus ziua a opta trebuia să fie un „sabat” (Levitic 23,39). Ca și Sărbătoarea Azimilor și Sărbătoarea Secerișului (Ziua Cincizecimii), această Sărbătoare a Strângerii Roadelor era una din cele „de trei ori... pe an” când fiecare iudeu de parte bărbătească era obligat să se înfățișeze înaintea Domnului (Exod 33,14; Deuteronom 16,16). Josephus spune că acesta era „considerată deosebit de sfântă și de importantă de evrei” (Antichități viii. 4. 1 [100]). Era, în același timp, un monument de mulțumire pentru eliberarea națională și o bucurie anuală la sfârșitul fiecărei străngeri a roadelor (Levitic 23,42,43; Deuteronom 16,13-16).

Ioan 7:3

3. Frații Lui. Pentru o discuție despre frații lui Isus vezi la Matei 1,18,25; 12,46; cf. DA 450, 451. Ei încă nu credeau în El (Ioan 7,15; vezi EGW Material suplimentar la Fapte. 1,14).

Pleacă de aici. „Frații” lui Isus erau dezamăgiți de El. Ei nu puteau să înțeleagă felul Lui de purtare. Se mirau de ce nu profita de pe urma popularității Lui. Fără îndoială ei se gândeau la slava și folosul personal care avea să le revină dacă El Își afirma mesianitatea. Acum când mulți din ucenicii Lui Îl lepădaseră (cap. 6,66), frații aceștia nădăjduiau probabil că prin manifestarea puterii Lui în orașul capitală, centrul religios al națiunii, El ar fi putut să recâștige ceva din prestigiul Său pierdut.

Ucenicii Tăi. Lucrarea în Iudea produsese doar rezultate slabe (vezi la Matei 4,12; Ioan 3,22). Totuși Isus avea ucenici acolo. De fapt, El părăsise Iudea datorită dificultăților care apăruseră din cauza popularității Sale între oamenii din acea regiune (Ioan 4,1-3).

Ioan 7:4

4. Lumii. Acești „frați” doreau ca Isus să Se arate mulțimilor care se adunau la Ierusalim pentru sărbătoare și să desfășoare înaintea lor minunile Lui uimitoare. Acolo, nădăjduiau ei, conducătorii urmau să pună la încercare pretențiile Lui și dacă El era Mesia și faptele Lui minunate erau autentice, atunci în mijlocul bucuriei sărbătorii, în cetatea împărătească a domeniului Lui urma să fie proclamat împărat. Zelul lor era asemănător cu acela al Mariei la sărbătoarea nunții, care nădăjduia că Isus urma să dovedească celor adunați acolo că Dumnezeu Îl alesese (cap. 2,3.4).

Ioan 7:5

5. Frații Lui nu credeau. Ei știau că El face minuni, deoarece fără îndoială Îl văzuseră făcându-le. Chiar și acum ei nădăjduiau că El va merge la Ierusalim și va uimi ochii mulțimilor adunate cu minunile Sale. Dar, în ciuda minunilor, ei erau plini de îndoială și de necredință. Isus nu a împlinit concepția pe care ei o aveau despre Mesia, iar ei se îndoiau că ar împlini-o vreodată. Poate ei socoteau că El este prea timid și încercau să-I dea încurajarea care credeau că Îi trebuie.

Ioan 7:6

6. Vremea. Gr. kairos, „moment prielnic” (vezi la Marcu 1,15).

N-a sosit încă. Comparați declarația lui Isus față de mama Sa (cap. 2,4). Frații Lui poate erau bine intenționați în ceea ce propuneau, dar Isus știa mai bine. Pentru El evenimentele vieții erau marcate mai dinainte prin timpuri rânduite de Dumnezeu, cu un timp corespunzător pentru împlinirea fiecărui scop (vezi la Luca 2,49; Ioan 2,4).

Totdeauna este prielnică. [„Vă este totdeauna gata”, KJV]. Ca orice iudeu atent, frații lui Isus luau parte cu regularitate la sărbătoare, iar ziua anumită pe care ei o alegeau ca să-și înceapă călătoria nu era fără o însemnătate deosebită.

Ioan 7:7

7. Lumea. Frații Îi ceruseră lui Isus să Se arate lumii (v. 4), dar El le amintește că pe El „lumea” Îl urăște (cf. cap. 15,18). Presupunerea lor (vezi la v. 3 și 4) erau false. Dacă El ar fi urmat propunerea lor, El nu ar fi primit aclamația pe care și-o închipuiau ei. Pe de altă parte, simpatiile și interesele lor erau în armonie cu acelea ale lumii. În consecință lumea nu i-ar fi urât, deoarece lumea iubește ce este al ei (cap. 15,19).

Mărturisesc despre ea. Oamenilor le displace să se dea pe față căile lor rele. Cain a omorât pe Abel „pentru că faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau neprihănite” (1 Ioan 3,12). „Oricine face răul, urăște lumina” (Ioan 3,20).

Ioan 7:8

8. Voi. În textul grec pronumele acesta este în poziție emfatică.

Încă. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) asupra faptului dacă cuvântul acesta era în manuscrisul original al Evangheliei.

Nu Mi s-a împlinit încă vremea. Vezi la v. 6.

Încă. Cuvântul acesta a fost adăugat de traducători. Nu suntem informați cât timp a rămas Isus în Galileea. El a sosit la Ierusalim cam pe la mijlocul sărbătorii (v. 14).

Ioan 7:10

10. Pe ascuns. Expresia aceasta sugerează că El nu a călătorit pe drumurile obișnuite ale caravanelor. El a ales probabil un drum rareori folosit, prin ținutul Samariei (vf. DA 452).

Ioan 7:11

11. Iudeii. Prin expresia aceasta Ioan se referă de obicei la reprezentanții oficiali ai națiunii și nu la poporul de rând (v. 12,25). Era, fără îndoială, multă incertitudine cu privire la faptul dacă Isus urma să fie de față la sărbătoare. El lipsise de la Paștele precedent (vezi la cap. 6,1; 7,1).

Unde este? Literal „Unde este acela?” „Acela unul”, Gr. ekeinos, ar putea fi folosit aici într-un sens depreciativ.

Ioan 7:12

12. Noroadele. [„Oamenii”, KJV]. Adică, peregrinii din diferite regiuni, inclusiv cei din Galileea care fuseseră de față când cei 5.000 fuseseră hrăniți și încercaseră să-L încoroneze pe Isus ca împărat (cap. 6,1-15). Când Isus le-a dejucat străduințele, ei au cârtit (v. 41; cf. v. 61). Ei fără îndoială au continuat cârteala lor la sărbătoare și au molipsit pe alții prin atitudinea lor. Aici cuvântul pare să însemne o discuție înfrânată, mai mult sau mai puțin în taină, și nu o plângere pe față. Afirmatia, „este bun” nu pare să fie o plângere.

Bun. Gr. agathos, „bun” din punct de vedere moral. Folosind cuvântul în sensul lui absolut, Isus vorbea despre Dumnezeu ca Singurul care este „bun” (vezi la Matei 19,17). Unii din mulțime ajunseseră convinși că Isus era cu adevărat Mesia și își apărau convingerea, deși nu pe față (Ioan 7,13).

Duce norodul în rătăcire. [„Înșeală”, KJV]. Gr. planao, „a duce în rătăcire”, „a abate”. Conducătorii iudei se refereau la Isus numindu-L „înșelătorul” (Matei 27,63).

Ioan 7:13

13. De frica Iudeilor. Comparați cap. 19,38; 20,19.

Ioan 7:14

14. [„Acum”, KJV]. [Învățând în Templu, Ioan 7,14-52. Vezi harta p. 222].

Jumătatea. Întrucât sărbătoarea ținea până în a opta zi, mijlocul era probabil ziua a patra (cf. la v. 2,37).

Ioan 7:15

15. Se mirau. Literal „se mirau mereu”.

Carte. [„Litere”, KJV]. Gr. grammata. Cuvântul poate denota simbolurile aparte ale alfabetului (Luca 23,38), corespondență (Fapte. 28,21), cărți sau scrieri (Ioan 5,47), „[sfintele] scripturi” (2 Timotei 3,15), sau învățătură, elementară sau mai avansată, Ultima definiție pare să se aplice cel mai bine aici. Surpriza nu era că Isus putea să citească sau să scrie, ci că El era atât de bine informat și că era în stare să țină o cuvântare atât de savantă. Ei știau că El nu fusese învățat în școlile rabinice. O persoană cu adevărat educată, potrivit cu definiția lor, era cineva care nu numai că primise instrucțiunile de la un profesor recunoscut, dar și că fusese de aproape asociat cu el și-i servise. Auto-instruirea din Scripturi nu era ceva nemaipomenit, dar o astfel de instruire era privită ca mult inferioară față de învățătura recunoscută din școlile rabinice. Vezi Talmud Soṭah 22a, ed. Soncino, p. 109, 110.

Ioan 7:16

16. Învățătura. Gr. didache, „învățătură”, de la didasko, „a învăța”, un cuvânt care apare de 97 de ori în Noul Testament și este tradus corespunzător cu „a învăța”.

Nu este a Mea. Isus tăgăduia că-Și făcuse auto-instruirea și, în același timp, pretindea un izvor mult mai înalt decât școlile rabinice. Dumnezeu Însuși Îi fusese învățătorul.

Ce M-a trimis. O expresie obișnuită în Ioan (cap. 4,34; 5,30; 6,38; etc. vezi la cap. 3,17).

Ioan 7:17

17. Dacă voiește cineva să facă voia Lui. [„Va face voia Lui”, KJV]. Sau „dorește să facă voia lui”. Propoziția aceasta poate fi tradusă „dacă voia cuiva este să facă voia lui” (RSV). Cel care în mod sincer dorește să facă voia lui Dumnezeu va fi luminat de Dumnezeu și făcut în stare să evalueze corect pretențiile altora. O condiție prealabilă pentru a primi lumină este ca cercetătorul după adevăr să fie dispus să urmeze lumina ce ar putea fi descoperită. Pentru comentariul cu privire la felul cum ne putem asigura din Biblie care este voia lui Dumnezeu, vezi la Ezechiel 22,28.

Dificultatea de a descoperi „care este adevărul” în religie este un subiect obișnuit de plângere între oameni. Ei atrag atenția la multele deosebiri care predomină printre creștini în materie de doctrină și spun că nu sunt în stare să decidă cine are dreptate. În mii de cazuri această declarată incapacitate de a descoperi adevărul devine o scuză pentru a trăi fără nici o religie.

Ioan 7:18

18. Slava. Gr. doxa, aici înseamnă „onoare”, „faimă”, „reputație”. Învățătorii cu de-la-sine-putere se mândresc cu cunoștințele lor și caută laudă și onoare de la oameni. Mândria și înălțarea de sine sunt rău văzute de cer (vezi Matei 6,2.5.16). Acela care dă pe față aceste caracteristici nu este un învățător adevărat.

Adevărat. Gr. alethes, când este folosit cu privire la persoane, ca aici, „autentic”, „adevărat”, „onest”. Adjectivul este aplicat la Isus (Matei 22,16; Marcu 12,14; Ioan 7,18) și la Dumnezeu (Ioan 3,33; 8,26; Romani 3,4), dar în Noul Testament nu este aplicat la ființe omenești decât numai în 2 Corinteni 6,8. Alethes este comparat aici cu expresia „nu este nedreptate”. Implicația în contrastul scos aici în evidență este că învățătorii cu de-la-sine-putere cu o exagerată apreciere a propriei lor importanțe și a propriului lor merit sunt nesinceri, necinstiți și nedrepti.

Ioan 7:19

19. Nu v-a dat Moise? Forma întrebării în textul grec arată că este așteptat un răspuns pozitiv. Întrebarea era una la care toți ascultătorii lui Hristos ar fi dat un răspuns afirmativ. Moise era mijlocitorul prin care legile lui Dumnezeu au fost date lui Israel (Levitic 1,1.2; 4,1.2; etc.; cf. Ioan 1,17). Poporul îl ținea în cel mai mare respect și spunea că îl ascultă cât se putea de credincios. „Legea” este folosită aici în înțelesul general al instrucțiunilor Pentateucului.

Nimeni din voi. Isus Își dezvoltă argumentația pe premiza pusă în v. 17. Voia lui Dumnezeu era cuprinsă în Pentateuc, dar iudeii nu ascultau de voia aceasta. În consecință ei erau incapabili de a judeca dacă învățăturile lui Isus erau din cer sau nu.

Să mă omorâți. Vezi Ioan 5,16.18; vezi la Matei 20,18. Limitele ascultării de voia divină sunt prea adesea marcate de prejudecățile și de opiniile cu privire la ceea ce înseamnă ascultare. Prea mulți sunt mulțumiți doar cu ceea ce este numai exterior. Prea puțini se străduiesc să obțină de la Hristos dreptatea Lui desăvârșită.

Ioan 7:20

20. Drac. [„Diavol”, KJV]. Gr. daimonion, „demon”. Comparați acuzația din Matei 9,34; 11,18.

Ioan 7:21

21. O lucrare. Adică, vindecarea slăbănogului în ziua Sabatului cu prilejul ultimei Sale vizite la Ierusalim, cu 18 luni mai înainte (cap. 5; cf. DA 450).

Ioan 7:22

22. Tăierea împrejur. Pentru poruncă vezi la Levitic 12,3.

De la patriarhi. [„De la părinți”, KJV]. Tăierea împrejur nu era de la Moise. Ea fusese introdusă pe vremea lui Avraam ca semn al legământului (Geneza 17,10-14; cf. Rom 4,11).

În ziua Sabatului. Potrivit cu Mishnah, iudeilor le era îngăduit să săvârșească în Sabat toate lucrurile necesare pentru tăierea împrejur (Shabbath 18. 3, ed. Soncino al Talmudului, p. 641). Rabi Jose spunea: „Tăierea împrejur este un mare precept, deoarece depășește [severitatea] Sabatului” (Mishnah Nedarim 3. 11, ed. Soncino al Talmudului, p. 93).

Ioan 7:23

23. Ca să nu se calce. Rabi Eliezer (c. anul 90 d.Hr.), a cărui gândire probabil reflecta pe aceea a conducătorilor iudei de pe vremea lui Hristos, judeca în felul acesta: „Circumciderea depășește Sabatul; de ce? Deoarece odată amânată dincolo de timpul rânduit el ar fi supus din cauza aceasta nimicirii. ... Dacă ea depășește Sabatul datorită unuia din mădularele sale, n-ar trebui să depășească Sabatul pentru că întregul lui trup [ar fi în primejdie de moarte]?” (Tosefta Shabbath 15. 16, citat în Strack și Billerbeck, Kommentar zum Neuen Testament, vol. 2, p. 488).

Am însănătoșit un om întreg. Circumciderea cuprindea îndreptarea numai a unui mădular al corpului. Isus îndreptase întregul corp. Următoarea enunțare a Talmudului datează cam de prin anul 100 d.Hr., dar probabil reflecta o gândire anterioară: „Dacă tăierea împrejur, care este în legătură numai cu unul din cele două sute patruzeci și opt de mădulare ale trupului omenesc, suspendă Sabatul, cu cât mai mult [salvarea] întregului trup suspendă Sabatul!” (Yoma 85b, ed. Soncino, p. 421). Dacă viața era în primejdie, iudeii îngăduiau servirea bolnavului; dar dacă nu era primejdie imediată, tratamentul era interzis și amânat (vezi la cap. 5,16). Cazul omului slăbănog de la Betesda nu intra în categoria aceasta. Suferindul așteptase 38 de ani și, dacă s-ar fi amânat vindecarea lui cu încă o zi, nu ar fi făcut nici o diferență. Astfel, potrivit cu tradiția iudeilor, Isus era condamnat. Totuși, raționamentul lor era nelogic. Dacă îngăduiau ca circumcizia să calce Sabatul, cu atât mai mult ar fi trebuit să îngăduie un act de vindecare ca acela pe care îl săvârșise Isus. În plus, ei îngăduiau ca Sabatul să fie călcat de repetate ori, deoarece în fiecare Sabat se săvârșeau multe circumcideri, iar Isus era condamnat pentru „o lucrare” (cap. 7,21).

Ioan 7:24

24. Nu judecați. Mai bine, „încetați de a judeca”. Adică, opriți obiceiul vostru de a judeca după înfățișare.

Înfățișare. Comparați Deuteronom 16,18-20; 1 Samuel 16,7.

Judecați după dreptate. [„Judecați judecată dreaptă”, KJV]. Astfel de judecăți ar fi dus la concluzia că faptele de îndurare ca aceea pe care o făcuse Isus în Sabat nu erau o violare a legii Sabatului. Legea tradițională iudaică cu privire la Sabat cuprindea numeroase prevederi prin care legea putea fi ocolită. De pildă, erau legi riguroase care interziceau purtarea de poveri în Sabat, totuși, dacă iudeii doreau să transporte un obiect în ziua aceea, ei aveau mijloace de a-și împlini legal scopul. Următoarea enunțare din Mishnah ilustrează lor legalitatea lor fictivă: „Dacă cineva duce [un articol] fie cu dreapta sau cu stânga sa, în poala

hainei lui sau pe umăr, este vinovat, deoarece așa era felul de a transporta al fiilor lui Kohat. În felul invers, [de ex.], cu piciorul, în gură, cu cotul, în ureche, în păr, în cingătoare sau cu gura în jos, între curea și cămașă, în tivul cămășii sale, în ghetetele sau sandalele sale, nu este vinovat, deoarece nu [l-a] purtat așa cum poartă oamenii [în general]" (Shabbath 10.3, ed. Soncino a Talmudului, p. 339, 340).

Ioan 7:25

25. Din Ierusalim. Locuitorii din Ierusalim sunt pomeniți aici îndeosebi spre a fi distinși de mulțimile din Galileea și din alte regiuni depărtate al Palestinei.

Nu este El acela? Forma întrebării în textul grec arată că este așteptat un răspuns pozitiv.

Ioan 7:26

26. Ei nu-i zic nimic. Aceasta este într-adevăr o surpriză. Isus vorbește pe față și curajos, iar conducătorii iudei tac. Oamenii propun un motiv posibil: că cercetarea în plus a determinat pe conducători să tragă concluzia că Isus este cu adevărat Mesia.

Cunoscut. [„Știu”, KJV]. Adică, au ajuns să recunoască? Oamenii erau greșiți în motivul propus de ei. Conducătorii erau tot atât de hotărâți ca și mai înainte să Îl nimicească pe Isus.

Ioan 7:27

27. Omul acesta. Ei îi cunoșteau pe înaintașii lui Isus. „Nu este El fiul tâmplarului?” spusese ei cândva (Matei 13,55). Totuși, ei părea să fie necunoscători despre nașterea Lui în Betleem (Ioan 7,42).

Când va veni Hristosul. [„Când vine Hristos”, KJV]. Pentru titlul Hristos, însemnând Mesia, vezi la Matei 1,1; cf. Ioan 1,41. Afirmatia: „Nimeni nu va ști de unde este”, nu trebuie să fie înțeleasă ca însemnând ignoranță cu privire la descendența lui Hristos din seminția lui David, deoarece iudeii erau familiari cu faptul acesta (Matei 22,42). Și nici nu lasă să se înțeleagă necunoștința cu privire la locul de naștere a lui Hristos, deoarece atunci când Irod a întrebat pe preoții cei mai de seamă și pe cărturari unde trebuia să se nască Hristos, au răspuns: „În Betleemul Iudeii” (Matei 2,4,5). Aici este probabil o referire la o credință populară cu privire la Mesia reflectată într-o zicală a lui Trifo Iudeul: „Dar Hristos – dacă S-a născut cu adevărat și există undeva – este necunoscut și nici El Însuși nu știe și nu are nici o putere până vine Ilie Să-L ungă, și să-L facă cunoscut tuturor” (Iustin Martirul, Dialog cu Trifo 8).

Ioan 7:28

28. Mă cunoașteți. Isus n-a tăgăduit faptele cu privire la descendența Sa pământească. Și nici nu S-a oprit pentru a combate punctul lor de teologie. În schimb El le-a făcut reproșuri cu privire la ignoranța lor în ce privește Dumnezeu și a afirmat din nou că n-a venit pe temeiul propriei Sale autorități (vezi la v. 15, 16). El era cunoscut oamenilor în chipul Său omenesc, dar dorea ca ei să-L cunoască și cu privire la divinitatea Sa și în calitatea de Fiu al lui Dumnezeu.

Adevărat. Gr. alethinos (vezi la cap. 1,9).

Voi nu-L cunoașteți. [„Pe care voi nu-L cunoașteți”, KJV]. Iudeii aveau o imagine foarte desfigurată a caracterului Părintelui ceresc. Veacuri de încăpățănare și de rebeliune îi împiedicase să-L vadă pe Dumnezeu așa cum era într-adevăr un Părinte bun și milos. Ei Îl socoteau aspru și exigent și în multe privințe nu prea deosebit de zeitățile păgâne la care se închinau națiunile înconjurătoare. Prin Isus, Dumnezeu alesese să corecteze aceste păreri greșite. Când oamenii priveau la Acela pe care-L trimisese Dumnezeu urmau să obțină o imagine a ceea ce era de fapt Tatăl (vezi la cap. 1,18). Isus declara: „Cine M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl” (cap. 14,9). Lepădându-L pe Isus, iudeii au lepădat descoperirea pe care Tatăl o făcuse cu privire la Sine și astfel au mers mai departe în necunoașterea lor de Tatăl.

Ioan 7:29

29. Eu Îl cunosc. Pentru o discutare a strânsei legături dintre Tatăl și Fiul vezi la cap. 1,1.18.

Ioan 7:30

30. Ei căutau. Mai de grabă, „ei au început să caute”.

Nu-i sosise. Vezi la v. 6.

Ioan 7:31

31. Din norod. Spre deosebire de conducători, care căutau să-L omoare pe Isus.

Mai multe semne. [„Mai multe minuni”, KJV]. Construcția din textul grec arată că se aștepta un răspuns negativ. Traducerea următoare ilustrează forța acestei construcții: „El nu va face mai multe minuni ca acesta, nu-i așa?” Pentru o discuție a minunilor vezi p. 208, 209.

Ioan 7:32

32. Fariseii. Secta aceasta era deosebit de ostilă lui Isus, iar acum au luat inițiativa de a convoca Sinedriul. Preoții cei mai de seamă erau în cea mai mare parte Saduchei. Cu privire la Sinedriu vezi p. 67.

Spunând în șoaptă. [„Murmurau”, KJV]. Gr. gogguzo, aici denotând aparent o discuție sau dezbateră în șoaptă și nu o plângere (vezi la v. 12).

Aprozi. [„Slujbași”, KJV]. Probabil poliția Templului.

Ioan 7:33

33. [„Le-a”, KJV]. Dovezi textuale favorizează (cf. p. 146) omiterea acestui cuvânt. Contextul pare să arate că Isus a îndreptat observațiile Sale asupra poporului în general, nu numai asupra poliției Templului trimisă să-L aresteze, așa cum ar părea să arate pronumele „le”.

Puțină vreme. [„Încă puțin”, KJV]. De la Sărbătoarea Corturilor până la Paște în primăvara următoare, erau șase luni. Trei ani din lucrarea Lui erau în trecut și mai rămânea numai o jumătate de an.

Ioan 7:34

34. Mă veți căuta. Aici probabil o referire la judecata viitoare când oamenii vor deplânge faptul că L-au respins pe Hristos, dar vor căuta mântuirea în zadar, pentru că este prea târziu (vezi Ieremia 8,20; Amos 8,11.12; Matei 7,21-23; 25,11.12; Luca 13,25-30).

Ioan 7:35

35. Împrăștiați. Gr. diaspora, „împrăștiere”. Cuvântul a fost transferat în alte limbi. Diaspora este un cuvânt tehnic referându-se la iudeii împrăștiați în Lumea veche după exil.

Greci. [„Neamuri”, KJV]. Literal „greci”. Termenul desemnează adesea națiuni păgâne în general (Romani 1,16; 2,9; etc.). Aici probabil sunt înțeleși iudeii eleniști.

Ioan 7:36

36. Ce înseamnă? [„Ce fel?”, KJV]. Iudeii nu puteau înțelege cuvintele enigmatice. Nici chiar Petru nu putea să prindă firul afirmațiilor lui Isus (cap. 13,37).

Ioan 7:37

37. În ziua de pe urmă. Există o deosebire de păreri asupra faptului dacă este vorba de ziua a șaptea sau a opta a sărbătorii. Există o oarecare îndoială asupra faptului dacă denumirea „ziua cea mare a praznicului” putea pe bună dreptate să fie aplicată la ziua a opta. Sărbătoarea dura șapte zile (Levitic 23,34), dar ziua a opta era „o adunare sfântă” (Levitic 23,36). Dacă afirmația lui Isus face referire la o ceremonie de libație cu apă imediat precedentă (vezi mai jos; cf. DA 454), pare necesar să identificăm „ziua de pe urmă” ca fiind ziua a șaptea, deoarece pe vremea lui Isus ceremonia era săvârșită numai în primele șapte zile ale sărbătorii (vezi Mishnah Sukkah 4, 1, 9, ed. Soncino a Talmudului, p. 193, 226).

Dacă însetează cineva. Aceste cuvinte ale lui Isus se referă fără îndoială la ceremonia de libație cu apă săvârșită în cele șapte zile ale praznicului. Mishnah descrie ceremonia în felul următor: „Cum era [săvârșită] libația cu apă? Un vas de aur conținând trei logi era umplut din Siloam. Când ajungea la Poarta Apei, dădeau un sunet teki'ah [trâmbițare prelungă], un teru'ah [o notă tremolo] și din nou un teki'ah [trâmbițare prelungă]. [Preotul atunci]mergea în sus pe urcușul [altarului] și se întorcea spre stânga sa unde erau două cupe de argint... Cea de la apus era pentru apă și cea de la răsărit pentru vin” (Sukkah 4. 9, ed. Soncino a

Talmudului, p. 226). Potrivit cu Talmudul (Sukkah 48b, ed. Soncino, p. 227) cele trei sunări din trâmbiță au legătură cu cele spuse de Scripturi: „Veți scoate apă cu bucurie din izvoarele mântuirii” (Isaia 12,3). Ceremonia urma după arderea de tot de dimineață (Tosefta Sukkah 3. 16, citat în Strack și Billerbeck, vol. 2, p. 800) și era în legătură cu ritualul jertfei de băutură. Cele două cupe aveau deschizături în legătură cu un canal de scurgere subteran. Mărimea deschizăturilor erau de așa fel că apa și vinul se scurgeau aproximativ în aceeași durată de timp (Mishnah Sukkah 4. 9, ed. Soncino a Talmudului, 226; Talmud Sukkah 48b, ed. Soncino, p. 229; cf. DA 449).

Să vină la Mine. Timp de șapte zile succesive oamenii fuseseră martori la ceremonia libației cu apă și participaseră la celelalte activități ale sărbătorii, dar nu fusese nimic care să satisfacă dorul după viață spirituală. În mijlocul lor stătea Acela care era izvorul vieții, care putea să dea apele vii care să împlinescă orice nevoie adevărată.

Mii de creștini pot să mărturisească cu privire la satisfacția care poate fi aflată în Hristos. Ei au găsit în El mai mult decât așteptaseră. Ei gustaseră pacea Lui, iar îndoielile și temerile lor fuseseră înlăturate. Ei aflaseră har pe măsura nevoii lor și tărie potrivit cu nevoile zilelor lor. În ei înșiși fuseseră adesea dezamăgiți, dar niciodată nu fuseseră dezamăgiți în Hristos.

Ioan 7:38

38. Cine crede în Mine. E posibil să punem la text un semn de punctuație, așa cum fac unii autori din vechime, așa încât să se lege propoziția aceasta cu verbul „bea” din v. 37. Atunci ideea ar fi: „Dacă cineva însetează să vină la Mine; cine crede în Mine, să bea”. Dacă aceasta reflectă legătura intenționată, atunci „lui” din propoziția următoare se referă la Hristos și nu la credincios. Totuși, dovezile par să fie în favoarea punctuației adoptată de KJV, RSV, etc. și susținută de părinții greci. Potrivit cu aceasta „lui” se referă la credincios care devine el însuși izvorul binecuvântărilor spirituale (vezi mai jos la „râuri de apă vie”). Manuscrisele vechi grecești erau fără punctuație, iar punctuația care apare acum în Biblie este lucrarea unor redactori de mai târziu. Pentru un exemplu de punctuație defectuoasă vezi la Luca 23,43; cf. la Ioan 4,35.36.

Inima. Gr. koilia, aici folosit metaforic pentru ființa lăuntrică.

Râuri de apă vie. Cel care trăiește în comuniune cu Hristos devine el însuși un centru de influență spirituală. Este în el o putere de viață care, atunci când este însuflețită de credință, curge ca un râu, ducând viață și înviorează la alții. Adevăratul creștin care înțelege un mare adevăr care satisface propriile sale dorințe nu se poate abține multă vreme să-l exprime. El dorește să-l transmită altora care caută ape spirituale. Se formează în lăuntru lui un râu de ape pe care nici o stavilă nu-l poate opri cu totul (vezi la cap. 4,14).

Cum zice Scriptura. [„Cum a zis Scriptura”, KJV]. Nu este sigur la care pasaj anumit din Scriptură se face referire aici. Poate expresia se referă la gândul precedent sau următor. Pot fi comparate următoarele pasaje: Proverbele 18,4; Isaia 12,3; 44,3; 55,1; 58,11; Ezechiel 47,1; Zaharia 14,8.

Ioan 7:39

39. Despre Duhul. Versetul acesta este o paranteză explicativă din partea lui Ioan menită să clarifice și să sublinieze gândul anterior. Ioan a scris Evanghelia sa cam la 60 de ani după incidentul relatat aici. Între timp el văzuse lucrarea eficientă a Duhului Sfânt în răspândirea Evangheliei.

Încă nu fusese dat. Vezi Fapte. 1,4.5.8; 2,1-4.

Nu încă proslăvit. O referire la moartea și învierea lui Isus (vezi cap. 12,16.23.24).

Ioan 7:40

40. Proorocul. Vezi la Deuteronom 18,15; Ioan 1,21. În gândirea iudeilor „Proorocul” nu pare să fi fost identificat totdeauna cu Mesia.

Ioan 7:41

41. Hristosul. Adică, Mesia (vezi la Matei 1,1).

Din Galileea. Comparați cap. 1,46. Argumentele lor sunt bazate pe aparențe exterioare. Isus petrecuse

cea mai mare parte a vieții Sale acolo și lucrarea Lui fusese restrânsă la provincia aceea. Ei cunoșteau bine profetia din Mica 5,2 (vezi Ioan 7,42), dar se pare că nu cunoșteau importanța aceleia din Isaia 9,1.2.

Ioan 7:42

42. Sămânța lui David. Vezi la 2 Samuel 7,12.13.

Satul Betleem. Vezi la Mica 5,2.

Unde era David. Vezi 1 Samuel 16,1.

Ioan 7:43

43. S-a făcut deci dezbinare. Comparați cap. 9,16; 10,19.

Ioan 7:44

44. Voiau să-L prindă. Textul grec poate fi redat: „voiau să-L ia”. Unii, probabil din mulțime, erau acum gata să treacă la fapte, sau cel puțin să ajute și să încurajeze pe slujbașii de stat derutați în sarcina lor, dar nimeni n-a pus mâinile pe El. Ceasul Lui încă nu venise (vezi la v. 6).

Ioan 7:45

45. Nu L-ați adus. Vezi v. 32. Membrii Sinedriului erau fără îndoială foarte indignați de faptul că planul lor de a-L aresta pe Isus fusese dejucat.

Ioan 7:46

46. Ca omul acesta. Vezi la Matei 7,29. Cu privire la felul precis al vorbirii publice a Domnului ne putem face numai o slabă idee. Acțiunea și vocea, expunerea și articularea, sunt lucruri care trebuie să fie văzute și auzite pentru a fi apreciate. Nu trebuie să ne îndoim că felul de a vorbi al Domnului era deosebit de solemn, impresionant și izbitor. Era probabil ceva foarte neasemănător cu intonațiile iudaice la citirile din Lege și cu totul deosebit de ceea ce slujbașii și poporul erau obișnuiți să audă.

Ioan 7:47

47. Duși și voi în rătăcire? În textul grec accentul este pe „voi”. „Voi” este o adăugare la mulțime (v. 40, 41). Potrivit cu narațiunea, Fariseii n-au întrebă ce se spusese. Hotărârea lor era deja luată. În ce-i privește, Isus este un înșelător al poporului (vezi Matei 27,63; cf. Ioan 7,12).

Ioan 7:48

48. Mai marii. [„Conducătorii”, KJV]. Adică, autoritățile, membrii Sinedriului și probabil alții. Lipsiți de sprijin biblic, oamenii caută să înlocuiască lipsa prin folosirea forței și a puterii autorității. Oamenii care rezistă își sigilează adesea mărturia cu sângele lor. Viitorul va vedea o încercare asemănătoare din partea autorităților civile pentru a reprima adevărul (Apocalipsa 13).

Ioan 7:49

49. Poporul acesta care nu știe. Pe vremuri, iudeii culți se refereau cu dispreț la poporul de rând ca, literal, „oamenii pământului”. Ebr. ‘amme ha’areș (singular ‘am ha’areș, aramaic ‘amma’ de’ar’a’). Vezi p. 55; vezi la cap. 7,52.

Ioan 7:50

50. Nicodim. Pentru identitatea lui vezi la cap. 3,1. Acela care L-a căutat pe Isus în timpul nopții vorbește acum în favoarea Lui ziua. Enunțarea Lui era un răspuns la întrebarea lor: „A crezut în El vreunul din mai marii noștri sau din Farisei?” (v. 48).

Ioan 7:51

51. Dacă nu aude mai întâi de la el. [„Înainte de a-l asculta”, KJV]. Pentru principiul exprimat aici vezi Deuteronom 1,16.17; 17,2-7; 19,15. Nicodim pledează pentru un tratament drept și cinstit, potrivit cu prevederile Legii. Când Isus a fost ulterior arestat și condamnat la moarte, multe reguli ale jurisprudenței iudaice au fost încălcate (vezi Note adiționale la Matei 26, Nota 2).

Ioan 7:52

52. Și tu ești din Galileea? Prin întrebarea aceasta mai marii caută să fugă de întrebarea lui Nicodim, o întrebare la care nu putea să fie decât un singur răspuns. Fariseii lasă să se înțeleagă că Nicodim se unise cu simpatizanții galieeni ai lui Isus. Gelozia lor față de provinciali este reflectată în disprețul lor față de iudeii galileeni mai puțini cultivați (vezi la cap. 7,49).

Se ridică. Dovezile textuale pot fi citate (cf. p. 146) pentru exprimarea „a apărut”. O astfel de exprimare ar scoate în evidență confuzia gândirii lor, deoarece ei nu ar fi fost în stare să apere o astfel de generalizare. Iona este descris (2 Regi 14,25) ca fiind din Gat Hefer, un sat din Zabulon, în Galileea de jos (vezi vol. IV, p. 995). Este posibil că Elcoș, locul de naștere al profetului Naum, era și el în Galileea (vezi la Naum 1,1). Contra generalizării este și mărturia lui Rabi Eliezer (c. anul 90 d.Hr.): „Nu a fost seminție în Israel din care să nu se ridice profeți” (Talmud Sukkah 27b, ed. Soncino, p. 121). Dacă este adoptată exprimarea „ridică”, atunci aplicația poate fi la viitor, adică, cineva nu s-ar aștepta ca un viitor profet să se ridice din Galileea.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1 MB 2

1–15 DA 447–454

3, 4 DA 450

6 DA 485

6–9 DA 451

10 DA 452

11–13 DA 451

14 DA 452

15 DA 70, 453

16 GC 243

16, 17 DA 455

16–36 DA 455–462

17 CE 61; CM 42; COL 36; CSW 28; DA 258, 459; FE 125, 307; GC 528, 599; PP 384; SC 111; TM 179; 2T 514; 3T 427; 4T 335, 527; 5T 705

18 DA 21

18–22 DA 456

19 TM 75

19–23 TM 76

23–32 DA 457

27, 28 TM 76

33–35 DA 458

37 DA 453, 454; Ed 116; Ev 266; GW 34; MH 179; ML 157; Te 106; 8T 12, 20; 9T 146, 179

37, 38 CT 450; DA 453; Ed 83; MH 103; 7T 276

37–39 PP 412

38 AA 13; Ev 382; PK 233; 6T 274; 7T 24

44–48 DA 459

45, 46 EW 161

46 CSW 48; CT 29, 260; CW 80; DA 251, 459; Ed 81; EW 161; FE 181, 236; MH 23, 52, 469; 5T 433, 747; 6T 248

47, 48 DA 459

51 DA 699

51, 52 TM 370

51–53 DA 460

53 MH 86; 2T 508

Ioan 8:1

1. Isus S-a dus. [Femeia prinsă în adulter, Ioan 7,53 la 8,11. Vezi harta p. 222; diagrama p. 231]. Toată această parte (cap. 7,53 la 8,11) apare numai în unul din manuscrisele unciale (D), deși Ieronim pretinde că se găsea într-un număr de manuscrise grecești. Marea majoritate a manuscriselor vechi latine nu o au. Pasajul nu este nicăieri comentat în scrierile existente ale părinților bisericești timpurii. Cele dintâi comentarii sunt găsite după timpul lui Ieronim, în Apus și numai din secolul al X-lea în Răsărit. Câteva manuscrise plasează narațiunea după Luca 21,38. Considerația aceasta și altele, ca de pildă o presupusă deosebire de stil, au condus pe învățați la concluzia că narațiunea nu a apărut în copia autografă a lui Ioan. Totuși, ei admit că narațiunea pare să fie autentică și că este în deplină armonie cu ceea ce Isus a făcut și a învățat. Comentariul de față adoptă poziția că narațiunea este autentică.

Muntele Măslinilor. Vezi la Matei 21,1; 26,30.

Ioan 8:2

2. Dis-de-dimineață. Incidentul acesta a avut loc în dimineața următoare, în ziua a opta a Sărbătorii Corturilor (vezi la cap. 7,37).

A șezut jos. Cu privire la postura aceasta în timp ce se dădea învățătură vezi la Matei 5,1.

Îi învâța. Mai degrabă „a început să învețe”, așa cum făcuse și mai devreme (cap. 7,14).

Ioan 8:3

3. I-au adus. Astfel de cazuri ar fi trebuit să fie aduse la curțile de judecată. Cărturarii și Fariseii făcuseră un complot ca să Îl prindă în cursă pe Isus astfel încât să poată asigura condamnarea Lui. Procedura lor era vrednică de dispreț. Nu era nevoie să facă o astfel de demonstrație publică înaintea mulțimilor adunate la Templu. Propria lor umilire publică care a urmat (v. 9) era pe deplin meritată.

Ioan 8:4

4. Învățătorule. Literal „Învățător”.

Ioan 8:5

5. Să ucidem cu pietre. Legea lui Moise prescria moartea pentru adulter când era vorba de o femeie

căsătorită, dar nu specifica felul de moarte. Potrivit cu Mishnah în cazurile acestea moartea era realizată prin strangulare (Sanhedrin 11,1, ed. Soncino a Talmudului, p. 558). Legea prescria uciderea cu pietre când era vorba de o femeie logodită (Deuteronom 22,23.24). Aceasta este și regula din Mishnah (Sanhedrin 7. 4, 9, ed. Soncino a Talmudului, p, 359, 451, 452). Pare probabil, deci că în cazul acesta era vorba de o femeie logodită.

Tu dar ce zici? În textul grec cuvântul „tu” este în poziția emfatică. Isus este pus față în față cu Moise. Fariseii erau mai mult preocupați cu prinderea în cursă a lui Isus decât cu pedepsirea femeii. Ei credeau că indiferent ce răspuns ar fi dat Isus, ei îl puteau amesteca în condamnare. Fără îndoială ei cunoșteau bunăvoința Lui de a ierta și poate așteptau ca El să recomande indulgență. În cazul acesta puteau să-L acuze că desființează Legea. Dacă recomanda executarea pedepsei, puteau să-L acuze de uzurpare a autorității Romei, care pe vremea aceea își rezerva jurisdicția în cazuri de pedeapsă cu moartea.

Ioan 8:6

6. Să-L ispitească. [„Ispitându-L”, KJV]. Vezi la v. 5.

Scria. Aceasta este singura relatare că Isus scria. Cu adevărat s-au scris multe despre El, dar nici una din scrierile Lui nu s-a păstrat. Literele pe care El le-a trasat pe praful pavajului s-au șters repede prin circulația din Templu. Potrivit tradiției El a scris păcatele pârâșilor (cf. DA 461). Practica de a scrie pe nisip este pomenită în Mishnah (Shabbath 12. 5, ed. Soncino a Talmudului, p. 503).

Ioan 8:7

7. Fără păcat. Isus dă interogatorilor stăruitori un răspuns la care ei nu se așteptau și pentru care nu erau pregătiți. Nici unul dintre ei nu putea pretinde că este fără păcat. Poate înaintea tribunalului Cerului unii din ei sunt mai vinovați decât femeia (cf. DA 461). Nici unul din ei nu acceptă provocarea.

Isus nu enunță un principiu general care să facă din lipsa absolută de păcat condiția necesară pentru ca cineva să fie calificat să ia parte la pedepsirea vinovăției. Aceasta ar anula Legea, deoarece nu s-a putea găsi nimeni care să fie calificat să aplice pedeapsa. El vorbește aici de un caz când oamenii se așează ca judecători ai altora, pe care nu ar trebui să-i osândească afară de cazul că ei înșiși sunt fără de vină. Isus avea oroare de adulter (vezi la Matei 5,27-32), dar avea oroare și de judecata plină de îndreptățirea de sine (vezi la Matei 7,1-5).

Să arunce... cu piatra. Potrivit cu Deuteronom 17,7 (cf. cap. 13,9), martorii trebuia să fie cei dintâi care să arunce o piatră asupra omului condamnat. Procedura uciderii cu pietre este descrisă în Mishnah după cum urmează: „Locul uciderii cu pietre era de două ori cât înălțimea unui om. Unul din martori îl împingea de șolduri, [așa că] el era răsturnat pe inima lui. Apoi era răsturnat pe spate. Dacă aceasta îi pricinuia moartea, el își împlinise [datoria]; dacă nu, al doilea martor lua piatra și i-o trântea pe piept. Dacă murea din aceasta, el își făcuse [datoria]; dar dacă nu, el [criminalul] era lovit cu pietre de tot Israelul, deoarece stă scris: Mâna martorilor să fie cea dintâi asupra lui pentru a-l ucide și apoi mâna întregului popor [Deuteronom 17,7]” (Sanhedrin 6. 4, ed. Soncino a Talmudului, p. 295).

Cel dintâi. Adică, să fie cel dintâi din grup care să arunce piatra.

Ioan 8:8

8. Scria. Mai de grabă, „continua să scrie”. Vezi la v. 6.

Ioan 8:9

9. Muștrați. [„Condamnați”, KJV]. Ei veniseră să condamne femeia. Au plecat condamnați de propria lor conștiință. Ei au părăsit scena temându-se fără îndoială că tainele vinovate ale vieții lor și îndeosebi propria lor complicitate la cazul acesta (vezi DA 461), ar fi date pe față înaintea mulțimii. Înfrângerea lor nu ar fi putut fi mai dramatică.

Ioan 8:10

10. Femeie. Vezi la cap. 2,4.

Ioan 8:11

11. Doamne. Gr. kurios, aici poate simplu „domnule” (vezi la cap. 4,11). Totuși, este posibil ca ea să fi auzit mai înainte de Isus și să fi știut ceva despre revendicările Lui. Dacă lucrurile stau așa, ea s-ar fi putut să folosească adresarea cu un înțeles mai adânc, ca o recunoaștere a poziției Lui ca Fiu al lui Dumnezeu. Nu există nici o încercare de apărare. Nu există nici o încercare de iertare.

Să nu mai păcătuiești. Comparați cap. 5,14. „Dumnezeu, într-adevăr, n-a trimis pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El” (cap. 3,17). Cuvintele lui Isus au ajuns la inima femeii care tremura de spaimă, ca niște cuvinte de milă, în abrupt contrast cu vorbele mânioase ale pârașilor ei. Isus i-a atras atenția la lucrul principal de care ea avea nevoie – părăsirea de îndată a păcatelor. Pocăința trebuie să fie cinstită și sinceră. Nu numai că trebuia să-i pară rău de păcatul ei; ea trebuia să se depărteze de el. Pocăința care nu constă decât din sentiment, vorbărie, declarații, dorință, nădăjduire, este cu totul fără valoare înaintea lui Dumnezeu. Până când un om nu încetează să facă răul și nu se întoarce de la păcatele sale, nu se pocăiește cu adevărat (vezi la Psalmii 32,1.6; 1 Ioan 1,7.9).

Ioan 8:12

12. Eu sunt. [Lumina lumii, Ioan 8,12-30]. Vezi la cap. 1,4-9; 6,20.

Lumina lumii. După cum afirmația lui Isus cu privire la apa vie (cap. 7,37.38) avea legătură cu ceremonia libației cu apă de la Sărbătoarea Corturilor, tot așa afirmația Lui prin care Se declara că este Lumina lumii era fără îndoială legată de ceremonia luminilor. Ceremonia aceasta este descrisă în Mishnah după cum urmează: „La sfârșitul celei dintâi zile a Sărbătorii Corturilor ei coborau în Curtea Femeilor unde făcuseră o mare întocmire [o galerie specială a femeilor]. Acolo erau trei sfeșnice de aur cu patru rezervoare de aur în vârful fiecăruia și patru scări [potrivit cu Talmudul sfeșnicele erau înalte de cincizeci de coți] la fiecare și patru tineri din neam de preoți în a căror mână erau ținute vase conținând o sută și douăzeci de logi pe care le turnau în rezervoare.

„Din pantalonii uzați și cingătoare uzate de-ale preoților ei făceau feștile și cu ele aprindeau candelile; și nu era nici o curte în Ierusalim care să nu fi fost luminată de lumina locului de unde se scotea apa.

„Oamenii evlavioși și cu fapte bune obișnuiau să danseze înaintea lor cu torțe aprinse în mâini și să cânte cântece de laude. Și leviți nenumărați cu harpe, lire, țimbale și trâmbițe și alte instrumente muzicale se aflau pe cele cincisprezece trepte care coborau de la Curtea Izraeliților la Curtea Femeilor, corespunzând celor cincisprezece Cântări ale Treptelor din Psalmi [Psalmii 120-134]. Pe acestea stăteau Leviții cu instrumentele lor muzicale și își cântau cântările” (Sukkah 5, 2-4, ed. Soncino a Talmudului, p. 242, 243; cf. DA 463).

Pentru însemnătatea lui Isus ca „adevărata lumină” vezi la cap. 1,4; cf. DA 464, 465.

În întuneric. În unul din comentariile lor asupra cărții Exodului, iudeii prezintă cuvintele Torei (Legea) ca luminând pe acela care se ocupă de studiul lor. Cu privire la cel care nu se ocupă de studierea lor sau nu le cunoaște, comentariul zice: „El se poticnește de o piatră; apoi dă de un șanț, cade în el și se izbește cu fața de pământ – și toate acestea pentru că nu are o candelă în mână. La fel este cu omul obișnuit, care nu are Tora în el însuși; se împiedică de păcat, se poticnește și moare” (Midrash Rabbah, la Exod. 20,20, ed. Soncino, p. 349).

Iudeii aveau pe Cineva care stătea în mijlocul lor, care era mai mare decât Tora, deoarece El Însuși le dăduse Tora. El era izvorul luminii din Tora (vezi PP 366). Dar rabinii întunecaseră atât de mult lumina aceea cu tradițiile lor, încât acela care încerca să umble în lumina Torei așa cum era interpretată de rabini, umbla de fapt în întuneric.

Lumina vieții. Expresia aceasta poate fi interpretată ca lumina care este viață, sau care dă viață, sau care își are obârșia în viață. Nu numai că Isus este lumina; El este și viața (cap. 11,25; 14,6; vezi la cap. 1,4). Cel care Îl primește, primește viața: „Cine are pe Fiul, are viața” (1 Ioan 5,12). În Isus este „viață, originară, neîmprumutată, nederivată” (DA 530). El a venit pe acest pământ pentru ca oamenii „să aibă viață și s-o aibă din belșug” (Ioan 10,10). „Dumnezeu ne-a dat viața veșnică și această viață este în Fiul Său” (1 Ioan 5,11).

Ioan 8:13

13. Mărturia Ta nu este adevărată. După incidentul de la Betesda Isus Însuși expusese principiul la care iudeii făceau acum apel (cap. 5,31). Legea lui Moise stipula clar că în cazurile de pedeapsă cu moartea mărturia unui singur om nu era de ajuns pentru condamnare (Numeri 35,30; Deuteronom 17,6). Principiul acesta apare și în Mishnah: „Nimeni nu poate mărturisi cu privire la sine” (Ketuboth 2. 9. ed. Soncino a Talmudului, p. 151). „O persoană nu este autorizată [să zică „sfințit”] despre sine însuși” (Rash Hashanah 3. 1, ed. Soncino a Talmudului, p. 113).

Ioan 8:14

14. Mărturia Mea este adevărată. Mărturia cu privire la sine a cuiva nu este în mod necesar falsă. Mărturia unui om cinstit ar fi vrednică de încredere. Isus, fiind Cine era, o Ființă divină, și venind de la Dumnezeu, care nu poate să mintă (Tit 1,2), ar spune cu siguranță adevărul. Dar iudeii făceau din El un om obișnuit. Ei nu recunoșteau nici obârșia Lui divină, nici destinul Lui. Mai mult, dacă se cerea o mărturie colaterală, El avea una: Tatăl, care-L trimisese, era cu El (Ioan 8,16.18; vezi la cap. 5,31-39).

Ioan 8:15

15. După înfățișare. [„După trup”, KJV]. Ei judecau partea omenească a lui Isus, neînțelegând dumnezeirea Lui. Expresia aceasta apare și în 1 Corinteni 1,26; 2 Corinteni 5,16. Comparați Ioan 7,24.

Eu nu judec pe nimeni. Lucrarea prezentă a lui Isus nu era aceea de a judeca, ci de a mântui (vezi la cap. 3,17). El nu va judeca „viii și morții” mai devreme de sfârșitul veacului (2 Timotei 4,1; cf. Fapte. 10,42; 2 Corinteni 5,10).

Ioan 8:16

16. Judecata Mea. Vezi la v. 14.

Ioan 8:17

17. Legea voastră. Expresia aceasta apare din nou în cap. 10,34; și expresia comparabilă „Legea lor”, în cap. 15,25. Pasajele acestea nu trebuie să fie interpretate ca însemnând că Isus se lepăda de Lege sau că era potrivnic ei. El nu venise să nimicească Legea sau proorocii (Matei 5,17). El Însuși dăduse preceptele sfinte lui Moise. Prin „Legea voastră” înțelegea fie Legea pe care ei pretindeau că o explică, o apără și o țin, fie interpretarea lor tradițională a ei (vezi la Marcu 7,5-13).

Mărturia a doi oameni. Vezi Deuteronom 17,6; 19,15; cf. Numeri 35,30.

Ioan 8:18

18. Mărturisește. Vezi la v. 14.

Ioan 8:19

19. Unde este Tatăl Tău? Cuvintele acestea sunt probabil vorbite cu dispreț și cu o posibilă aluzie la împrejurările nașterii lui Isus.

Nici pe Tatăl Meu. Isus arată adevărata cauză a necunoașterii din partea lor Tatălui și anume neglijarea din partea lor a mijloacelor prin care Tatăl alesese să Se descopere. Mijloacele erau atunci la îndemână. Isus descoperea caracterul și persoana Tatălui înaintea lor (vezi la cap. 1,14). Dacă L-ar fi cunoscut cum trebuie pe Isus, L-ar fi cunoscut și pe Tatăl Său. Ucenicilor Săi Isus le spunea: „Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine. Dacă M-ați fi cunoscut pe Mine, ați fi cunoscut și pe Tatăl Meu” (cap. 14,6.7).

Ioan 8:20

20. Cutia pentru daruri. Pentru amplasarea „cutiei pentru daruri” unde Isus a învățat vezi la Marcu 12,41. Probabil era în Curtea Femeilor, deoarece femeile aveau intrare la ea (Marcu 12,41). Vezi Josephus, Război V. 5. 2. (200).

Încă nu-I sosise. Vezi la v. 6.

Ioan 8:21

21. Mă veți căuta. Vezi la cap. 7,24.

Veți muri în păcatul vostru. Mulți din ascultătorii Lui urmau să-L caute prea târziu, după ce descoperiseră prea târziu că El era Mesia pe care ar fi trebuit să-L fi primit câtă vreme avuseseră prilejul să facă așa ceva. Dar ușa milei urma să se închidă pentru ei. Rezultatul urma să fie că ei aveau să piară în păcatele lor, fără indulgență sau iertare (vezi la Ieremia 8,20).

Ioan 8:22

22. N-o avea de gând să se omoare? Forma întrebării în textul grec arată că se așteaptă un răspuns negativ. Sugestia este foarte diferită de aceea din cap. 7,35. Unii au presupus că iudeii se refereau la „cel mai întunecat loc din Hades”, unde, declară Josephus (Război iii. 8. 5. [375]), sunt consemnați sinucigașii. Locul ar fi inaccesibil pentru cei vii.

Întrebarea nu era cu totul nelalocul ei: Isus urma să moară, iar moartea Lui urma să-L așeze dincolo de posibilitatea ca ei să ajungă la El. Dar El urma să meargă la cer, un loc unde ei, în nepocăința lor, nu aveau să ajungă niciodată, nu în Hades așa cum ar fi intenționat ei să lase să se înțeleagă. Întrebarea lor din cap. 7,35 era la fel de vag profetică. După moartea Lui emisarii Săi urmau să meargă la iudeii împrăștiați printre Neamuri și, de asemenea, să învețe Neamurile (Fapte. 1,8).

Ioan 8:23

23. De jos. Vezi la cap. 3,31. Contrastul este între lumea aceasta prezentă și cer (cf. Coloseni 3,1). Ei odrăslesc din lumea aceasta de jos; în consecință ei sunt influențați de considerațiuni trase din cele pământești, senzuale, superficiale și trecătoare. Isus venea din cer ca Răscumpărător al omului, Mesia cel de multă vreme așteptat. Cu privire la acest mare fapt căutase Isus să le lumineze mintea.

Ioan 8:24

24. Veți muri în păcatele voastre. În ce privește mântuirea iudeii era dependenți de primirea Eliberatorului pe care Îl trimisese Dumnezeu. În nimeni altul nu era mântuire (Fapte. 4,12). Lepădarea din partea lor a Mântuitorului i-a lăsat fără o mantie care să le acopere păcatele (Ioan 15,22).

Eu sunt. Gr. ego eimi. Aceeași expresie apare în v. 28, 58 și din nou în cap. 13,19. În LXX-a ego eimi reprezintă ebr. 'ani hu', literal, „eu sunt acela” (Deuteronom 32,39; Isaia 43,10). Tocmai legătura aceasta i-a determinat fără îndoială pe unii traducători să adauge pe „acela” în pasajul de față. Comparați expresia „Eu sunt Cel ce sunt” (Gr. ego eimi ho on) (Exod 3,14). S-ar putea să fi fost o aluzie directă la Isaia 43,10, unde formularea este impresionant de asemănătoare cu pasajul de față, „ca să știți, ca să Mă credeți și să înțelegeți că Eu sunt”. Vezi la Ioan 6,20.

Ioan 8:25

25. Cine ești Tu? Literal, „Tu, cine ești tu?” Era o neclaritate în afirmația lui Isus și astfel întrebarea de față era probabil o încercare de a obține de la El vreo afirmație care putea fi făcută temeiul unei acuzații tehnice. Dar Isus a evitat să dea un răspuns definit la întrebare.

De la început. Gr. ten archen. A existat multă discuție asupra traducerii acestei expresii, dar în general traducerea aceasta, așa cum apare ea în KJV, RSV, etc., pare preferabilă și este ușor de susținut. Unii sugerează că expresia ar trebui să fie redată „în primul rând [în esență]”. Alții sugerează traducerea „totuși” și fac din pasaj o întrebare: „Cum se face că Eu v-am vorbit totuși?” (RV marginal). Totuși, contextul favorizează exprimarea „de la început”. Isus spune în esență: „V-am informat despre acesta tot timpul”.

Ioan 8:26

26. Am multe. Prima parte a acestui verset poate fi tradusă: „Aș putea să spun multe lucruri despre voi și să condamn, dar” etc. O astfel de exprimare oferă o mai bună explicație pentru adversativul „dar” decât traducerea obișnuită.

Despre voi. Literal, „cu privire la voi”.

Cel ce M-a trimis. Comparați v. 16; cf. cap. 12,49; vezi la cap. 3,17.

Ioan 8:27

27. Ei n-au înțeles. Pentru că mintea lor era întunecată din punct de vedere spiritual (vezi la Osea 4,6).

Ioan 8:28

28. Când veți înălța. [„Veți fi înălțat”, KJV]. Referirea este aici la răstignire, deși cuvântul tradus „înălța” este folosit și cu privire la înălțarea lui Hristos la dreapta Tatălui (Fapte. 2,33; vezi la Ioan 3,14; cf. Ioan 12,32). Pentru iudei enunțarea era enigmatică, deși unii din cei de față fără îndoială au înțeles-o după răstignire. Lucru plin de însemnătate, rușinoasa înălțare pe cruce a fost preludiul adevăratei înălțări a lui Hristos (Filipeni 2,9).

Fiul Omului. Vezi la Matei 1,1; Marcu 2,10.

Atunci veți cunoaște. Evenimentele legate de răstignire și înviere au dat dovada că Isus era tot ceea ce El pretindea că este. Nimicirea Ierusalimului a confirmat profetia lui Isus.

Eu sunt. Vezi la v. 24.

Ioan 8:29

29. Nu M-a lăsat singur. Isus scoate din nou în evidență unirea Lui cu Tatăl (cf. cap. 17,21). El conlucrase totdeauna cu Tatăl la scopul și planul divin și făcuse totdeauna ceea ce-I era bine și plăcut. El nu fusese niciodată lăsat singur. Tatăl mărturisise despre plăcerea Lui în Fiul (Matei 3,17).

Ioan 8:30

30. Au crezut. Mai degrabă „au început să creadă” sau „au ajuns să creadă”.

Ioan 8:31

31. A zis. [„Atunci a zis Isus”, KJV]. [Discuția despre descinderea din Avraam, Ioan 8,31-59].

În El. Literal, „pe El”. În v. 30 expresia „în El” este o redare literală a textului grec. E posibil că este intenționată o deosebire între grupa menționată în v. 30 și aceea menționată aici. Există o deosebire între a crede în cineva și a crede pe cineva (vezi la cap. 1,12; cf. cap. 3,16). În ultimul caz cineva poate să creadă că anumite lucruri pe care el le spune sunt adevărate. Dacă deosebirea este valabilă, schimbarea de atitudine a „credincioșilor” care este vădită în restul capitolului este mai ușor de explicat.

Rămâneți. [„Stăruiți”, KJV]. Gr. meno. Același cuvânt este tradus „rămâneți” în cap. 15,4-7. Rămânerea în doctrina lui Isus este dovada sincerității mărturisirii originale de credință în Isus.

În adevăr. Gr. alethos, tradusă diferit „cu adevărat” (Matei 27,54), „adevărat” (Luca 9,27), „nu mai încapă îndoială” (Matei 26,73), „cu adevărat” (1 Ioan 2,5 [G. Gal.]). Răbdătoarea stăruire în cuvânt în fața unei încercări sau a împotrivirii este semnul că cineva este cu adevărat ucenic. Isus îndemna pe aceia care își fixaseră credința în El să rămână statornici. Era primejdia ca mulți din ei să fie ascultători de felul terenului bătătorit sau a celui pietros (vezi la Matei 13,4.5).

Ioan 8:32

32. Adevărul. Un cuvânt des întâlnit la Ioan. În înțelesul lui fundamental adevărul este ceea ce corespunde realității. Ca aici, Ioan folosește adesea cuvântul într-un înțeles mai larg pentru a însemna ce este adevărat în lucrurile cu privire la Dumnezeu și datoriile omului sau, într-un sens mai restrâns, realitățile învățate în religia creștină cu privire la Dumnezeu și împlinirea scopurilor Sale prin Hristos. Descoperirea aceasta fusese dată prin Isus (cap. 1,17). El era de fapt „adevărul” (cap. 14,6). El era „plin de har și de adevăr” (cap. 1,14). Realitățile acestea cu privire la religia creștină sunt descoperite și de Duhul, care este El Însuși adevărul (1 Ioan 5,6; cf. Ioan 14,17.26) și prin Cuvânt (Ioan 17,17). Vezi la cap. 1,14.

Vă va face slobozi. Adevărurile mărețe ale Evangheliei fuseseră prefigurate în cărțile lui Moise și în profeți. Pavel descrie era Vechiului Testament ca o eră de „slavă” și notează că era nouă o va depăși cu mult (2 Corinteni 3,9). Dar multe din adevărurile cu privire la religia lui Iehova fuseseră întunecate de născocirile iudeilor. Mintea oamenilor era orbită și un vâl era așezat pe inima lor când citeau Vechiul Testament (2 Corinteni 3,14.15). Ei erau legați de tradițiile împovărătoare ale bătrânilor (Matei 23,4; vezi la Marcu

7,1-13) și de păcatele lor (Romani 2,17-24; cf. Romani 6,14; Galateni 4,21). Isus a venit ca să-i elibereze. El a declarat că misiunea Lui era „să propovăduiască robilor de război „slobozirea” (Luca 4,18). Celor care acceptau adevărul El le făgăduia libertatea (cf. 2 Corinteni 3,17; Galateni 5,1).

Ioan 8:33

33. Sămânța lui Avraam. Pentru lauda iudeilor cu privire la coborârea lor din Avraam (vezi la Matei 3,9; Ioan 3,3.4).

N-am fost niciodată robii nimănui. Aceasta era o minciună, dacă era vorba de robia literală. Egiptul fusese pentru ei „casa robiei” (Exod 20,2). Perioada judecătorilor fusese întreruptă de repetate oprimări străine. Mai târziu fusese umilire națională din partea asirienilor și babilonienilor. Totuși, este posibil ca iudeii să se refere la libertatea spirituală a sufletului, pe care ei aici, fără îndoială, se fălesc că nu au pierdut-o niciodată. Aceasta s-ar putea reflecta într-o declarație a lui Eleazar, căpetenia unei bande de iudei, care a rezistat romanilor după căderea Ierusalimului: „De multă vreme, bravii mei oameni, ne-am hotărât să nu servim nici romanilor și nimănui altcuiva decât numai lui Dumnezeu, deoarece numai El este adevăratul și îndreptățiții Domn al omului” (Josephus, Război vii. 8. 6 [323]; ed. Loeb, vol. 3, p. 595).

Ioan 8:34

34. Adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Trăiește în păcat. [„Săvârșește păcat”, KJV]. Adică, potrivit textului grec, în mod obișnuit (vezi la 1 Ioan 3,9).

Rob. [„Slujitor”, KJV]. Gr. doulos, „cineva legat”, „un sclav”. În Biblie douloi sunt adesea puși în contrast cu cei liberi (1 Corinteni 12,13; Galateni 3,28; Efeseni 6,8; Coloseni 3,11; Apocalipsa 19,18).

Onisim, sclavul fugit, este numit un doulos și Pavel recomanda ca el să fie tratat mai pe sus decât un doulos (Filimon 16). Expresia „robii” [„în robie”] (Ioan 8,33) vine de la douleo, care exprimă ideea verbală a substantivului doulos. Legătura dintre v. 33, 34 este în felul acesta văzută clar în textul grec. Iudeii ziceau: „N-am fost niciodată robii nimănui”; Isus le-a zis: „Oricine trăiește în păcat, este rob al păcatului”.

Figura cu robia față de păcat este folosită de asemenea de Pavel (Romani 6,16-20).

Ioan 8:35

35. Robul. [„Slujitorul”, KJV]. Mai degrabă „robul” (vezi la v. 34). Termenul de slujire al unui rob nu e permanent. El oricând poate să displacă stăpânului său și să fie alungat. Nu tot așa este cu fiul. Sângele stăpânului său aleargă prin venele sale. El este moștenitorul și rămâne în familie cât timp trăiește. Iudeii se făleau cu descendența lor din Avraam (vezi la v. 33), dar Avraam a avut doi fii, unul dintr-o femeie roabă și celălalt dintr-o femeie liberă (vezi alegoria din Galateni 4). Iudeii erau sclavi (vezi la Ioan 8,34) și deci în primejdia de a fi lepădați. Dar Fiul putea să-i emancipeze, schimbându-le situația (vezi la cap. 3,3,4; 8,36).

Ioan 8:36

36. Cu adevărat slobozi. Iudeii se considerau a fi fiii liberi ai lui Avraam și se făleau cu libertatea lor (vezi la v. 33). Ei nu erau dispuși să-și recunoască robia, literală sau spirituală. Dar libertatea cu care ei se făleau era falsă. Isus venise să le ofere adevărata libertate (Romani 8,2; 2 Corinteni 3,17; Galateni 5,1). Liber este numai acela care este liber de păcat. Aceia care doresc libertatea aceasta trebuie să se adreseze Domnului Isus Hristos și trebuie să se conformeze condițiilor. E slujba și privilegiul Lui aparte de a elibera pe toți aceia care Îl primesc. Numai prin libertatea spirituală putea națiunea să ajungă la libertatea politică pe care ei o doreau cu atâta înfocare (vezi vol. IV, p. 30-32).

Ioan 8:37

37. Sămânța lui Avraam. Faptul descendenței literale nu putea fi pus în discuție (cf. v. 33).

Să Mă omorâți. Vezi cap. 7,1.19.25; etc. Faptul că iudeii unelteau uciderea era dovada că ei erau sclavi ai păcatului (vezi la Ioan 8,34; cf. Romani 6,16).

Nu pătrunde în voi Cuvântul Meu. [„Cuvântul Meu nu are loc”, KJV]. Comparați expresia „rămâneți

în cuvântul Meu” (v. 31). Iudeii nu erau dispuși să primească solia lui Isus, o solie care i-ar fi eliberat din sclavia păcatului (vezi la v. 32).

Ioan 8:38

38. La Tatăl Meu. Pentru o discutare a strânsei asociații a lui Hristos cu Tatăl vezi la cap. 1,1; 5,19.

Faceți. Adică, potrivit cu textul grec, în mod obișnuit. Copiii reflectă în mod natural caracteristicile tatălui lor și ascultă de poruncile lui.

Tatăl vostru. Ulterior Isus îl identifică cu diavolul (v. 44), exact antiteza Tatălui iubirii nesfârșite.

Ioan 8:39

39. Tatăl nostru... este Avraam. Lucrul acesta ei îl susținuseră deja (vezi la v. 33). Poate că vedeau subînțelesul afirmației lui Isus din v. 38 și nădăjduiau să o pareze. Isus a căutat să arate că simpla descendență fizică din patriarh nu era un avantaj. Dumnezeu apreciază însușirile de caracter. Comparați argumentația lui Pavel din Romani 2,28.29; 9,6.7.

Faptele lui Avraam. Iudeii erau sămânța fizică a lui Avraam, dar nu erau copiii lui spirituali. Un copil adevărat poartă amprenta morală a tatălui. Mishnah descrie pe ucenicii lui Avraam în felul următor: „Ucenicii lui Avraam, tatăl nostru, [posedă] un ochi bun, un duh smerit și un suflet plecat” (Aboth 5. 19, ed. Soncino al Talmudului, p. 72).

Ioan 8:40

40. Să mă omorâți. Vezi v. 37; cf. cap. 7,1.25.

Om. [„Un om”, KJV]. Gr. anthropos, folosit aici în sensul de persoană.

Adevărul. Vezi la v. 32. Singura „crimă” a lui Isus era că venise să le spună adevărul pe care-l primise de la Dumnezeu.

Așa ceva Avraam n-a făcut. Avraam asculta de glasul dumnezeiesc. Când i s-a cerut să-și părăsească neamul și casa tatălui său, el „a ascultat și a plecat fără să știe unde se duce” (Evrei 11,8; cf. Geneza 12,1). Stăruitoarea lui umblare în credință i-a câștigat titlul de „tatăl tuturor celor ce cred” (Romani 4,11). Când Hristos l-a vizitat pe Avraam în câmpiile Mamre, Avraam nu a căutat să-L omoare, ci L-a primit ca pe un oaspete onorat (Geneza 18,1-5).

Ioan 8:41

41. Tatăl vostru. Isus îi informase deja pe iudei că Tatăl Lui nu era tatăl lor (v. 38), dar încă nu-l identificase pe tatăl lor ca fiind diavolul (vezi v. 44). Ei au văzut probabil implicația și s-au grăbit să o tăgăduiască.

Din curvie. Aici este probabil o ironie la presupusele împrejurări ale nașterii lui Isus, subînțelesul fiind că Isus era născut din curvie.

Pe Dumnezeu. Dacă Isus Se referea la strămoși spirituali, atunci iudeii revendicau tot atât de mult ca și Isus. Ideea că Dumnezeu era tatăl lui Israel nu era ceva nou (vezi Deuteronom 32,6; Isaia 64,8; etc.).

Ioan 8:42

42. Dacă ar fi Dumnezeu Tatăl vostru. În mod clar, iudeii nu erau copiii lui Dumnezeu. Dacă ar fi fost, L-ar fi primit pe Acela pe care-L trimisese Dumnezeu. Principiul acesta este afirmat în 1 Ioan 5,1.2.

De la Mine însumi. Aceasta este o temă des repetată în Evanghelia după Ioan. Isus tăgăduiește că este o satisfacere de sine din partea Sa (vezi cap. 7,16.18; etc.).

Ioan 8:43

43. Pentru că nu puteți asculta. Poate însemnând „pentru că nu puteți suferi să auziți” (RVS) sau „pentru că nu vreți să ascultați” (Robertson). Rezultatul era greșita înțelegere și greșita interpretare a vorbirii

lui Isus. Dacă ei erau adevărații copii ai Tatălui ceresc, ar fi înțeles graiul familiei.

Ioan 8:44

44. Diavolul. Literal, „bârfitorul” (vezi la Matei 4,1).

Poftele. Gr. epithumiai, „dorințele”, bune (Luca 22,15; Filipeni 1,23), sau, mai adesea, rele (Romani 1,24; 6,12; 7,7.8; etc.). Înruit cu epithumia este verbul epithumeo, cuvântul redat „poftești” în porunca a zecea așa cum este citată de Pavel în Romani 7,7; 13,9. „Poftele tatălui vostru” sunt dorințele rele care îl caracterizează sau dorințele pe care el le insuflă celor care fac voia lui.

Vreți să împliniți. Literal, „doriți să faceți” sau „doriți să practicați”.

De la început. Aceasta a fost adesea considerată o aluzie la cel dintâi omor relatat, acela al lui Abel (Geneza 4,1-8). Dar spiritul uciderii se găsește în trecut, la începutul păcatului. Prin rebeliunea lui, Lucifer a atras sentința morții asupra sa și asupra îngerilor care s-au unit cu el în revolta lui (2 Petru 2,4). Când a mânat pe primii noștri părinți la păcat, el a adus moartea asupra lor și asupra întregii familii omenești (Romani 5,12). Dorința lor de a-L omorî pe Isus era dovada strânsei afinități a iudeilor cu arhiomorătorul.

Nu stă. O referire la căderea originală a lui Lucifer (Iuda 6; 2 Petru 2,4; vezi la Isaia 14,12-14; Ezechiel 28,12-14).

În adevăr. Pentru o definiție a adevărului vezi la v. 32.

Nu este adevăr. Adică, sinceritate. Adevărul și Satana nu au nimic de-a face unul cu altul.

Din ale lui. Literal, „din [lucrurile] sale”, adică din cele esențiale ale sale. Este natura lui de a minți. Pe de altă parte, Isus nu vorbea de la Sine, ci vorbea adevărul pe care-l auzise de la Tatăl (v. 38).

Este mincinos. [„Este un mincinos”, KJV]. Viața lui de minciună a început în cer, unde de prima dată a interpretat rău caracterul și scopurile lui Dumnezeu înaintea îngerilor. Prin insinuările și minciunile sale din Grădina Edenului el a adus căderea primilor noștri părinți (vezi la Geneza 3,4).

Talmudul (Sanhedrin 89b, ed. Soncino, p. 596) conține legenda că înainte de sacrificarea lui Isaac, Satana a încercat să insuflă îndoieli în mintea lui Avraam cu privire la Dumnezeu și că Avraam l-a respins cu cuvintele, „Este pedeapsa unui mincinos, ca chiar dacă ar spune adevărul, să nu se asculte la el”.

Tatăl minciunii. [„Tatăl ei”, KJV]. Potrivit cu textul grec expresia aceasta înseamnă fie tatăl mincinosului, fie tatăl minciunii. Fiecare desemnează corect pe marele începător al minciunii. Ca mincinos, Satana a fost îndepărtat din cer și niciodată nu va mai recâștiga domiciliul acolo. Și nici copiii lui, deoarece „afară sunt câinii, vrăjitorii, curvarii, ucigașii, închinătorii la idoli și oricine iubește minciuna și trăiește în minciună” (Apocalipsa 22,15).

Ioan 8:45

45. Iar pe Mine. [„Fiindcă Eu”, KJV]. În textul grec „Eu” stă în poziția emfatică. Isus Se evidențiază prin contrast. Iudeii credeau cu lăcomie minciunile făcute de arhiînșelătorul. El le sugerase concepțiile false cu privire la Mesia (vezi la Luca 4,19). Ei acceptaseră lucrurile acestea degrabă deoarece le flatau ambițiile personale. Adevărul pe care Isus li-l adusese era neagreabil pentru inimile lor iubitoare de păcat, așa că l-au respins. Comparați Ioan 3,19.

Ioan 8:46

46. Dovezi. [„Convinge”, KJV]. Gr. elegcho, „a convinge”, „a mostra”, aici, cea dintâi. Cuvântul este tradus „convinși” [KJV], [„muștrați” Cornilescu] în v. 9, și ar fi corespunzător tradus așa în cap. 16,8, unde KJV zice „muștrați” (vezi comentarii acolo) [„dovedi” Cornilescu]. Isus apelează la cunoștințele pe care iudeii le aveau cu privire la viața Lui fără păcat. El Însuși dăduse mărturie despre întreaga Sa conformare la voia Tatălui (cap. 8,29). În ciuda întregului spionaj al conducătorilor religioși, nici o pată de păcat nu fusese descoperită. Tăcerea lor cu ocazia aceasta confirma mărturia Lui. Întrucât în chip tacit admiteau curățenia vieții Lui Isus, absurditatea purtării lor era dată pe față.

Cu privire la absoluta lipsă de păcat a lui Isus vezi 2 Corinteni 5,21; Evrei 4,15; 7,26; 1 Petru 1,19; 2,22; 1 Ioan 3,5.

Ioan 8:47

47. Din Dumnezeu. Comparați Ioan 1,13; 1 Ioan 3,10; 4,6.

Ascultă. Înclinația de a lua aminte la cuvântul lui Dumnezeu este un indiciu adevărat al stării inimii. Cineva a remarcat: „Nu este un semn mai sigur al naturii nesfințite decât neplăcerea față de cuvântul lui Dumnezeu”.

Ioan 8:48

48. Nu zicem noi bine? Adică „N-avem noi dreptate să zicem?”

Samaritean. Pentru atitudinea iudeilor față de samariteni vezi cap. 4,9.

Drac. O veche acuzație (vezi Matei 12,24; Ioan 7,20; 10,20).

Ioan 8:49

49. N-am drac. Isus trece cu vederea acuzația „ești Samaritean”, poate că nu merita să fie luată în considerație. A fi Samaritean nu era de fapt o dezonoare; la Dumnezeu nu este căutare la față (Romani 2,11). „Nu este nici Iudeu nici grec” (Galateni 3,28), ci „orice neam, cine se teme de El și trăiește în neprihănire, este primit de El” (Fapte 10,35). În formă de parabolă Isus a prezentat ulterior un Samaritean ca un model de iubire de aproapele (Luca 10,33-37). De asemenea, El a observat că din cei zece leproși care au fost curățiți, cel care s-a întors să aducă mulțumiri era un samaritean (Luca 17,16). Vezi la Matei 12,22-30.

Isus a tăgăduit acuzația că avea un diavol. El a spus iudeilor puși pe ceartă că, în schimb, El Îi aducea onoare Tatălui Său, în timp ce ei, la rândul lor, Îl insultau.

Ioan 8:50

50. Slava Mea. Comparați cap. 5,41; 7,18; 8,54.

Unul care o caută. Adică, Dumnezeu. El este Acela care caută onoarea Fiului (v. 54).

Judecă. Tatăl este Acela care va judeca în controversa de față, apărându-Și Fiul și osândind pe adversarii Săi.

Ioan 8:51

51. Adevărat, adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

În veac nu va vedea moartea. Ideea aceasta este fără îndoială legată cu aceea din versetul precedent. Isus introdusese subiectul judecății Tatălui Său. În judecata aceea, celor care stăruie în cuvântul lui Hristos le va fi acordată viață veșnică. Moartea la care se face referire aici nu este moartea fizică de care au parte și dreptii și nelegiuiții la fel, ci a doua moarte, care în cele din urmă va desființa pe nelegiuiții (Apocalipsa 20,6.14.15). Opusul morții a doua este viața veșnică (Ioan 3,16), care este prezentată în Scripturi ca fiind acordată credinciosului în clipa în care Îl acceptă pe Domnul său (1 Ioan 3,14; 5,11.12; cf DA 388). Biruitorul nu pierde niciodată darul acesta. Descompunerea fizică la moarte și starea de inconștiență dintre moarte și înviere nu-l lipsește de acest dar. Viața lui continuă să fie „ascunsă cu Hristos în Dumnezeu” (Coloseni 3,3) pentru a fi transformată în nemurire glorioasă în dimineața învierii.

Ioan 8:52

52. Acum... vedem bine. [„Acum cunoaștem”, KJV]. Ei socoteau că acum au dovezi convingătoare că Isus era sub stăpânirea unui demon. Vezi la Matei 12,24.

Avraam a murit. [„Avraam este mort”, KJV]. Literal, „Avraam a murit”. Tradiția iudaică ulterioară numea nouă persoane care au intrat în Paradis fără să vadă moartea, dar Avraam nu era pe listă. Totuși, iudeii au înțeles greșit afirmația lui Isus. Ei s-au gândit că Isus vorbea de moartea fizică atunci când a zis

„nu va vedea moartea” (v. 51). Cu certitudine Avraam trebuie deci să fi fost cruțat de ravagiile morții, deoarece Isus Însuși mărturisise cu privire la dreptatea lui (v. 39, 40).

Gusta moartea. O figură obișnuită de vorbire (Matei 16,28; Evrei 2,9). Înțelesul ei esențial nu este diferit de expresia „vedea moartea” (Ioan 8,51), o altă figură folosită de Isus. Deci, iudeii nu-L citau de fapt greșit pe Isus, așa cum ar putea să pară.

Ioan 8:53

53. Doar n-ai fi Tu mai mare. [„Ești Tu mai mare?”, KJV]. Construcția greacă arată că se așteaptă un răspuns negativ. Ei probabil bănuiau că Isus va prezenta pretenția că era Mesia (cf. cap. 5,18). În tradiția ulterioară iudeii nu aveau obiecții față de ideea că Mesia urma să fie mai mare decât Avraam (Midraș Psalmii 18, sec. 29 [79a], Strack și Billerbeck, Kommentar zum Neuen Testament, vol. 1, p. 980) și o astfel de obiecție nu ar mai putut să existe acum. Totuși, ei nu erau dispuși să admită că Isus era adevăratul Mesia. El nu împlinea așteptările lor cu privire la rolul lui Mesia. Comparați întrebarea femeii Samaritene: „Ești Tu mai mare decât părintele nostru Iacov?” (cap. 4,12).

Ioan 8:54

54. Mă slăvesc Eu însumi. Iudeii întrebaseră: „Cine Te faci Tu pe Tine Însuți?” Implicația întrebării era că Isus nu avea împliniri valabile. Totuși El a tăgăduit de repetate ori că era un trimis cu de-la-Sine-putere (cap. 7,28; 8,28.38.42.50) și afirmă acum încă o dată că onoarea Lui venea de la Tatăl Lui.

Despre care voi ziceți. Vezi v. 41.

Ioan 8:55

55. Nu-L cunoașteți. Dacă L-ar fi cunoscut pe Dumnezeu, ar fi ținut poruncile Lui (1 Ioan 2,4). L-ar fi primit pe Isus, deoarece El venea de la Dumnezeu (Ioan 8,42).

Eu Îl cunosc. Vezi la cap. 1,18; cf. cap. 8,42.

Un mincinos ca voi. Ei mărturiseau că Îl cunosc pe Dumnezeu și totuși, prin faptele lor, Îl tăgăduiau (vezi 1 Ioan 2,4).

Ioan 8:56

56. Să vadă ziua Mea. O veche tradiție iudaică spunea că în legătură cu experiența relatată în Geneza 15,9-21, Avraam a primit o descoperire a viitorului. Cartea apocrifă 4 Ezra (2 Ezra în versiunile engleze) conține următoarele: „Tu ai ales pentru tine pe unul dintre ei al cărui nume era Avraam: pe el l-ai iubit și numai lui i-ai descoperit sfârșitul timpurilor în taină noaptea” (3,14, ed. R.H. Charles).

A văzut-o și s-a bucurat. Iudeilor le displăcea aplicarea din partea Lui a viziunii despre viitor a lui Avraam la Sine. Avraam dorise cu înfocare să Îl vadă pe Mântuitorul făgăduit și când i s-a dat descoperirea, s-a bucurat. Prin contrast, iudeii, al căror privilegiu era să vadă zilele lui Mesia în realitate, erau turburați și mânioși.

Ioan 8:57

57. N-ai nici cincizeci de ani. Potrivit cu Numeri 4,3 fiii lui Chehat urmau să servească de la vârsta de 30 de ani la aceea de 50 de ani. Vârsta de 50 de ani era deci într-un anumit sens o vârstă de pensionare. Dincolo de aceasta, serviciul obligatoriu înceta, dar puteau să dea ajutor în Cort potrivit cu puterea lor (Numeri 8,25.26). Iudeii, fără îndoială, vorbeau în numere rotunde. Isus era de fapt numai de 33 de ani (vezi p. 242; vezi la Luca 3,23).

Ioan 8:58

58. Adevărat. Vezi la Matei 5,18. Enunțarea care avea să urmeze era cât se poate de solemnă și plină de o însemnătate veșnică.

Înainte ca să se nască Avraam. [„Înainte de a fi fost Avraam”, KJV]. Mai degrabă, „înainte ca Avraam să ajungă la existență”. Verbul este ginomai ca în cap. 1,6 și nu eimi ca mai târziu în versetul acesta (vezi la cap. 1,1). Aceeași combinație de verbe apare în LXX-a la Psalmii 90,2: „Înainte ca munții să fi fost dați la

iveală [ginomai]... din veșnicie în veșnicie tu ești [eimi] Dumnezeu.” Vezi la Ioan 1,1.

Eu sunt. Gr. ego eimi, folosit aici în înțelesul lui absolut și înțeles de iudei ca o revendicare de divinitate (vezi la v. 24). Pentru o discutare a acestui titlu al Dumnezeirii vezi vol. I, p. 170-173.

Ioan 8:59

59. Au luat pietre. Întrebarea de unde puteau fi obținute pietre în Templu își poate găsi răspunsul în faptul că Templul lui Irod era încă în curs de construire. Câteva luni mai târziu iudeii au făcut o nouă încercare de a-L ucide cu pietre pe Isus pentru că pretindea divinitatea (cap. 10,30-33).

A ieșit. Ceasul Lui încă nu venise (vezi la cap. 7,6).

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1 MH 86; 2T 508

1-5 DA 460

1-11 DA 460-462

4, 5 MH 87

6-11 DA 461

7 DA 462; MH 88, 89; 3T 105; 4T 238, 326; 5T 35, 53; 7T 279

10, 11 MH 88

11 MH 89; MM 28; 7T 96; 9T 164

12 CT 28, 512; CSW 175; DA 463, 464, 465; FE 47, 128; GC 312, 476; LS 39; MH 419; MM 203; MYP 63, 169; PP 367; TM 178, 211, 332; 1T 31, 406; 4T 190, 231; 7T 272; 9T 141

12-59 DA 463-475

16 CS 143

25 DA 465

28 DA 21

28, 29 DA 465; MH 488

29 DA 468, 685; GC 469; MB 15; MH 426; PP 372; 8T 208, 289

31 5T 433

31-34 DA 466

32 DA 258; 8T 152, 251

33 COL 268

36-40 DA 466

39 PP 154

39, 40 COL 268

41, 42 DA 467

44 DA 739; Ev 597, 598; EW 90, 228, 264; GC 502; PP 337; TM 365; 4T 623; 5T 137

44–46 DA 467

46 DA 287

47 DA 468; 5T 433, 694, 696

48 COL 381; MB 25

50 DA 21

51, 52 DA 787

56 DA 468; PK 683; PP 154

57, 58 DA 469

59 DA 470; EW 159

Ioan 9:1

1. Când trecea Isus. [„Isus trecea”, KJV]. [Omul născut orb, Ioan 9,1-41. Vezi harta p. 222; diagrama p. 231; despre minuni p. 208-213]. Pentru cadrul cronologic al acestui eveniment vezi la Matei 19,1. Minunea vindecării a avut loc în ziua de Sabat (Ioan 9,14), probabil în Sabatul care a urmat după Sărbătoarea Corturilor cu care erau legate evenimentele din cap. 7 și 8 (vezi la cap. 7,2; 8,2). Totuși, e posibil ca să fi trecut câteva luni între predica din cap. 8 și minune. Dacă lucrurile stau așa, incidentul a avut loc în legătură cu vizita lui Isus la Ierusalim pentru Sărbătoarea Innoirii, câteva luni mai târziu (vezi la cap. 10,22).

Orb din naștere. [„Orb de la nașterea sa”, KJV]. Orbirea din diferite cauze, mai ales conjunctivita, este încă ceva obișnuit în Răsărit. Din minunile menționate în Evanghелиi, numai cu privire la aceasta se notează că maladia exista de la naștere.

Ioan 9:2

2. Cine a păcătuit? Iudeii învățau că suferințele acestei vieți erau pedepse divine pentru păcat. Potrivit cu Talmudul, „Nu există moarte fără de păcat și nu există suferință fără nelegiuire” (Shabbath 55a, ed. Soncino a Talmudului, p. 255). „Un om bolnav nu se reface din boala lui până nu i-au fost iertate păcatele” (Nedarim 41a, ed. Soncino, p. 130). Rabinii învățau mai departe că Dumnezeu avea grijă ca păcatul să-și primească pedeapsa potrivit regulii, măsură pentru măsură. Sunt date câteva exemple ale regulii din Mishnah: „Cu măsura cu care cineva măsoară i se va da”. „Samson a umblat după [dorința] ochilor săi; de aceea filistenii i-au scos ochii... Absalom se fălea cu părul său; de aceea a fost spânzurat de părul său. Și pentru că s-a culcat cu cele zece concubine ale tatălui său, a fost străpuns de zece lăncii. ... Și pentru că a furat trei inimi, inima tatălui său, inima curții de judecată și inima lui Israel... de aceea trei săgeți l-au străpuns” (Sotah 1. 7, 8, ed. Soncino a Talmudului, p. 37, 41). Iudeii susțineau că fiecare păcat are pedeapsa lui aparte și credeau că e posibil ca în anumite cazuri, cel puțin, să determine vinovăția unui om prin natura suferinței lui. După nimicirea Templului și desființarea Sinedriului, și odată cu încetarea execuțiilor iudaice, Rabbi Joseph susținea că Dumnezeu aducea calamitățile naturale asupra acelor care meritau moartea: „Cel care ar fi trebuit să fie osândit la moarte prin uciderea cu pietre, sau cade de pe acoperiș sau o fiară sălbatică îl calcă în picioare. Cel care ar fi trebuit să fie osândit să fie ars cu foc, sau cade în foc sau îl mușcă un șarpe. Cel care ar fi trebuit să fie condamnat la decapitare, sau este dat pe mâna cârmuirii sau sar tâlharii asupra lui. Cel care ar fi trebuit să fie condamnat la strangulare, sau este înecat în râu sau moare de sufocare” (Talmud Kethuboth 30a, 30b, ed. Soncino, p. 167).

Deși enunțările acestea sunt de o dată mai târzie față de timpul lui Isus, ele reflectă fără îndoială

gândirea iudeilor de pe vremea Lui. Lucrul acesta este evident din întrebarea ucenicilor cu prilejul acesta, de asemenea din întrebarea lui Isus asupra subiectului acestuia în Luca 13,2.4.

Ar trebui să se observe că chiar dacă cele de mai sus reprezintă opinia covârșitoare, iudeii se îngrijeau să facă loc la ceea ce ei numeau muștrarea iubirii. Ei credeau că aceasta o trimite Dumnezeu pentru punere la probă și curățire. Astfel de muștrări, susțineau ei, nu vor împiedica niciodată studierea Torei sau rugăciunea. Acela care se supunea de bunăvoie la aceste muștrări urma să fie bogat răsplătit. Totuși, ei considerau aceste muștrări ale iubirii ca excepții de la regula generală: unde există suferință acolo există și vinovăție.

Omul acesta. Dacă omul acesta era orb ca rezultat al propriului său păcat, atunci el trebuia să fi păcătuit înainte să se fi născut, întrucât orbirea lui exista de la naștere. Sunt câteva indicații în literatura rabinică în sensul că iudeii considerau păcătuirea prenatală din partea copilului ca cel puțin o posibilitate. De pildă, Midrash Rabbah, la Geneza 25,22 (ed. Soncino, p. 559, 560), acuză că Esau a săvârșit păcat atât înainte de naștere, cât și în timpul nașterii sale. Totuși, punctul de vedere predominant al iudeilor era că un copil nu putea fi vinovat de nici o purtare greșită înainte de naștere. Midrash Rabbah, la Levitic 22,27 (ed. Soncino, p. 350) povestește întâmplarea cu o mamă care a adus pe fiul ei la judecător pentru o vină oarecare. Când a observat că judecătorul condamna pe alții la biciuire a început să se teamă că dacă ar dezvolui vina fiului ei judecătorului, l-ar omorî. Când a venit rândul ei n-a spus nimic despre vinovăție ci doar l-a acuzat că înainte de naștere fiul ei dăduse din picior [ca un animal îndărătnic]. Judecătorul a întrebat: Altceva n-a mai făcut? Ea a răspuns: Nu. El a zis: Aceasta nu este nici o vină. Răspunsul judecătorului reflectă învățătura generală a iudeilor cu privire la presupusul păcat prenatal din partea copilului.

Ucenicii auziseră fără îndoială de argumentele care despicau firul de păr ale rabinilor asupra acestei chestiuni dificile și erau nerăbdători să audă ce avea de zis Isus în privința aceasta.

Părinții lui. Partea aceasta a întrebării ucenicilor avea cel puțin un temei biblic, deoarece Legea spune că Domnul „pedepsește păcatele părinților în copiii lor până la al treilea și al patrulea neam al celor” care-L urăsc (Exod 20,5). Copiii suferă adesea urmările purtărilor rele ale părinților lor, dar nu sunt pedepsiți pentru vina părinților (vezi la Ezechiel 18,1.2; cf. PP 306).

Unii din rabini învățau că epilepsia, paralizia, muțenia și surzenia veneau ca rezultat al călcării celor mai neînsemnate rânduieli ale tradiției (vezi Talmud, Pesahim 112b, ed. Soncino, p. 579; Gittin 70a, ed. Soncino, p. 333; Nedarim 20a, 20b, ed. Soncino, p. 57, 58).

Ei primiseră filozofia lor eronată despre suferință de la Satana, deoarece el, „autorul păcatului și al rezultatelor lui, îi făcuse pe oameni să privească la boală și la moarte ca venind de la Dumnezeu, - ca pedeapsă dată în mod arbitrar păcatului” (DA 471). Ei nu prinseseră învățătura din cartea lui Iov care arată că „suferința este adusă de Satana și este îngăduită de Dumnezeu pentru scopuri milostive” (DA 471; vezi la Psalmii 38,8).

Ioan 9:3

3. Nici. O astfel de învățătură era direct contrară vederii populare susținute de iudei (vezi la v. 2).

Ca să se arate. Afirmația aceasta a fost adesea înțeleasă – sau mai corect: greșit înțeleasă – ca învățând că orbirea fusese adusă asupra unui prunc nevinovat pentru ca după 38 de ani Dumnezeu să-Și poată arăta marea Lui putere. Traducerea engleză tinde să sprijine observația aceasta. Totuși, conjuncția „ca” (gr. hina), care introduce propoziția, deși exprimă adesea scop, poate să introducă, și adesea introduce o propoziție consecutivă sau propoziție de rezultat. Exemple ale acestei întrebări de pe urmă sunt următoarele: Luca 9,45; Galateni 5,17; 1 Tesaloniceni 5,4; 1 Ioan 1,9; vezi la Matei 1,22. Dacă hina din Ioan 9,3 este interpretat ca exprimând rezultat, atunci problema pusă de acest verset pare să fie eliminată și versetul poate fi parafrazat după cum urmează: „Nici omul acesta nu a păcătuit, nici părinți lui, ci drept urmare a suferinței lui lucrările lui Dumnezeu se vor da pe față în el”. Astfel Isus „nu a explicat cauza suferinței omului, ci le-a spus [iudeilor] care urma să fie rezultatul” (DA 471). Pentru aceia care-L iubesc, Dumnezeu îndreaptă totul, inclusiv suferințele trimise de vrăjmașul, spre bine (Romani 8,28). În providența lui Dumnezeu suferințele aduse de vrăjmașul sunt îngăduite spre binele nostru.

Ioan 9:4

4. Trebuie să lucrez. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) între exprimarea aceasta și „trebuie să lucrăm”. Cea din urmă scoate în evidență asocierea ucenicilor cu Isus în lucrările Lui.

Ce M-a trimis. O expresie ioanină ades întâlnită (vezi cap. 4,34; 5,24; 6,38; etc.; vezi la cap. 3,17).

Cât este ziua. Adică, timp de lucrat (Psalmii 104,23). Expresia sugerează urgență. O figură asemănătoare se găsește în Mishnah, unde Rabbi Tarfon comentând asupra timpului zilei, zice: „Ziua este scurtă și lucrul [de făcut] este mult; și lucrătorii sunt leneși, dar răsplata este mare; și stăpânul este insistent” (Aboth 2. 15, ed. Soncino a Talmudului, p. 24).

Vine noaptea. Pentru Isus noaptea nu era departe (vezi cap. 7,33). Scurta Lui „zi” era timpul Lui de lucru aici pe pământ; sosirea nopții Lui, timpul când El urma să plece din lumea aceasta (vezi cap. 9,5).

Ioan 9:5

5. Cât sunt. Aceasta nu înseamnă că Isus a fost lumina lumii numai în timpul locuirii Lui istorice pe pământ, deoarece El este încă Lumina lumii. El s-a referit în mod deosebit la rolul Său ca „lumină” în decursul timpului cât a umblat vizibil printre oameni. Textul grec nu are articol înaintea luminii, nici nu exprimă separat pronumele „Eu” ca în enunțarea „Eu sunt lumina lumii” (cap. 8,12). Cu privire la însemnătatea figurii vezi la cap. 1,4.5; cf. DA 464, 465.

Ioan 9:6

6. A scuipat pe pământ. Cei din vechime credeau că saliva conținea proprietăți vindecătoare (vezi de pildă, Talmud Baba Bathra 126b, ed. Soncino, p. 526). Totuși, o presupusă putere de vindecare din salivă nu era motivul pentru care Isus a făcut uz de acest mijloc, afară numai pentru a întări credința omului. Folosirea salivei este menționată în alte două minuni (vezi la Marcu 7,33; cf. cap. 8,23).

Pregătirea tinei era cuprinsă, fără îndoială, în opreliștile legilor rabinice cu privire la Sabat (vezi cap. 9,14; vezi la cap. 5,10.16; 7,22-24). Frământatul aluatului era îndeosebi interzis (vezi Mishnah, Shabbath 7. 2, ed. Soncino a Talmudului, p. 349). De pildă, oamenii le era îngăduit să toarne apă pe tărâțe la pregătirea hranei pentru animale, dar nu era îngăduit de a o „mesteca” (Mishnah, Shabbath 24. 3, ed. Soncino a Talmudului, p. 794). Vezi la cap. 5,16; 9,16.

A uns ochii. Aici la fel (vezi mai sus la „A scuipat pe pământ”) Isus a călcat tradiția rabinică, care îngăduia numai o astfel de ungere care era făcută în mod normal în alte zile. Orice ungere neobișnuită era interzisă. De pildă, cei din vechime foloseau oțet pentru alinarea durerilor de dinți. Un om cu o durere de dinți nu putea să sugă oțet printre ei în ziua de Sabat, dar putea să ia oțet în felul obișnuit la masă și să obțină alinare în felul acesta (Mishnah, Shabbath 14. 4, ed. Soncino a Talmudului, p. 539).

Ioan 9:7

7. Siloamului. Un iaz în partea de sud a Ierusalimului (vezi la Isaia 8,6; vezi harta din fața p. 545; Josephus, Război V. 4. 1, 2 [136-141]; 9. 4 [409-411]).

Tălmăcit, înseamnă: Trimes. Siloam este o transliterare prin greacă a ebr. Shiloach, care vine de la verbul shalach, „a trimite”. Era ceva caracteristic la Ioan să dea înțelesul numelor proprii ebraice pentru cititorii greci (vezi cap. 1,38.42). Porunca de a se spăla în scaldătoare nu era datorită vreunei puteri vindecătoare în apa însăși, ci era fără îndoială datorită faptului că Isus dorea să pună la încercare credința omului. Comparați 2 Regi 5,10.

Ioan 9:8

8. Ca cerșetor. [„Că era orb”, KJV]. Dovezi textuale atestă (cf. p. 146) exprimarea „că era cerșetor”.

Nu este acesta? Construcția în textul grec arată că este aștept un răspuns pozitiv. Ei erau siguri că el era.

Ședea și cerșea. Mai degrabă, „obișnuia să șadă și să cerșească”. Era obiceiul lui. Midrash citează diferite formule folosite de cerșetori când cerea daruri: „Faceți-vă bine prin mine” (Rabbah, la Levitic 25,25,

ed. Soncino, p. 432), „Dați-mi de pomană” (ibid. [131a]). Talmudul are următoarea: „Stăpâne”, i-a zis el, „hrănește-mă” (Kethuboth, 66b, ed. Soncino, 405).

Ioan 9:9

9. Seamănă cu el. Înfațișarea omului se schimbase, fără îndoială, foarte mult. Ochii lui deschiși îi luminau acum toată fața. S-a trezit o mare frământare cu privire la identitatea lui, dar omul însuși a rezolvat chestiunea, afirmând: „Eu sunt”.

Ioan 9:10

10. Cum? O întrebare perfect naturală. În aparență vecinii nu puneau la îndoială valabilitatea minunii, așa cum au făcut conducătorii mai târziu (v. 18).

Ioan 9:11

11. I se zice Isus. Isus pare că Se identificase numai prin nume. Orbul nu știe că El era Mesia (vezi v. 35-38). El nu Îl văzuse niciodată pe Isus, deoarece atunci când s-a dus să se spele în scaldătoarea Siloam, în partea de sud a Ierusalimului, era orb.

Ioan 9:12

12. Unde este? [„Unde este el”, KJV]. Dorința de a vedea pe săvârșitorul minunii era naturală. Comparați cap. 7,11.

Ioan 9:13

13. Au adus. Literal, „ei aduc”. Ioan relatează narațiunea cu vioiciune dramatică. Nu este arătat motivul pentru care oamenii l-au adus pe omul vindecat la Farisei. Poate faptul că vindecarea era o călcare a legilor tradiționale (vezi la v. 6) i-a dus la concluzia că acel caz cerea atenția Fariseilor.

Ioan 9:14

14. O zi de Sabat. [„Ziua de Sabat”, KJV]. Întrucât cazul omului orb nu era un caz de urgență, adică viața nu era în primejdie, vindecarea pe care Isus o săvârșise era o călcare a legii tradiționale iudaice (vezi la cap. 7,22-24). De asemenea, legile acestea interziceau amestecarea tinei și ungerea ochilor (vezi la cap. 9,6).

Iudeii, preinși apărători ai Legii, înțelegeau cu totul greșit intenția și scopul Sabatului (vezi la Marcu 2,27.28), Ei nu-și dădeau seama că ziua era sfințită pentru binele fizic, mintal și spiritual al omului. Sfințirea lui nu a avut niciodată intenția să împiedice faptele de necesitate și de îndurare, corespunzătoare energiei creatoare pe care o comemorează (vezi la Geneza 2,1-3). Vindecarea bolnavului nu era o călcare a Legii divine a Sabatului. Prin găsirea de vină la Domnul pentru o astfel de călcare, iudeii arătau necunoașterea din partea lor a Legii care se presupunea că o țin.

În total sunt relatate șapte minuni ca fiind făcute în ziua de Sabat (vezi Nr. 3, 5, 6, 9, 27, 28, 29 la p. 205-207).

Ioan 9:15

15. Din nou, Fariseii. [„Fariseii de asemenea”, KJV]. Acești conducători religioși cercetează faptele cazului. Ei nu tăgăduiesc minunea. Omul vindecat dă un răspuns scurt, dar fără îndoială cuviincios.

Ioan 9:16

16. De la Dumnezeu. Fariseii admiteau adevărul minunii, dar lăsau să se înțeleagă că puterea prin care era săvârșit[era de la cel rău (vezi la Matei 12,24).

Nu ține Sabatul. Vindecarea era considerată ilegală deoarece cazul era cronic și nu cerea atenție imediată. Viața nu era în primejdie (vezi la v. 14). Pregătirea tinei și ungerea ochilor erau de asemenea considerate a fi călcări ale legilor Sabatului (vezi la v. 6).

Alții ziceau. Erau printre Farisei oameni cu un spirit mai bun și cu o atitudine mai bună, ca de exemplu Nicodim (cap. 3,1-21; 7,50.51) și Iosif (vezi la Matei 27,57).

Un om păcătos. Iudeii învățau că Dumnezeu săvârșea minuni numai pentru cei care erau vrednici.

Talmudul conține următoarea discuție interesantă: „A zis R. Papa către Abaye: Cum se face că pentru generațiile de mai înainte se făceau minuni și pentru noi, nu mai sunt făcute minuni?... dar când Rab[bi] Iuda și-a scos o gheată [pregătindu-se pentru post], obișnuia să vină ploaie, pe când noi ne chinuim și strigăm tare și nu se ia seamă la noi! El a răspuns: Generațiile de mai înainte obișnuiau să fie gata să-și sacrifice viața pentru sfințenia numelui [lui Dumnezeu]; noi nu ne sacrificăm viața pentru sfințenia numelui [lui Dumnezeu] (Berakoth 20a, ed. Soncino, p. 119, 120). Comparați Luca 7,4.

Ioan 9:17

17. Tu ce zici? Accentul este pus pe „tu”. Fariseii erau în dezacord între ei, iar întrebarea aceasta poate avea menirea să ascundă divizarea lor.

Că ți-a deschis ochii. Legătura dintre propoziția aceasta și cea precedentă este mai bine arătată redând conjuncția tradusă „că”, prin „întrucât” sau „deoarece” (RSV). Ideea din textul grec decurge în felul următor: „Și tu, ce spui tu despre el, întrucât ochii tăi ți-a deschis?”

Este un prooroc. În textul grec cuvântul „prooroc” este lipsit de articol. Omul vindecat nu îl recunoaște pe Isus ca fiind „proorocul acela”, așa cum făcuseră mulțimile hrănite cu pâinile și peștii (vezi la cap. 6,14; cf. cap. 1,2). Dar recunoaște că Isus este mai mult decât un om de rând. El este convins că puterea care i-a adus vindecare este de la Dumnezeu și că persoana care a exercitat-o este un sol de la Dumnezeu. Mărturia lui o contrazicea pe aceea a Fariseilor care declarau: „Omul acesta nu este de la Dumnezeu” (cap. 9,16).

Ioan 9:18

18. N-au crezut. Până la punctul acesta minunea rămăsese nepusă la îndoială. Dar iudeii erau confrunțați cu o aparentă contradicție de circumstanțe – cum putea un om cu o astfel de putere extraordinară de vindecare, pe cât se pare primită de la Dumnezeu, să calce Sabatul? Poate că minunea nu era adevărată. Ei bâjbâiau după o soluție și s-au hotărât să-i interogheze pe părinți.

Ioan 9:19

19. Acesta este fiul vostru? Sunt aici trei întrebări, exprimate așa încât să-i pună în încurcătură pe părinți. Este acesta fiul vostru? Spuneți voi că el a fost născut orb? Cum explicați faptul că acum vede?

Ioan 9:20

20. S-a născut orb. Acesta e punctul pe care iudeii nădărdiau să-l dovedească că nu era adevărat. Combinația lor pentru a invalida miracolul dăduse greș.

Ioan 9:21

21. Nu știm. Acesta era un neadevăr, sau cel puțin o fugă de la adevăr. Ei pare să nu fi fost de față la data ungerii ochilor omului sau când s-a spălat la scaldătoare și în felul acesta nu puteau mărturisi ca martori oculari. Dar, împreună cu vecinii lor, ei auziseră despre vindecare și cunoșteau împrejurările (vezi v. 22).

Este în vârstă. [„Este major”, KJV]. Iudeii socoteau majoratul de la 13 ani și o zi în cazul băieților și cu un an mai devreme la fete. Astfel deci, omul vindecat era mai mare de 13 ani, dar cât de mai mare este doar o chestiune de presupunere. În v. 1 este identificat simplu ca „om” (gr. anthropos), un membru al familiei omenești.

Ioan 9:22

22. Se temeau de Iudei. Observația aceasta dovedește că părinții cunoșteau împrejurările vindecării (vezi la v. 21). Teama de excomunicare i-a făcut să ascundă adevărul.

Isus este Hristosul. [„El era Hristos”, KJV]. Hristos înseamnă Mesia (vezi la Matei 1,1; cf. Ioan 1,41). A spune că Isus era Hristos însemna a mărturisi credința că El era Mesia al profeției. Mulți din iudei (vezi la Ioan 7,14) și chiar și dintre conducătorii (cap. 7,50; vezi la cap. 9,16) erau stăpâniți de convingerea că El era cu adevărat Trimisul lui Dumnezeu.

Dat afară din sinagogă. Aceasta fără îndoială se referea la excluderea pe 30 de zile impusă de iudei pentru anumite vinovății ca, de pildă, vorbire depreciativă contra celor din autoritate (vezi Mishnah,

‘Eduyyoth 5. 6, ed. Soncino a Talmudului, p. 34, 35; Talmud Nedarim 50b, ed. Soncino, p. 158; Mo‘ed, Katan 16a, ed. Soncino, p. 98; Kiddushin 70a, ed. Soncino, p. 354, 355). Pentru o discuție asupra excluderii vezi Strack și Billerbeck, Kommentar zum Neuen Testament, vol. 4, p. 293-333.

Ioan 9:23

23. Este în vârstă. [„Este major”, KJV]. ezi la v. 21.

Ioan 9:24

24. Dă slavă lui Dumnezeu. Aceasta era o formulă tehnică, care cerea persoanei căreia i se vorbea astfel să ia măsurile cerute de împrejurări care ar aduce onoare lui Dumnezeu. Contextul arată felul de acțiune așteptat. În cazul lui Acan, formula cerea o mărturisire a vinovăției (Iosua 7,19). Aici cererea lăsa să se înțeleagă că purtarea și mărturisirea omului vindecat nu aduseseră onoare lui Dumnezeu. Iudeii căutau să scoată declarația că nu Isus îl vindecase, ci Dumnezeu.

Un păcătos. Adică, pentru că, după ei, El călcase Sabatul (vezi la v. 14).

Ioan 9:25

25. Nu știu. El nu era atât de sigur ca iudeii. Ei pretindeau că „știu” (v. 24). Totuși, ei nu prezentaseră dovezi îndestulătoare și nici nu rezolvaseră dilema cu privire la felul cum un om care era un păcătos putea să facă astfel de minuni (v. 16).

Una știu. Omul vindecat dădea pe față o remarcabilă iscusință. El a refuzat să vorbească în echivocuri cu privire la faptul dacă Isus era un păcătos. El și-a întemeiat mărturia pe dovezi indiscutabile.

Ioan 9:26

26. Ce ți-a făcut? [„Ce a făcut”, KJV]. Această examinare era menită fără îndoială să încurce pe omul vindecat. Ei căutau vreun defect sau vreo contradicție în mărturia lui.

Ioan 9:27

27. N-ați ascultat. Adică, nu ați acceptat mărturia mea.

Să vă faceți și voi ucenicii Lui? Construcția în textul grec arată că se așteaptă un răspuns negativ: „Nu este așa că nu vreți să vă faceți ucenicii Lui?” Duhul Sfânt a făcut în stare pe acest om neînvățat să facă această curajoasă apărare (vezi la Matei 10,19).

Ioan 9:28

28. Ucenicii lui Moise. Deși nu este o denumire obișnuită, expresia este găsită în Talmud într-o referire la învățării Farisei (Yoma 4a, ed. Soncino, p. 12). Ucenicii lui Isus sunt puși în contrast cu ucenicii lui Moise. Un contrast similar este făcut în Mishnah între ucenicii lui Avraam și ucenicii lui Balaam, așa cum sunt desemnați creștinii (Aboth 5. 19, ed. Soncino a Talmudului, p. 72, 73).

Ioan 9:29

29. Dumnezeu a vorbit lui Moise. Expresia aceasta apare deseori în Vechiul Testament (Levitic 4,1; 6,1; 8,1; etc.; cf. Exod 33,11; Evrei 1,1).

Nu știm. Unii oameni pretindeau că știu (cap. 7,27). Isus informase lămurit pe iudei că El venise de la Dumnezeu (cap. 8,42), dar ei au ales să nu creadă mărturia Lui.

Ioan 9:30

30. Mirarea. [„Un lucru minunat”, KJV]. Literal „lucrul minunat”. Acești conducători religioși ar fi trebuit să fie familiarizați cu originea și revendicările unui atât de distins făcător de minuni ca Isus. El fusese activ printre ei de peste trei ani. Dovadă după dovadă fusese dată pentru a inspira credință, dar iudeii s-au întors contra dovezilor date de simțurile lor. Ei au ales ignoranța voită și dramatica lor rămânere de rușine era pe deplin meritată.

Ioan 9:31

31. Dumnezeu nu ascultă pe păcătoși. Afirmatia aceasta era în acord cu punctul de vedere a cel puțin

unei părți din Farisei (vezi la v. 16). Raționamentul omului vindecat era imposibil de respins. Dacă, așa cum admiteau unii Farisei, Dumnezeu lucrează minuni pentru cei care sunt vrednici, atunci ei trebuie să fie de acord că făcătorul de minuni era de la Dumnezeu, mai ales având în vedere caracterul neobișnuit al minunii (v. 32).

Afirmația: „Dumnezeu nu ascultă pe păcătoși” este , natural, adevărată cu privire la păcătosul încăpățânat, care nu se pocăiește. Dar Dumnezeu ascultă întotdeauna rugăciunea omului pocăit care se roagă pentru îndurare și iertare (vezi la Luca 18,13). El ascultă adesea și rugăciunile celor care s-au abătut de pe calea cea dreaptă; El nu părăsește de îndată pe cei care se abat. El dă adesea mai departe binecuvântările Sale ca un stimulent pentru a se reîntoarce. Din cauza aceasta inversul afirmației de mai sus nu este întotdeauna adevărat. Faptul că Dumnezeu răspunde la rugăciunea unui om nu este totdeauna în mod necesar o dovadă că El aprobă întreaga purtare a omului aceluia. Acela care primește răspunsuri remarcabile la rugăciune n-ar trebui să se bucure de o presupusă dovadă de neprihănire și acceptare; el ar trebui să-și cerceteze inima sârguincios pentru ca să poată corespunde mai pe deplin modelului divin. El n-ar trebui să interpreteze binecuvântarea lui Dumnezeu ca aprobând întregul lui fel de purtare. Orice stăruință încăpățânată într-un păcat cunoscut va conduce cu timpul la o irevocabilă separare între păcătos și Dumnezeu (Apocalipsa 22,11).

Face voia Lui. Comparați 1 Ioan 3,22; SC 95.

Ioan 9:32

32. De când este lumea. [„De când a început lumea”, KJV]. Literal, „din veac”, o expresie echivalentă cu „niciodată”. Relatări istorice nu dădeau la iveală nici un caz de orbire congenitală care să fi fost vindecat.

Ioan 9:33

33. N-ar putea face nimic. Punctul acesta îl susținuseră chiar unii dintre Farisei (v. 16). Nicodim mărturisise același lucru (cap. 3,2). Omul obținuse o victorie deplină. Logica lui era de nebiruit. Fariseii erau derutați. Neavând cu ce să răspundă la argumentele lui, au recurs la invective.

Ioan 9:34

34. Născut cu totul în păcat. Ei îi aruncă în față nenorocirea nașterii lui ca un semn de păcat deosebit, lăsând poate să se înțeleagă păcat prenatal (vezi la v. 2).

L-au dat afară. Poate ca împlinire a amenințării menționate în v. 22 (vezi comentariul acolo).

Ioan 9:35

35. Când l-a găsit. Oaia pierdută pe care păstorii lui Israel o aruncaseră afară, este găsită de Păstorul cel Bun (Ioan 10,11; vezi la Luca 15,1-7). Isus nu este niciodată departe de cei susceptibili la influențele divine (Romani 10,8.9).

Fiul lui Dumnezeu. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) între expresia aceasta și „Fiul Omului”. Cea dintâi are în favoarea ei faptul că expresia era obișnuită în mărturisirile de credință (vezi Ioan 1,49; 11,27; cf. Matei 16,16; Ioan 1,34; 20,31). Este mai în armonie cu mărturia pe care omul vindecat o făcuse înaintea Fariseilor (Ioan 9,30-33). Natura omenească a lui Isus, înfățișată în titlul „Fiul Omului” (vezi la Matei 1,1; Marcu 2,10), nu era atât de mult punctul în discuție aici.

Ioan 9:36

36. Și cine este? Omul vindecat nu Îl văzuse mai înainte pe Isus. Când Domnul l-a trimis să se spele în Scăldătoarea Siloam, omul era încă orb. Fiind orb din naștere, el nu văzuse niciodată față de om mai înainte de ziua aceasta. Cât de mișcat va fi fost el să privească la fața părinților și a cunoscuților săi! Acum pentru prima dată a privit fața plăcută a lui Isus. Ce contrast față de chipurile încruntate ale Fariseilor ipocriți. Vocea fără îndoială l-a identificat pe Isus ca fiind Cel care-l vindecase.

Doamne. Gr. kurios, aici poate simplu un titlu de respect, ca „domnule”.

Ca să cred. [„Ca să pot crede”, KJV]. El era gata să creadă în Mesia și credea că omul acesta pe care

el deja îl recunoscuse ca prooroc (v. 17) putea să-i spună cine era Mesia.

Ioan 9:37

37. L-ai și văzut. Cuvintele nu se refereau la o întâlnire anterioară, ci la momentul de față. El a văzut în Isus pe cineva pe care aceia care avuseseră toată viața capacitatea de a vedea, nu-L puteau vedea. Nimeni nu este mai orb ca aceia care nu vor să vadă! Puneți în contrast atitudinea iudeilor din cap. 6,36.

Ioan 9:38

38. Doamne. Gr. kurios, acum poate exprimat cu respect și cu subînțelesurile lui divine (vezi la v. 36).

Închinat. Ca o urmare dramatică a narațiunii, omul a cărui vedere fizică fusese refăcută Îl vede acum pe Isus, adevărata Lumină a lumii. El nu numai că se bucură de lumina trupului, dar vede și cu ochii sufletului.

Ioan 9:39

39. Judecata. Gr. krima, nu actul judecării, care este krisis, ci rezultatul judecării, în cazul acesta o cernere sau o separare. Versetul acesta, deci, nu este o contrazicere a cap. 3,17 (cf. cap. 8,15). Scopul ultim al primei veniri nu a fost de a judeca lumea, ci de a mântui lumea (cf. Luca 19,10). Totuși, venirea lui Hristos a adus lumină în întunericul inimii oamenilor și, după cum oamenii primeau sau respingeau lumina aceea, rosteau judecata asupra lor înșiși. Lumina însăși nu judecă pe nimeni, dar prin ea, aceia asupra cărora strălucea erau judecați. Acest efect al lucrării lui Hristos fusese prezis de Simeon (Luca 2,34.35).

Cei ce nu văd. Lucrul acesta era adevărat într-un sens dublu. Hristos a tămăduit pe orbii fizici (Matei 11,5); El a vindecat și pe orbii spirituali. Ambele aspecte ale misiunii Lui erau demonstrate în minunea aceasta.

Să ajungă orbi. [„Să fie făcuți orbi”, KJV]. Comparați Isaia 6,9.10; Marcu 4,11.12. Când oamenii iubesc întunericul mai mult decât lumina (Ioan 3,19) își pierd în cele din urmă simțul percepției spirituale. Vezi Matei 6,23; 1 Ioan 2,11.

Ioan 9:40

40. N-om fi și noi orbi? Construcția din textul grec anticipează un răspuns negativ. Accentul este pe „noi”. Desigur, noi conducătorii religioși, nu suntem orbi! Aceasta nu era o întrebare smerită, îngrijorată. Fariseii au văzut fără îndoială implicația afirmației Domnului, iar cuvintele lor erau rostite cu dispreț.

Ioan 9:41

41. Dacă ați fi orbi. Adică, dacă n-ar fi fost prilej să primiți lumină. Dumnezeu judecă pe oameni pe temeiul luminii pe care au primit-o sau ar fi putut să o primească dacă și-ar fi dat silința. Vezi la cap. 15,22.

Vedem. Exista o autosatisfacție cu cunoștința prezentă care făcea cu neputință ca Dumnezeu să le mai dea cunoștință în plus. Respingând pe Isus iudeii au respins mijlocul prin care Cerul căuta să le dea lumină.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1-3 DA 470

1-41 DA 470-475

4 CT 416; DA 73; Ev 653; FE 201, 355, 359; GW 26; MH 195; ML 109; MM 333; 1T 694; 2T 401, 429; 4T 290, 377; 5T 353, 732; 6T 26, 198; 8T 178; 9T 26, 135, 200

5 DA 471; FE 177; 9T 171

6, 7 DA 70

7 DA 824; MH 233

8 DA 471

9, 11, 12 DA 472

14 DA 471

16–22 DA 472

20–27 EW 29

24–26 DA 473

27–35 DA 474

29 COL 79

35–41 DA 475

41 2T 124

Ioan 10:1

1. Adevărat. [Păstorul cel Bun, Ioan 10,1-21]. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51. Pasajul prezent este o urmare la vindecarea omului orb. Fariseii, păstorii recunoscuți ai lui Israel, fuseseră necredincioși față de însărcinarea lor. Ei alungaseră din staul pe cineva care exprimase credință în Mesia (Ioan 9,34).

Staulul. Gr. aule, o împrejmuire fără acoperiș în jurul unei case, ca un fel de curte (vezi la Matei 26,58). Aceasta era uneori folosită ca un țarc pentru oi. Unii învățați cred că se face referire la o împrejmuire fără acoperiș la câmp.

Hoț. Gr. kleptes, cineva care șterpelește sau fură, așa cum făcea Iuda din punga comună (cap. 12,6). El poate folosi violența, sau nu. Ideea de violență este mai vădită în cuvântul „tâlhar”, lestes, „unul care jefuiește”. Așa era Baraba (cap. 18,40). Cel care se cațără și sare peste zidul împrejurării pe o cale aleasă de el dă dovadă că nu este stăpânul oilor. El poate fi un hoț singuratic ce săvârșește hoția lui pe furiș sub mantia întunericului sau poate fi unul dintr-o bandă de tâlhari care iau avutul prin violență. În orice caz este un păstor mincinos.

Prin hoți și tâlhari Isus desemna aici în deosebi pe Farisei, care pretindeau că sunt păstorii lui Israel. Ei decretau cine să fie primit în staul și cine să fie alungat din el. Ei închideau „oamenilor Împărăția Cerurilor” și împiedicau pe cei care voiau să intre (Matei 23,13). Ei înconjurau marea și uscatul ca să facă un prozelit, dar când era făcut, el era de două ori mai mult decât ei un fiu al iadului (Matei 23,15). Ei luau „cheia cunoștinței” (Luca 11,52) și prin falsa lor interpretare a Scripturilor împiedicau pe oameni să recunoască și să primească lumina.

Hoții și tâlharii sunt aceia care oferă oamenilor oricare alt mijloc de mântuire decât acela care fusese prevăzut prin Isus Hristos (Fapte 4,12). Lumea a avut și va continua să aibă mesia mincinoși ai ei. Ei nu intră pe ușă, Isus Hristos (Ioan 10,9). Pretențiile lor sunt mincinoase și combinațiile lor construite cu grijă vor sfârși în dezastru.

Ioan 10:2

2. Păstorul oilor. Adevăratul păstor se folosește de ușa așezată în mod normal la împrejmuire. El vine la turmă și conduce afară oile în plină lumină a zilei. Păstorul și ușa sunt distincte aici. Mai apoi Isus Se identifică pe Sine ca fiind și „ușa” (v. 9) și „păstorul” (v. 14).

Figura cu păstorul este obișnuită în Scripturi. Iehova este prezentat ca Păstorul divin (Psalmii 23; Isaia 40,11), iar conducătorii necredincioși ai lui Israel ca păstori mincinoși (Ezechiel 34,1-10; cf. Ieremia 23,14). În Efeseni 4,11 păstorilor li se zice „pastori” [KJV].

Ioan 10:3

3. Portarul. Literal „păzitorul porții”. Forma feminină este tradusă „portăriță” [„aceea care păzea ușa”] (cap. 18,16). „Portarul” avea grija turmei în timpul nopții. Dimineața păstorul revenea, chema oile pe nume și le conducea la pășune.

Își cheamă oile. [„Oile sale”, KJV]. Expresia aceasta lasă să se înțeleagă că mai erau și alte turme afară de a sa care erau adăpostite acolo. Poate că două sau trei turme erau adăpostite într-o singură împrejmuire. Numai oile care aparțineau păstorului răspundeau la chemarea lui. În țările orientale, astăzi, mai multe turme tăbărăsc împreună noaptea, iar dimineața fiecare păstor pleacă în direcție diferită, chemându-și oile.

Le scoate afară. [„Le conduce afară”, KJV]. Comparați vorbirea din Numeri 27,17.

Ioan 10:4

4. Oile merg după el. Păstorul oriental trăiește foarte aproape de turma sa. Când cea din urmă oaie a fost scoasă din staul, păstorul se așează în fruntea turmei și oile îl urmează, de obicei fără ezitare. La felul acesta de purtare se face referire în Midrash: „Ai condus poporul Tău ca pe o turmă [Psalmii 77,20]. Așa cum o turmă merge după păstor câtă vreme păstorul o conduce, tot așa Israel, de câte ori Moise și Aaron l-au pornit pe drum, i-a urmat” (Rabbah, la Numeri 33,1, ed. Soncino, p. 865). „Ce învățătură pentru pastorii care caută să mâne de la spate biserica asemenea vitelor și dau greș. Adevăratul păstor conduce cu iubire, în cuvinte, prin fapte” (Robertson).

Ioan 10:5

5. Nu merg după. Negația este puternic exprimată în textul grec. Cu tonurile cunoscute ale glasului păstorului oile asociază corotire, călăuzire și pășune. Glasul străin trezește alarmă.

Un străin. Mai ales hoțul și tâlharul menționat în v. 1, deși, natural, oricine, chiar păstorul unei alte turme.

Ioan 10:6

6. Pildă. Gr. paroimia, nu parabole, cuvântul obișnuit pentru „parabolă”, pentru o definiție a căreia vezi p. 203. În LXX-a paroimia și parabole traduc ebr. mashal, pentru definiția căruia vezi vol. III, p. 945. Paroimia apare numai de cinci ori în Noul Testament: aici, în Ioan 16,25 (de două ori), 29 și în 2 Petru 2,22. În această referire din urmă el înseamnă clar „proverb”, dar definiția aceasta nu se potrivește întrebunțarilor cuvântului în Ioan. Ioan folosește cuvântul pentru a descrie o vorbire simbolică sau figurată, poate enigmatică. „Alegorie” sau „figură” ar fi un echivalent apropiat. Cuvântarea din Ioan 10 diferă de ceea ce este numită de obicei o parabolă prin aceea că nu ține faptele exterioare cu totul distincte de adevărurile ideale așa cum se face în parabolele adevărate.

Ei n-au înțeles. Adică, n-au prins adevărul pe care-l ilustra Isus. Ei au înțeles lucrurile din afară, natural, dar adevărurile spirituale au rămas ascunse de ei. Ei erau orbi spiritual (cap. 9,40.41).

Ioan 10:7

7. Adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Ușa oilor. Adică, ușa prin care intră oile. Ulterior Isus Se identifică pe Sine și ca Păstor (v. 11). El Se declară acum că este unica intrare adevărată în staulul spiritual (cf. v. 9). Accesul la împărăția spirituală este posibil numai prin El. Aceia care prezintă oricare alte mijloace de intrare la Dumnezeu sunt păstori mincinoși, învățători mincinoși. Așa erau Fariseii cărora le erau adresate cuvintele acestea. Ei se agățau de învățătura că mântuirea o au cei care păzesc Tora (vezi la Matei 19,16). Ei L-au respins pe Isus, „calea adevărul și viața” (Ioan 14,6) și au încercat să împiedice pe alții să-L primească, așa cum făceau cu orbul din cap. 9.

Ioan 10:8

8. Hoți și tâlhari. Vezi la v. 1.

Ioan 10:9

9. Eu sunt Ușa. Vezi la v. 7.

Cineva. Chemarea este universală. Ușa este deschisă pentru toți cei care doresc să intre (cf. Apocalipsa 22,17).

Va intra și va ieși. El se va bucura de toate privilegiile pe care le oferă adevărata mântuire – protecție, siguranță și pace, ca și hrană spirituală pentru sufletul său.

Ioan 10:10

10. Hoțul. Vezi la v. 1. Păstorul intră și iese permanent printre oile sale. Hoțul vizitează turma numai cu rare ocazii, numai pentru motive egoiste și prăpădește turma.

Eu. Emfatic în textul grec în contrast cu hoțul.

Viață. Gr. zoe, aici folosit în înțelesul lui teologic, echivalent cu viață veșnică. Când Adam și Eva au fost creați, ei posedau zoe, dar au pierdut-o când au păcătuit. Este adevărat, viața lor fizică a fost prelungită, dar ei nu mai erau nemuritori condițional (vezi la Geneza 2,17). Isus a venit să restatornicească zoe pe care Adam o pierduse (vezi la Ioan 8,51).

Din belșug. [„Mai abundent”, KJV]. „Viață” include pe cea fizică, intelectuală și spirituală. Viața fizică este privită ca din belșug într-un corp care este plin de vigoare și în sănătate desăvârșită. Minunile lui Isus de vindecare fizică dădeau o viață fizică abundentă acelorora ale căror forțe vitale erau pe sfârșite. Dar refacerea fizică nu era nicidecum completa împlinire a misiunii lui Isus. Omul are și viață intelectuală și spirituală, care, de asemenea, trebuie să fie înviorată și îmbelșugată, deoarece, „omul nu trăiește numai cu pâine, ci cu fiecare cuvânt care pornește din gura Domnului” (Deuteronom 8,3). Oricât de importante ar fi aspectele fizice și intelectuale ale unei vieți echilibrate, nici o viață nu este pe deplin completă dacă nu este hrănită natura spirituală.

Ioan 10:11

11. Păstorul cel Bun. Pentru figura cu păstorul vezi la v. 2. Chipul lui Isus ca păstor s-a imprimat adânc în mintea bisericii, în literatura, arta, muzica și plastica ei. Adjectivul „bun” (gr. kalos) desemnează pe cineva care-și face serviciul bine, cineva care este extraordinar, distins, excelent. În 1 Timotei 4,6 kalos descrie pe un pastor bun și în 2 Timotei 2,3 un ostaș bun.

Figura cu Mesia ca păstor nu era nouă pentru iudei. În Psalmii lui Solomon, scriși cam pe la mijlocul secolului I. î.Hr., despre Cel Uns se vorbește în felul următor: „(El va) păstori turma Domnului cu credincioșie și dreptate și nu va îngădui pe nimeni printre ei pentru a se poticni în pășunea lor. El îi va conduce bine și nu va fi mândrie printre ei ca cineva printre ei să fie apăsător” (17,45.46).

Își dă viața. Aceasta este în contrast cu hoțul, care vine „să fure, să omoare și să prăpădească” (v. 10). Nu este exemplu în Vechiul Testament despre un păstor care faptic își dă viața pentru oi, deși primejdiile ocupației sunt reflectate în 1 Samuel 17,34-37. Jertfirea de sine care face pe păstor să-și pună viața în pericol pentru un membru al turmei sale își are împlinirea reală în Păstorul cel Bun, care Și-ar fi dat viața chiar și numai pentru un singur membru al neamului omenesc (vezi DA 483).

Ioan 10:12

12. Cel plătit. Mishnah menționează patru feluri de paznici (custozi): „un paznic gratuit, unul care împrumută, un paznic plătit și unul cu leafă. Un paznic trebuie să jure pentru orice [dacă ce i-a fost încredințat este pierdut sau distrus prin orice cauză, cu excepția neglijenței, paznicul fără plată trebuie să jure cu privire la întâmplare și este liber de răspundere]. Cineva care împrumută trebuie să plătească pentru orișice. Un paznic plătit sau cu leafă trebuie să jure cu privire la un animal vătămat, luat [într-o năvală] sau care a pierit; dar trebuie să plătească dacă a fost pierdut sau furat” (Baba Mezi’ a 7. 8, în ed. Soncino a Talmudului, p. 537). Același tractat scoate în evidență răspunderea unui paznic după cum urmează: „[Dacă] un lup [atacă], nu este un accident ce nu se poate evita; dacă doi [atacă] este un accident inevitabil. ... [Atacul a] doi câini nu este un accident inevitabil. ... [Atacul] unui tâlhar este un accident inevitabil. [Vătămarea pricinuită de] un leu, urs, leopard, o panteră, un șarpe este socotită ca un accident inevitabil. Când este aceasta? Dacă ei au venit [și au atacat] după voia lor: dar dacă el [păstorul] le-a dus în locul bântuit de animale sălbatice și tâlhari, nu este un accident inevitabil (ibid. 7. 9, ed. Soncino a Talmudului, p.

540).

Cel plătit se îngrijește mai mult de leafa lui decât de oi. El n-are un interes personal față de turmă (cf. 1 Petru 5,2). Ceasul primejdiei îl distinge de păstorul adevărat.

Lupul le răpește. Potrivit cu Mishnah, dacă numai un lup ataca, păstorul era socotit răspunzător de turmă; dar dacă erau doi, aceasta era socotit un accident inevitabil (vezi mai sus la „cel plătit”). Dar adevăratul păstor și-ar risca viața pentru a proteja turma. Comparați Matei 10,6; Fapte 20,29.

Le împrăștie. [„Împrăștie oile”, KJV]. Comparați Zaharia 13,7.

Ioan 10:13

13. Cel plătit fuge. Dovezi textuale favorizează (cf. p. 146) omiterea acestei propoziții. Totuși, este nevoie de o exprimare pentru a completa ideea din propoziție. RSV adaugă „el fuge”. Pentru o discuție despre cel plătit vezi la v. 12.

Ioan 10:14

14. Păstorul cel Bun. Vezi la v. 11.

Cunosc oile Mele. El Își cunoaște oile pe nume (v. 3). Ele nu numai că cunosc glasul Lui (v. 4), dar Îl cunosc pe El. Cunoașterea duce la acțiune. Păstorul cel bun, care cunoaște oile turmei sale, are un interes personal, plin de iubire pentru fiecare din ele; oile, la rândul lor cunoscând caracterul păstorului lor, pun o încredere necondiționată în păzitorul lor și îi aduc o ascultare iubitoare, fără pic de îndoială. Vezi DA 479.

Ioan 10:15

15. Cum cunosc Eu pe Tatăl. Cu privire la strânsa legătură dintre Tatăl și Fiul vezi la Matei 11,27; Ioan 1,1.18; cf. Ioan 7,29; 8,55.

Îmi dau viața. Vezi la v. 11.

Ioan 10:16

16. Alte oi. Acestea erau Neamurile. Isaia prezisese că Mesia urma să fie „o lumină a Neamurilor” (Isaia 42,6; cf. Isaia 49,6). Isus S-a declarat că este lumina aceea (Matei 12,16-21). El nu era numai lumina a națiunii iudaice, dar și a lumii (Ioan 8,12). „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat” pe Isus (cap. 3,16). La data când Neamurile urmau să-și ia locul în împărăția spirituală mulți din iudei urmau să fie îndepărtați (Matei 8,11.12; Romani 11,1-26). Învățătura lui Isus era explicită asupra acestui subiect, deși nu era clar înțeleasă. Adevărata poziție a Neamurilor în biserica primară era un punct mult discutat (vezi la Fapte 15,1).

Vor asculta de glasul Meu. Ca și celelalte oi (v. 3).

O turmă. [„Un staul”, KJV]. Literal, „o turmă”. Exprimarea „staul” n-are nici un temei în nici un manuscris grec și a fost introdusă de Ieronim care a tradus atât pe aule (staul) cât și pe poimne (turmă) prin latinescul ovile (staul). Expresia lui Ieronim este în acord cu susținerea Romano-Catolică că biserica aceea este singurul staul adevărat. Pe de altă parte, interpretarea dată pasajului acestuia de mulți comentatori protestanți că sunt multe staule în care este adăpostită acea unică turmă nu este indicată în pasajul acesta.

Ioan 10:17

17. Pentru că. [„Pentru aceasta”, KJV; G. Gal.]. Demonstrații de iubire neegoistă ca jertfirea de Sine de bunăvoie a lui Isus pentru a răscumpăra omenirea au devenit motive în plus pentru iubirea Tatălui.

Ca iarăși s-o iau. Planul mântuirii fusese făcut înainte de crearea pământului (Apocalipsa 13,8; PP 63). Învierea lui Isus a fost tot atât de mult o parte din planul veșnic ca și răstignirea. Isus urma să treacă sub stăpânirea morții doar pentru o scurtă perioadă de timp (Psalmii 16,10; cf. Fapte 2,31,32) și apoi să iasă afară proslăvit spre a fi învierea și viața (Ioan 11,25) și pentru a fi mijlocitorul omului (Evrei 7,25). Ca un rezultat al umilinței Sale Tatăl urma să-L înalțe foarte mult și să-I dea un nume mai pe sus de orice nume (Filipeni 2,9).

Ioan 10:18

18. Nimeni. Literal, „nici unul”, un termen care ar putea cuprinde ființe supranaturale. Jertfirea vieții lui Isus pentru mântuirea omului era cu totul voluntară. Nu era nici o constrângere din partea Tatălui Său (vezi la v. 17). Nici Satana nu l-ar fi putut atinge viața dacă El nu ar fi jertfit-o de bună voie.

Ia. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) între expresia aceasta și „a luat”. Această din urmă expresie ar putea fi înțeleasă în sensul că moartea lui Hristos era orânduită „mai înainte de întemeierea lumii” [KJV; G.Gal.] (1 Petru 1,20). El era „Mielul înjunghiat de la întemeierea lumii” (Apocalipsa 13,8). Dar jertfirea vieții Sale era voluntară.

Putere. Gr. exousia, „autoritate”, „dreptul”, „privilegiul” și nu o capacitate sau tărie (vezi la cap. 1,12).

Am primit-o de la Tatăl Meu. Procedura era în armonie cu voia lui Dumnezeu Tatăl. În același timp era voia personală a lui Hristos să o ia iarăși; era actul Lui liber. Tatăl și Fiul lucrau în deplin acord cu înțelegerea făcută înainte de întemeierea lumii (1 Petru 1,20; PP 63).

Ioan 10:19

19. Desbinare. Așa cum se făcuse în cazul omului născut orb (cap. 9,16; cf. cap. 7,43).

Ioan 10:20

20. Are drac. O veche acuzare (Ioan 7,20; 8,48; cf. Marcu 3,21,22). Pentru o discuție despre posesiunea demonică vezi Nota adițională la Marcu 1. Nebunia era considerată un rezultat al posesiunii demonice.

Ioan 10:21

21. Îndrăcit. Grupul acesta considera că vorbirea și acțiunile lui Isus era foarte deosebite de acelea ale unui îndrăcit. Când un demon pune stăpânire, de obicei aceasta turbură mintea, zăpăcește și întunecă gândirea și produce o vorbire și o judecată fără legătură. În nici o împrejurare nu putea cineva care era posedat de un duh rău să săvârșească o minune atât de extraordinară ca deschiderea ochilor unui om născut orb. În versetul acesta Există o dovadă despre prezența unui grup mai bun în Sinedriu.

Ioan 10:22

22. Praznicul Innoirii Templului. [La Sărbătoarea Innoirii Templului, Ioan 10,22-42. Vezi harta p. 223, diagrama p. 231]. Sărbătoarea fusese instituită de Iuda Macabeul pentru a celebra curățirea Templului și restatornicirea serviciilor lui după profanarea de către Antioh Epifanul (vezi la Daniel 11,14). Potrivit cu 1 Macabei 4,59: „Iuda și frații săi împreună cu întreaga adunare a lui Israel au rânduit ca zilele dedicării altarului să fie ținute la timpul lor an după an pe întindere de opt zile, din ziua a douăzeci și cincea a lunii Casleu, cu veselie și bucurie”. Josephus spune că festivalul era numit „festivalul Luminilor” (Antichități xii. 7. 7 [325]). Era ținut cam la fel cu Sărbătoare Corturilor (2 Macabei 10,6.7). Luna Casleu (Kislev sau Cisleau) corespunde cu nov./dec. al nostru (vezi vol. II, p. 116). În literatura rabinică sărbătoarea este numită Hanukkah, însemnând „dedicare”.

Era iarnă. Potrivit cu Talmudul (Baba Mezi'a 106b, ed. Soncino, p. 608) iarna se întindea cam de pe la mijlocul lui Kislev până la mijlocul lui Shabat (cam de pe la mijlocul lui decembrie până pe la mijlocul lui februarie). Cuvântul pentru iarnă (cheimon) se poate referi fie la sezon, fie doar la vremea umedă, furtunoasă. S-ar putea ca Ioan să fi introdus remarca doar pentru a arăta că Isus era în porticul lui Solomon (v. 23) deoarece vremea era aspră în perioada aceea a anului.

Ioan 10:23

23. Pridvorul lui Solomon. O coloană pe partea de răsărit a Templului însuși care se presupunea că a supraviețuit distrugerii Templului în anul 586 î.Hr. și astfel să fi fost o parte a operei de artă a lui Solomon (vezi Josephus, Antichități, XX. 9. 7; Război V. 5. 1 [185]). Pridvorul este amintit și în Fapte 3,11; 5,12.

Ioan 10:24

24. Ne tot ții sufletele încordate. [„Ne faci să ne îndoim”, KJV]. Literal „ne ții sufletele sus”. Expresia

este considerată că înseamnă „ne ții în suspensie”, sau „ne turburi [ne deranjezi sau iriți]”. Judecând după atitudinea pe care iudeii o dăduseră pe față până la punctul acesta, aceasta nu era o cerere sinceră.

Hristosul. Adică, Mesia (vezi la Matei 1,1). Isus evita să aplice titlul aceasta la Sine, poate în mare măsură datorită implicațiilor lui politice (vezi la Luca 4,19).

Ioan 10:25

25. V-am spus. Dacă Isus ar fi dat un răspuns direct afirmativ la întrebare, iudeii L-ar fi înțeles greșit, deoarece El nu era mesia al așteptărilor iudaice (vezi la Luca 4,19). N-ar fi putut da un răspuns negativ, cel puțin într-un anumit sens, tăgăduindu-Și misiunea divină. După cum sunt relatate lucrurile, El nu a pretins niciodată public titlul acela (cf. Ioan 4,26). Totuși, El a afirmat de repetate ori rudenia Sa cu Tatăl Său așa încât să nu lase nici o îndoială în mintea cercetătorului sincer cu privire la identitatea Sa (vezi cap. 5,17-47; 7,14-44; 8,12-59).

Lucrările pe care le fac. Vezi la cap. 5,36.

Ioan 10:26

26. Nu sunteți din oile Mele. Credința și ascultarea sunt semnul distinctiv al urmașilor Adevăratului Păstor. Necredința iudeilor nu era rezultatul neaparteninței lor la turma lui Hristos, ci era dovada că ei nu erau oile Lui.

După cum v-am spus. Dovezi textuale favorizează omiterea (cf. p. 146) acestei propoziții. Nu este cuprins nici un punct esențial. Fie că este afirmat sau nu, Isus se referea la discuția despre Păstorul cel bun din v. 1-18.

Ioan 10:27

27. Ascultă glasul Meu. Vezi la v. 4.

Ioan 10:28

28. Le dau. Timpul este prezent. Darul este acordat acum (vezi la cap. 8,51; 10,10).

În veac nu vor pieri. Negația este foarte puternic exprimată în textul grec. În înțelesul lui cel mai deplin „pieri” de aici se referă la moartea finală, irevocabilă, moartea a doua (Apocalipsa 20,14; cf. Matei 10,28; Ioan 3,16). Prima moarte este numai un somn scurt (Psalmii 146,4; 2 Corinteni 5,1-4; 1 Tesaloniceni 4,13-18), o scurtă punere la odihnă „înaintea nenorocirii” care urmează să vină (Isaia 57,1.2), timp în care viața celor drepti „este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu” (Coloseni 3,3). Moartea fizică revine și celor drepti și celor nelegiuți la fel și „oile” nu sunt scutite de aceasta. Totuși, lor le este dată făgăduința că nu vor fi „vătâmate” de a doua moarte (Apocalipsa 2,11; cf. cap. 20,6). Vezi la Ioan 3,16; 5,25-29.

Nimeni. [„Nici un om”, KJV]. Literal, „nimeni”, inclusiv Satana. Există numai o cale pe care oile pot fi smulse din mâna păstorului, și anume prin propria lor alegere de bunăvoie. Când oile se depărtează, ele fac lucrul acesta de bunăvoie și n-au de învinuit pe nimeni altul decât pe sine. Ele nu-l pot învinui pe Satana de dezertarea lor, căci deși el poate ademini, nu-i poate constrânge pe oameni să apostazieze (vezi 5T 177). Versetul acesta nu dă suport presupunerii fatale că un om odată mântuit este cu neputință pentru el să fie pierdut. Nu există nimic care să împiedice oile să se răzlețească de sub grija păstorului dacă ele aleg să facă așa ceva.

Ioan 10:29

29. Tatăl Meu, care Mi le-a dat. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) între exprimarea aceasta și exprimarea: „În ce Îl privește Tatăl Meu, ceea ce Mi-a dat este mai mare decât tot”. Contextul pare să favorizeze în mod hotărât exprimarea care apare în KJV, RSV, etc. Punctul de discuție este aparent superioritatea Tatălui față de tot ca temei pentru siguranța oilor, nu superioritatea oilor.

Ioan 10:30

30. Una suntem. Cuvântul pentru „una” este neutru, arătând că unitatea de persoane nu este punctul în discuție. Isus afirma unitatea Lui cu Tatăl în voință, în scop și ținte. Tatăl stătea înapoia cuvintelor și acțiunilor lui Isus. Dincolo de aceasta cuvintele purtau implicația strânsei legături a lui Isus cu Tatăl. Iudeii

înțelegeau cuvintele Lui ca fiind o pretenție la divinitate (cap. 10,32.33; cf. cap. 5,18.19).

Ioan 10:31

31. Au luat pietre. Ei făcuseră lucrul acesta cu vreo două luni mai înainte la Sărbătoarea Corturilor (cap. 8,59).

Ioan 10:32

32. De la Tatăl Meu. Comparați cap. 5,19.36; 9,4.

Pentru care. Literal, „pentru ce fel”.

Pietre. Adică, încercarea de a-L ucide cu pietre, așa cum poate fi interpretat textul grec. Acțiunea este încercată dar nu îndeplinită.

Ioan 10:33

33. Pentru o hulă. Iudeii au simțit forța reproșului lui Isus și nu au vrut să admită că lucrările Lui bune erau fără de înțeles pentru ei. Era adevărat, totuși, că faptele Lui bune stimulasera reaua lor voință la o activitate mai intensă. Totuși, ei își puneau în meritul lor un motiv mai înalt decât unul doctrinar; ei afectau multă gelozie pentru onoarea lui Dumnezeu. Acuzația de blasfemie a fost prezentată mai târziu înaintea lui Pilat (cap. 19,7).

Ioan 10:34

34. În Legea voastră. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) între păstrarea și omiterea pronumelui „voastră”. Totuși, chiar dacă exprimarea „în Legea voastră” este păstrată, ea nu are nevoie să fie luată drept o tăgăduire din partea lui Isus a Legii pe care El Însuși o dăduse. „Voastră” ar putea scoate în evidență ideea că legea pe care voi înșivă o recunoașteți ca plină de autoritate zice, etc. Comparați cap. 8,17. Cuvântul „lege” (gr. nomos), aici ca și în cap. 12,34; 15,25; etc., este folosit cu privire la toate Scripturile Vechiului Testament așa cum erau pe atunci recunoscute și nu numai Pentateucul, așa cum era cazul adesea (cap. 1,17; etc). O astfel de folosire a „Legii” este găsită în literatura rabinică. De pildă, ca răspuns la întrebarea unde atestă Tora (Legea) învierea morților, Talmudul citează Psalmii 84,4 ca dovadă (Sinderiu 91b, ed. Soncino, p. 614).

Sunteți dumnezei. Citatul este din Psalmii 82,6. Psalmul este o chemare în judecată a judecătorilor nedrepti, numiți „dumnezei” (vezi introducerea la Psalmii 82 și la v. 1,6). Tradiția rabinică aplica termenul „dumnezei” la cei care primeau Legea: „Israeliiții acceptau Tora numai ca Îngerul morții să nu aibă stăpânire asupra lor [Psalmii 82,6.7]” (Talmud ‘Abodah Zarah 5a, ed. Soncino, p. 21). Isus pare să dea răspunsul Său în termeni ai acestei tradiții (vezi la Ioan 10,35). Totuși, El era „Dumnezeu” într-un sens cu totul diferit de acela din Psalmii 82,6.

Ioan 10:35

35. Către care a fost cuvântul lui Dumnezeu. [„La care a venit cuvântul lui Dumnezeu”, KJV]. Dacă, așa cum pare probabil, Isus Se gândea la interpretarea rabinică a Psalmului 82,6 (vezi la Ioan 10,34) atunci referirea este la israeliți în general, care au primit Legea.

Desființată. [„Stricată”, KJV]. Gr. luo, „a slobozi”, „a zdrobi”, „a anula”, „a contramanda” (vezi la Matei 5,19). Iudeii recunoșteau principiul acesta. De aceea ei trebuiau să recunoască și concluziile bazate pe principiul acesta. Dacă Scripturile îi numeau pe israeliți „dumnezei”, cum putea iudeii să acuze pe Isus de blasfemie pentru că pretindea că este Fiul lui Dumnezeu?

Ioan 10:36

36. M-a sfințit. Adică, pus deoparte pentru un scop special (vezi la Geneza 2,3).

M-a trimis în lume. Vezi cap. 3,17; 20,21. În același timp venirea lui Isus în lumea aceasta a fost voluntară (cf. la cap. 5,18).

Fiul lui Dumnezeu. El nu pretinsese divinitatea direct, ci prin implicație (vezi cap. 2,16; 5,19-30; 10,30).

Ioan 10:37

37. Să nu Mă credeți. „Dumnezeu niciodată nu ne cere să credem, fără să ne dea dovezi suficiente pe care să ne întemeiem credința” (SC 105). Minunile pe care le-a săvârșit erau menite să procure baza necesară pentru credință (vezi p. 209). Mai mult, caracterul lui Isus era cu totul compatibil cu acela al Tatălui. La fel, în biserica primară, faptele apostolilor și darurile supranaturale ale Spiritului acordate credincioșilor întăreau „mărturia despre Hristos” (1 Corinteni 1,6).

Ioan 10:38

38. Credeți măcar lucrările. Vezi la v. 37.

Să cunoașteți și să știți. [„Să cunoașteți și să credeți”, KJV]. Dovezile textuale favorizează (cf. p. 146) exprimarea, „să cunoașteți și să înțelegeți”, adică, să ajungeți să cunoașteți și să stăruiti a cunoaște. Înțelesul literal al expresiei reflectat în KJV este „ați ajuns să cunoașteți și să vă fixați credința”.

În Mine. Încă odată Isus afirmă unitatea Lui cu Tatăl (vezi la v. 30).

Ioan 10:39

39. Căutau iarăși. Comparați cap. 7,30.32.44; 8,20.59.

Scăpat. Comparați cap. 8,59.

Ioan 10:40

40. Dincolo de Iordan. Pentru o discuție a lucrării lui Isus în Perea vezi Sărbătoarea Innoirii Templului (vezi la v. 22) și Paștele, câteva luni mai târziu în Perea (vezi la Matei 19,1).

Ioan 10:41

41. Mulți veneau. În contrast înviorător cu respingerea de la Ierusalim (v. 39).

Ioan n-a făcut nici un semn. În contrast cu Isus, care a făcut minuni acolo (Matei 19,2). Pentru mărturia lui Ioan cu privire la sine vezi cap. 1,19-28. Ioan pretindea că este numai un glas. Cu toate acestea, lucrarea lui făcuse o adâncă impresie asupra oamenilor din regiunea lucrărilor sale și primirea făcută acum lui Isus era datorată mai ales lucrării lui Ioan. Oamenii își aduceau aminte de solia înaintemergătorului.

Ioan 10:42

42. Mulți au crezut. O expresie obișnuită în Ioan (vezi cap. 4,41; 7,31; 8,30).

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1 DA 477

1–30 DA 476–484

2–4 DA 478

3 DA 479, 480; FE 273; ML 160; MM 181; 4T 444, 503; 5T 346, 435

4 DA 479, 480; FE 271; 1T 232; 3T 228

5 PP 191; 2T 142; 5T 512

9, 10 DA 477

10 DA 270, 787; ML 295

11 CT 261; DA 24, 476; GW 181; LS 186; 5T 346

11–14 PP 191

14 TM 158

14, 15 DA 476; GW 181

14–17 DA 476; GW 181

14–17 DA 483

15 SL 82

16 6T 315

17 SC 14; SL 82

17, 18 DA 484, 785

18 ML 295

27 AH 307; CG 467; CT 114; 6T 401

27, 28 DA 480

28, 29 AA 553, 586; FE 308; MH 182; PK 587; SC 72; 1T 97; 6T 367

30 MH 419; 8T 265; 9T 68

33 DA 470

41 DA 219

Ioan 11:1

1. Un oarecare. [„Un oarecare om”, KJV]. [Învierea lui Lazăr, Ioan 11,1-45. Vezi harta p. 223; diagrama p. 231; despre minuni p. 208-213]. Pentru cronologia acestui eveniment vezi la Matei 19,1; Luca 17,1.11.

Lazăr. Numele acesta este derivat de la evr. 'El'azar, însemnând poate „pe care îl ajută Dumnezeu”, „al cărui ajutor este Dumnezeu”, sau „Dumnezeu ajută”. Lazăr nu este menționat în Evangheliile sinoptice, deși Luca se referă la vizita lui Isus la familia Mariei și Martei (cap. 10,38-42). Luca, însă nu ia notă de faptul că aceste surori aveau un frate care era foarte mult iubit de Isus. Cerșetorul din parabola din Luca 16,19-31 se numea Lazăr. Unii văd o legătură posibilă între întâmplarea de față și alegerea numelui pentru cerșetor (vezi la Luca 16,20).

Betania. Un sat cam la 15 furlongs [cam 2,7 km] de Ierusalim (vezi v. 18) pe panta răsăriteană a Muntelui Măslinilor, pe drumul spre Ierihon. Locul este identificat în general cu modernul el-'Azariyeh, însemnând „[satul] lui Lazăr”.

Mariei. Pentru identificarea Mariei vezi Nota adițională la Luca 7.

Martei. Pentru o schiță a caracterului Martei vezi la Luca 10,41.

Ioan 11:2

2. A uns pe Domnul. Vezi la cap. 12,1-7. Vezi Nota adițională la Luca 7. Deși Ioan nu menționează incidentul decât mai târziu, se pare că el consideră că cititorii săi cunosc întâmplarea.

Ioan 11:3

3. Au trimis la Isus. [„Au trimis la El”, KJV]. Adică, au trimis un sol.

Iubești. Gr. phileo, „a iubi ca prieten”. Pentru o distincție între phileo și agapao, iubirea cu admirație, respect și stimă, vezi la Matei 5,43.44. Agapao este folosit în Ioan 11,5 cu privire la iubirea lui Isus pentru Lazăr și surorile lui. Rugămintea surorilor pentru bolnavul lor iubit era rostită în cuvinte simple arătând prietenia și iubirea lor intimă. Ele credeau că Isus avea nevoie numai să fie informat cu privire la nevoia lor și El va veni imediat în ajutorul lor. Când El a zăbovit, ele n-au putut înțelege amânarea din partea Lui. Durerea le-a umplut inima când fratele lor a decedat. Rugămințile lor păreau să fi rămas fără răspuns. Totuși, El care înțelegea totul și care cunoștea viitorul, avea în vedere un răspuns mult mai glorios decât așteptau ele.

Ioan 11:4

4. Nu este spre moarte. Boala a avut ca urmare moartea, dar în cazul acesta moartea a fost numai de scurtă durată și a făcut loc curând vieții.

Ci spre. Gr. hina, aici pe bună dreptate înțeleasă ca o propoziție de rezultat (vezi la cap. 9,3).

Adică, slavă urma să rezulte pentru numele lui Dumnezeu ca rezultat al bolii și morții lui Lazăr. Dumnezeu are o mare plăcere să ia uneltirile vrăjmașului și să le conducă pentru scopuri de îndurare în favoarea celor „care Îl iubesc” (Romani 8,28; DA 471).

Ioan 11:5

5. Iubea. Gr. agapao, iubire cu admirație, respect și stimă (vezi la Matei 5,43.44). Pentru iubirea lui Isus pentru Lazăr este folosit numai cuvântul phileo (vezi la Ioan 11,3). Unii comentatori văd dovezi în v. 3, 5 că Ioan folosește pe phileo și agapao ca sinonime. Aceasta nu este o concluzie necesară. De fapt, agapao s-ar putea să fi fost ales anume în v. 5, unde este vorba de surori, pentru a evita o deducție posibilă că era vorba numai de simplă afecțiune omenească. Agapao este folosit adesea în scrierile lui Ioan pentru a descrie iubirea pe care creștinii trebuie să o dea pe față unii față de alții (Ioan 13,34; 15,12; 1 Ioan 4,7.11; etc.).

Ioan 11:6

6. A mai zăbovit două zile. Zăbovirea era pentru un scop cunoscut lui Isus, dar necunoscut îngrijoratei familii din Betania. Dacă Isus îngăduia ca Lazăr să cadă sub stăpânirea morții, urma să fie posibil ca El să demonstreze divinitatea Sa și să dea dovadă de netăgăduit că era cu adevărat învierea și viața. Prin minunea învierii lui Lazăr Isus ținea să dea o dovadă culminantă iudeilor necredincioși că El era Mesia, Mântuitorul lumii.

De la reședința lui Hristos din Perea până la Betania în Iudea, o distanță de poate 40 km, era cale cam de o zi. Călătoria lui Isus se poate să fi fost mai înceată, ocupând poate două zile. Era obiceiul Lui de a Se face de folos celor ce erau pe drumul Său (vezi DA 529). Lazăr pare că era încă în viață când solul s-a înapoiat de la Isus (vezi DA 526), dar trebuie să fi murit la scurt timp după aceasta, deoarece atunci când a sosit Isus, Lazăr era mort de patru zile (v. 17). Este deci posibil să combinăm diferitele elemente de timp ale capitolului și nu este necesar să tragem concluzia, așa cum au făcut unii, că Lazăr era deja mort când solul sosise pentru a-L informa pe Isus.

Ioan 11:7

7. Să ne întoarcem în Iudea. Isus părăsise Iudea de curând din cauza ostilității iudeilor (Ioan 10,39.40; vezi la Matei 19,1). În sugestia Lui ca să se întoarcă, El n-a pomenit de Lazăr și se pare că Lazăr nu era în mintea ucenicilor, așa cum ar părea să arate răspunsul lor (vezi Ioan 11,8).

Ioan 11:8

8. Învățătorule. Gr. rhabbi, un titlu aplicat unor învățători eminenti, însemnând literal, „mai marele meu” (vezi la cap. 1,38).

Ucidă cu pietre. Vezi cap. 10,38.

Întorci în Iudea. Pentru ucenici părea o adevărată nebunie ca Isus să-Și riște viața în țara necredinței și a vrăjmășiei de moarte.

Ioan 11:9

9. Douăsprezece ceasuri. Ziua iudaică era socotită de la răsăritul soarelui până la apusul lui și era împărțită în douăsprezece părți. Așa cum lungimea zilei varia de la aproximativ 14 ore și 12 minute la data solstițiului de vară la aproximativ 10 ore și 3 minute la data solstițiului de iarnă, tot așa varia și lungimea orelor. Maximum de variație în lungimea unei ore era de 20 de minute.

Umblă cineva ziua. Comparați ideea din v. 9, 10 cu aceea exprimată în cap. 9,4 (vezi comentariul acolo). Acolo accentul este pe ideea de lucru cât durează prilejul; aici pe faptul că ceasul lui Isus nu sosise (vezi la cap. 7,6).

Ioan 11:11

11. Prietenul nostru. Lazăr este prezentat aici ca un prieten și al ucenicilor (vezi la v. 3).

Doarme. Gr. koimao, un cuvânt folosit și cu privire la somnul obișnuit (Matei 28,13; Luca 22,45; etc.) și cu privire la somnul morții (Matei 27,52; 1 Corinteni 7,39; etc.). Ucenicii au înțeles că Isus vorbește despre somnul natural (vezi p. 105).

Comparațiile următoare demonstrează potrivirea somnului ca o figură prin care să se prezinte moartea: 1) Somnul este o stare de inconștientă: „Morții nu știu nimic” (Eclesiast 9,5,6). 2) Somnul este o odihnă de toate activitățile exterioare ale vieții: „În locuința morților, ...nu mai este nici lucrare, nici chibzuială, nici știință, nici înțelepciune” (Eclesiast 9,10). 3) Somnul face cu neputință gândirea conștientă: „Suflarea lor trece, ...și ...le pier și planurile” (Psalmii 146,4). 4) Somnul continuă până când cineva este deșteptat: „Așa se culcă și omul și nu se mai scoală cât vor fi cerurile, nu se mai deșteaptă” (Iov 14,12). 5) Somnul împiedică asocierea la activitățile celor care sunt trezi: „Niciodată nu vor mai avea parte de tot ce se face” (Eclesiast 9,6). 6) Somnul face nelucrătoare emoțiile sufletului: „Și dragostea lor, și ura lor și pizma lor, ...au pierit” (Eclesiast 9,6). 7) Somnul vine în chip normal și inevitabil pentru toți: „Cei vii... știu că vor muri” (Eclesiast 9,5). 8) Somnul face să înceteze orice laudă adusă lui Dumnezeu: „Nu morții laudă pe Domnul” (Psalmii 115,17; cf. Isaia 38,18).

Ioan 11:12

12. Are să se facă bine. Gr. sozo, despre boală, „a se face bine”, „a se înzdrăveni”.

Ioan 11:13

13. [„Totuși”, KJV]. Referirea lui Hristos la somn nu a fost înțeleasă. Ucenicii nădăduiau că Lazăr trecuse acum de criză și se refăcea printr-un somn sănătos.

Ioan 11:14

14. Pe față. Isus nu mai vorbea în metaforă.

Ioan 11:15

15. N-am fost acolo. Implicația este că moartea n-ar fi avut loc dacă Isus ar fi fost acolo.

Ca să credeți. Credința ucenicilor în Isus ca Fiu al lui Dumnezeu urma să fie întărită prin minunea culminantă a lucrării lui Isus (cf. la v. 6).

Ioan 11:16

16. Toma. O transliterare a evr. te'om, „geamăn” (vezi la Marcu 3,18).

Geamăn. [„Didymus”, KJV]. O transliterare a gr. Didumos, însemnând și el „geamăn”. Tradiția veche aflată, de pildă, în apocriifa Faptele lui Toma, că el era un frate geamăn al lui Isus este cu totul fără temei. Toma îndeplinește un rol relativ proeminent în Ioan (vezi cap. 14,5; 20,24-29; 21,2). El apare în natura sa caracteristică „sincer, dar timid și fricos” (vezi DA 296). Întrucât Învățătorul său era pornit spre a merge la Betania, loialitatea lui l-a îndemnat să-L urmeze, deși pentru el, cu mintea plină de cele mai întunecate presimțiri, părea că se duc în gura căscată a morții.

Ioan 11:17

17. Patru zile. Vezi la v. 39. Pentru legătura acestei perioade de timp cu cele „două zile” vezi la v. 6.

Ioan 11:18

18. Betania. Vezi la v. 1.

Aproape de Ierusalim. Fără îndoială menționată pentru a arăta că era posibilă ca mulți vizitatori din Ierusalim să fie de față (vezi v. 19). Printre acești vizitatori erau unii vrăjmași înverșunați împotriva lui Isus.

Cincisprezece stadii. [„Cincisprezece furlongs”, KJV]. Cam 2,7 km (vezi p. 50).

Ioan 11:19

19. Să le mângâie. Mângâierea celor în doliu era socotită printre lucrările de iubire la care un israelit era obligat. Mari răsplătiri se credeau că revin celor care îndeplineau obligația, iar cei care neglijau răspunderile lor erau avertizați cu privire la pedepsele care urmau.

Ioan 11:20

20. Când a auzit Marta. Marta reflecta aceleași trăsături de caracter notate cu privire la ea în Luca 10,38-42. Ea este impulsivă, energică și consacrată datoriiilor practice. Maria, pe de altă parte, care era contemplativă, gânditoare, dar cu o mare rezervă de iubire, „ședea în casă”. Isus era afară din sat când Marta L-a întâmpinat (vezi Ioan 11,30).

Ioan 11:21

21. Dacă ai fi fost. Aceleași cuvinte au fost rostite de Maria când L-a întâlnit pentru prima dată pe Isus (v. 32). Fără îndoială sentimentul acesta a fost adesea pe buzele și inimile surorilor de la moartea fratelui lor. Surorile erau corecte în observația lor (vezi la v. 15; vezi la DA 528).

Ioan 11:22

22. Orice vei cere. Marta recunoștea pe Isus că este Fiul lui Dumnezeu (v. 27) și credea că Dumnezeu asculta cererile Fiului Său. Nu este sigur în ce măsură cultiva ea nădejdea că Isus îl va readuce pe fratele ei la viață. Fără îndoială ea auzise de învierea tinerei fete (Marcu 5,35-43) și de învierea fiului văduvei (Luca 7,11-15). Ea credea din toată inima că Isus va face ceva pentru a aduce mângâiere.

Ioan 11:23

23. Va învia. Deși Saducheii tăgăduiau învierea (vezi la Matei 22,23), Fariseii, cea mai numeroasă dintre cele două partide, mărturiseau cu îndrăzneală credința lor în înviere și viața viitoare (vezi Fapte 23,8). Fără îndoială, mulți din cei care erau de convingerea aceasta căutaseră să o mângâie pe Marta cu cuvintele folosite de Isus cu ocazia aceasta.

Ioan 11:24

24. În ziua de apoi. [„Ziua de pe urmă”, KJV]. Încrederea Martei în învierea viitoare era puternică și ajuta la alinarea întristării lor (cf. 1 Tesaloniceni 4,13-18). Dar în ziua aceea părea foarte îndepărtată; ea căuta ceva mai apropiat pentru a-și potoli durerea (vezi la Ioan 11,22).

Ioan 11:25

25. Eu sunt învierea. Aceasta este încă una din rostirile de „Eu sunt” ale lui Isus (cf. cap. 6,35.51: 8,12; 10,7.9; 11,14; 14,6; 15,1.5). Aici Isus Se declară că este Dătătorul de viață. În El este „viață, originară, neîmprumutată, nederivată” (DA 530). Cel care-L primește pe El primește viața (1 Ioan 5,11.12) și are asigurată o înviere viitoare spre viață veșnică (cf. 1 Corinteni 15,51-55; 1 Tesaloniceni 4,16; etc.).

Crede. Isus căuta să întoarcă atenția de la înviere în viitorul depărtat și să o îndrepte la Sine. Numai aceia care-și fixează credința la El în timpul perioadei peregrinării lor pământești pot aștepta să primească viață în ziua aceea. Credința în Hristos este o chestiune de preocupare imediată.

Chiar dacă ar fi murit. Mai degrabă, „chiar dacă ar muri”.

Ioan 11:26

26. Nu va muri niciodată. Negația este puternic exprimată în textul grec (vezi la cap. 4,48). Referirea este aici clară la a doua moarte și nu la încetarea vieții care are loc la sfârșitul peregrinajului lor pământesc

(vezi la cap. 10,28). Această experiență de pe urmă este subînțeleasă în cap. 11,25 în expresia „chiar dacă ar fi murit”, care este mai bine redată, „chiar dacă ar muri”. A doua moarte este sinonimă cu expresia „pieri” din cap. 3,16. Cei care trăiesc și cred în Isus vor fi eliberați din experiența aceasta (Apocalipsa 20,6).

Ioan 11:27

27. Eu am crezut. [„Eu cred”, KJV]. Marta reafirmă credința ei în Isus ca Mesia și astfel, indirect, în ceea ce El tocmai afirmase.

Hristosul. Vezi la Matei 1,1.

Fiul lui Dumnezeu. Pentru înțelesul expresiei așa cum este aplicată la Isus vezi la Luca 1,35; vezi Nota adițională la Ioan 1.

Să vină în lume. Comparați cu expresia aceasta Matei 11,3; Ioan 1,9; 3,31; 6,14; 9,39; 16,28; 18,37.

Ioan 11:28

28. În taină. Fără îndoială astfel încât participanții la jale să nu se ia după Maria și să meargă la locul unde era Isus și ca Maria să-L poată întâlni singură. Surorile cunoșteau de asemenea complotul de a-L ucide pe Isus și astfel au procedat cu băgare de seamă pentru a nu divulga faptul că El era în apropiere. Poate, iarăși, considerația aceasta le va fi determinat să evite să facă o cerere directă (vezi la v. 3) ca El să vină.

Învățătorul. Gr. didaskalos, însemnând literal, „învățător”, un titlu obișnuit al lui Isus (vezi cap. 13,13; vezi la cap. 1,38).

Ioan 11:29

29. S-a sculat iute. Ea șezuse în casă (v. 20).

Ioan 11:30

30. Nu intrase. [„Nu venise încă”, KJV]. Fără îndoială din cauza vrăjmășiei iudeilor (vezi v. 8) și pentru ca să poată întâlni singur surorile.

Ioan 11:31

31. Au mers după ea. Mergerea lor după ea este plină de însemnătate, deoarece în felul acesta au devenit martori ai minunii pe care Hristos era pe punctul de a o face.

Ioan 11:32

32. S-a aruncat la picioarele Lui. [„A căzut”, KJV]. Ea era mai demonstrativă decât sora ei (cf. v. 20, 21).

Dacă ai fi fost aici. Exact ceea ce spusese Marta (vezi la v. 21). Dar pe cât se pare n-a avut loc o conversație ca în cazul Martei. Maria zăcea trântită la picioarele lui Isus, plângând. Poate emoția ei era prea mare spre a mai fi loc pentru cuvinte.

Ioan 11:33

33. A văzut-o plângând pe ea și pe Iudei. [„Iudeii de asemenea plângând”, KJV]. Plânsul Mariei și acela al prietenilor apropiați ai lui Lazăr era autentic, dar mare parte din celălalt plâns era probabil bocetul de formă caracteristic funeraliilor orientale. Cuvântul tradus aici „plâns” apare în Marcu 5,39 pentru a descrie jalea afectată a bocitorilor plățiți.

S-a înfiorat. [„A gemut”, KJV]. Gr. embrimaomai, care fundamental înseamnă „a găfâi” sau „a pufni [de mânie]”. Cuvântul acesta apare în LXX-a la Daniel 11,30 într-un context care sugerează indignare. Ideea aceasta pare să fie prezentată și în Marcu 14,5. Expresia însoțitoare „și S-a tulburat” (Ioan 11,33), sugerează aceeași idee aici. Întrucât embrimaomai descrie o tulburare a gândurilor, o stare emotivă puternică, aici o dreaptă indignare, fără îndoială cauzată de întristarea fățarnică a iudeilor adunați, dintre care unii urma ca în curând să plănuiască moartea aceluia pentru care acum boceau și a Aceluia care urma ca în curând să dea viață celui mort (vezi DA 533).

Ioan 11:34

34. Pus. Gr. tithemi, un cuvânt obișnuit pentru aranjarea unui corp mort (vezi cap. 19,41.42; 20,2.13.15), de unde oarecum echivalent cu „a înmormânta”.

Ioan 11:35

35. Plângea. Gr. dakruo, „a vărsa lacrimi”. Cuvântul apare numai aici în Noul Testament. În LXX-a apare în Iov 3,24; Ezechiel 27,35; Mica 2,6. Cuvântul pentru „plâns” în Ioan 11,33 este klaio, un cuvânt care descrie nu numai plânsul domol, dar și bocetul care de obicei însoțea doliul oriental pentru mort (vezi la v. 33). Klaio, totuși, apare în Luca 19,41, dar într-un alt înțeles.

În natura Sa omenească Isus a fost mișcat de durerea și întristarea omenească și a plâns cu cei întristați. „De aceea a trebuit să Se asemene fraților Săi în toate” (Evrei 2,17). Datorită identificării Lui cu umanitatea „poate să vină în ajutorul celor ce sunt ispitiți” (Evrei 2,18). Pentru o discutare a umanității [naturii umane] a lui Isus vezi la Luca 2,52; Ioan 1,14. Pentru o discutare a cauzei lacrimilor lui Isus vezi DA 533, 534.

Ioan 11:36

36. Iubea. Gr. phileo (vezi la v. 3, 5).

Ioan 11:37

37. El ...nu putea? [„Nu putea omul acesta?”, KJV]. La suprafață cuvintele acestea par să fie o repetare a ideii exprimate atât de Marta, cât și de Maria că dacă Domnul ar fi fost prezent, Lazăr nu ar fi murit (v. 21, 32). Totuși, în contextul lor (vezi la v. 38) pare mai natural a le interpreta ca exprimând scepticism și îndoială, de fapt, chiar derâdere, ca și cum ar fi zis: „Dacă El ar fi cu adevărat făcătorul de minuni care pretinde că este, cu siguranță ar fi făcut ceva pentru unul din cei mai apropiați prieteni ai Săi”. Deducția care ei ar fi tras-o este că, la urma urmei, nereușita prezentă era dovada că El nu a deschis ochii orbului.

Ioan 11:38

38. S-a înfiorat. [„Gemând”, KJV]. Vezi la v. 33. Nota de necredință introdusă de o parte din iudei (vezi v. 37) contribuia la tulburarea gândurilor.

Mormântul. Gr. mnemeion, literal „un memorial”, de la mnemoneuo, „a aminti”, folosit adesea pentru un monument funerar, dar cel mai adesea pentru mormântul sau cavoul însuși (Marcu 16,5; etc.).

Peșteră. Peșteri naturale, amenajate mai departe prin cioplire erau locurile obișnuite de înmormântare în Palestina (cf. Geneza 23,19; Isaia 22,16). Mishnah descrie ceea ce era probabil un mormânt de familie: „Spațiul central al grotei trebuie să cuprindă [o arie de] șase coți pe opt. Și treisprezece camere trebuie să dea în el; patru pe o latură, patru pe cealaltă, trei în fața [intrării], una pe dreapta intrării și una pe stânga. Afară de intrarea în grotă trebuie să se facă o curte de șase [coți] pe șase, [care este] spațiul pe care-l ocupă catafalcul și cei care fac înmormântarea. Două grote trebuie să se deschidă în ea; una de o parte și una de cealaltă” (Baba Bathra 6. 8, ed. Soncino a Talmudului, p. 421, 422). Descoperiri arheologice arată că intrările la morminte erau de obicei pe un plan orizontal.

Piatră. Pietrele acestea, adesea circulare astfel ca să poată fi rostogolite, acopereau deschiderea cavoului. Adesea o piatră sprijinitoare ținea în loc piatra circulară (vezi Mishnah Oholoth 2. 4, ed. Soncino a Talmudului, p. 156).

Ioan 11:39

39. Dați piatra la o parte. [„Îndepărtați”, KJV]. Isus ar fi putut să îndepărteze piatra printr-o minune. Dar sarcina aceasta era ceva ce mâinile omenești puteau săvârși. Oamenii trebuie să conlucreze cu Dumnezeu și să nu aștepte ca Dumnezeu să facă în locul lor ceea ce ei înșiși pot să facă (vezi p. 209).

Miroase greu. Această izbucnire impulsivă arată că credința Martei era prea slabă ca să poată prinde deplina semnificație a ceea ce era implicat în v. 23-26 (vezi la v. 22). Reacția ei dădea dovezi pozitive iudeilor că nu se practica nici o înșelăciune și că Lazăr era cu adevărat mort. Faptul că Marta se temea că putrefacția deja începuse, sugerează că trupul nu fusese îmbălsămat, deși v. 44 arată o atentă pregătire a

trupului.

Patru zile. Tradiția iudaică a secolului al III-lea d.Hr. probabil reflectând elemente de credință de pe vremea lui Isus, învăța că timp de trei zile sufletul se întoarce la trup cu nădejdea de a intra din nou în el. Când la sfârșitul răstimpului sufletul observă că fața s-a sluit, pleacă și nu se mai întoarce niciodată. De aceea timp de trei zile rudele vizitează mormântul, cu nădejdea ca persoana era probabil în comă și nu moartă de fapt. Când venea ziua a patra nu mai era îndoială cu privire la moarte. Dacă tradițiile acestea erau curente pe vremea lui Isus, faptul că era ziua a patra ar fi o dovadă convingătoare că Lazăr era într-adevăr mort. S-ar putea ca Isus să fi avut în gând concepția aceasta populară când a întârziat sosirea Sa până în a patra zi.

Ioan 11:40

40. Nu ți-am spus? Cuvintele exacte nu se găsesc în v. 21-27, dar sunt subînțelese când versetele acestea sunt comparate cu solia trimisă de Isus când a fost informat prima dată de boala lui Lazăr (v. 4; cf. DA 526).

Ioan 11:41

41. Piatra. Vezi la v. 38.

Din locul. Dovezi textuale favorizează omiterea (cf. p. 146) expresiei explicative „din locul unde zăcea mortul”.

Isus a ridicat ochii. O atitudine obișnuită pentru Isus în rugăciune (cf. Marcu 6,41; Ioan 17,1). În ce privește poporul, obiceiul acesta este rareori pomenit. Mai obișnuit, cel puțin potrivit cu o tradiție a secolului al II-lea d.Hr., care totuși, probabil reflecta o deprindere mai timpurie, ochii erau îndreptați către Templu (vezi, de pildă, Mishnah Berakoth 4. 5, ed. Soncino a Talmudului, p. 174).

Tată. Forma obișnuită de adresare a lui Isus (vezi Luca 22,42; Ioan 12,27; 17,1.11.25). În Rugăciunea Domnească Isus i-a învățat pe urmașii Săi să se adreseze lui Dumnezeu cu titlul acesta (vezi la Matei 6,9).

M-ai ascultat. Isus era în neîntreruptă legătură cu Tatăl Său. Incidentele vieții Sale erau în acord cu un plan asupra căruia se căzuse de acord înainte ca Isus să fi părăsit cerul (vezi Luca 2,49). Punerea în aplicare a acestui plan cerea să fie dată o dovadă culminantă cu privire la divinitatea lui Hristos. Rugăciunea a fost simplă, în remarcabil contrast cu descântecele săvârșitorilor de magie. Nu era nici o cerere, ci pur și simplu o exprimare de mulțumire, dar împreună cu ea era o tacită recunoaștere a deplinei armonii a Fiului cu voia Tatălui.

Ioan 11:42

42. Pentru norodul. Altminteri, nu era nevoie de rugăciune. Învierea fiului văduvei din Nain (Luca 7,11-17) avusese loc într-un mic și obscur orașel din Galileea. Învierea fiicei lui Iair (Luca 8,41-56) a avut loc în locul retras al odăii de dormit, fiind de față numai câțiva martori. În plus, ea fusese moartă numai un scurt timp (vezi la Ioan 11,39). Minunea de față a fost săvârșită în plină lumină a zilei, cu prieteni și dușmani ca martori. Orice motiv care ar fi putut să dea temei pentru îndoială fusese satisfăcut. Fariseii Îl acuzaseră pe Isus că scoate demoni cu domnul demonilor (Matei 12,24). Isus a recunoscut pe față unirea Sa cu Tatăl fără de care El susținea că nu face nimic (vezi Ioan 5,19-30; 7,28.29), iar acum a declarat scopul Său ca fiind ca ei „să creadă că Tu M-ai trimes”.

Ioan 11:43

43. A strigat. Gr. kraugazo, „a chema cu glas tare”. Verbul apare în alt loc în Noul Testament în Matei 12,19; 15,22; Ioan 18,40; 19,6.15; Fapte 22,23.

Cu glas tare. Gr. phone megale. Aceste două cuvinte grecești apar împreună și în Matei 24,31; Marcu 15,34.37; Apocalipsa 1,10.

Lazăre. Isus i s-a adresat așa cum ar fi făcut-o cu un prieten apropiat, pentru a-l trezi din somn.

Vino afară. Gr. deuro exo. Deuro, însemnând „încoace”, are forța lui „vino”, și așa este tradus în

Matei 19,21; Marcu 10,21; Fapte 7,34; etc. Exo înseamnă „afară”.

Nu există nici un indiciu în întreaga narațiune că sufletul lui Lazăr a părăsit trupul lui în momentul morții și s-ar fi urcat la cer. Dacă așa ar fi fost cazul, ne-am fi putut aștepta ca Isus să Se adreseze sufletului conștient și nu trupului lipsit de viață. El ar fi putut zice: „Lazăre, coboară și trăiește din nou în trup”. Dar ca și David, Lazăr „nu s-a suit în ceruri” (Fapte 2,34). Cele patru zile trecute fuseseră pentru el o perioadă de uitare și inconștiență (vezi. Psalmii 146,4). Dacă cineva aștepta ca să audă de la el un raport glorios de isprăvi ale sufletului după moarte, era sortit dezamăgirii deoarece Lazăr nu avea nimic de relatat.

Ioan 11:44

44. Măinile și picioarele. [„Mână și picioare”, KJV]. A existat multă speculație cu privire la felul în care se putea mișca Lazăr în asemenea împrejurări. Nu există îndoială că mișcărilor îi erau împiedicate, deoarece Isus a ordonat ca el să fie desfăcut (cf. DA 536).

Fășii de pânză. [„Veșminte de îngropăciune”, KJV]. Gr. keiriai, „bandaje”. Mishnah vorbește de un „cadavru” și „sicriul și giulgiul” lui (Shabbath 23. 4, ed. Soncino a Talmudului, p. 769). Comparați cap. 19,40.

Ștergar. Gr. soudarion de la latinescul sudarium, literal, „o pânză pentru șters sudoarea”. Cuvântul este folosit în altă parte în Luca 19,20; Ioan 20,7; Fapte 19,12.

Ioan 11:45

45. Au crezut în El. Pentru mulți, minunea, atât de peste măsură dincolo de așteptări, și-a împlinit scopul (v. 42; cf. cap. 2,23; 7,31). Răspunsul acesta trebuie să fi adus încurajare lui Isus și ucenicilor Săi.

Ioan 11:46

46. La Farisei. [Retragerea în Efraim, Ioan 11,46-57. Vezi harta p. 223.]. Vezi p. 51. Între informatori erau fără îndoială unii din spionii care mereu se țineau pe urmele lui Isus. Alții poate doar vor fi crezut că un așa eveniment deosebit trebuia să ajungă în atenția conducătorilor religioși. Se poate ca ei să fi dorit sfat cu privire la felul cum să se comporte față de el.

Ioan 11:47

47. Preoții cei mai de seamă. Aceștia erau în cea mai mare parte Saduchei (vezi p. 52). Saduchei tăgăduiau posibilitatea învierii (Matei 22,23; Fapte 23,8). Ei erau foarte tulburați ca una din teoriile lor principale să fie atât de pe scurt dovedită falsă. Acum ei s-au unit cu Fariseii în ostilitate față de Isus. De fapt, preoții cei mai de seamă au jucat un rol important în arestarea, judecarea și condamnarea lui Isus (vezi Matei 20,18; 21,15.23.45; 26,3; etc.).

Fariseii. Vezi p. 51.

Soborul. [„Consiliul”, KJV]. Gr. sunedrion, derivat de la sun, „împreună”, și hedra, „scaun” transliterat ca „Sinedriu”. Despre acest consiliu vezi p. 67.

Ce vom face? Ei considerau că lucrurile ajunseseră într-un impas care nu permitea o altă amânare. Potrivnicii deveniseră credincioși, vrăjmașii se făcuseră prieteni și chiar în rândurile lor erau unii stăpâniți de o adâncă convingere. Influența lor asupra poporului scădea cu repeziciune.

Ioan 11:48

48. Vor veni romanii. În chip ironic, atunci când a fost scrisă Evanghelia aceasta (vezi p. 179) romanii făcuseră exact lucrul care era temut aici (vezi p. 73-77), dar pentru un motiv cu totul diferit. Dacă Isus ar fi fost mesia politic al așteptărilor iudaice, represaliile romane ar fi urmat repede după orice încercare de a-L așeza pe El pe tron. Dar Isus n-a pretins niciodată că este un eliberator național. Când noroadele au căutat să-L ia cu forța și să-L facă împărat, El i-a trimis repede acasă și S-a retras de pe scenă (cap. 6,15).

Locul. Probabil Templul (vezi Ieremia 7,15; 2 Macabei 5,19) sau într-un înțeles mai cuprinzător Ierusalimul.

Neamul. În ciuda numirii unui procurator roman (vezi p. 66) și a prezenței pe muntele Templului însuși a fortăreței Antonia (vezi harta p. 225), iudeii se bucurau de o considerabilă libertate în ce privește treburile lor locale. Ei erau în primejdia de a pierde libertatea aceasta și, de fapt, au pierdut-o peste vreo 40 de ani.

Ioan 11:49

49. Caiafa. Vezi la Matei 26,57; Luca 3,2.

În anul acela. Aceasta nu vrea să spună că marele preot deținea slujba numai un an de zile. Pe vremuri slujba era pe viață, dar sub romani marele preot era demis și un nou preot era instalat după plac. Caiafa a deținut slujba de la anul 18 la anul 36 d.Hr. (vezi Luca 3,1). „Anul acela” evident înseamnă anul acela decisiv sau memorabil în care a fost crucificat Domnul.

Ioan 11:50

50. Să moară un singur om. Principiul acesta este atestat în literatura rabinică . Midrash Rabbah, la Geneza 43,8 (ed. Soncino, p. 846), zice: „Mai bine să fie riscată o viață decât ca toți să fie sigur [să moară]”. Același Midrash, la Geneza 46,26f (ed. Soncino, p. 879), zice: „Mai bine să fii executat tu decât ca toată comunitatea să fie pedepsită din cauza ta”. Subînțelesul argumentației lui Caiafa era că chiar dacă Isus era nevinovat, ar fi fost pentru binele lui Israel ca El să fie înlăturat.

Ioan 11:51

51. Nu l-a spus de la el. Este adevărat, Caiafa avea o cunoaștere a profețiilor, dar prezicerile divine erau numai slab înțelese. El era preocupat de păstrarea puterii sale și de continuarea vieții naționale a iudeilor. Cu toate acestea, cuvintele sale erau remarcabil profetice cu privire la ceea ce Isus era aproape să facă. Isus urma să moară, dar ironic, națiunea pe care Caiafa nădăjduia prin aceasta să fie salvată de desființare, a pierit în chip mizerabil.

Ioan 11:52

52. Nu numai pentru neamul acela. Acesta este un comentariu adăugat de Ioan. Caiafa se referise numai la națiunea iudeilor. Totuși, moartea lui Isus urma să fie pentru toți și din fiecare națiune, cei care Îl acceptau urmau să fie uniți într-o mare organizație unică de credincioși (Efeseni 2,11-22). Aceștia erau acele „alte oi” pe care Bunul Păstor urma să le aducă (Ioan 10,16).

Ioan 11:53

53. S-au sfătuit. Sinedriul a căzut de acord oficial să Îl dea la moarte pe Isus. Problema ce rămânea era cum puteau ei să-și execute planul fără să trezească o agitație publică. Fuseseră atacuri anterioare la viața lui Isus (cap. 5,18; etc.), dar învierea lui Lazăr adusesese chestiunea la o criză. Sugestia lui Caiafa de ieșire din ea fără ca să fie stabilită în mod necesar vinovăția sau nevinovăția lui Isus (vezi la v. 50) părea să fie soluția pe care o căutau membrii consiliului.

Ioan 11:54

54. Efraim. În general identificat cu modernul et-Taiyibeh, un loc cam la 6,4 km spre nord-est de Betel (vezi 2 Samuel 13,23; 2 Cronici 13,19; Josephus Război iv. 9. 9 [551]). Era aproape de pustia care se întindea de-a lungul văii Iordanului.

Ioan 11:55

55. Paștele Iudeilor. Considerând sărbătoarea nenumită din cap. 5,1 (vezi comentariul de acolo) că este sărbătoarea Paștelui, acesta este al patrulea Paște menționat de Ioan (vezi p. 193, 247; diagrama 5, p. 229).

Țară. Adică, regiunea Palestinei în general, deși iudei din toate părțile lumii participau la Paște.

Să se curățească. Pentru curățenia ceremonială ca o condiție de a mânca Paștele vezi 2 Cronici 30,17-20; cf. Numeri 9,10. La judecarea lui Isus preoții au refuzat să intre în sala de judecată ca să nu se spurce și în felul acesta să fie împiedicați să mănânce Paștele (Ioan 18,28).

Ioan 11:56

56. Ei căutau. [„Atunci au căutat”, KJV]. Așa cum făcuseră mai înainte la Sărbătoarea Corturilor (cap. 7,11). Dar acum, cu eforturile unite ale Saducheilor și ale Fariseilor (vezi la cap. 11,47), căutarea lor a fost foarte mult intensificată.

N-are să vină. Având în vedere recenta poruncă de arestare a lui Isus, era multă îndoială cu privire la faptul dacă El avea să fie de față la sărbătoare. Textul grec poate fi interpretat ca prezentând ideea: „El nu va îndrăzni să vină la sărbătoare, nu-i așa?” Aparent ei nădăjduiau ca El o va face și în felul acesta să se înlesnească arestarea Lui.

Ioan 11:57

57. Preoții cei mai de seamă. Vezi la v. 47.

Știi. Adică, „Îl va găsi”.

Dea de știre. [„Arate”, KJV]. Gr. menuo, „să destăinuiască”, „să raporteze”.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1 DA 525

1–44 DA 524–536

3–7 DA 526

5 ML 208

8–16 DA 527

9, 10 FE 471; 3T 108; 6T 167

14, 15 DA 528

19–21 DA 529

21–28 DA 530

25 GC 299; ML 349; PK 627; 6T 230

25, 26 ML 295

29–35 DA 533

36–39 DA 534

39–41 DA 535

40 COL 145

41–44 DA 536

45–47 DA 537

47 DA 539

7–54 DA 537–542

48 DA 540; GC 27

49, 50 DA 539

50 GC 615

51, 52 DA 540

54 DA 541

56 DA 558

Ioan 12:1

1. Isus. [„Atunci Isus”, KJV]. [Cina dată de Simon, Ioan 12,1-9 = Matei 26,6-13 = Marcu 14,3-9 = Luca 7,36-50. Comentariu major: Matei și Luca. Vezi harta p. 224; diagrama p. 229, 231]. Pentru o discutare a legăturii acestei cine cu aceea relatată în celelalte Evanghelii vezi Nota adițională la Luca 7.

Cu șase zile înainte de Paște. Cina a avut probabil loc în noaptea Sabatului care a precedat răstignirea (vezi la Matei 21,1; 26,3), care tehnic ar fi în prima zi a săptămânii (vezi vol. III, p. 101). Aceasta ar fi exact șase zile, prin socotire inclusivă (vezi vol. I. p. 182), înainte de Paște, care cădea în ziua de vineri (vezi Note adiționale la Matei 26, Nota 1).

Unde era Lazăr. Vezi la cap. 11,1.

Ioan 12:2

2. I-au pregătit o cină. [„Au făcut”, KJV]. Cina a avut loc în casa lui Simon (Matei 26,6).

Cină. Gr. deipnon (vezi la Luca 14,12).

Marta slujea. După cum pare caracteristic pentru ea (vezi Luca 10,40).

Ioan 12:3

3. Litru. [„Funt”, KJV]. Gr. litra, echivalent cu latinescul libra, cam 5,5 kgr (vezi p. 50). Cuvântul apare în Noul Testament numai aici și în cap. 19,39.

Mir de nard curat. Gr. murou nardou pistikes. Aceeași combinație de cuvinte este tradusă „mir de nard curat” în Marcu 14,3. „Curat” este traducerea adjectivului pistikos. Cuvântul acesta lipsește în traducerea KJV lui Ioan 12,3 și ar trebui să fie probabil adăugat. Totuși, nu toți sunt de acord că pistikos înseamnă „curat”, „adevărat”. Unii sugerează înțelesul „lichid”. Alții consideră pe pistikos un nume local. Pentru descrierea unsoarii vezi la Luca 7,37.

Picioarele. Matei (cap. 26,7) și Marcu (cap. 14,3) afirmă că unsoarea a fost turnată pe cap. Fără îndoială Maria a făcut amândouă lucrările, fiecare scriitor al Evangheliei notând numai una. Luca, la fel cu Ioan, menționează ungerea picioarelor (Luca 7,38).

Mirosul. Fapta nu putea să fie ascunsă. Mirosul puternic care a umplut încăperea a atras atenția la fapta Mariei.

Ioan 12:4

4. Unul din ucenicii Săi. Matei notează că „ucenicilor le-a fost necaz” (Matei 26,8). Critica a pornit de la Iuda, dar s-a întins la ceilalți ucenici.

Avea să-L vândă. Vezi la cap. 6,71

Ioan 12:6

6. Ținea. [„Purta”, KJV]. Gr. bastazo, însemnând în general „a purta” (Luca 7,14; 22,10; etc.), de asemenea „a ridica de jos”, „a lua” (Ioan 10,31). Aici însemnând „a fura” o definiție clar atestată în papirusuri.

Punga. Gr. glossokomon, literal, un recipient pentru muștiucul instrumentelor de suflat, dar cuvântul a ajuns să fie folosit pentru a descrie un recipient pentru tot felul de lucruri și mai ales pentru adunarea de bani. De unde „portmoneu” ar fi o traducere corespunzătoare. Cuvântul apare în LXX-a la 2Cronici 24,8.

Ioan 12:7

7. Pentru ziua. Dovezi textuale favorizează aici exprimarea (cf. p. 146) „ca să-l poată ține pentru ziua îngropării mele”, sau „să-l țină pentru ziua îngropăciunii mele” (RSV). Totuși înțelesul precis al propoziției grecești tradusă astfel este nesigur. Pare improbabil ca Isus să Se refere la o păstrare a unei părți a conținutului spre a fi folosit la data îngropării Lui. El a făcut mai degrabă aluzie la motivul care a determinat cumpărarea mirului (vezi Matei 26,12; Marcu 14,8). Pentru o discuție a motivului Mariei pentru ungere vezi la Matei 26,12; cf. DA 559, 560.

Ioan 12:9

9. O mare mulțime. [„Mult norod”, KJV]. În general, popor de rând. Expresia mai apare în v. 12.

Au aflat. [„Au știut”, KJV]. Mai degrabă, „au descoperit”.

Ca să vadă și pe Lazăr. Un motiv îndestulător. Un om înviat dintre morți ar atrage mari mulțimi astăzi.

Ioan 12:10

10. Preoții cei mai de seamă. [Complotul de trădare, Ioan 12,10.11 = Matei 26,1-5.14-16 = Marcu 14,1.2.10.11 = Luca 22,1-6. Comentariu major: Matei. Vezi diagrama p. 233]. În legătură cu unelirea de a da pe Isus la moarte preoții cei mai de seamă au uneltit și moartea lui Lazăr. Ei nu puteau aduce o învinuire oficială contra lui Lazăr. Totuși, pentru că viața lui era o mărturie cu privire la divinitatea Aceluia pe care ei Îl osândiseră la moarte și o tăgăduire a doctrinei pe care mulți din ei o susțineau și anume, că nu era înviere (vezi la cap. 11,47), au considerat că este necesar să-L omoare și pe el.

Ioan 12:11

11. Plecau. Sau „începeau să se retragă” (Robertson). Adică, se retrăgeau de la iudaism și se alipeau la rândurile ucenicilor lui Isus.

Ioan 12:12

12. A doua zi. [Intrarea triumfală, Ioan 12,12-19 = Matei 21,1-11 = Marcu 11,1-11 = Luca 19,29-44. Comentariu major: Matei. Vezi harta p. 224; diagrama p. 233]. A doua zi ar fi ziua care urmează după ziua de sărbătoare, adică duminica (vezi la v. 1).

O gloată mare. Vezi la v. 9. Deși afirmația lui Josephus că la un anumit Paște 2.500.000 de oameni au fost adunați la Ierusalim (Război vi. 9, 3 [420-427]) este probabil exagerată, totuși ea arată că o mare mulțime de oameni trebuie să se fi adunat la Ierusalim în cursul acestei perioade.

Ioan 12:13

13. Ramuri. Literal, „ramuri de palmier”. Ramuri de palmieri sunt menționate în 1Macabei 13,51 în legătură cu intrarea triumfală a lui Simon, marele preot, în turnul Ierusalimului. Frunzele de palmier în mâna unei mari mulțimi din Apocalipsa 7,9 sunt un simbol al triumfului (vezi GC 665).

Strigând. [„Striga”, KJV]. Mai degrabă, „striga mereu”.

Împăratul lui Israel. Propozițiile sunt inversate în textul grec: „Osana: Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului, chiar împăratul lui Israel”. Prima parte este aparent un citat din Psalmii 118,25.26, iar ultima expresie, „chiar împăratul lui Israel”, o aluzie la Zaharia 9,9. Pentru Mesia ca împărat potrivit cu așteptările iudaice vezi la Luca 4,19; cf. Ioan 18,37; 19,19. Strigătele extatice ale mulțimii sunt relatate felurit de scriitorii Evangheliei. Fără îndoială au fost folosite felurite expresii.

Ioan 12:14

14. Un măgăruș. Ioan omite detaliile cu privire la felul cum a fost obținut măgarul (vezi Marcu 11,1-7).

Ioan 12:15

15. Nu te teme. Expresia aceasta nu este în textul ebraic sau LXX-a la Zaharia 9,9, pasajul din Scriptură citat aici, dar se poate să fi provenit din Isaia 40,9.

Ioan 12:16

16. N-au înțeles. Ucenicii n-au înțeles scopul și importanța acțiunii prezente a lui Isus. Pentru o discutare a scopului vezi la Matei 21,5; cf. DA 571, 572. Chiar dacă Isus spusese lămurit ucenicilor Săi despre moartea Sa apropiată (Matei 17,22.23; etc.), se pare că ei uitaseră lucrul acesta în agitația momentului. Actul Său fără precedent de a permite să fie declarat „Împăratul lui Israel” a trezit nădejtile lor că El, la urma urmei, va împlini așteptările lor și ale mulțimii, Se va declara împărat și va lua rolul unui mesia politic. După înviere, prin studierea profețiilor, călăuziți de iluminarea Duhului Sfânt, ei au înțeles scopul actului.

Ioan 12:17

17. Mărturiseau. [„Dădeau mărturie”, KJV]. Cei care fuseseră martori oculari ai învierii lui Lazăr s-au amestecat în mulțime și își dădeau mărturia lor. Astfel entuziasmul s-a întins.

Ioan 12:18

18. I-a ieșit în întâmpinare. [„L-au întâmpinat”, KJV]. Erau două mulțimi, aceea care însoțeau pe Isus și cealaltă venind din Ierusalim în întâmpinarea Lui.

Ioan 12:19

19. Nu căștigați. [„Nu izbutiți”, KJV]. Gr. opheléo, folosit aici în sensul de „a făptui” (cf. cap. 6,63).

Lumea. Pot fi citate dovezile textuale (cf. p. 146) pentru expresia „toată lumea”. Oricare expresie înseamnă simplu „oricine”. Limbajul este hiperbolic. El provine de la oameni derutați și mâniați. În loc să găsească oameni dispuși să pună mâinile pe Isus și să-L predea lor, ei găsesc noroadele înconjurându-L cu aclamații voioase și salutându-L ca împărat al lor. În împrejurările acelea orice încercare de a-L aresta pe Isus ar fi dat naștere la un tumult. Conducătorii au apelat la Isus pentru a liniști noroadele, dar fără de succes (Luca 19,39.40). Tot ce au putut face a fost să urmărească procesiunea și să vadă pe vrăjmașul urât de ei cum intră în Ierusalim în triumf. Probabil ei se simțeau oarecum ca Haman când conducea pe Mardocheu călare pe un cal împărătesc (Eстера 6,11). Neștiind care era de fapt scopul Lui, fără îndoială își închipuiau că Isus era pe punctul de a Se proclama împărat, de a desființa puterea lor și de a conduce o revoltă contra Romei.

Ioan 12:20

20. Niște greci. [Întâlnirea cu grecii, Ioan 12,20-36a]. Întâmplarea aceasta probabil a avut loc marți, înaintea crucificării, în legătură cu ultima vizită a lui Isus la Templu (vezi la Matei 23,1; cf. DA 621).

Să se închine. Faptul că ei veniseră să se închine și nu să ia parte la Paște sugerează că acești greci nu erau prozeliți deplini. Josephus menționează străini care veneau la Ierusalim să se închine în timpul Paștelui (Război vi. 9. 3 [427]). Cei pe jumătate prozeliți, ca și Neamurile, erau limitați la Curtea Neamurilor. Pentru o descriere a curților Templului vezi Mishnah Middoth, ed. Soncino a Talmudului, p. 1-23; cf. Kelim 1. 8, ed. Soncino a Talmudului, p. 11.

Ioan 12:21

21. Filip Vezi la Marcu 3,18.

Betsaida. Vezi la Matei 11,21.

Am vrea. Sau „am dori”.

Să vedem. Aici folosit în sensul de „a avea o întâlnire”, ca în Luca 8,20. Pentru scopurile întrevederii propuse vezi DA 622.

Ioan 12:22

22. A spus lui Andrei. [„Spune lui Andrei”, KJV]. Atât Filip, cât și Andrei purtau nume grecești, iar

ascendența lor elenistică ar putea explica participarea lor la incidentul de față. Motivul pentru care Filip l-a consultat pe Andrei nu este redat, dar pe cât se pare el a cerut sfatul lui Andrei cu privire la prezentarea lui Isus a cazului grecilor care se informau (vezi la cap. 6,8). În narațiunea cu hrănirea celor cinci mii (cap. 6,1-14) Andrei reflectă o mentalitate mai practică decât Filip, care este arătat acolo nu numai că este precaut, dar și întârziator cu inima de a crede.

Ioan 12:23

23. Drept răspuns. [„Le-a răspuns”, KJV]. Cuvintele erau mai degrabă un răspuns la situația sugerată de vizita grecilor și nu un răspuns direct dat lor.

A sosit ceasul. Anterior Isus făcuse cunoscut că ceasul Lui nu venise (vezi cap. 2,4; 7,30; 8,20; vezi la cap. 2,4). Acum, însă, ceasul morții Sale era aproape. Mai erau numai patru zile, inclusiv, până la crucificare. Vizita grecilor a sugerat fără îndoială lui Isus care urma să fie rezultatul morții Lui, și anume, convertirea multora din națiunile păgâne.

Fiul Omului. Vezi la Matei 1,1; Marcu 2,10.

Ioan 12:24

24. Adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Grăuntele de grâu. [„Bobul de grâu”, KJV]. Mai degrabă, „grăuntele de grâu”.

Moare. O simplă ilustrație din natură. O sămânță de grâu pusă în pământ moare ca grăunte de grâu, dar viața nu este distrusă. În grăunte există un germen de viață pe care putrezirea seminței nu-l poate distruge. În creșterea plantei celei noi sămânța aceea unică devine multe semințe. Însă, o astfel de înmulțire nu are loc dacă sămânța nu este aruncată în pământ. Așa a fost cu Isus. Dacă ar fi ales să nu moară pentru neamul omenesc vinovat, El ar fi rămas „singur”. Neamul omenesc ar fi pierit și nu ar fi fost nici o recoltă de suflete pentru împărăție. Prin moartea Sa Isus a adus viață tuturor celor care își fixează credința în El. Comparați argumentația lui Pavel din 1 Corinteni 15,36.

Ioan 12:25

25. Își iubește viața. Vezi la Matei 10,39; cf. Marcu 8,35; 10,39. Cuvântul pentru „viață” aici, e psuche (vezi la Matei 10,28), adesea tradus „suflet” (Marcu 8,36.37; etc.). Acela care este înclinat să-și salveze și să-și păstreze viața fizică aici își va pierde „sufletul” sau viața veșnică. Acela care este dispus să se sacrifice în slujirea pentru Dumnezeu în lumea aceasta își va păstra „sufletul” și se va bucura de viață veșnică în lumea viitoare. Astfel „legea jertfirii de sine este legea păstrării de sine; legea slujirii de sine este legea distrugerii de sine” (DA 623, 624). Acela care este gata să lepede de la sine tot ce îi este prea scump în viața aceasta, care stă în calea creșterii spirituale, descoperă în cele din urmă că nu a pierdut nimic de preț și că a dobândit adevăratele bogății (vezi Filipeni 3,8-10). Lumea privește la calea lepădării de sine și a jertfirii de sine ca la o nebunie și o irosire, chiar așa cum un copilăș ar putea privi la aruncarea în pământ a unor semințe bune ca o irosire fără rost. Dar lumea viitoare va da la iveală că adoratorul lumii prezente a fost cu adevărat neînțelept și că copilul lui Dumnezeu a fost cu adevărat înțelept. Paguba și nimicirea finală a „sufletului” este descrisă în Matei 10,28.

Urăște. Aici folosit în sensul de „iubește mai puțin” (vezi la Luca 14,26).

Ioan 12:26

26. Îmi slujește. Vezi la Ioan 12,25; cf. Marcu 9,35; 10,43-45.

Să Mă urmeze. Vezi la Matei 16,24; cf. Marcu 8,34.

Unde sunt Eu. Asocierea și comuniunea spirituală cu Domnul său va fi privilegiul aceluia care servește pe Domnul în viața aceasta (Matei 28,20) și de comuniunea față către față va avea parte pentru a se bucura de ea în lumea viitoare.

Tatăl îl va cinsti. [„Tatăl Meu îl va onora”, KJV]. Pentru răsplătirile pentru serviciu vezi Marcu 10,29.30. Condițiile și răsplătirile uceniciei sunt date aici, fără îndoială cu referire la greci, care se pare că

doreau să devină ucenici.

Ioan 12:27

27. Sufletul Meu. O expresie idiomatică echivalentă cu „eu” (vezi a Psalmii 16,10).

Tulburat. Gr. tarasso. Același verb apare în cap. 11,33; 13,21, cu Isus ca subiect. În cap. 14,1.27 Isus îi sfătuiește pe ucenicii Săi să nu fie „tulburați”. Cauza întristării prezente a lui Isus este indicată de rugăciunea Sa: „Tată, izbăvește-Mă din ceasul acesta”. Vizita grecilor adusesse în minte recoltarea Neamurilor. Dar între recolta Evangheliei și momentul de față se găsea crucea și chinul de moarte mintal și fizic care urma să fie asociat cu el. Natura omenească a lui Isus se dădea înapoi de la ceasul acesta. O contemplare vie a scenelor care îi stăteau înaintea erau cauza chinului sufletesc brusc al Domnului (cf. la Matei 26,38).

Izbăvește-Mă. Rugăciunea aceasta asemănătoare cu aceea făcută câteva zile mai târziu în Ghetsemani (Matei 26,39). Putem fi siguri că, dacă s-ar fi putut găsi oricare alt mijloc de a mântui pe om, cerând mai puțin sacrificiu, s-ar fi dat răspuns la rugăciunea lui Isus. Dar sacrificiul cel fără de margini era necesar pentru a realiza tot ceea ce planul mântuirii era menit să realizeze (vezi PP 68,69). Având în vedere aceasta, Isus S-a supus la împlinirea planului până la capăt.

Ioan 12:28

28. Tată. Vezi la Matei 6,9; Ioan 11,41.

Proslăvește Numele Tău. Textul grec pune accentul pe pronumele „Tău”. Rugăciunea aceasta era în armonie cu ceea ce învățase Isus mai înainte cu privire la legătura Sa cu Tatăl, a Cărui slavă El o urmărea în mod permanent (vezi cap. 7,18; 8,150). Pentru „nume” ca reprezentând caracterul vezi la Matei 6,9.

S-a auzit. [„A venit”, KJV]. În două ocazii anterioare s-a auzit un glas din cer – la botez (Matei 3,17) și la schimbarea la față (Matei 17,5).

L-am și proslăvit. Prin viața, lucrarea și minunile lui Isus (vezi, de exemplu, cap. 11,4).

Și-l voi mai proslăvi. În moartea și învierea lui Isus.

Ioan 12:29

29. A fost un tunet. [„A tunat”, KJV]. Oamenii au auzit sunetul vocii din cer, dar n-au putut prinde înțelesul, așa cum a fost cazul acelor care au auzit glasul care a vorbit lui Pavel la data convertirii lui (vezi la Fapte 23,9).

Un înger a vorbit. Unii au interpretat sunetul ca o solie divină. Aceasta pare să lase să se înțeleagă că ei au înțeles ce se spunea. Judecând după răspunsul lui Isus că „pentru voi” a fost glasul, se pare că grecii, și fără îndoială și alții, au auzit și au înțeles glasul (vezi DA 625). Pentru ei ar fi fost ca o dovadă care confirma faptul că Isus era cu adevărat Trimisul lui Dumnezeu.

Ioan 12:30

30. Pentru voi. Vezi la v. 29; cf. DA 625.

Ioan 12:31

31. Acum. Venise un ceas însemnat în istoria lumii. Isus era pe punctul de a muri pentru neamul omenesc vinovat, asigurând în felul acesta mântuirea oamenilor și făcând sigură înfrângerea împărăției lui Satana. Expresia „acum” era astfel plină de însemnătatea cea mai mare.

Judecata lumii acesteia. Nu că Isus era gata să șadă ca judecător, „Dumnezeu, într-adevăr n-a trimes pe Fiul Său în lume ca să judece [așa cum krino este tradus cel mai adesea] lumea, ci ca lumea să fie mântuită prin El” (vezi la cap. 3,17). Totuși, prin legătura lor cu Fiul, oamenii își hotărau soarta lor veșnică (vezi la cap. 9,39). Refuzând să-L primească pe Isus ca Mesia al profeției și ca Mântuitor al lumii, națiunea iudaică și-a pecetluit soarta și a suferit condamnarea.

Stăpânitorul lumii acesteia. [„Principele acestei lumi”, KJV]. Acest titlu pentru Satana se găsește numai în Ioan (cf. cap. 14,30; 16,11). Alte titluri date lui sunt „dumnezeul acestei lumi” (2 Corinteni 4,4) și „domnul puterii văzduhului” (Efeseni 2,2). Despre autoritatea uzurpată a lui Satana asupra acestei lumi vezi Matei 4,8.9.

Aruncat afară. Avusese loc o aruncare afară la data când Lucifer a căzut din înalta lui poziție (PP 42). Acum lucrarea lui urma să fie și mai mult restrânsă. Prin atitudinea lui față de Fiul lui Dumnezeu, Satana se găsea demascat în adevăratul lui caracter. De aici înainte el „nu mai putea să aștepte pe îngeri când ieșeau din curțile cerești și să acuze înaintea lor pe frații lui Hristos” (DA 761). Vezi mai departe la Apocalipsa 12,7-9.

Ioan 12:32

32. Înălțat. Adică, pe cruce. Același verb apare în cap. 3,14 (vezi comentariul acolo), unde Isus compară înălțarea Sa cu înălțare șarpelui în pustie. În cap. 8,28 Isus se referă din nou la înălțarea Sa și vorbește despre actul acesta ca fiind făcut de iudei. Aceasta arată clar că El nu se referă la înălțarea Lui.

Voi atrage. Crucea s-a dovedit, în mii de vieți, că este mai magnetică decât toate fascinațiile lumii. După eforturile sale cam infructuoase în Atena, unde el întâmpinase logică cu logică, în Corint Pavel s-a hotărât să nu știe „altceva decât pe Isus Hristos și pe El răstignit” (1 Corinteni 2,2; cf. AA 244). Drept urmare, ostenele lui au fost în totul pline de succes. Magnetismul crucii n-a scăzut de loc cu trecerea veacurilor. Ea este încă „puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu de a aduna suflete pentru Hristos” (6T 67).

Pe toți oamenii. Cuvântul „oamenii” este adăugat, și includerea lui limitează aplicarea versetului la membrii familiei omenești. El ar trebui omis, deoarece au fost atrași la Hristos nu numai membrii familiei omenești, prin jertfirea Sa de Sine, ci și îngeri și locuitorii altor lumi au fost atrași la El din nou prin demonstrarea iubirii jertfitoare a lui Dumnezeu (Coloseni 1,20).

Ioan 12:33

33. Cu ce moarte. Vezi la v. 32.

Ioan 12:34

34. Lege. Gr. nomos, aici folosit cu privire la Vechiul Testament în general ca în cap. 10,34 (vezi comentariul acolo).

Hristosul rămâne în veac. Cei care vorbeau se poate să se fi referit la pasaje ca Psalmii 89,36; 110,4; Isaia 9,6; Daniel 7,13.14. Literatura apocaliptică a perioadei considera lămurit domnia lui Mesia ca fiind veșnică. De pildă, cartea pseudepigrafică a lui Enoh (vezi p. 87) declară cu privire la Cel Ales: „Căci înțelepciunea este turnată ca apa și slava nu lipsește niciodată dinaintea lui în veci (49,1). „Și Domnul Duhurilor va rămâne peste ei, și cu acel Fiu al Omului ei vor mânca, vor șede și se vor ridica în veac și în veci de veci” (62,14).

Fiul Omului. Vezi la Matei 1,1; Marcu 2,10.

Trebuie să fie înălțat. Cei ce întrebau nu puteau să armonizeze referirea lui Isus la moartea Sa cu ceea ce ei credeau că învață Scripturile cu privire la domnia veșnică a lui Mesia. Dacă prin termenul „Fiul omului” Isus vrea să spună Mesia, așa cum iudeii evident Îl înțelegeau că vrea să spună (vezi Enoh 62,14, citat mai sus la „Hristosul rămâne în veac”; vezi și p. 87), atunci ce era această referire la moarte? Întrebarea arată că oamenii înțelegeau termenul „înălțat” ca referindu-se la moarte.

Ioan 12:35

35. Mai este puțină vreme. Isus nu a răspuns la întrebare direct. Erau lucruri mai importante pe care ei să le înțeleagă în momentul acela. Timpul se sfârșea. Isus, Lumina lumii (cap. 8,12), urma să părăsească lumea aceasta în curând. Ultimele raze mai luminau. Cu șase luni mai înainte El spusese: „Mai sunt cu voi puțină vreme” (cap. 7,33). Acum mai rămăseseră numai puține zile. El apela la oameni să-L primească acum. Ei trebuiau să se folosească de ocaziile prezente și să nu consume timpul cu întrebări și îndoieli.

Umblați. Gr. peripateo (vezi la cap. 7,1).

Cuprindă. [„Să coboare”, KJV]. Sau „surprindă”.

Umblă în întunec. Vezi la cap. 8,12.

Ioan 12:36

36. Fii ai luminii. Vezi la Luca 16,8. Credinciosul ajunge ca Acela în care crede. Aceia care Îl primesc pe Isus, Lumina, devin ei înșiși centre de la care lumina radiază la alții (vezi la Matei 5,14-16).

S-a ascuns. Comparați cap. 8,59. Aceasta a fost ultima zi a lui Isus la Templu. Era, la fel, ultima Lui zi de lucrare publică. După un apel final la conducătorii lui Israel, Isus a părăsit Templul pentru totdeauna. Vezi la Matei 23,38.

Ioan 12:37

37. Nu credeau. [Lepădarea finală de către conducătorii iudei, Ioan 12,36b-50. Vezi harta p. 224]. Pentru minuni ca un temei al credinței vezi p. 208, 209.

Ioan 12:38

38. Ca să se împlinească. Textul grec poate fi tradus ca o propoziție de rezultat și nu de scop, ca în cap. 9,3 (vezi comentariul acolo; cf. la cap. 11,4). Pasajul ar zice atunci: „Ei n-au crezut în El: drept urmare, s-au împlinit cuvintele profetului Isaia, etc.”. Vezi mai departe la Matei 1,22; Ioan 12,39.

Doamne, cine a crezut? Un citat din Isaia 53,1, din LXX-a, nu din textul ebraic. Cele două exprimări sunt identice cu excepția titlului „Doamne” care nu apare în textul ebraic. Vezi la Isaia 53,1.

Ioan 12:39

39. Nu puteau să creadă. Afirmatia aceasta ar trebui să fie înțeleasă în lumina comentariului de la v. 38. Precunoașterea lui Dumnezeu nu înlătură libera alegere. Profeția lui Isaia era doar o prezicere a ceea ce precunoașterea lui Dumnezeu văzuse că va fi. „Profețiile nu modelează caracterul oamenilor care le împlinesc. Oamenii săvârșesc propria lor voință liberă” (EGW RH 13 Noi.,1900). Vezi la Matei 1,22; Ioan 3,17-20.

Ioan 12:40

40. Le-a orbit ochii. Un citat din Isaia 6,10, deși nu în acord exact cu actualele noastre texte ebraic și LXX-a. Ioan probabil cita liber sau avea în față lui un text diferit. Pentru comentariu vezi la Isaia 6,10; Matei 13,15.

Ioan 12:41

41. Când a văzut slava Lui. Pot fi citate dovezi textuale (cf. p. 146), pentru exprimarea, „pentru că a văzut slava Lui”. În orice caz referirea pare să fie la viziunea din Isaia 6 în legătură cu care au fost spuse cuvintele din Ioan 12,40.

Ioan 12:42

42. Dintre frunțași. În contrast cu orbirea națiunii.

Nu-l mărturiseau. Mai degrabă, „continuau să nu-L mărturisească”. Cu toate acestea aici era răspunsul la întrebarea pusă câțiva timp mai înainte: „A crezut în El vreunul din mai marii noștri sau din Farisei?” (cap. 7,48). Unii mai târziu L-au mărturisit pe față, ca, de exemplu, Nicodim (cap. 19,39; cf. cap. 3,1) și Iosif din Arimatea (vezi la Matei 27,57).

Dați afară. Vezi la cap. 9,22.

Ioan 12:43

43. Au iubit mai mult slava oamenilor. Vezi la Matei 23,5. Mishnah spune următoarele, arătând valoarea dată laudei și onoarei de la oameni: „Onoarea ucenicului tău să-ți fie tot atât de scumpă ca și a ta, și onoarea colegului tău ca respectul pentru învățătorul tău, și respectul pentru învățătorul tău ca temerea de Cer” (Aboth 4. 12, ed. Soncino a Talmudului, p. 50, 51).

Ioan 12:44

44. Isus a strigat. Momentul specific al acestei cuvântări, cu referire la plecarea și ascunderea lui Isus din v. 36, este incert. Versetele 37-50 par să fie comentariul lui Ioan cu privire la respingerea lui Mesia. Învățătura acestei zile în Templu a pus capăt lucrării publice a lui Hristos. De aici înainte învățătura Lui a fost în particular, pentru ucenicii Săi.

În Cel ce M-a trimis pe Mine. Expresia „Cel ce [sau „care”] M-a trimis” este întâlnită adesea în Ioan (cap. 5,24.30.37; 6,38.39.40.44; etc.). Expresia aceasta scoate în evidență deplina unire a Fiului cu Tatăl (vezi la cap. 3,17; 10,30).

Ioan 12:45

45. Pe Cel ce M-a trimis pe Mine. Hristos a venit ca să reprezinte înaintea lumii caracterul Tatălui Său (vezi la cap. 1,18). Când Filip a spus: „Doamne, arată-ne pe Tatăl”, Isus a declarat: „Cine M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl” (cap. 14,8.9). Tatăl și Fiul erau perfect uniți în ținutele, scopurile și procedurile lor (vezi la cap. 10,30).

Ioan 12:46

46. Lumină. Cu privire la Isus ca Lumină vezi la cap. 1,4; 8,12.

În întunec. Vezi la 1 Ioan 2,11; cf. Ioan 12,35.36.

Ioan 12:47

47. N-am venit să judec. Vezi la cap. 3,17; 9,39.

Ioan 12:48

48. Are cine osândi. Comparați cap. 5,45. Aici nu Moise, ci cuvântul lui Hristos judecă. Faptul că contemporanii lui Isus auziseră de la El adevărul cu pricire la identitatea și misiunea Lui îi lăsa fără scuză. Ei nu puteau susține că erau ignoranți față de cerințele mântuirii. Dacă nu ar fi auzit adevărul, ei nu ar fi fost socotiți răspunzători (vezi la cap. 9,39-41). Așa este cu cei care aud Cuvântul lui Dumnezeu astăzi. Mare este răspunderea pusă de Dumnezeu asupra ascultătorilor! Se poate ca ei să ia în râs sau chiar să disprețuiască predicile, dar vor descoperi spre întristarea lor în cele din urmă că trebuie să dea socoteală de ceea ce au făcut având în vedere ceea ce au auzit.

Ioan 12:49

49. De la Mine însumi. Respingând cuvintele lui Isus, iudeii Îl respingeau pe Dumnezeu Tatăl. Cu privire la lucrul acesta, Isus a căutat să-i avertizeze. Tot așa se întâmplă când oamenii refuză cuvintele solilor Cerului. Ei resping nu numai pe soli, dar și pe Acela care le-a dat lor solia și i-a trimis (vezi la Matei 10,40).

Ioan 12:50

50. Viața veșnică. Vezi la cap. 3,16. Porunca Tatălui era că oamenii trebuie să creadă în Hristos, pe care El Îl trimisese în lume. Numai în felul acesta puteau ei să fie mântuiți (vezi Fapte 4,12). Într-o afirmație paralelă Ioan declara: „Și porunca Lui este să credem în numele Fiului Său Isus Hristos” (1 Ioan 3,23). Iudeii credeau că mântuirea va fi obținută dacă se ocupau cu studierea și ținerea Torei. Mulți dintre ei își puneau nădejdea în descendența lor din Avraam. Isus i-a avertizat că numai aceia care primeau pe Isus Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii, urmau să fie mântuiți: „Și viața veșnică este aceasta: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos, pe care L-ai trimis Tu” (Ioan 17,3).

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1 DA 557

1–11 DA 557–568

3 ML 80; 6T 84

3–6 EW 165, 268; DA 559; 4T 485, 487

4, 5 DA 720; 1T 192; 4T 550

4–7 4T 42

8 DA 640

9–11 COL 265

12–19 DA 569–579

19 DA 571

20–23 DA 621

20–43 DA 621–626

24 COL 86; Ed 110; 6T 186

24, 25 DA 623

25 DA 626; MYP 302; 9T 56

26 Ev 686; MH 226; 2T 40, 148; 6T 312, 415

26–28 DA 624

28 DA 409; 8T 202

28–33 DA 625

31 DA 679; 9T 22

31, 32 PP 68

32 AA 249; CT 434; DA 626; Ed 192; GW 160; MB 9, 44; MYP 137; SC 26; TM 226, 378; 4T 418, 624; 6T 237, 449; 7T 11, 29

34–36 DA 626

35 FE 215, 450; GC 312; MYP 334; PP 269; TM 163; 1T 262; 3T 63, 65, 230, 436; 8T 143; 9T 154

35, 36 CT 369

36 CH 40; 3T 50

40 DA 626; FE 450

42 COL 105; DA 626

48 DA 626; 5T 434

Ioan 13:1

1. Înainte de praznicul Paștelor. [Spălarea picioarelor ucenicilor, Ioan 13,1-20 = Luca 22,24-30. Comentariu major: Luca și Ioan]. Incidentul acesta a avut loc în legătură cu cina pascală de joi noaptea din Săptămâna Patimilor. Pentru o discuție asupra aspectelor cronologice ale acestei cine vezi Note adiționale la Matei 26, Nota 1.

I-a sosit ceasul. Mai înainte în lucrarea Lui, Isus declarase că ceasul Lui nu sosise (vezi la cap. 2,4). Acum sosise ceasul crizei. În aceeași noapte El urma să fie trădat în mâinile vrăjmașilor Săi și, înainte ca ziua iudaică, zi care începea la apusul soarelui, să treacă, Isus urma să se odihnească în mormântul lui Iosif.

Să plece din lumea aceasta. Isus venise de la Dumnezeu (vezi la cap. 1,1.14), fusese trimis în lume (vezi la cap. 3,17), dar nu trebuia să rămână în lumea aceasta (cap. 16,7). După încheierea lucrării Sale pe pământ El urma să Se întoarcă la Tatăl Său. Ioan scoate în evidență faptele acestea de repetate ori (vezi p. 892).

Ai Săi. Aici ucenicii îndeosebi, nu națiunea iudaică așa ca în cap. 1,11.

În lume. Ucenicii Săi erau „în lume” dar nu erau „din” ea (cap. 17,11-16).

Până la capăt. Gr. eis telos, tradus în 1 Tesaloniceni 2,16 „la urmă” [„deplin”, KJV; „de istov”, G. Gal.]. Același înțeles se poate aplica aici, deși traducerea literală „până la sfârșit” este de asemenea aplicabilă la context.

Ioan 13:2

2. În timpul cinei. [„Cina fiind terminată”, KJV]. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) între exprimarea aceasta și exprimarea „pe când cina era în curs”. O combinație a informațiilor procurate de diferiți scriitori ai Evangheliei duce la concluzia că exprimarea din urmă este corectă. Totuși, spălarea picioarelor a avut probabil loc mai devreme în timpul cinei, în legătură cu cina pascală (cf. DA 645, 646; vezi la Luca 22,24). Nu toate amănuntele procedurii de la Ultima Cină sunt notate de scriitorii Evangheliei; de aceea nu se poate cunoaște precis la care punct din ritualul pascal (vezi la Matei 26,21) – dacă ritualul obișnuit a fost amănunțit urmat de Isus cu prilejul acesta – a fost introdusă Cina Domnului (cf. DA 653).

Să-L vândă. Vezi la Matei 26,14; cf. Luca 22,3.

Ioan 13:3

3. Toate. [„Toate lucrurile”, KJV]. Adică, având de-a face cu planul de mântuire (Ioan 17,2; Evrei 2,8; vezi la Matei 11,27; Ioan 3,35).

De la Dumnezeu a venit. Faptul acesta era fără îndoială menționat pentru a arăta că atunci când Isus spăla picioarele pline de praf ale ucenicilor Săi, El era pe deplin conștient de divinitatea Sa. Actul era astfel o demonstrație supremă a smereniei Sale.

La Dumnezeu Se duce. Vezi la v. 1.

Ioan 13:4

4. S-a sculat de la masă. [„S-a sculat de la cină”, KJV]. Era obiceiul de a sta culcat pe un pat în timpul mesei (vezi la Marcu 2,15).

S-a desbrăcat de hainele Lui. Adică veșmântul exterior, care I-ar fi împiedicat mișcările. Vezi la Matei 5,40.

S-a încins. Scopul actelor acestora și al acelor care au urmat ar putea fi deduse din relatarea dată de Luca cu privire la cearta pentru supremație dintre ucenici (vezi la Luca 22,24). Isus urmărea să dea un exemplu de serviciu smerit și lipsit de iubire de sine. El nădăjduia că demonstrația practică urma să-i impresioneze pe ucenicii Săi așa cum nu ar fi făcut o simpla expunere de perceptive.

Ioan 13:5

5. Să spele picioarele ucenicilor. Potrivit cu obiceiul iudaic care se extindea probabil în trecut pe vremea lui Isus, spălarea picioarelor stăpânului era una din datoriile unui rob străin de neam, dar nu era o datorie ce se aștepta din partea unui rob iudeu. Totuși, era un serviciu al unei soții datorat soțului ei și al copiilor datorat tatălui lor (vezi Strack și Billerbeck, Kommentar zum Neuen Testament, vol. 2, p. 557). Serviciul acesta era deci privit ca de rând. Întrucât nu era nici un serv de față cu prilejul Ultimei Cine, unul

dintre ucenici ar fi trebuit să ia asupra sa sarcina aceasta, dar nici unul nu s-a oferit de bunăvoie.

Ioan 13:6

6. Tu să-mi speli mie picioarele? Accentul în textul grec este asupra pronumelor „tu” și „mie”: „Tu să speli picioarele mele?” Unii comentatori sugerează că Petru se poate să-și fi tras sus picioarele când a spus cuvintele acestea. Actul ar fi fost în armonie cu natura lui impulsivă (Matei 16,22; Ioan 13,37). Vezi la Marcu 2,15.

Ioan 13:7

7. Ce fac Eu. Accentul este în textul grec pe pronumele „Eu” și „tu”: „Ce fac Eu, tu nu pricepi”. Deplina însemnătate a actului lui Isus nu urma să fie înțeleasă decât mai târziu. Între timp lui Petru i se cerea să exercite credința și să se supună smerit voiei Domnului.

Ioan 13:8

8. Niciodată nu-mi vei spăla. Negația este puternic exprimată în textul grec. Izbucniri puternice de felul acesta sunt caracteristice pentru vorbirea lui Petru (vezi la v. 6). Cuvintele lui erau cuvinte de încredere în sine și nu de supunere smerită. El nu așteaptă după cunoașterea de mai târziu oferită lui de Isus.

Nu vei avea parte deloc cu Mine. Având în vedere însemnătatea simbolică a actului pe care-l făcea Isus, numai astfel putea Petru să aibă parte cu Hristos (vezi la v. 12, 15). Mai mult, spiritul independent al lui Petru și atitudinea lui trufașă erau nepotrivite cu caracterul aceluia care se bucură de comuniune spirituală cu Domnul lor în viața aceasta și care cultivă nădejdea de a se bucura de comuniune veșnică cu El în lumea viitoare.

Ioan 13:9

9. Nu numai picioarele. O altă izbucnire impetuoasă caracteristică lui Petru. Dându-și seama că refuzând pe Domnul său avea perspectiva de separare de El, Petru s-a supus imediat, dar în chip caracteristic chiar și acum căuta să dea noi sfaturi Domnului său. El încă nu înțelegea însemnătatea actului.

Ioan 13:10

10. Scăldat. [„Spălat”, KJV; „Lăut”, G.Gal.]. Gr. louo, „a se îmbăia”. Louo este folosit pentru spălarea întregului corp (vezi Fapte 9,37 și în LXX-a la Exod 2,5; 29,4; Levitic 14,8.9; etc.). Când se spală numai o parte a corpului este folosit în general cuvântul nipto, cum este folosit mai departe în versetul acesta și în Matei 6,17; 15,2; etc. Aici Isus se referă probabil la obiceiul de a se îmbăia înainte de a lua parte la o sărbătoare. Când oaspeții soseau, ei nu aveau nevoie decât să-și spele picioarele. Din aceasta este evidentă învățătura spirituală. Ucenicii primiseră curățire spirituală în „izvorul de apă... ce se deschide pentru casa lui David... spre curățire de păcat și de orice altă întinare” (Zaharia 13,1). Ei nu căzuseră în apostazie pentru că să aibă nevoie de o completă curățire din nou. Totuși, viața lor nu fusese fără păcat. Adesea cedaseră la sugestiile lui Satana. Spălarea era plină de însemnătate numai în măsura în care reprezenta îndepărtarea păcatului prin pocăință și mărturisire sinceră.

Picioarele. Pot fi citate dovezi textuale (cf. p. 146) pentru omiterea cuvintelor „decât” și „picioarele”, făcând astfel pasajul să zică, „cel care a fost scăldat n-are nevoie să fie spălat”. Totuși atât textual, cât și contextual preponderența evidențelor favorizează păstrarea cuvintelor.

Dar nu toți. Referirea este la Iuda, care niciodată nu se predase pe deplin lui Hristos.

Ioan 13:11

11. Căci știa. Isus cunoscuse lucrul acesta „de la început” (cap. 6,64).

Cel ce avea să-L vândă. Literal „cel care trăda”. Textul grec prezintă acțiunea ca deja având loc și, așa cum era, desigur, adevărat (vezi la Matei 26,14; cf. DA 645).

Ioan 13:12

12. Și-a luat hainele. Vezi la v. 4.

Înțelegeți voi? [„Cunoașteți voi?”, KJV]. O parte din semnificația actului deja li se întipărise în minte.

Pilda lui Isus de slujire neegoistă le smerise mândria, dar deplina semnificație spirituală a serviciului de-abia urma să fie descoperită.

Ioan 13:13

13. Voi Mă numiți. Adică, este obiceiul vostru să spuneți.

Învățătorul. Gr. didaskalos, literal însemnând, „Învățător” (vezi la cap. 1,38).

Domnul. Gr. kurios, un termen folosit atât cu privire la oameni (Matei 6,24 [tradus „stăpân”]; etc.), cât și la Divinitate (Matei 1,22; etc.). Mai obișnuit kurios reprezenta doar un titlu obișnuit de respect corespunzând cu „domn”. Mai târziu și, poate, uneori înainte de înălțarea lui Isus (vezi Ioan 20,28), cuvântul a fost folosit în înțelesul lui cel mai deplin, atribuind divinitate lui Isus (vezi Fapte 10,36; Romani 14,8; etc.). Cele două titluri sunt amintite aici fără îndoială pentru a stăruia asupra faptului că deși Isus săvârșise acea lucrare de slugă, El era totuși mai departe Învățător și Domn. Servirea nu-i scăzuse cu nimic din demnitate. Vezi la Ioan 4,11.

Ioan 13:14

14. Sunteți datori. [„Trebuie”, KJV]. Gr. opheilo, „a fi obligat”. Opheilo este redat „dator” în Matei 18,28; și „eram datori” în Luca 17,10; Romani 15,27. Pilda lui Hristos de slujire umilă urma să fie copiată de urmașii Săi. Serviciul cerut de la ei era o lucrare de iubire plină de lepădare de sine care pune interesele și confortul personal înapoia și mai pe jos de ale altora.

Ioan 13:15

15. O pildă. Isus făcea mai mult decât să dea un exemplu de slujire. El institua o rânduială [un ritual] care să fie ținută de urmașii Săi până la sfârșitul timpului, o rânduială menită să aducă viu în minte învățăturile serviciului original. Rânduiala are o întreită însemnătate: 1) Ea simbolizează curățirea de păcat. Botezul simbolizează curățirea originală a sufletului de păcat. Curățirea de întinăciunile care au survenit ulterior este simbolizată de spălarea picioarelor. Ca în cazul botezului, rânduiala aceasta nu are nici o însemnătate dacă participantul nu a eliminat prin pocăință și deplină convertire păcatul din viață. Nu există nici un merit în actul spălării picioarelor însuși. Numai când pregătirea preliminară a fost corespunzătoare serviciul capătă însemnătate. 2) Ea simbolizează o reînnoită consacrare în slujbă. Cel care participă și se pleacă să spele picioarele fraților săi arată prin aceasta că este dispus să se angajeze în slujba Domnului indiferent cât de smerit ar putea fi acel serviciu. 3) El preînchipuie spiritul comuniunii creștine. Rânduiala este astfel un serviciu pregătitor corespunzător pentru participarea la Cina Domnului. Pentru o discutare mai amănunțită a subiectului vezi DA 642-651.

Ioan 13:16

16. Adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Robul. [„Servul”, KJV]. Sau „sclavul”.

Nu este mai mare. Dacă nu era sub demnitatea Domnului să săvârșească un serviciu de rând, servul sau robul cu siguranță nu ar trebui să creadă că este sub demnitatea sa (cf. la Luca 6,40; vezi Matei 10,24; Luca 22,27).

Ioan 13:17

17. Dacă știți. O cunoaștere a datoriei așează asupra omului răspunderea aducerii la îndeplinire. Cineva nu este socotit răspunzător de lucrurile de care este necunoscător, afară de cazul, natural, că neștiința lui nu este voită (vezi Ioan 9,41; 15,22; Romani 5,13; Iacov 4,17).

Ferice. Gr. makarioi (vezi la Matei 5,3).

Dacă le faceți. Înfăptuirea nu trebuie să fie despărțită de mărturisire (vezi Matei 7,21; Luca 6,46; 12,47; Romani 2,13; Iacov 1,25).

Ioan 13:18

18. Nu vorbesc despre voi toți. Cuvintele de binecuvântare rostite în v. 17 nu se aplică la întregul

grup. Iuda, trădătorul, este exclus.

Cunosc. Isus cunoștea caracterul fiecăruia din ucenicii Săi și de la început știuse că Iuda urma să-L vândă (vezi cap. 6,64). Pentru o discuție a motivelor pentru care i-a dat un loc între cei doisprezece vezi la Marcu 3,19.

Ales. Vezi cap.6,70.

Să se împlinescă. [„Să poată fi împlinită”, KJV]. Profeția nu decretase ca Iuda să Îl vândă pe Domnul său. Precunoașterea divină prevăzuse ce urma să fie (vezi la cap. 12,39).

Cel ce mănâncă pâine cu Mine. Un citat din Psalmii 41,9 (vezi comentariul acolo).

Ioan 13:19

19. Înainte de a se întâmpla. [„Înainte de a veni”, KJV]. Dacă Isus nu ar fi spus mai dinainte ucenicilor despre trădarea lui Iuda, ei ar fi putut trage concluzia că El a făcut o greșală de judecată când a îngăduit ca Iuda să fie unul din cei doisprezece. Alegerea lui Iuda nu a fost o idee a lui Isus, ci a ucenicilor înșiși (vezi la Marcu 3,19). Împlinirea profeției este sigiliul de validare asupra celui care a rostit prezicerea.

Eu sunt. Vezi la cap. 8,24.

Ioan 13:20

20. Mă primește pe Mine. Vezi la Matei 10,40.

Ioan 13:21

21. S-a tulburat. [Trădătorul dat pe față, Ioan 13,21-30 = Matei 26,21-25 = Marcu 14,18b-21 = Luca 22,21-23. Comentariu major: Matei și Ioan]. Vezi la cap. 12,17.

Adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Mă va vinde. Anunțarea este mai specifică decât în v. 18, 19. Comparați Matei 26,21; Marcu 14,18.

Ioan 13:22

22. Nu înțelegeau. [„Erau în îndoială”, KJV]. Gr. aporeo, „a fi în încurcătură”; „a fi perplex”, [„în grea cumpănă”, G. Gal.] ca în 2 Corinteni 4,8. Ucenicii erau în încurcătură deoarece nu înțelegeau cum s-ar fi putut ca unul din grupul lor să Îl trădeze pe Isus.

Ioan 13:23

23. Acela pe care-l iubea Isus. Denumirea de sine favorită a lui Ioan (vezi cap. 19,26; 20,2; 21,7.20). În cap. 20,2 cuvântul pentru „iubea” este phileo, în timp ce în alte pasaje este folosit agapao (vezi la cap. 11,5).

Culcat la sânul lui Isus. Pentru o discuție a obiceiului de a sta culcat la banchete vezi la Marcu 2,15. Oaspeții se întindeau pe brațul lor stâng, pe paturi anume lucrate pentru asemenea ocazii. Faptul că Ioan își rezema capul la pieptul lui Isus arată că poziția lui era la dreapta lui Isus. Vestita capodoperă a lui Leonardo da Vinci, Ultima Cină, nu reprezintă corect felul în care oaspeții erau culcați la masă.

Ioan 13:24

24. I-a făcut semn. Unii au sugerat că Petru ocupa poziția la stânga lui Isus. Totuși, dacă aceasta ar fi fost poziția lui ar fi fost greu ca să-i facă semn lui Ioan. Mai plauzibilă este părerea că Iuda ocupa poziția aceasta plină de importanță (cf. DA 644).

Ioan 13:26

26. Bucățița. [„Bucata de pâine”, KJV]. Gr. psomion, „bucățiță”, „îmbucătură”, probabil de pâine, deși unii sugerează că aici s-ar putea referi la ierburile amare, o parte din care, potrivit cu ritualul de Paște, trebuia să fie înmuiată în sosul special, sau charoseth (vezi la Matei 26,21.23).

Iuda. Vezi la Marcu 3,19.

Fiul lui Simon, Iscarioteanul. Vezi la cap. 6,71.

Ioan 13:27

27. Satana. Numele apare numai aici în Ioan. În altă parte apostolul îl numește pe Satana „Diavolul” (cap. 8,44; 13,2). Pentru înțelesul numelui „Satana” vezi la Iov 1,6; Zaharia 3,1; Matei 4,1.

A intrat... în Iuda. [„A intrat în el”, KJV]. Adică, l-a luat deplin în stăpânire. Până aici mai fusese prilej pentru Iuda să se pocăiască, dar în clipa aceasta el a trecut linia de hotar.

Fă repede. Dacă Isus, adevăratul Miel Pascal, urma să fie junghiat în ziua în care erau junghiați mieii obișnuiți de Paște (vezi Note adiționale la Matei 26, Nota 1), nu mai rămăsese mult timp ca Iuda să comită fapta sa lașă.

Ioan 13:28

28. Înțeles. [„Știa”, KJV]. Mai degrabă, „n-a ajuns să cunoască”, sau să „recunoască”. Discuția fusese cu privire la vânzare, dar nu era necesar să lege cuvintele lui Isus spuse lui Iuda (v. 27) cu trădarea. Totuși Iuda însuși a înțeles ce vrea să spună Isus.

Ioan 13:29

29. Punga. Gr. glossokomon, „cutia cu bani”. (vezi cap. 12,6). Iuda era trezorerul grupului.

Pentru praznic. Adică „pentru sărbătoare”. Ucenicii se îngrijiseră deja de propria lor cină pascală, totuși Paștele și Sărbătoarea Azimilor era încă înaintea lor. Aceia care caută să fixeze ziua obișnuită a sărbătorii Paștelor au prezentat argumentul că ar fi fost cu neputință ca Iuda să cumpere provizii într-o zi de sărbătoare. Argumentul acesta nu este valabil. Iudeii îngăduiau cumpărarea de hrană în ziua aceea, cu condiția ca tranzacția să nu se facă în modul obișnuit. Lucrul acesta este explicat în Mishnah: „Cineva nu poate să dea la tociță un cuțit în zi de sărbătoare, dar cineva poate să-l tragă pe un alt cuțit [ca să-l ascută]. Cineva nu poate să zică unui măcelar: ‘Cântărește-mi carne de un denar’, dar el taie [animalul] și-l împarte între ei. Un om poate spune vecinului său [într-o zi de sărbătoare]: ‘Umple-mi vasul acesta’, dar nu într-o anumită măsură. R. Iuda zice: Dacă era un vas de măsurat el ar putea să nu-l umple. Se relatează despre Abba Saul b. Batnith că obișnuia să-și umple măsurile în ajunul unei sărbători și să le dea clienților în ziua de sărbătoare. Abba Saul zice: El obișnuia să facă așa și în zilele intermediare ale sărbătorii, datorită distincției măsurii; dar Înțelepții zic: El obișnuia să facă așa într-o zi obișnuită pentru a goli măsurile. Cineva se poate duce la un negustor de la care cumpără în mod obișnuit și să-i zică: ‘Dă-mi [atâtea] ouă sau nuci’ și să spună numărul; deoarece acesta este felul în care un gospodar socotește în propria sa casă” (Bezah 3.7, 8, ed. Soncino a Talmudului, p. 144, 148, 152).

Săracilor. Ocazia era potrivită pentru dăruire la săraci, care altminteri nu și-ar fi putut procura mieii de Paște pentru sărbătoare.

Ioan 13:30

30. A ieșit afară în grabă. Iuda a înțeles importanța cuvintelor lui Isus (vezi DA 654). El știa că Domnul îi citea intențiile. Decizia lui de a nu ceda l-a dus dincolo de hotarul punerii la probă personale (vezi la v. 27). Actul trădării a rezultat din propria sa hotărâre (vezi la cap. 3,18.19).

Era noapte. Era noapte cu adevărat (vezi 1 Corinteni 11,23), deoarece cina de Paște era luată după apusul soarelui. Potrivit cu Mishnah, jertfa de Paște trebuia să fie mâncată în noaptea aceea, înainte de miezul nopții (Zebahim 5. 8, ed. Soncino a Talmudului, p. 283). Dar Ioan intenționa probabil să exprime mai mult decât atât. Era noapte spirituală pentru Iuda, care plecase din prezența „Luminii lumii” (Ioan 8,12), spre a fi posedat și îndrumat de domnul întunericului (cf. Luca 22,53; vezi Nota adițională la Marcu 1).

Ioan 13:31

31. Fiul omului. [Sfat de despărțire, Ioan 13,31 la 14,31]. Vezi la Matei 1,1; Marcu 2,10.

Proslăvit. Plecarea lui Iuda era semnul că trădarea și moartea Fiului omului erau aproape. Isus urma să

fie proslăvit în evenimentele care aveau să aibă loc în curând (vezi cap. 7,39; 12,16.23.24). Cuvântarea din cap. 13,31 la 14,31 a fost ținută în odaia de sus înainte de plecarea la Muntele Măslinilor (vezi cap. 14,31; cf. DA 672, 673).

Dumnezeu a fost proslăvit. [„Dumnezeu este proslăvit”, KJV]. Tatăl și Fiul lucrau în strânsă armonie pentru mântuirea lumii (vezi la cap. 10,30). Slava unuia era slava celuilalt.

Ioan 13:33

33. Copilașilor. Gr. teknia. Termenul acesta de îndrăgire apare numai aici în Evanghelia după Ioan, dar este frecvent în 1 Ioan (cap. 2,1.12.28; 3,7.18; 4,4.5.21). O expresie similară („copiii mei”) era obișnuită în gura învățătorilor iudei când se adresau elevilor lor (vezi Talmud Ta’anith 21a, ed. Soncino, p. 104; Baba Bathra 60b, ed. Soncino, p. 245; etc.).

Puțin. Comparați cap. 7,33.

Am spus iudeilor. Vezi cap. 8,21.

Ei nu pot veni. Vezi la cap. 8,22.

Ioan 13:34

34. Poruncă nouă. Porunca de a iubi nu era în ea însăși nouă. Ea făcea parte din instrucțiunile date de Domnul prin Moise (Levitic 19,18). Îndemnul se găsește și în Mishnah: „Fii dintre ucenicii lui Aaron, iubind pacea și urmărind pacea [fii] cineva care iubește pe semenii săi și-i aduce aproape de Tora” (Aboth 1. 12, ed. Soncino a Talmudului, p. 8). Porunca era nouă deoarece se făcuse o demonstrație nouă de iubire, pe care ucenicii erau îndemnați acum să o egaleze. Prin descoperirea din partea Sa a caracterului Tatălui Său, Isus făcuse cunoscut oamenilor o nouă concepție cu privire la iubirea lui Dumnezeu. Porunca cea nouă impunea oamenilor să păstreze cu altul aceeași legătură pe care Isus o cultivase față de ei și față de omenire în general. Acolo unde vechea poruncă impunea oamenilor să iubească pe semenii lor ca pe ei înșiși, porunca nouă îi îndemna să iubească așa cum iubise Isus. Cea nouă era, de fapt, mai dificilă decât cea veche, dar harul pentru împlinirea ei era dat din belșug.

Să vă iubiți. Gr. agapao; vezi la Matei 5,43.44. Porunca zice de fapt, „stăruieți a vă iubi”.

Ioan 13:35

35. Prin aceasta. Urmașii marilor învățători reflectă caracteristicile învățătorilor lor. Iubirea era unul din principalele atribute ale lui Isus. Viața lui Isus fusese o demonstrație practică a iubirii în acțiune. O manifestare a aceluiași fel de iubire de către ucenicii lui Isus ar da dovadă de legătura și de strânsa lor asociere cu Domnul lor. Ceea ce distinge pe creștin este iubirea și nu mărturisirea de credință.

Dacă veți avea dragoste. Literal, „dacă veți stăruie să aveți dragoste”. Manifestări stăruitoare și călduroase de iubire și nu izbucniri izolate și capricioase de caritate, sunt dovezile faptului că cineva este ucenic. Pavel definește acest fel de iubire în 1 Corinteni 13. Cuvântul redat acolo „caritate” [KJV] este același ca acela tradus aici „dragoste”.

Ioan 13:36

36. Unde Te duci? Petru lasă la o parte comentarea poruncii celei noi. Poate cerințele ei erau prea rigide pentru nivelul prezent al experienței lui. El era, totuși, interesat de referirea lui Isus la o plecare, a cărei natură el o înțelegea greșit (vezi v. 37), așa cum făcuseră Fariseii mai înainte (cap. 7,35; 8,22).

Mai târziu vei veni. [„Mă vei urma”, KJV]. Pasajul are probabil o îndoită aplicație: 1) Urmarea lui Isus de către Petru în moarte. Ucenicul nu era pregătit să facă lucrul acesta în acel moment, așa cum au arătat lămurit evenimentele ulterioare (Matei 26,56.69-75). Totuși, mai târziu a suferit crucificarea pentru credință (vezi Ioan 21,18.19; cf. DA 537; 538). 2) La înălțarea lui Isus la cer. Pentru aceasta Petru ar fi trebuit să aștepte până la revenirea Domnului său la sfârșitul veacului (cap. 14,1-3). Probabil că era o intenționată ambiguitate în enunțare.

Ioan 13:37

37. De ce nu pot? Pentru nerăbdarea caracteristică a lui Petru vezi la Marcu 3,16. Loialitatea lui impulsivă era fără îndoială sinceră în clipele când vorbea, dar se dovedea cu totul prea nestatornică atunci când era pusă la încercare. Bine ar fi făcut Petru să cugete bine la parabolele cu clădirea turnului și cu împăratul care mergea la război (vezi la Luca 14,27-33).

Îmi voi da viața. Cam peste 35 de ani în cetatea Romei, Petru și-a dat viața cu adevărat pentru Domnul său. La propria lui cerere a fost crucificat cu capul spre pământ (vezi DA 537, 538). Vezi la Matei 26,35.

Ioan 13:38

38. Adevărat, adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1 DA 643

1–17 DA 642–651

3–17 Ev 274–278

4, 5 DA 644; EW 116; 4T 374

6, 7 DA 645

7 LS 37; MH 487; ML 184; 1T 30

8–10 DA 646

10 DA 649

11 DA 653, 655, 656

12–16 DA 649

12–17 DA 650

15 DA 651; Ed 78; MH 500

15–17 Ev 275

16 GW 190; 3T 229; 5T 502

17 COL 272; DA 651

18 DA 654

18, 19 DA 655

18–30 DA 652–661

20 4T 196

21–25 DA 654

23 Ed 87

27 DA 654, 717; 5T 103

30 DA 654

31 1T 352

31, 33 DA 662

34 AA 547, 550; COL 144, 382; CS 23; CW 79; DA 504, 677; Ed 242; Ev 293, 638; EW 27; FE 51, 281; MB 134; MH 162; ML 185, 192; SL 81; TM 354; 1T 151; 3T 187, 248; 4T 648; 6T 16, 284; 7T 265; 8T 241

34, 35 MM 120; 8T 165; 9T 219

35 DA 678; ML 80; 1T 165; 5T 167, 489; 6T 401; 7T 156; 9T 188

36, 37 DA 815

37 DA 673

Ioan 14:1

1. Să nu vi se tulbure inima. Sau, „încetați de a mai lăsa inima voastră să fie tulburată”. Ucenicii erau tulburați pentru că Isus anunțase că urma să-i părăsească în curând (cap. 13,33). El a căutat acum să le spună că absența Lui va fi numai temporară și că plecarea aceasta urma să fie spre folosul lor. Capitolul 14 continuă secțiunea de conversație începută în cap. 13,31 (vezi comentariul acolo).

Aveți credință. [„Voi credeți”, KJV]. Gr. pisteuete, care poate fi tradus sau „voi credeți”, sau „credeți”, ca în propoziția următoare. În forma pisteuete poate fi sau imperativ (credeți) sau indicativ (voi credeți). În limba greacă formele de imperativ și de indicativ la timpul folosit aici sunt identice. Deci contextul trebuie să hotărească alegerea modului. Acesta permite câteva combinații felurite: 1) ambele verbe la imperativ, „Credeți în Dumnezeu, credeți și în Mine”; 2) ambele verbe la indicativ, „Voi credeți în Dumnezeu și credeți și în Mine”; 3) primul verb la indicativ și al doilea la imperativ, ca în KJV; 4) primul la imperativ și al doilea la indicativ, „Credeți în Dumnezeu și voi credeți și în Mine”; această ultimă combinație dă o construcție oarecum stângace și este cea mai puțin probabilă din cele patru, dar celelalte trei se împacă pe deplin cu contextul. Când primul element este considerat ca imperativ, îndemnul este în armonie cu instrucțiunea dată mai înainte de a „avea credință în Dumnezeu” (Marcu 11,22).

Cuvântarea din cap. 14 a fost ținută în odaia de sus înainte de plecarea la Muntele Măslinilor și Ghetsemani (vezi la cap. 13,31).

Ioan 14:2

2. Casa Tatălui Meu. O frumoasă prezentare a Cerului. Cuvântul pentru „casă” (gr. oikia) poate fi tradus și „cămin”. Așa este redat în Matei 8,6. Forma masculină, oikos, este tradusă „acasă” în Marcu 5,19; Luca 15,6; 1 Corinteni 11,34; 14,35. Isus Se reîntorcea acasă la El. Cu timpul ucenicilor urma să li se permită să I se alăture.

Locașuri. Gr. monai (singular mone), literal, „locașuri de sălășluit”. În literatura greacă nebiblică cuvântul are uneori înțelesul de popasuri, locuri de oprire trecătoare. Din concepția aceasta Origen a dedus ideea lui falsă că locuințele erau popasuri în călătoria sufletului la Dumnezeu (vezi De Principiis ii. 11. 6). Dar acesta nu e înțelesul biblic al lui monai. Lucrul acesta reiese clar din v. 23, altă apariție unică a cuvântului în Biblie. Cu siguranță sălășluirea lui Hristos și a Tatălui cu creștinul nu este o chestiune trecătoare. Ideea de permanență din mone este reflectată în 1 Macabei 7,38, unica apariție a cuvântului în LXX-a.

Cuvântul englez „mansion” [KJV] vine de la cuvântul latin mansio, aproape echivalent în înțeles cu gr. mone, înseamnă „un loc de rămânere”, „un loc de locuit”. Ideea de clădire de oarecare mărime sau pretențiozitate nu este legată de cuvântul latin și natural, nici de cel grec. Ideea aceasta a fost o dezvoltare mai târzie a cuvântului englez [însemnând conac, sau palat] și înțelesul nu trebuie să fie introdus în versetul de față. Sau „mansion” trebuie înțeles în sensul lui arhaic de „loc de locuit”, sau „sălaș”, sau unul din

înțelesurile acestea ar trebui să fie substituit în traducerea versetului acestuia.

Faptul că sunt „multe” locuințe ne asigură că este loc suficient în casa Tatălui pentru toți cei care iau aminte la invitația Lui.

Mă duc. Dovezile textuale favorizează (cf. p. 146) inserarea înainte de „Mă duc” a conjuncției grecești hoti, însemnând „pentru că”, „deoarece”, „căci”. Dacă este omisă aici, există o oprire completă după propoziția anterioară, ca în KJV. Dacă este inclusă, există o oarecare întrebare cu privire la felul în care propoziția pe care ea o introduce ar trebui să fie legată cu cea precedentă. Sunt posibile mai multe traduceri: 1) „Dacă nu ar fi fost așa, v-aș fi spus că merg să vă pregătesc un loc”. Traducerea aceasta este înlăturată deoarece, potrivit cu v. 3, acesta era unul din obiectivele plecării lui Isus. 2) „Dacă nu ar fi fost așa, v-aș fi spus Eu că mă duc să vă pregătesc un loc?” Traducerea aceasta biruește dificultatea nr. 1, dar introduce o problemă nouă deoarece nu există nici o relatare cu privire la faptul că Isus ar fi spus ucenicilor Săi că Se duce să le pregătească un loc. Totuși, este posibil ca o astfel de declarație să fi rămas nerelată. 3) „Sunt multe locașuri de locuit (și dacă nu ar fi fost așa, v-aș fi spus), deoarece mă duc să vă pregătesc un loc” (vezi C.K. Barrett, *The Gospel According to St. John*, la cap. 14,2). Dacă dovada textuală este considerată a fi în favoarea includerii lui hoti, ultima traducere pare să fie cea mai naturală. Totuși, textul este perfect inteligibil dacă conjuncția este omisă.

Cuvintele acestea erau destinate să îi mângâie pe ucenici. Isus pleca, dar El nu urma să-i uite. El urma să aștepte cu dor reunirea Sa cu ei în casa Tatălui. Între timp El urma să facă pregătiri pentru slăvita venire acasă.

Ioan 14:3

3. După ce Mă voi duce. [„Dacă Mă duc”, KJV]. Propoziția aceasta condițională nu era intenționată să introducă o incertitudine. Cuvântul tradus aici „dacă” [KJV] (ean) are forță temporală și ar trebui să fie tradus „când”, ca în 1 Corinteni 14,16; 1 Ioan 3,2.

Mă voi întoarce. Textul grec exprimă făgăduința la timpul prezent. Acest așa numit prezent viitor dă accent certitudinii evenimentului. Evenimentul este considerat ca fiind atât de sigur ca și cum ar fi avut deja loc. Referirea este clară la venirea personală a lui Isus, descrisă viu cu câteva zile mai înainte ca răspuns la întrebarea: „Care va fi semnul venirii Tale și al sfârșitului veacului acestuia?” (vezi la Matei 24,1-3; vezi v. 30, 31).

Vă voi lua. [„Primi”, KJV]. Gr. paralambano, literal, „a primi alături” (vezi la Matei 24,40).

Unde sunt Eu. Ucenicii erau îndrumați la timpul celei de a doua veniri ca fiind momentul când urma să fie reuniți cu Domnul lor. Nu există nici o indicație aici cu privire la doctrina populară că credincioșii se duc spre a fi cu Domnul lor la data morții. Și nici în altă parte în Scripturi nu este susținută doctrina aceasta. Pavel, de asemenea, a îndrumat atenția credincioșilor la timpul celei de a doua veniri ca moment al marei reuniuni (1 Tesaloniceni 4,16.17).

Isus S-a dus la casa Tatălui Său. El aștepta cu dor aprins manifestarea persoanei Sale în biserica Sa. Când chipul Său va fi perfect reprodus în poporul Său, atunci El va veni (COL 69). Este privilegiul nostru de a grăbi ziua glorioasei veniri acasă (2 Petru 3,12; cf. DA 633, 634; COL 69).

Ioan 14:4

4. Știți unde Mă duc. Ucenicilor li se spusese și ar fi trebuit să fi înțeles. Ei fuseseră sub instruirea Mântuitorului timp de peste trei ani (vezi p. 193). De fapt, Isus chiar acum îi informase că Se duce la Tatăl Său (v. 2) deși îi informase și mai înainte (vezi cap. 7,33). Dar păreri preconcepute făceau dificil dificil pentru ucenici ca să prindă întreaga importanță a unei mari părți din instrucțiunile lui Isus.

Știți și calea. [„Calea o știți”, KJV]. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) între exprimarea aceasta și exprimarea „Și voi știți calea unde Mă duc” (RSV). Totuși, cea din urmă cuprinde o dificultate gramaticală în limba greacă. De aceea exprimarea din KJV este probabil de preferat. Isus explicase calea la casa Tatălui, dar greutatea de a pricepe îi împiedicase pe ucenici să înțeleagă deplina importanță a cuvintelor Sale.

Ioan 14:5

5. Toma. Pentru o schiță a caracterului lui Toma vezi la Marcu 3,18. Spiritul lui îndoielnic și încetineala inimii de a crede sunt clar descoperite în întrebarea aceasta.

Nu știm. Ei ar fi trebuit să știe, deoarece li se spusese lămurit (vezi la v. 4). Era greu pentru ei să se elibereze de concepția iudaică a împărăției mesianice (vezi la Matei 16,22; Luca 4,19).

Ioan 14:6

6. Eu sunt calea. Încă una din manifestările ca „Eu sunt” ale lui Isus (vezi la cap. 6,35; vezi cap. 8,12; 10,7.11; 11,25). Pentru folosirea expresiei „Eu sunt” fără pronumele „el” [„acela”], vezi la cap. 8,24.

Hristos este calea de la pământ la cer. Prin natura Sa omenească El vine în atingere cu acest pământ, iar prin natura Sa divină El vine în atingere cu cerul. El este scara care leagă pământul cu cerul (cap. 1,51; cf. PP 184). Din cauza întrupării și morții Sale „o cale nouă și vie” a fost consacrată pentru noi (Evrei 10,20). Nu există altă cale de mântuire (Fapte 4,12; 1 Timotei 2,5).

Adevărul. Vezi la cap. 8,32.

Viața. Vezi la cap. 1,4; 8,51; 10,10.

Ioan 14:7

7. Dacă M-ați fi cunoscut pe Mine. Comparați cap. 8,19. Construcția din textul grec arată condiția exprimată aici că este contrarie faptului. Ucenicii nu-L cunoscuseră. Dacă L-ar fi cunoscut, ar fi cunoscut pe Acela pe care Hristos a venit să-L descopere (vezi la cap. 1,18).

De acum încolo. Moartea lui Hristos urma să fie un pas important în descoperirea Tatălui. Descoperirile ulterioare ale Duhului urma să dezvăluie și mai departe caracterul divin (cap. 14,26; 15,26; 16,13.14). Cu privire la creștinii din apropiere de încheierea secolului I Ioan scria: „Ați cunoscut pe Tatăl” (1 Ioan 2,13).

Ioan 14:8

8. Filip. Pentru o schiță a caracterului lui Filip vezi la Marcu 3,18.

Arată-ne pe Tatăl. Poate că Filip nădăjduia o descoperire de slavă dumnezeiască așa cum i se dăduse lui Moise (Exod 33,18-23).

Ioan 14:9

9. Sunt cu voi? [„Am fost?”, KJV]. Era descurajator pentru Isus să vadă pe ucenicii Săi atât de greoi la pricepere. Totuși El a procedat cu răbdare cu neștiința lor.

A văzut pe Tatăl. Pentru descoperirea înaintea oamenilor de către Hristos a caracterului lui Dumnezeu vezi la cap. 1,18.

Ioan 14:10

10. În Tatăl. Isus subliniase mai înainte unitatea Lui cu Tatăl (vezi la cap. 10,30).

Cuvintele. Cuvintele și lucrările lui Isus dădeau mărturie cu privire la divinitatea Lui. Ucenicii ar fi trebuit să creadă cuvântul lui Isus. Dacă lucrul acesta era dificil pentru ei, ar fi trebuit să accepte cuvântul Lui pe temeiul faptelor Sale.

Ioan 14:11

11. Credeți-Mă. Verbul grec este la plural, arătând că Isus Se adresa acum tuturor ucenicilor.

Credeți cel puțin pentru lucrările acestea. Vezi la v. 10.

Ioan 14:12

12. Adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

Altele și mai mari. [„Lucrări și mai mari”, KJV]. Adică, mai mari în cantitate decât în calitate. Activitatea lui Hristos se extinsese peste o zonă relativ mică (a lumii). După înălțare Evanghelia urma să se întindă în toate părțile lumii.

Pentru că Eu Mă duc. După plecarea Sa El urma să trimită Duhul Sfânt (v. 16; cap. 16,7), care urma să-i înzestreze pe ucenici cu putere (Luca 24,49). Drept urmare a revărsării din Ziua Cincizecimii și a celor următoare, Evanghelia a fost vestită cu mare putere, așa că după 40 de ani Pavel putea să spună că Evanghelia „a fost propovăduită oricărei făpturi de sub cer” (Coloseni 1,23; cf. DA 633).

Ioan 14:13

13. Orice veți cere. Când ucenicii aveau să conlucreze cu Cerul la promulgarea Evangheliei, ei puteau fi siguri că resursele nemărginite ale Atotputerniciei erau la dispoziția lor. Dumnezeu urma să le satisfacă orice nevoie și să onoreze cererile depuse înaintea tronului în numele lui Isus.

În numele Meu. Pentru însemnătatea rugăciunii în numele lui Isus vezi DA 667, 668. Comparați cap. 14,26; 15,16; 16,23.24.

Voi face. Faptul că oamenii au să se roage la Tatăl în numele lui Isus, dar că Isus este Cel care aduce la îndeplinire răspunsul, scoate în evidență unitatea Fiului cu Tatăl. În cap. 15,16; 16,23 despre Tatăl se spune că răspunde la cererile prezentate înaintea Lui.

Ioan 14:14

14. Dacă veți cere. Așa cum versetul acesta se exprimă în KJV, el este o repetiție emfatică a făgăduinței din v. 13. Totuși, se pot cita dovezile textuale (cf. p. 146) pentru inserția pronumelui „îmi” înaintea verbului „veți cere”. Expresia aceasta ar lăsa să se înțeleagă că cererile pot fi adresate și Fiului ca și Tatălui, așa cum arată cap. 15,16; 16,23. Sunt mai multe exemple în Noul Testament de rugăciuni adresate lui Isus (Fapte 7,59; Apocalipsa 22,20). Totuși expresia „îmi veți cere ceva în numele Meu” este o expresie stângace și de aceea expresia care cuprinde pronumele „îmi” ar trebui probabil înlăturată.

Voi face. [„Eu voi face”, KJV]. „Eu” este emfatic în textul grec, în timp ce în v. 13 nu este.

Ioan 14:15

15. Dacă Mă iubiți. Iubirea este forța motrice a ascultării. Pentru o definiție a „iubirii” vezi la Matei 5,43.44; 1 Corinteni 13,1. Ascultarea care izvorăște din constrângere sau din teamă nu este forma ideală a ascultării. S-ar putea să fie timpuri, desigur, când puterea motrice a iubirii lipsește sau este slabă. Este necesar ca în asemenea împrejurări să se dea ascultare numai din principiu. Între timp, iubirea ar trebui să fie cultivată. O lipsă a iubirii obligatorii nu ar trebui niciodată să fie făcută o scuză pentru neascultare. Una din cele mai bune ilustrații ale ascultării care pornește din iubire este aceea a copiilor față de părinții lor.

Veți păzi poruncile Mele. [„Țineți poruncile Mele”, KJV]. Dovezile textuale sunt împărțite (cf. p. 146) între expresia aceasta și expresia „veți ține poruncile Mele”. În exprimarea din urmă verbul grec este la viitor, dar poate fi tradus și ca un imperativ, ca în Matei 22,37.39. Dacă este tradus astfel, există o mică diferență între exprimări. Totuși, indicativul „veți ține” scoate la iveală ideea importantă că ascultarea este rezultatul natural al iubirii. Afirmatia paralelă din Ioan 14,23 este clar la modul indicativ și, prin urmare, susține gândul acesta.

Poruncile lui Isus erau și poruncile Tatălui, deoarece Isus nu vorbea de la Sine (cap. 12,59; 14,10). El aproba poruncile morale date vechiului Israel (vezi la Matei 5,17-19) și le-a mărit (vezi la Isaia 42,21). El a dat porunci ale Sale proprii, ca de pildă porunca cea nouă (Ioan 13,34), nu pentru a înlocui vreunul din preceptele morale, care reflectau caracterul Dumnezeului neschimbător, ci pentru a scoate în evidență adevăratul lor înțeles și pentru a arăta cum trebuie să fie aplicate principiile lor la diferite situații ale vieții.

Ioan 14:16

16. Un alt. Gr. allos, „un altul de același fel”. Isus Însuși era un Mângâietor (vezi 1 Ioan 2,1, unde „Mijlocitor” [„apărător”] este traducerea cuvântului redat aici „Mângâietor”; vezi mai jos la „Mângâietor”).

El urma să părăsească pe ucenicii Săi (Ioan 13,33), dar voia să Se roage la Tatăl pentru a trimite pe Cineva care era asemenea Lui ca să rămână cu ucenicii, nu temporar, așa cum rămăsese El, ci „în veac”.

Mângâietor. Gr. parakletos, un cuvânt folosit în Noul Testament numai de Ioan (aici; Ioan 14,26; 15,26; 16,7; 1 Ioan 2,1). El este alcătuit din prepoziția para, însemnând „pe lângă” și adjectivul kletos, „chemat”, sau „cineva chemat”. De unde înțelesul literal este „cineva chemat alături de”. Totuși, în uzanța biblică, cuvântul pare să reflecte un sens mai activ așa cum este găsit în verbul corespunzător parakaleo, „a îndemna”, „a mângâia”, deci „cineva care îndeamnă” (vezi Ioan 16,8). Părinții latini traduceau pe parakletos prin advocatus, dar înțelesul de „advocat” sau „legist” se aplică numai la rare apariții ale cuvântului în literatura precreștină și necreștină. Cuvântul „avocat” nu este cu totul corespunzător pentru a descrie lucrarea fie a Duhului Sfânt, fie a lui Hristos. Tatăl și Fiul lucrează în cea mai deplină conlucrare pentru mântuirea omului (cap. 10,30). Lucrarea lui Satana este de a prezenta pe Tatăl ca sever, aspru și lipsit de bunăvoință de a-l ierta pe păcătos, sau ca dispus să ierte numai datorită mijlocirii Fiului. Este adevărat că întruparea, moartea și învierea lui Hristos au făcut posibilă iertarea. Dar atât Tatăl, cât și Fiul îl iubesc pe păcătos și lucrează în unison pentru mântuirea lui. Un avocat în sensul omenesc al termenului nu este necesar pentru a-l determina pe Tatăl să aibă milă de păcătos. Acela care dorește să cunoască iubirea și compătimirea Tatălui nu are nevoie decât să privească la Fiul (vezi la cap. 1,18). În altă parte în literatura precreștină și necreștină parakletos păstrează înțelesul mai general de „cineva care se ridică în favoarea altuia”, „un mijlocitor”, „un intermediar”, „un ajutor”. Vezi la Matei 5,4.

Verbul parakaleo, deși tradus „a mângâia” de 23 de ori în Noul Testament, este redat și prin „a îndemna” de 19 ori. A numi pe Duhul Sfânt „Mângâietor” înseamnă a scoate în evidență numai o trăsătură a lucrării Sale. El este și un „Îndemnător”. De fapt, în acest ultim sens este ultima trăsătură proeminentă a lucrării Duhului, așa cum este schițată de Ioan. El va „învăța” și „va aduce aminte” (cap. 14,26). El va mărturisi despre Hristos (cap. 15,26). „El va dovedi lumea vinovată în ce privește păcatul, neprihănirea [dreptatea] și judecata” (cap. 16,8). El va călăuzi în tot adevărul și va arăta lucrurile viitoare (cap. 16,13). El va proslăvi pe Hristos și va primi de la El și va da ucenicilor (cap. 16,14).

În veac. Nu temporar, ca Hristos în timpul misiunii Sale pământești.

Ioan 14:17

17. Duhul adevărului. Expresia aceasta apare din nou în cap. 15,26; 16,13. Accentul pare să fie pe faptul că Spiritul definește, împarte și apără adevărul. Pentru o definiție a adevărului vezi la cap. 8,32. Spiritul urma să călăuzească pe ucenici „în tot adevărul” (cap. 16,13).

Lumea. Gr. kosmos (vezi la Matei 4,8).

Nu-L vede. Pronumele „Îl” se referă la Duhul, cum este evident în mod clar din textul grec. Lumea este lipsită de percepție spirituală. „Omul firesc nu primește lucrurile Duhului lui Dumnezeu” (1 Corinteni 2,14).

Și nu-L cunoaște. Dacă ucenicii din Efes botezați „cu botezul lui Ioan” „nici măcar nu auziseră că ar fi un Duh Sfânt” (Fapte 19,1-3), cu atât mai puțin lumea nu va avea nici o cunoștință despre El. Lumea nici nu a știut despre existența Lui și nici nu a recunoscut chemarea Lui la pocăință (vezi Geneza 6,3; Apocalipsa 22,17).

Voi. Pronumele este emfatic în textul grec. Ucenicii sunt puși în puternic contrast cu lumea.

Cu voi. Adică, cu biserica. Expresia „în voi” scoate în evidență sălășluirea lăuntrică a Duhului în inima creștinilor în mod individual.

Ioan 14:18

18. Orfani. [„Nemângâiați”, KJV]. De la gr. orphanos, corespunzător, „fără părinți”. Cuvântul nostru „orfani” ajunge la noi prin limba latină de la acest cuvânt grec. Orphanos este obișnuit în LXX-a pentru ebraicul yatam, „orfani”, sau „copii lipsiți de părinți” (Exod 22,22.24; Deuteronom 10,18; etc.). În Noul Testament orphanos apare în altă parte numai în Iacov 1,27, unde este tradus „orfani”. În Ioan 14,18 ideea este că Isus nu va lăsa pe ucenici orfani de Învățătorul lor. El urma să vină la ei. Referirea aici nu este la a

doua venire (v. 1-3), ci la prezența lui Hristos cu ucenicii Săi prin Duhul.

Ioan 14:19

19. Puțină vreme. Comparați cap. 13,33; 16,16-22.

Dar voi Mă veți vedea. [„Dar voi Mă vedeți”, KJV]. După răstignire și îngropare lumea urma să nu-L mai vadă pe Isus. Dar ucenicii urma să-L vadă în trupul Lui înviat. Cuvintele au fără îndoială o însemnătate spirituală. Chiar după înălțarea la cer urma să continue să vadă pe Isus cu simțurile lor spirituale.

Voi veți trăi. Atât într-un sens spiritual, cât și unul literal (cap. 6,57).

Ioan 14:20

20. În ziua aceea. Adică, ziua când „Mângâietorul” urma să vină și să rămână cu ei (vezi v. 16). Erau multe lucruri în domeniul spiritual pe care ucenicii în prezent nu le înțelegeau. Acestea urmau să le fie lămurite mai târziu.

Eu sunt în Tatăl Meu. Comparați v. 11.

Voi sunteți în Mine. Vezi la cap. 15,4.

Ioan 14:21

21. Are poruncile Mele. Adică, le cunoaște și le înțelege. Dar lucrul acesta nu este îndestulător. Este necesar și de a le ține. O convingere în ce privește datoria creștină trebuie să fie urmată de o promptă ascultare.

Mă iubește. Afirmația aceasta este contrariul v. 15. Iubirea se dă pe față în ascultare; ascultarea este un semn al iubirii (cf. 1 Ioan 2,3-6).

Iubit de Tatăl Meu. Comparați cap. 16,27. În cap. 3,16 iubirea Tatălui pentru lume a fost scoasă în evidență. Aici este accentuată iubirea Sa pentru ai Săi. Acolo unde este răspuns la iubirea divină, poate fi o mai mare manifestare a iubirii aceleia. Satana a făcut pe oameni să privească pe Dumnezeu ca fiind sever și neiertător. Isus venise pentru a schimba concepția aceea. El a învățat pe oameni că iubirea Tatălui Său era ca iubirea Sa.

Mă voi arăta. [„Mă voi manifesta”, KJV]. Probabil în primul rând o referire la o mai deplină descoperire a lui Hristos prin Duhul.

Ioan 14:22

22. Iuda. În general identificat ca Labeu [Levi] (Matei 10,3) sau Tadeu (Marcu 3,18), deși identificarea nu este cu totul sigură (vezi la Marcu 3,18).

Nu Iscarioteanul. Iuda Iscarioteanul părăsise odaia de sus cu oarecare timp mai înainte de aceasta (cap. 13,30).

I-a zis. Cuvântarea din odaia de sus fusese marcată de dese întreruperi (vezi cap. 13,36; 14,5.8).

Nu lumii? Fără îndoială Iuda avea în minte o manifestare vizibilă de slavă așa cum era așteptată să însoțească venirea lui Mesia. Pe cât se pare era ceva descurajator pentru el că manifestarea urma să fie făcută numai față de câțiva. El nu prinsese referirea lui Hristos la împărăția harului care urma să preceadă împărăția slavei. Împreună cu compatrioții iudei el împărțea nădejdea că Mesia avea să Se manifeste în judecată față de Neamuri și în restatornicirea teocrației spirituale.

Ioan 14:23

23. Dacă Mă iubește cineva. Isus nu răspunde direct la întrebarea lui Iuda. El atrage atenția la condițiile pe temeiul cărora manifestarea la care Se referea (vezi v. 22) se va face pentru credinciosul individual.

Cuvântul. [„Cuvintele”, KJV]. Literal, „cuvântul”, aici sinonim cu „poruncile” (vezi v. 15,21).

Noi vom veni. Pluralul scoate în evidență unitatea Tatălui și Fiului. Ei „vin” aici, să locuiască în chip mistic în inima credinciosului. Astfel există o unitate nu numai între Tatăl și Fiul, dar și între Tatăl, Fiul și credincios (vezi TM 519).

Vom locui. Gr. mone (vezi la v. 2).

Ioan 14:24

24. Nu Mă iubește. Inversul afirmației din v. 23. Lumea n-ar fi putut să se bucure de comuniunea scoasă aici în evidență. Tatăl și Fiul nu-și impun tovărășia lor nimănui.

Cuvintele. [„Spusele”, KJV]. Literal, „cuvintele”, sinonim cu „poruncile” (cf. la v. 23).

Nu este al Meu. Comparați cap. 7,16; vezi la cap. 4,34.

Ioan 14:25

25. Sunt cu voi. Adică, în trup, înainte de plecarea Sa și înainte de venirea celui alt „Mângâietor” (v. 16). Isus era limitat cu privire la informațiile pe care li le putea da în timpul de față (cap. 16,12).

Ioan 14:26

26. Mângâietorul. Gr. parakletos (vezi la v. 16).

Duhul Sfânt. Expresia Duhul Sfânt apare de 93 de ori în Noul Testament ca traducerea aceleiași expresii grecești. Cuvântul „Duh” fără de adjectiv calificativ este frecvent.

El. [„El”, KJV]. Literal, „acela”. Antecedentul este „Mângâietorul” care în grecește este masculin și deci cere pronumele personal „el”.

Vă va învăța toate. Una din funcțiile principale ale Duhului Sfânt este învățătura. Mare parte din lucrarea lui Isus era de a da învățatură (vezi la Luca 4,15). De patruzeci și una de ori cuvântul „Învățător” din Noul Testament este de la gr. didaskalos, însemnând, „învățător”. Timp de trei ani ucenicii fuseseră sub instruirea Marelui Învățător, dar mai erau încă multe lucruri pe care ei aveau să le învețe. În starea prezentă a minții lor ei erau incapabili să înțeleagă multe adevăruri (Ioan 16,12). Ei urmau să aibă nevoie de instruire mai departe și aceasta urma să le-o dea Duhul Sfânt. Spiritul lui Dumnezeu „cunoaște lucrurile lui Dumnezeu” și „cercetează totul, chiar și lucrurile adânci ale lui Dumnezeu” (1 Corinteni 2,10.11) și El poate să le facă cunoscut oamenilor care sunt dispuși să fie învățați.

Vă va aduce aminte. [„Va aduce în amintirea voastră”, KJV]. Nu numai că Duhul va descoperi adevăruri noi; El va reaminti adevăruri care au pierit din minte, din cele ce îi învățase Isus sau din lucrurile acelea care fuseseră mai de mult descoperite în Scripturi din adevăr. În momente de criză, ca de exemplu acelea când vor fi târâți în fața tribunalelor, Duhul urma să le aducă aminte ideii corespunzătoare (Matei 10,19.20). Când li se va cere să arate temeiul nădejzii care este în ei (1 Petru 3,15), creștinii care au fost cercetători sânguincioși ai Bibliei pot avea încrederea că Duhul Sfânt va readuce în minte pasajele potrivite pentru ocazie.

Ioan 14:27

27. Pacea. Gr. eirene, corespunzând ebr. shalom, salutarea obișnuită orientală folosită de Isus la arătările de după înviere (cap. 20,19.21.26). Aici Isus vorbește de pacea lăuntrică a sufletului de care are parte cel „îndreptătit prin credință” (Rom 5,1), al cărui simț de vinovăție a fost depus la piciorul crucii și ale cărui neliniști cu privire la viitor au dispărut înghițite de încrederea lui implicită în Dumnezeu (Filipeni 4,6.7). O astfel de pace Isus o numește „pacea Mea”. O astfel de pace lumea, cu toată știința cu care se fălește, nu o poate da. Comparați Ioan 16,33.

Turbure. Comparați v. 1.

Înspăimânte. Gr. deiliao, „a fi leșinat”, „a fi laș” [„fricos”].

Ioan 14:28

28. Mă duc. Vezi v. 2,3; cf. cap. 7,33.

Întoarce. Vezi v. 3,18.

Dacă M-ați iubi. [„Dacă M-ați fi iubit”, KJV]. Ucenicii Îl iubeau pe Isus, dar nu cu acea plinătate de iubire cu care L-ar fi iubit dacă L-ar fi înțeles pe deplin pe El și misiunea Lui.

V-ați fi bucurat. Dacă ucenicii ar fi înțeles mai pe deplin umilința lui Isus în întruparea Lui și, de asemenea, mai pe deplin înălțarea Lui care avea să urmeze învierii Sale, și dacă ar fi contemplat mai pe deplin singurătatea lui Isus în timpul separării Lui de Tatăl, s-ar fi bucurat de faptul că El Se reîntorcea la Tatăl Său. Mai mult, dacă ar fi înțeles că plecarea lui Isus, era în propriul lor avantaj (cap. 16,7) și că înălțarea și mijlocirea Lui în sanctuarul ceresc era un pas important în realizarea planului mântuirii, s-ar fi bucurat și mai mult. Pentru moment gândurile lor păreau că sunt concentrate în mod egoist la ei înșiși. Ei erau înspăimântați când se gândeau că trebuie să dea piept cu problemele vieții fără prezența corporală a Învățătorului lor.

Tatăl este mai mare decât Mine. Cu privire la starea Lui dinainte de întrupare Scripturile declară că Hristos „n-a socotit ca un lucru de apucat să fie deopotrivă cu Dumnezeu” (Filipeni 2,6; vezi la Ioan 1,1-3). Totuși, „S-a desbrăcat și a luat chip de rob” (Filipeni 2,7; cf. Evrei 2,9; vezi Nota adițională la Ioan 1). Totuși, chiar și în întruparea Sa Isus a declarat că era una cu Tatăl (Ioan 10,30). Orice inferioritate pe care cap. 14,28 pare să I-o atribuie lui Hristos, ar trebui înțeleasă cu referire la întruparea Lui, deoarece după crucificare Dumnezeu L-a înălțat foarte mult și I-a dat un nume care este mai pe sus de orice nume (Filipeni 2,9). El era „egal cu Tatăl” (8T 268). Vezi mai departe la 1 Corinteni 15,27.28.

Ioan 14:29

29. Să credeți. [„Să puteți crede”, KJV]. Isus știa că evenimentele viitorului imediat urmau să-i arunce pe ucenicii într-o mare descumpănire, ca și încercările pe care urmau să le întâlnească în lucrarea lor de evanghelizare de mai târziu. De aceea a căutat să-i avertizeze, pentru a fi pregătiți mai dinainte (vezi la cap. 13,19).

Ioan 14:30

30. Vine. O referire la evenimentele care se apropiau – Ghetsemani, arestarea, judecarea, condamnarea și crucificarea Fiului Omului, în care principele acestei lumi urma să facă supremul său efort pentru a face să eșueze planul mântuirii. Dar Isus a băut paharul până la fundul amar, iar când a declarat „S-a sfârșit” (cap. 19,30), clopotul de moarte al prințului întunericului a sunat. Satana nu găsise nimic în Isus care să răspundă la sofistăriile lui (vezi DA 123).

Stăpânitorul lumii acesteia. [„Domnitorul acestei lumi”, KJV]. Pentru titlul acesta vezi la cap. 12,31.

Ioan 14:31

31. Ca să cunoască lumea. Aici este o elipsă și ar trebui să fie adăugate cuvinte de felul acesta „aceste lucruri au loc ca lumea să știe, etc.” Propoziția de scop poate fi înțeleasă și ca o propoziție de rezultat (vezi la cap. 9,3); și anume, ca un rezultat al evenimentelor care erau pe punctul de a avea loc, lumii urma să-i fie dată o demonstrație a iubirii lui Isus pentru Tatăl.

Sculați-vă, haidem să plecăm de aici. După ce Isus și ucenicii Săi „au cântat cântarea, au ieșit în Muntele Măslinilor” (Matei 26,30). Imnul făcea parte din Halelul de Paște (vezi la Matei 26,30). Mulți învățați cred că discursul din Ioan 15; 16 și rugăciunea din cap. 17 au fost de asemenea rostite în odaia de sus, dar nu este nevoie să presupunem o transpoziție în aceste capitole. Instrucțiunea din aceste capitole ar fi fost tot atât de corespunzătoare, ba, poate și mai corespunzătoare în mijlocul scenelor naturii, pe drumul spre Ghetsemani, mai ales cu vițele de vie înflorite pentru a ilustra alegoria cu vița de vie și mlădițele ei (vezi DA 674). Pantele Muntelui Măslinilor fuseseră scena unor extinse instrucțiuni numai cu două nopți mai înainte (vezi la Matei 24,1).

1 MH 123; WM 22
1-3 GC 301; LS 293; 8T 254

1-4 AA 21

1-9 DA 663

1-10 MH 419; 8T 266

1-31 DA 662-673

2 AH 120, 146, 287; EW 18; GW 259; ML 84, 337, 338; MM 327; MYP 410; SR 430; 8T 140

2, 3 CSW 79; EW 190; GC 548; LS 50; 1T 41; 4T 490; 5T 732; 6T 368

3 AA 34, 536; CH 213; COL 40; DA 832; GC 339; TM 130

5-8 DA 293

6 CE 63; COL 40, 105, 173; CSW 85; CW 120; DA 24, 353; Ev 290; FE 239, 251, 399, 405, 466;
GW 154, 263; ML 260; MM 22, 327; SC 21; TM 105, 332; 2T 170; 3T 193; 4T 230, 316; 5T 49; 6T 67; 7T
38; 8T 210

7 TM 123

8, 9 SC 11; 5T 739

9, 10 TM 123

9-11 MH 32

10 SC 75

11, 12 DA 664

12 AA 22; WM 297

12-14 DA 667

13 AA 28; COL 148; ML 18; 8T 23, 177

13, 14 COL 111

13-15 EW 29

14 MH 226; GC 477

14, 15 FE 399

14-21 DA 377-382

15 COL 143, 283; DA 668; FE 125

15-17 5T 432

15-19 TM 137

16 MH 249; TM 218, 517; 8T 19

16, 17 AA 47; ML 36

16–18 DA 669

17 DA 494, 671; SC 74

18 TM 517; 8T 19

19 MH 244; ML 295; TM 95

21 AA 85; COL 143, 283; CS 346; DA 669; FE 125, 399; MYP 409; TM 68, 137

21–24 5T 432

23 COL 61; TM 169

23, 24 FE 125; TM 137

24 COL 139, 283

26 AA 52; CH 371, 561; CSW 39, 41, 160; CT 357, 450; DA 670; Ed 94; FE 433, 473; GC viii, 600; ML 45; MYP 259; PK 627; TM 111, 476; 6T 249; 8T 19

27 AA 84; DA 659, 672; MB 16; MH 123, 247; ML 77, 176; SC 124

29 9T 235

30 CD 153; DA 123, 679; GC 623; Te 286; 5T 293, 422

Ioan 15:1

1. Eu sunt. [Adevărata viță, Ioan 15,1-17]. Încă una din vestitele exprimări de „Eu sunt” ale lui Isus (vezi la cap. 6,20; cf. cap. 8,12; 10,7.11; 11,25; 14,6). Pentru însemnătatea lui „Eu sunt” fără pronumele „el” [„acela”] vezi la cap. 8,24.

Adevărata. Gr. *alethinos*, „autentică”. În metaforele biblice Israel fusese asemănat cu o viță (Psalmii 80,8-16; Isaia 5,1-7; 27,2,3; Ieremia 2,21; 12,10). O viță de aur împodobește intrarea Templului lui Irod (vezi Mishnah Middoth 3. 8, ed. Soncino a Talmudului, p. 15) și desene de frunze de viță sau de ciorchini erau expuse pe monede și arhitectură. Iudeii depindeau de legătura lor cu vița lui Israel pentru mântuirea lor. Dar Israel se dovedise necredincios față de avantajele lui spirituale și respinsese pe adevăratul lui împărat, Isus. Acum Isus Se prezenta ca vița adevărată. Numai prin legătură vitală cu El puteau oamenii să fie salvați.

Vierul. Gr. *georgos*, „un lucrător de pământ”, aici, un viticultor. Comparați folosirea lui *georgos* în Luca 20,9; 2 Timotei 2,6; Iacov 5,7. Mai de mult Dumnezeu a „adus o vie din Egipt” (Psalmii 80,8) și a sădit-o în țara Canaan. Acum a luat o altă viță, pe Însuși Fiul Său, și L-a sădit în țara lui Israel (vezi DA 675).

Ioan 15:2

2. Orice mlădiță. Ucenicii sunt reprezentați ca mlădițe ale viței. Așa cum mlădițele sunt dependente de legătura lor cu butucul în ce privește viața și productivitatea, tot așa creștinul este dependent de unirea cu Hristos în ce privește viața și rodnicia spirituală.

N-aduce roadă. De la acela care mărturisește că este în Hristos se așteaptă să aducă roade corespunzătoare mărturisirii sale. Roadele acestea sunt denumite în altă parte „roade ale Duhului” (Galateni 5,22; Efeseni 5,9), sau „roade ale neprihănirii [dreptății]” (Filipeni 1,11; cf. Evrei 12,11), adică, roade care

sunt neprihănire [dreptate]. Roadele acestea se dau pe față în caracter și în viață. Când aceste „roduri bune” (Iacov 3,17) lipsesc, este necesar să se îndepărteze ramura neroditoare.

O taie. [„Îndepărtează”, KJV]. Gr. airo (vezi mai jos la „Curățește”).

Curățește. Gr. kathairo, „a curăți”, în cazul acesta, prin îndepărtarea creșterii superflue. Există un joc de cuvinte în textul grec pentru „taie” („îndepărtează”) (airo) și „curățește” (kathairo) care nu poate fi reprodus în traducere. Caracterul este „curățit” de încercările și necazurile vieții. Tatăl, Vierul ceresc, supraveghează operația. Și deși „mustrea” poate fi dureroasă, „mai pe urmă aduce celor ce au trecut prin școala ei roada dătătoare de pace a neprihănirii” (Evrei 12,11).

Mai multă roadă. Nu poate fi viață fără creștere. Câtă vreme există viață, este nevoie de dezvoltare continuă. Dezvoltarea caracterului este lucrarea unei vieți întregi (COL 65,66). Vezi la Matei 5,48.

Ioan 15:3

3. Acum. Gr. ede, „deja”, „acum”.

Voi sunteți curați. Vezi la cap. 13,10.

Din pricina cuvântului. [„Prin cuvânt”, KJV]. Mai degrabă, „din cauza cuvântului”. Ucenicii răspuseseră la cuvântul mântuirii adus lor de Isus (cf. la cap. 12,48).

Ioan 15:4

4. Rămâneți în Mine. O rămânere continuă într-o legătură vie cu Hristos este esențială pentru creștere și rodnicie. Atenția ocazională dată celor religioase nu este îndeustulătoare. Cățărarea pe un val înalt al zelului religios într-o zi, numai pentru a cădea într-un abis al unei perioade de neglijență a doua zi, nu promovează tăria spirituală. A rămâne în Hristos înseamnă că sufletul trebuie să fie în comuniune zilnică, constantă cu Isus Hristos și trebuie să trăiască viața Lui (Galateni 2,20). Nu este posibil ca o mlădiță să depindă de alta în ce privește viabilitatea ei; fiecare trebuie să-și mențină legătura sa personală cu via. Fiecare membru trebuie să aducă roadele sale.

Ioan 15:5

5. Despărțiți de Mine. [„Fără de Mine”, KJV]. „Firea pământească... nu se supune Legii lui Dumnezeu și nici nu poate să se supună” (Romani 8,7). Este cu neputință ca omul, prin propria sa tărie, să scape din prăpastia în care a căzut și să aducă roade spre sfințire (vezi SC 18). Orișunde oamenii susțin principiul că se pot salva pe ei înșiși prin propriile lor fapte nu au nici o barieră împotriva păcatului (vezi DA 35, 36).

Ioan 15:6

6. Dacă nu rămâne cineva. Amăgirea, „odată ajuns în har ești întotdeauna în har”, este tăgăduită de condiția aceasta. Este posibil ca aceia care au fost în Hristos să rupă legătura cu El și să fie pierduți (vezi la Evrei 6,4-6). Mântuirea este condiționată de rămânerea în Hristos până la sfârșit.

Se usucă. [„Este veștejit”, KJV]. Creștinul reprezentat de mlădița tăiată poate să aibă mai departe o formă de religie, dar puterea de viață lipsește (2 Timotei 3,5). Când vine încercarea și necazul, lipsa de conținut a mărturisirii sale se dă pe față. Așa după cum mlădițele tăiate sunt cândva adunate și arse, tot așa creștinul neroditor, ca și cel care nu mărturisește credința, va suferi ultima desființare (Matei 10,28; 13,38-40; 25,41-46). Nu este menționat nici un act fățiș de neascultare, ci numai păcatul neglijenței. Comparați parabola oilor și caprelor (Matei 25,31-46). Cei de la stânga împăratului au fost excluși de la împărăție din cauza neglijariei datoriei creștine.

Ioan 15:7

7. Dacă rămâneți în Mine. Rămânerea este reciprocă așa cum este exprimată în v. 4. Când oamenii rămân în Hristos, Hristos locuiește în ei și ei devin părtași de natură dumnezeiască (2 Petru 1,4). Gândurile lor ajung să fie atât de identificate cu voia divină încât sunt făcute numai cereri care sunt în armonie cu voia aceea (vezi 1 Ioan 5,14; DA 668). În plus, nici un păcat nu intervine pentru a împiedica un răspuns favorabil.

Rămân în voi cuvintele Mele. Cuvintele acestea arată că locuirea lăuntrică a lui Hristos nu este cu totul o experiență mistică, inexplicabilă. Oamenii primesc pe Hristos primind cuvintele Lui. Când ei se hrănesc cu acel cuvânt, el le luminează mintea. Când fac o alegere inteligentă pentru a urma acel cuvânt și ascultă fără rezerve de el prin puterea Cerului care îi face în stare să asculte, Hristos, nădejdea slavei, ia chip înlăuntru (Coloseni 1,27). În plus, pentru ca experiența aceasta să fie constantă, ei se hrănesc zilnic cu cuvântul. Vezi Ioan 6,53.

Ioan 15:8

8. Aduceți multă roadă. Este slavă pentru un vier când plantele lui rodesc bine. Astfel revine slavă lui Dumnezeu, când chipul Lui este reflectat în viața urmașilor Săi. Satana pretinde că cererile lui Dumnezeu sunt prea severe și că oamenii nu pot ajunge idealul desăvârșirii creștine. Astfel caracterul lui Dumnezeu este îndreptățit când oamenii, prin harul divin, ajung părtași de fire dumnezeiască.

Veți fi astfel ucenicii Mei. Reflectarea harurilor creștine este o dovadă de ucenicie. Fără o legătură vitală cu Hristos este cu neputință să aducem roade ale neprihănirii (v. 5; cf. cap. 13,35).

Ioan 15:9

9. Cum M-a iubit pe Mine Tatăl. Comparați cap. 3,35; 5,20; 10,17; 17,24.

În dragostea Mea. A rămâne în Hristos înseamnă a sta la adăpostul iubirii Lui. Este un lucru mângâietor să știm că iubirea lui Hristos pentru noi este tot atât de dăinuitoare ca și iubirea Tatălui pentru Fiul. Mai mult decât atât, „Tatăl Însuși vă iubește” (cap. 16,27) cu aceeași iubire cu care Îl iubește pe Fiul (EGW RH 4 nov. 1890).

Ioan 15:10

10. Poruncile Mele. Vezi la cap. 14,15.

Poruncile Tatălui. Privind înapoi, Isus putea spune cu desăvârșită încredere: „Am ținut poruncile Tatălui Meu”. El a făcut totdeauna lucrurile acelea care plăceau Tatălui Său (cap. 8: 29). „El n-a făcut păcat și în gura Lui nu s-a găsit vicleșug” (1 Petru 2,22). Viața Lui fără de păcat a dovedit că era posibil ca oamenii, cu ajutor divin, să țină poruncile (vezi DA 24).

Ioan 15:11

11. Bucuria Mea. Bucuria lui Hristos constă din conștiența unei îndepliniri cu succes a misiunii. Mântuitorul avea bucurie în îndeplinirea scopului divin în răscumpărarea omului și în suferirea pentru ca oamenii să fie mântuiți. Scopul său în viață era să proslăvească pe Tatăl Său.

Bucuria voastră. Bucuria este al doilea din harurile Duhului descrise de Pavel (Galateni 5,22). Adevărata bucurie nu se află în râsul zgomotos sau în agitația frivolă cauzată de plăcerile goale de conținut ale lumii. creștinul își află plăcerea în odihnirea în iubirea lui Hristos, în biruințele câștigate și în serviciul neegoist pentru omenire. Bucuria va ajunge la împlinirea ei supremă în lumea ce va veni, dar o mare măsură de bucurie poate fi experimentată aici și acum de aceia care rămân în Hristos.

Ioan 15:12

12. Porunca Mea. Vezi la cap. 13,34.

Ioan 15:13

13. Mai mare dragoste. „Porunca cea nouă” (cap. 13,34; cf. cap. 15,12) le cerea ucenicilor să exercite unul față de altul aceeași iubire pe care Isus o manifestase față de ei. Isus descoperirea acum extinderea acelei iubiri. Iubirea aceea Îl făcea să-Și dea viața pentru ei. Totuși, iubirea Lui întrecea pe aceea pe care El o recomandă acum: „Pe când eram noi încă păcătoși” El a murit pentru noi (vezi Romani 5,6-8).

Prietenii. Vezi la v. 14.

Ioan 15:14

14. Prietenii. Gr. philoi, singular philos, înrudit cu verbul phileo, „a iubi” (vezi la Matei 5,43.44). Philos înseamnă cineva iubit sau drag, sau cineva care este iubitor sau amical. În adevărata iubire este iubire

reciprocă. Ucenicii urmează să arate iubirea lor prin ascultare smerită (Ioan 14,15).

Ioan 15:15

15. Robi. [„Servi”, KJV]. Gr. douloi, singular doulos, adesea însemnând „sclav”, aici, poate, un serv cu statut restrâns (vezi la cap. 8,34). Un serv de rangul acesta se aștepta să asculte orbește fără a lua în discuție sfaturile stăpânului său. Isus le acordase ucenicilor încrederea Sa și le descoperise multe lucruri. Duhul Sfânt urma să-i lumineze mai departe (cap. 14,26). Isus urma să-i părăsească în curând și ei trebuiau să lucreze mai departe fără prezența Lui corporală. O grea răspundere urma să le revină. El dorea ca ei să se gândească la legătura lor cu El ca fiind aceea de prieteni. Mai înainte, El lăsase să se înțeleagă că ei erau prietenii Săi (vezi la cap. 13,16), acum ei erau prietenii Săi.

Ioan 15:16

16. Nu voi M-ați ales pe Mine. Ucenicii aleseseră să fie urmași ai lui Hristos, dar Isus era Acela care din mulții Săi urmași îi alesese pe cei doisprezece să fie apostoli (Luca 6,13; vezi la Marcu 3,14). Toți pot alege să Îl urmeze pe Hristos, dar El este Acela care alege și califică oameni să ocupe poziții de răspundere și de conducere în lucrarea Lui (1 Corinteni 12,7-11.28).

Să aduceți roadă. Adică, să aibă succes în misiunea lor.

Roadă voastră să rămână. Comparați cu cap. 4,36.

Orice veți cere. Comparați cap. 14,13. Condiția pentru a primi răspuns la rugăciune este de a rămâne în Hristos.

În numele Meu. Vezi la cap. 14,13.

Ioan 15:17

17. Să vă iubiți unii pe alții. Vezi la cap. 13,34; cf. cap. 15,12.

Ioan 15:18

18. Dacă vă urăște lumea. [O înștiințare cu privire la persecuție, Ioan 15,18 la 16,4]. Din partea lumii urma să fie ură, dar în cercul lăuntric trebuia să fie iubire (v. 17). Ei urmau să aibă de ajuns de suferit din conflictul dârz cu lumea, ca să nu se mai adauge ceva la antagonismul din afară (Luca 22,24). Lumea urăște pe aceia ale căror simpatii și interese sunt în conflict cu ea (vezi la cap. 7,7).

Pe Mine M-a urât. Ucenicii aveau să vadă întreaga furie a urii lumii de abia de aici înainte.

Ioan 15:19

19. Dacă ați fi. Condiția este neîmplinită potrivit cu construcția din textul grec. Ei fuseseră din lume, dar ascultaseră de chemarea lui Isus de ieși din lume. Cu privire la frații Săi, fiii lui Iosif (vezi la Matei 12,46). Isus spunea: „Pe voi lumea nu vă poate urî” (Ioan 7,7). Vezi la cap. 15,18.

Vă urăște. Motivul urii este arătat de versetele precedente: Rămânerea în Hristos (v. 4), aducerea de roade ale dreptății (v. 5) și demonstrarea lor (v. 16). Faptele lumii sunt mustrate de viața de dreptate și de mărturia fățișă a creștinului (Ioan 7,7; 1 Ioan 3,13). Robertson pune întrebarea plină de însemnătate: „Vă urăște lumea? Dacă nu, de ce nu? A devenit lumea mai creștină sau creștinii mai lumești?”

Ioan 15:20

20. Aduceți-vă aminte de vorba. Vezi Ioan 13,16; cf. Matei 10,24; Luca 6,40.

Vă vor prigoni. Despre aceasta Isus dăduse înștiințare mai înainte (vezi Matei 10,17-23). El nu dorea ca ucenicii să se descurajeze când toată forța persecuției urma să se dezlănțuie asupra lor. Cât de eficient a fost învățată lecția aceasta urma să fie văzut mai târziu în curajul neînfricat cu care ucenicii au dat piept cu întemnițarea, bătaia, tortura și moartea (Fapte 5,41; 16,22-25; etc.). În fața persecuției fără pereche (2 Corinteni 4,8-12; 11,23-28) Pavel putea spune: „Căci întristările noastre ușoare de o clipă lucrează pentru noi tot mai mult o greutate veșnică de slavă” (2 Corinteni 4,17). Temându-se că suferințele ar înfrânge biserica prunc din Tesalonic, Pavel a scris credincioșilor: „Pentru ca nimeni din voi să nu se clatine în aceste

necazuri. Căci singuri știți că la aceasta suntem rânduiți” (1 Tesaloniceni 3,3; cf. Filipeni 1,29; 2 Timotei 3,12; 8T 127-129).

Au păzit cuvântul Meu. În ciuda faptului că majoritatea l-a lepădat, unii au crezut cuvântul lui Hristos. Așa va fi cu ucenicii. Unii vor primi cuvântul lor și vor fi mântuiți. Lucrarea lor va fi răsplătită.

Ioan 15:21

21. Pentru numele Meu. Adică, din cauza mea sau pentru mine. „Numele” uneori înseamnă persoană sau caracter (vezi Matei 10,22; 12,21).

Nu cunosc pe Cel. [„Nu-L cunosc pe El”, KJV]. Ei mărturiseau că Îl cunosc pe Dumnezeu și I se închină, dar nu cunoșteau caracterul Lui și interpretau greșit cuvântul Său. Comparați cap. 14,7; 16,3; 17,3.

Ioan 15:22

22. N-ar avea păcat. Vezi la cap. 9,41. „Dumnezeu nu ține seama de vremurile de neștiință” (Fapte 17,30). Acum când Isus venise și le descoperise calea mântuirii, ei erau fără scuză. Ce descoperire mai mare de Sine le-ar fi putut face Dumnezeu? Păcatul lor consta din neacceptarea lui Isus, „calea, adevărul și viața” (Ioan 14,6). „Cine știe să facă bine și nu face, săvârșește un păcat” (Iacov 4,17). La judecată oamenii vor fi condamnați nu pentru că au fost în eroare, ci pentru că „au neglijat prilejurile trimise de cer pentru a cunoaște adevărul” (DA 490).

Desvinovățire. Gr. prophasis, „un pretext”.

Ioan 15:23

23. Urăște și pe Tatăl Meu. Comparați cap. 13,20; 14,7-9-11.

Ioan 15:24

24. Lucrări. [„Lucrările”, KJV]. În v. 22 se făcea apel la cuvintele pe care le rostise Isus. Aici apelul este la lucrări. În fiecare dintre acestea era o dovadă îndestulătoare pe care să se întemeieze credința în El ca Mântuitor al lumii.

N-ar avea păcat. Vezi la v. 22.

Ioan 15:25

25. Să se împlinească vorba. Textul grec al acestei propoziții poate fi interpretat ca exprimând rezultat și nu scop (vezi la Ioan 9,3; cf. la Matei 1,22).

În Legea lor. Vezi la cap. 10,34.

M-a urât. Citatul este probabil din Psalmii 69,4. Totuși, comparați Psalmii 35,19.

Ioan 15:26

26. Mângâietorul. Vezi la cap. 14,16.

Îl voi trimite. Din nou în cap. 16,7 Isus este prezentat ca cineva care trimite Duhul, în timp ce în cap. 14,26; cf. v. 16, Tatăl trimite Duhul. Nu există nici o contradicție aici. Tatăl și Fiul lucrează în unison (vezi la cap. 10,30).

Ioan 15:27

27. Și voi. Vezi Fapte 5,32.

De la început. Ei erau în felul acesta calificați să fie martori (vezi Fapte 1,21.22). Comparați folosirea expresiei „de la început” în 1 Ioan 2,7.24; 3,11; 2 Ioan 5,6.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1 DA 674, 675, 676; 5T 230

1, 2 Ev 361; 1T 300; 4T 353; 6T 133; 8T 186

1–8 7T 171

1–27 DA 674–678; TM 271

2 DA 676; SL 82; 3T 387; 4T 354; 5T 18, 344

3 1T 339

4 4T 355; 5T 232

4, 5 AA 284; CSW 30; CT 329; SC 68; SL 80; TM 151, 324; 1T 289, 340; 5T 47, 228, 254

4–6 DA 676; 1T 300; 2T 263, 441, 454; 4T 542; 5T 49

4–16 MH 514

5 CG 232; COL 52, 332; CSW 94, 158, 165, 168; CT 231, 412; DA 675; Ev 343, 643; EW 73; FE 110, 178, 196, 200, 225, 249, 284, 292, 349, 476; GC 73; GW 392; MH 513; ML 11, 15, 74; MM 41, 99, 150; SL 55; TM 142, 154, 339, 381; 3T 387, 522; 4T 320, 354, 560; 5T 229, 230, 306, 344, 425, 583, 586, 591; 6T 45, 247, 438; 7T 39, 152, 194, 298; 9T 152, 203

6 DA 739; ML 93; 5T 229

7 CG 499; COL 144; LS 80, 207; ML 20; 3T 209; 4T 259, 355

7, 8 DA 677; EW 29, 73

8 COL 301; CS 302; CSW 181; DA 251; GW 287; MYP 314; SL 84; 3T 528; 5T 239, 348; 6T 42; 8T 243, 246

9, 10 FE 399

10 COL 283, 312; DA 287; Ed 78; FE 135, 402; GC 469; MH 426, 451; ML 311; SC 61; SL 67, 80; TM 138; 7T 141; 8T 289, 312

11 MH 504; SC 124; 7T 273

12 CH 32; DA 641, 677; FE 210; ML 187; TM 158, 192; IT 150, 166, 371; 5T 35, 360, 604; 6T 455; WM 83

12, 13 2T 169

12–14 1T 690

13 3T 529

14 MM 43; 4T 188; 5T 553

15 Ed 94; FE 303; GW 267; 2T 510

16 CT 509; SC 100; TM 212, 217; 2T 426, 431; 7T 259

16–19 1T 285

17 COL 382; DA 504

17–20 2T 492

18 PP 559; 1T 418

18–21 DA 678; 5T 433

19 2T 690

19, 20 GC 144

20 GC 47

20, 21 AA 79

22 GC 164

25 MB 32

26 AA 51

26, 27 AA 22; TM 69, 285

Ioan 16:1

1. Prilej de cădere. Gr. skandalizo (vezi la Matei 5,29). Pentru înștiințări cu privire la persecuție, pentru ca să se prevină descurajarea vezi la Ioan 15,20.

Ioan 16:2

2. Sinagogi. Vezi la cap. 9,22.

Aduce o slujbă lui Dumnezeu. [„Face serviciu lui Dumnezeu”, KJV]. Iudeii care îi persecutau pe apostoli socoteau că evangheliștii aceștia erau hulitori care căutau să răstoarne religia pe care o înființase Dumnezeu (vezi Fapte 6,13.14; 21,28-31). O reflectare a zelului iudeilor pentru religia lor și a geloziei cu care căutau să ocrotească cultul ei, se găsește în unul din perceptele din Mishnah: „Dacă cineva fură Kiswah-a, sau blestemă prin descântece, sau coabitează cu o femeie păgână [lit. siriană], este pedepsit de zeloți. Dacă un preot săvârșește slujba la Templu când este necurat, frații săi preoți nu-l acuză de aceasta la Beth Din, ci preoții tineri îl scot din Curtea Templului și-i despică țeasta cu ciomegele. [Despre] un laic care a îndeplinit serviciul în Templu, R. Akiba zicea: El este sugrumat; Înțelepții zic: [Moartea lui este] din mâinile Cerului” (Sanhedrin 9. 6, ed. Soncino a Talmudului, p. 542). Paginile raportului istoric cuprind repetate persecuții săvârșite în numele religiei.

Ioan 16:3

3. N-au cunoscut. Comparați cap. 15,21.

Ioan 16:4

4. Ceasul. [„Timpul”, KJV]. Literal, „ceasul”. Pot fi citate dovezi textuale (cf. p. 146) pentru exprimarea „ceasul lor”, adică ceasul acestor persecutori. Vezi Luca 22,53.

Să vă aduceți aminte. Înștiințarea de mai înainte urma să-i întărească în ceasul persecuției (vezi la cap. 15,20).

Eram cu voi. Nu era nevoie să le spună mai dinainte, deoarece dacă ar fi venit, Isus ar fi fost cu ei pentru a-i încuraja. De fapt, cât timp Isus a fost pe pământ persecuția a fost îndreptată împotriva Lui. Dar după plecarea Lui ura vrăjmașului urma să fie îndreptată împotriva reprezentanților Lui.

Ioan 16:5

5. Mă duc. [Venirea Mângâietorului, Ioan 16,5-33]. Comparați cap. 7,33; 13,33; 14,2.

Întrebă. Literal, „stăruiește cu întrebarea”. Înțeles în felul acesta, versetul acesta nu contrazice cap. 13,36 și 14,5. Ucenicii puseseră mai înainte o întrebare cu privire la cheștiunea aceasta, dar încetaseră de a face lucrul acesta. Ei erau absorbiți în gânduri egoiste și nu se gândeau la bucuria Învățătorului lor la perspectiva de a Se întoarce la Tatăl Său și de a duce planul mântuirii un pas mai aproape de terminare. Era de folos ca El să Se ducă (cap. 16,7).

Ioan 16:6

6. Întristarea. Vezi la cap. 14,1. Ei ar fi trebuit să se bucure în schimb de perspectiva slavei la care Învățătorul lor Se întorcea. În schimb gândul despărțirii lor de El le-a umplut inimile de prevestiri rele pline de îngrijorare.

Ioan 16:7

7. Vă este de folos. Sau „este profitabil pentru voi”. Moartea, învierea și înălțarea lui Hristos erau evenimente importante în realizarea planului de mântuire. Fără de acestea era Spiritului nu ar fi devenit o realitate. Plecarea Lui era în felul acesta spre folosul și binele ucenicilor. În trupul lui încarnat Isus nu ar fi putut să fie pretutindeni de față, dar prin mijlocirea Duhului, Isus putea fi cu fiecare din urmașii Săi totdeauna și în toate locurile (vezi Matei 28,20).

Mângâietorul. Vezi la cap. 14,16.

Vi-L voi trimite. Potrivit cu planul lui Dumnezeu, Isus urma să termine lucrarea Sa pe pământ și să Se înalțe la tronul Tatălui înainte ca Duhul să vină.

Ioan 16:8

8. Va dovedi lumea vinovată. [„Mustra”, KJV]. Gr. elegcho, „a convinge”. Cuvântul este tradus „s-au simțit muștrați” în cap. 8,9. În cap. 8,46 este tradus „dovedi” (cf. 1 Corinteni 14,24; Tit. 1,9; Iacov 2,9), dar „convinge” ar fi preferabil. În Luca 3,19; Efeseni 5,11.13; 2 Timotei 4,2 elegcho este tradus „mustra” ca și în 1 Timotei 5,20; Tit. 1,13; Evrei 12,5; Apocalipsa 3,19.

Pentru păcatul. Lucrul acesta l-a făcut și Isus (cap. 7,7). Ziua Cincizecimii, ziua când s-a revărsat darul Duhului, a procurat o impresionantă expunere a acestui aspect al lucrării Duhului. Aceia care au auzit cuvântarea lui Petru au fost „străpunși în inimă” (Fapte 2,37). Una din cele dintâi dovezi ale lucrării Duhului Sfânt este convingerea adâncă pe care cineva o are că este păcătos.

Neprihănirea. Spiritul nu numai că dă pe față păcatul; El convinge cu privire la neprihănire. El îndeamnă pe oameni să accepte neprihănirea lui Hristos, atât cea atribuită (Romani 10,3-10), cât și cea împărtășită (Galateni 2,20; Filipeni 2,13).

Judecata. De asemenea, Isus i-a avertizat pe oameni cu privire la judecata viitoare (Matei 5,21.22; 10,15; 11,22.24; 12,36). Nimeni nu poate scăpa de judecată; ea este tot atât de sigură ca și moartea (Evrei 9,27). Deși teama de judecată nu trebuie să fie primul motiv pentru a face binele, totuși, ea este un mijloc puternic de a trezi mințile întunecate de păcat și adesea, și pe bună dreptate, se face apel la ea (vezi Marcu 9,43-48; Apocalipsa 14,9-11). Vezi la Ioan 16,11.

Astfel Duhul îi convinge pe oameni de păcatul lor, îi îndreaptă la mântuirea și neprihănirea care este în Isus și-i avertizează de consecințele continuării în păcatele lor și de neglijare a mântuirii oferite fără plată.

Ioan 16:9

9. Nu cred în Mine. Dumnezeu a prevăzut numai un singur mijloc de mântuire (Fapte 4,12; 1 Corinteni 3,11), și anume, credința în Isus Hristos (Ioan 3,16; 18,36). Cei care sunt luminați, așa cum fuseseră iudeii, sunt fără scuză când refuză să creadă în Acela pe care Dumnezeu L-a trimis în lume (vezi la cap. 15,22).

Ioan 16:10

10. Mă duc la Tatăl. [„Mă duc la Tatăl Meu”, KJV]. Pe când era pe pământ Isus a arătat calea la

dreptatea desăvârșită cerută de la cei care intră în împărăția cerului (Matei 5,48; 6,33). După plecarea Sa aceasta urma să fie lucrarea specială a Duhului (vezi la Ioan 16,8).

Ioan 16:11

11. Pentru judecata. Gr. krisis, actul judecății. Îndreptățirea caracterului divin la cruce a asigurat că Satana va fi adus la judecată și condamnat. Și dacă aceasta era adevărat cu privire la arhirebelul însuși, urma să fie adevărat și cu privire la toți complicii lui. Vezi la v. 8.

Stăpânitorul lumii acesteia. Vezi la cap. 12,31; cf. cap. 14,30.

Ioan 16:12

12. Am să vă spun multe lucruri. Mentea omenească este capabilă să adune adevărul într-o măsură limitată. Isus petrecuse peste trei ani cu ucenicii, timp în care El îi învățase cu credincioșie din cele dumnezeiești. Ei învățaseră mult, dar mai erau încă multe lucruri care mai rămâneau să fie descoperite (vezi la cap. 14,26). Înțelepciunea lui Dumnezeu este infinită și nu poate fi epuizată. O viață întregă de studiu sânguinos ne dă privilegiul de ne face numai o părere limitată cu privire la comorile infinite ale cunoștinței spirituale.

Uneori o letargie spirituală împiedică achiziționare de adevăr divin în plus. Acesta era cazul cu corintenii, despre care Pavel spunea că sunt „firești”, care aveau nevoie să fie hrăniți cu „lapte” și nu cu hrană solidă, deoarece nu erau în stare să suporte o dietă spirituală substanțială (1 Corinteni 3,1.2). Creștinii sunt îndemnați să lase „adevărurile începătoare ale lui Hristos” și să meargă „spre cele desăvârșite” (Evrei 6,1; cf. Evrei 5,11-14).

Ioan 16:13

13. Duhul adevărului. Vezi la cap. 14,17.

În tot adevărul. Vezi la cap. 14,26; 16,12. „Adevăr” este folosit aici în primul rând în sensul lui teologic (vezi la cap. 8,32). Totuși, este tot așa de adevărat că toate descoperirile și invențiile cu adevărat științifice își au obârșia în Dumnezeu (vezi CT 277).

Nu va vorbi de la El. Isus declarase același lucru cu privire la Sine (cap. 12,49; 14,10). Sursa ultimă a autorității era Dumnezeu.

Lucrurile viitoare. Isus descoperise lucruri viitoare (Matei 24; etc.). Dar trebuia să se dea mai multă lumină cu privire la cele viitoare. Profețiile Apocalipsei sunt un exemplu remarcabil de felul cum s-a împlinit aceasta. Cu privire la soliile către biserică Ioan a declarat: „Să asculte ce zice bisericilor Duhul” (Apocalipsa 2,7.11; etc.).

Ioan 16:14

14. Mă va proslăvi. Adică, printr-o descoperire a maiestății și slavei Hristosului înviat și o dezvăluire a tainelor planului de mântuire.

Ce este al Meu. Este posibil de a da o parte din fondul deplin al adevărului (vezi la v. 12).

Ioan 16:15

15. Tot. [„Toate lucrurile”, KJV]. Vezi la cap. 3,35; cf. cap. 17,10.

Ioan 16:16

16. Nu Mă veți mai vedea. Cea dintâi „puțină vreme” este în general înțeleasă că se referă la timpul scurt intervenind până la Paște și a doua „puțină vreme” la cele trei zile dintre crucificare și înviere. Unii au sugerat un dublu înțeles la cuvintele lui Hristos, mai întâi, că ele se referă la moarte și înviere și al doilea, că ele se referă la înălțarea la Tatăl și revenirea Sa la sfârșitul veacului (cap. 14,1-3). Revenirea aceasta este prezentată în altă parte ca nefiind departe: „Cel ce adevărește acestea zice: „Da, Eu vin curând” (Apocalipsa 22,20; cf. cap. 1,3). Totuși, având în vedere explicația din Ioan 16,20-29 se pare că lucrul cel mai bun este de a considera pasajul ca o referire la evenimente ale viitorului imediat.

Ioan 16:17

17. Între ei. Se pare că se sfiau să Îl întrebe pe Isus direct. Cuvintele Lui enigmatice treziseră cu putere curiozitatea lor.

Ce înseamnă cuvintele acestea? Isus vorbise mai înainte de moartea și învierea Sa, dar ucenicii nu înțeleseseră pe deplin însemnătatea cuvintelor Sale (vezi la Matei 16,21); de unde încercătura lor față de această afirmație.

Ioan 16:20

20. Veți plânge și vă veți tângui. Isus nu dă un răspuns direct la întrebarea ucenicilor, dar revarsă o lumină nouă asupra circumstanțelor care însoțeau evenimentele care aveau să aibă loc „peste puțină vreme”. Pentru o împlinire a prezicerii vezi Luca 23,27; Ioan 20,11.

Lumea se va bucura. Vrăjmașii lui Isus s-au bucurat când El a fost adus la tăcere. Totuși, bucuria lor a fost de scurtă durată, așa cum a fost și întristarea prietenilor lui Isus.

Se va preface în bucurie. Vezi cap. 20,20.

Ioan 16:21

21. Femeia. [„O femeie”, KJV]. Literal, „femeia”, o femeie tipică. Figura cu o femeie în chinurile nașterii se găsește în Vechiul Testament (Isaia 26,17; 66,7; etc.). Dar numai aici se face referire la întristarea transformată în bucurie.

Om. Gr. anthropos, om în înțelesul generic, adică, o ființă omenească.

Ioan 16:22

22. Inima vi se va bucura. Aceasta este aplicația pe care Isus o face din figura introdusă în v. 21. De aceea, faptul de a vedea în chinurile de naștere ale femeii, durerile nașterii unei noi ordini a împărăției, este o extindere forțată a figurii. Bucuria ucenicilor a venit în ziua învierii.

Nimeni. [„Nici un om”, KJV]. Gr. oudeis, „nici unul”, diavolul și uneltele sale inclusiv. Bucuria ucenicilor urma să fie deplină și dăinuitoare în comuniunea spirituală cu Domnul înviat, care urma să fie cu ei „în toate zilele, până la sfârșitul veacului” (Matei 28,20).

Ioan 16:23

23. În ziua aceea. Adică, era darului Duhului Sfânt (cap. 14,16.17.26; 25,26; 16,7-14).

Nu Mă veți mai întreba de nimic. Cuvântul „întreba” este folosit de două ori în versetul acesta, în primul caz de la erotao și în al doilea de la aiteo. Erotao înseamnă în general a pune o întrebare, în contrast cu aiteo, care înseamnă a cere ceva. Se poate ca aici să se fi avut în vedere deosebirea aceasta. În cazul acesta Isus îi informează pe ucenici că în ziua dăruirii Duhului Sfânt nu va mai fi nevoie de întrebări, deoarece Duhul îi va învăța toate lucrurile (cap. 14,26). În această ultimă noapte ucenicii puseseră multe întrebări și dăduseră pe față o remarcabilă greutate de a înțelege (cap. 14,5.8.9.22; 16,17). Spiritul urma să le lumineze mintea și ei urmau să înțeleagă ceea ce acum le apărea atât de enigmatic.

Totuși, Ioan folosește pe erotao și în sensul de a cere ceva (vezi cap. 14,16, unde este tradus „cere”). Dacă Ioan intenționa același înțeles aici, atunci contrastul este între „Mă veți întreba” și „cere de la Tatăl”. Ucenicii nu vor mai avea prezența corporală a lui Isus între ei, dar ei ar fi putut să ceară liber de la Tatăl în numele lui Isus, pe deplin siguri că cererile lor urmau să fie împlinite.

Adevărat. Vezi la Matei 5,18; Ioan 1,51.

În numele Meu. Vezi la cap. 14,13.

Ioan 16:24

24. Până acum nu ați cerut. Legătura dintre Fiul și Tatăl nu fusese pe deplin înțeleasă mai înainte. Fuseseră adresate rugăciuni către Divinitate cu o concepție limitată sau, poate uneori, fără nici o concepție

despre Dumnezeu. După înălțarea lui Hristos și instalarea Lui ca Preot și Împărat, adevărata Lui poziție ca Mijlocitor al rugăciunilor creștinului urma să fie înțeleasă.

Bucuria voastră. Vezi la cap. 15,11.

Ioan 16:25

25. Pilde. Gr. paroimiai (vezi la cap. 10,6).

Vă voi vorbi deslușit. [„V-am arătat lămurit”, KJV]. Duhul urma să le învioneze puterea de înțelegere (cap. 14,26; 16,13).

Ioan 16:26

26. În numele Meu. Vezi la cap. 14,13.

Nu vă zic. Mijlocirea lui Hristos nu urma să biruiască vreo repulsie sau lipsă de bunăvoință din partea Tatălui de a asculta rugăciunile sfinților. Tatăl Însuși îi iubea pe ucenici (vezi v. 27) și era tot atât de dispus să răspundă la rugăciune ca și Fiul. Subiectul ilustrației în prezentarea lui Isus ca Mijlocitor (Evrei 7,25) este că numai prin mijlocirea sacrificiului nemărginit al Fiului este posibil ca atât Tatăl, cât și Fiul să extindă plinătatea binecuvântării la solicitant.

Ioan 16:27

27. Tatăl Însuși. Vezi la v. 26.

Pentru că M-ați iubit. Dumnezeu nu îi iubește numai pe cei care Îl iubesc pe Fiul Său, El iubește lumea (Ioan 3,16; cf. Romani 5,8). Totuși, când oamenii răspund la iubirea lui Dumnezeu este posibilă o manifestare mai mare a acelei iubiri.

Ioan 16:28

28. Am ieșit. [„Am venit”, KJV]. Marile fapte ale credinței creștine sunt rezumate aici: preexistența lui Hristos („Am ieșit de la Tatăl”), întruparea și evenimentele însoțitoare („am venit în lume”) și înălțarea („Mă duc la Tatăl”). Vezi la cap. 1,1.14.

Ioan 16:29

29. Nici o pildă. [„Nici un proverb”, KJV]. Vezi la cap. 10,6.

Ioan 16:30

30. Cunoaștem. [„Suntem siguri”, KJV]. Literal, „cunoaștem”. Ucenicii au ajuns probabil la concluzia că sosise deja momentul iluminării din v. 25. Isus a căutat să arate cât de mărginită era concepția aceasta (v. 31, 32).

Cineva. Ucenicii mărturisesc aici credința în capacitatea Lui de a citi inimile. El demonstrase capacitatea Lui de a răspunde la dorința nerostită a inimilor lor (v. 17-19).

Ioan 16:31

31. Acum credeți? Hristos nu tăgăduiește că ei credeau; El doar lasă să se subînțeleagă că credința lor fusese nedesăvârșită.

Ioan 16:32

32. Veți fi risipiți. Vezi Marcu 14,27.50.

Mă veți lăsa singur. Ei toți „L-au părăsit și au fugit” (Matei 26,56).

Dar nu sunt singur. Hristos avea o legătură neîntreruptă cu Tatăl Său.

Ioan 16:33

33. Pace. Vezi la cap. 14,27.

Veți avea necazuri. Vezi la cap. 15,20; 16,2.

Îndrăzniți. Gr. tharseo, „a fi plin de curaj”. Comparați Matei 9,2; 14,27; etc.

Eu am biruit lumea. Isus privea cu încredere înainte către cruce, deplin încrezător că va fi biruitor asupra puterilor întinericului (vezi Coloseni 2,15). Stăpânitorul lumii acesteia urma să fie înfrânt (vezi la cap. 12,31; 14,30; cf. cap. 16,11), iar ucenicii nu aveau nimic de temut.

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1–4 TM 69

2 Ev 339; 6T 120

2, 4 AA 79

7 AA 38; Ed 94; MH 104; SC 75

7, 8 TM 392

8 AA 52; DA 671; Ev 283; FE 197; GW 284; ML 332; TM 65, 401; 3T 428; 6T 319

8, 9 ML 43

11 DA 679

12 AA 271; DA 507; Ev 57, 202, 369; MH 245; TM 476; 6T 55

12–14 DA 670

13 AA 38, 51, 53; CSW 35; Ed 134; Ev 167; EW 190; FE 473; GC viii, 469; GW 284; TM 111; 5T 439; 6T 163; 8T 19

13, 14 DA 671; GW 297; SC 109; 5T 703

13–15 Ed 94

14 AA 52; DA 671; ML 49; SC 91; TM 95, 396

15 EW 24

19, 20 DA 277

20 DA 82

22 DA 788

23 Ed 95; TM 205

23, 24 AA 36; DA 833; SC 74; TM 157; 8T 178

24 DA 667; GC 477; LS 74; SC 111; 1T 55, 120; 4T 315; 6T 364; 7T 32, 251

25 MH 420; 8T 267

27 FE 178; SC 64; 5T 742

26, 27 GC 416; SC 100; 6T 364; 8T 178

27 FE 178; SC 64; 5T 742

32 DA 697

33 AA 23, 84, 86; DA 123, 679; FE 465; GW 39; LS 265; ML 69, 324; SC 123; 2T 122; 3T 115, 423; 5T 82; 6T 307; 8T 127, 212

Ioan 17:1

1. După ce a vorbit astfel, Isus. [Rugăciunea de mijlocire a lui Isus, Ioan 17,1-26]. Rugăciunea aceasta a încheiat sfatul lui Isus de despărțire început în odaia de sus și continuat pe drumul spre Ghetsemani. Această rugăciune este cea mai lungă din rugăciunile relatate ale lui Isus. Bengel spune cu privire la cap. 17 că din toate capitolele din Scriptură acesta este cel mai ușor în ce privește cuvintele; cel mai profund în ce privește ideile. Rugăciunea se împarte în mod natural în trei părți: 1) rugăciune pentru Sine (v. 1-5); 2) rugăciune pentru ucenici (v. 6-19); 3) rugăciune pentru toți credincioși (v. 20-26).

Și-a ridicat ochii. Vezi la cap. 11,41.

Tată. Vezi la cap. 11,41.

Proslăvește. Vezi la cap. 13,31; cf. cap. 12,16.23. Isus urma să fie proslăvit prin înălțare, într-o moarte victorioasă care era preludiul necesar la învierea Lui glorioasă.

Ioan 17:2

2. Putere. Gr. exousia, „autoritate” (vezi la Matei 28,18).

Făptură. [„Carne”, KJV]. Adică, ființe omenești (cf. Marcu 13,20; Luca 3,6; etc.).

Viața veșnică. Vezi la Ioan 1,4; 3,16; 8,51; 10,10; cf. Romani 6,23.

I-ai dat Tu. Vezi la cap. 6,37.

Ioan 17:3

3. Să Te cunoască pe Tine. Cunoașterea experimentală, vie, duce la viață veșnică. Nu există mântuire în simpla cunoaștere, dar nici nu poate fi mântuire fără cunoaștere (Romani 10,13-15). Cunoașterea mântuitoare este definită ca aceea care este concentrată în „Dumnezeul adevărat”, în contrast cu dumnezeii mincinoși și în Isus Hristos. Tocmai cunoașterea de Hristos era izbitor de absentă din religia iudeilor. Oamenii vor fi respinși în ziua de pe urmă pentru că au respins cunoștința esențială (vezi Osea 4,6). Pentru importanța cunoașterii în dezvoltarea caracterului creștin vezi la Ioan 17,17; cf. 5T 743.

Ioan 17:4

4. Te-am proslăvit. A doua parte a propoziției o amplifică pe cea dintâi. Dumnezeu a fost proslăvit în ducerea până la capăt a lucrării pe care Isus venise să o facă pentru mântuirea omului.

Ioan 17:5

5. Proslăvește-Mă. Comparați v. 1. Isus Se roagă ca să Se poată reîntoarce la slava Lui de mai înainte. Despre preexistența lui Hristos vezi la cap. 1,1.14; cf. cap. 8,58. Pavel descrie împlinirea acestei rugăciuni: „De aceea și Dumnezeu L-a înălțat foarte sus și I-a dat numele care este mai pe sus de orice nume” (Filipeni 2,9).

Ioan 17:6

6. Numele Tău. „Nume”, aici ca adesea, înseamnă caracter. Pentru Isus ca descoperire personală a caracterului Tatălui Său vezi la cap. 1,14.18.

Mi i-ai dat. Vezi la cap. 6,37. Este subliniată unirea Tatălui cu Fiul (vezi la cap. 10,30).

Au păzit cuvântul Tău. Echivalent cu „au păzit poruncile Tale”. Aceasta nu lasă să se subînțeleagă

ascultare desăvârșită, dar notează că în contrast cu majoritatea iudeilor, ucenicii și-au legat soarta de Isus și căutaseră să împlinescă cerințele uceniciei.

Ioan 17:7

7. Au cunoscut. Adică, potrivit cu textul grec, „au ajuns să cunoască și acum își dau seama”. Legătura lui Hristos cu Tatăl, Dumnezeu cărui se închinau iudeii, era un punct de constantă accentuare în învățăturile lui Isus (cap. 8; 10; etc.). Iudeii L-au acuzat de hulă și L-au înfierat ca impostor pentru faptul că pretindea că Dumnezeu era Tatăl Său, dar ucenicii erau convingși de adevărata Lui origine și identitate.

Ioan 17:8

8. Mi le-ai dat. O altă accentuare a dependenței lui Hristos de Tatăl în timpul întrupării (cap. 1,14; 5,19.30).

Le-au primit. Vezi la v. 7.

Ioan 17:9

9. Pentru ei Mă rog. Ucenicii fuseseră deja prezentați (v. 6-8); acum începe rugăciunea pentru ei.

Nu mă rog pentru lume. Adică, în timpul de față. Pentru moment Isus se concentrează la ucenicii Săi. Isus nu prezintă lumea ca fiind în afară de limitele purtării de grijă a Lui sau a Tatălui Său. Dumnezeu iubește lumea și oferă în dar mântuirea tuturor (Ioan 3,16; Apocalipsa 22,17). Mai târziu Isus cuprinde în rugăciunea Sa și pe „cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor” (Ioan 17,20).

Pe care Mi i-ai dat. Vezi la cap. 6,37.

Ioan 17:10

10. Ce este al Meu, este al Tău. Posesiunea reciprocă este o nouă scoatere în evidență a unității Tatălui cu Fiul (vezi la v. 6).

Proslăvit. Tatăl a fost proslăvit prin ascultarea lui Hristos (vezi la v. 4). La fel Fiul a fost proslăvit prin ascultarea ucenicilor, mai ales prin aducerea la îndeplinirea a misiunii lor în lume.

Ioan 17:11

11. Eu nu mai sunt. Viitorul apropiat este privit ca prezent. După calculul iudaic ziua crucificării deja sosise.

Eu vin la Tine. Un prezent viitor, referindu-se la reîntoarcerea lui Isus la Tatăl, nu la apropierea Lui de Dumnezeu în rugăciune.

Sfinte Tată. Titlul acesta apare numai aici în Noul Testament. În v. 1, 5 forma de adresare este „Tată” și în v. 25 este „Neprihănitule Tată”. Termenul era fără îndoială ales în vederea cererilor care aveau să urmeze. Subiectul v. 17-19 este sfințirea. Cuvântul pentru „sfințește” (v. 17) este hagiazo, „a face sfânt”, și cuvântul pentru „sfânt” din titlul „Sfinte Tată” este hagios; corect redat „sfânt”. Rugăciunea este către Sfântul Tată spre a face pe ucenici sfinți. Pentru sfințenia lui Dumnezeu, vezi Levitic 11,14; cf. 1 Petru 1,16. Titlul „Sfinte Tată” apare și într-o rugăciune euharistică în Didache 10,2.

Păzește. Isus este pe punctul de a pleca; de aceea încredințează pe ucenicii Săi grijii Tatălui (vezi v. 11, 12). Ei urmau să fie lăsați într-o lume rea și urmau să aibă nevoie de har deosebit în lupta lor împotriva păcatului. Această putere de păzire poate fi cerută de orice creștin. Dumnezeu nu va îngădui ca el să fie ispitit mai pe sus decât este în stare să suporte (1 Corinteni 10,13). El este de nebiruit în fața asalturilor lui Satana atâta vreme cât se luptă în tăria și lumina Cerului. Totuși, Dumnezeu păzește numai pe aceia care aleg să fie păziți. Când împotriva sfatului divin oamenii se așează de bună voie pe terenul inamicului, ei nu pot aștepta să fie ocrotiți de puterea lui Dumnezeu.

Pe care. Dovezi textuale favorizează (cf. p. 146) exprimarea „ce”, adică, „numele”. Exprimarea aceasta oferă ideea că Dumnezeu a dat numele Său Fiului. Concepția aceasta ar putea fi înțeleasă în lumina din cap. 1,18; 14,9. Isus a venit să reprezinte numele sau caracterul Tatălui Său și a funcționat în timpul

întropării Sale sub autoritatea Tatălui Său.

Ioan 17:12

12. Îi păzeam Eu. Vezi la v. 11.

Mi i-ai dat. Vezi la cap. 6,37.

Fiul pierzării. Adică, Iuda Iscarioteanul. Expresia descrie pe cineva destinat pierzării, sau nimicirii. Titlul este aplicat la Anticrist în 2 Tesaloniceni 2,3. Cuvântul pentru pierzare (apoleia) apare deseori și descrie adesea nimicirea finală a celor nelegiuți (vezi Matei 7,13; Romani 9,22; Filipeni 3,19; Evrei 10,39; Apocalipsa 17,8.11; etc.). Prin propria sa alegere Iuda a ajuns un om sortit nimicirii (vezi la Ioan 3,17-20).

Ca să se împlinească. [„Să poată fi împlinită”, KJV]. Propoziția aceasta ar trebui să fie înțeleasă fără îndoială ca exprimând mai degrabă rezultat decât scop. Textul grec poate fi înțeles în ambele feluri (vezi la Matei 1,22; Ioan 9,3). Iuda nu fusese sortit să-L trădeze pe Isus (vezi la Ioan 6,71; 13,18). Fapta sa atroce era datorată propriei sale alegeri. Pasajul la care se face aluzie este probabil Psalmii 41,9, cel menționat în Ioan 13,18.

Ioan 17:13

13. Eu vin la Tine. O referire la reîntoarcerea lui Isus la Tatăl, ca în v. 11 (vezi comentariile de acolo).

Bucuria Mea deplină. Vezi la cap. 15,11; cf. 16,24.

Ioan 17:14

14. Le-am dat. Comparați v. 8, 17. Ucenicii au ținut cuvântul ce le fusese dat (v. 6).

I-a urât. Vezi la cap. 15,18-21.

Nu sunt din lume. Ei erau în lume (v. 11, 15) dar nu se împărtășeau de spiritul lumii. Ei erau trimiși în lume (v. 18) pentru ca să poată atrage și pe alții să renunțe la lume (Marcu 16,15).

Ioan 17:15

15. Din lume. Acesta ar putea să fie considerat a fi mijlocul cel mai eficient de a fi păzit de cel rău din lume. Dar ucenici aveau de îndeplinit o misiune în lume, tot așa cum Isus venise în lume pentru a-și îndeplini lucrarea Sa (vezi v. 4).

Cel rău. Textul grec ar putea fi înțeles ca referindu-se fie la rău ca principiu, fie la cel rău (vezi la Matei 6,13). Ambele înțelesuri corespund cu contextul. Același cuvânt apare în 1 Ioan 5,18, dar acolo un caz gramatical diferit identifică adjectivul ca masculin, făcându-l astfel o referire clară la cel rău.

Ioan 17:16

16. Nu sunt din lume. Vezi la v. 14.

Ioan 17:17

17. Sfințește-i. Gr. hagiazo, literal, „a trata ca sfânt”, „a consacra”, „a face sfânt”. Ucenicii urma să fie consacrați însărcinării lor. Sfințenia este unul din atributele lui Dumnezeu (1 Petru 1,16). De unde a fi făcut sfânt înseamnă a deveni asemenea lui Dumnezeu. Lucrul acesta era menit să-l săvârșească planul mântuirii (2 Petru 1,4; Ed 125).

Prin adevărul Tău. Pentru o definiție a adevărului vezi la cap. 8,32. Cuvântul lui Dumnezeu este declarat a fi „adevăr”. Scripturile ne descoperă caracterul lui Dumnezeu și al lui Isus Hristos. Noi devenim făpturi noi făcând adevărurile Cuvântului lui Dumnezeu o parte a vieții.

Ioan 17:18

18. M-ai trimes. Vezi la cap. 3,17.

I-am trimes. Mai înainte îi trimisese (Luca 9,1.2) și urma să-i împuternicească din nou înainte de a

pleca din lume (Ioan 20,21.22).

Ioan 17:19

19. Mă sfințesc. Aici înțelesul „mă consacru”, sau „mă dedic”, pare să fie definiția mai corespunzătoare (vezi la v. 17). Isus Se consacrase îndeplinirii lucrării pe care El venise să o facă în lume. În fața lui se afla crucea și prin actul jertfirii de Sine El a făcut posibilă sfințirea credincioșilor (vezi Evrei 10,10).

Ioan 17:20

20. Și pentru. Aici începe rugăciunea pentru toți credincioșii (vezi v. 1) până la sfârșitul timpului.

Prin cuvântul lor. Adică, prin predica, învățătura și scrisul lor.

Ioan 17:21

21. Să fie una. Urma să fie diversitate de daruri (1 Corinteni 12), dar urma să fie unitate de spirit, de obiective și de doctrine. Nu urmau să fie certuri pentru supremație de felul celor care îi chinaseră recent pe cei doisprezece (Luca 22,24-30). Unirea izvorând din viețile contopite ale creștinilor urma să impresioneze lumea cu privire la obârșia divină a bisericii creștine.

Ioan 17:22

22. Slava. Aici probabil slava Hristosului întrupat. Aceasta urma să strălucească în credincios. Bengel zice: „Cât de mare este maiestatea creștinilor!” Comparați Romani 8,30.

Ioan 17:23

23. În ei. Mai departe este scoasă în evidență strânsa unire dintre credincios și membrii Dumnezeirii.

Să fie în chip desăvârșit. Vezi la Matei 5,48. Creșterea către desăvârșire poate să aibă loc numai când credinciosul rămâne în Hristos (vezi Ioan 15,1-5).

Pentru ca lumea să știe. Vezi la v. 21.

Ioan 17:24

24. Să fie împreună cu Mine. Adică, în cer. Isus Se roagă pentru culminarea planului de răscumpărare în proslăvirea bisericii lui Dumnezeu la data celei de a doua veniri a lui Hristos. Familia omenească a fost multă vreme într-o țară străină (Evrei 11,13.14) departe de casa Tatălui (Apocalipsa 14,2.3). „Firea suspină și suferă durerile nașterii... și noi... așteptăm înfierea, adică răscumpărarea trupului” (Romani 8,22.23). Răscumpărarea are loc când Domnul coboară din cer la sfârșitul veacului și adună pe copiii Săi din cele patru colțuri ale pământului (Matei 24,31; 1 Tesaloniceni 4,16). La data aceea cel credincios merge spre a „fi totdeauna cu Domnul” (1 Tesaloniceni 4,17). Isus S-a rugat pentru acest moment fericit al reuniunii. Fiecare creștin trebuie să se roage pentru împlinirea grabnică a acestei făgăduințe (Apocalipsa 22,20).

Înainte de întemeierea lumii. Aceeași expresie apare în Efeseni 1,4; 1 Petru 1,20. Vezi la Ioan 1,1.14.

Ioan 17:25

25. Neprihănitule Tată. [„Dreptule Tată”, KJV]. Comparați adresarea „Sfinte Tată” (v. 11). Lumea nu recunoscuse pe Tatăl în ciuda descoperirii Lui de către Isus.

Ioan 17:26

26. Le-am făcut cunoscut. [„Am declarat”, KJV]. Vezi la cap. 1,18.

Numele. Anume, caracterul.

Îl voi mai face cunoscut. Prin revelațiile ulterioare ale Duhului (vezi la cap. 14,26; 16,13).

COMENTARIILE LUI ELLEN G. WHITE

1–3 DA 680; FE 392, 431

3 AA 262, 531; COL 114, 133; CSW 110; CT 45, 169, 406; Ed 126; Ev 181; FE 174, 223, 272, 285, 341, 376, 381, 403, 404, 413, 415, 446, 484; MH 410; MYP 189, 191; TM 170; 5T 737; 6T 97, 131, 362; 8T 60, 62

4 AA 24; DA 829; MB 14; PK 69

4–6 MH 454

4–8 CT 459

5 AA 39

6 Ed 87; TM 193; 5T 738; 8T 286

8 FE 272

10, 11 AA 24; DA 680

11 AA 90

11–15 FE 431

12 GC 646

14 AA 90; MH 404; 2T 44

14, 15 1T 285

14–16 AA 467; FE 182; PK 59; 2T 492

15 FE 153, 395; MYP 82, 423; SC 99, 123; TM 198; 5T 334

15–17 CT 323

15–18 CH 591; MM 218

17 AH 186; COL 100; CS 28, 74, 83; CSW 19, 68; CW 124; Ev 155, 290; FE 120, 432, 433; GC 469, 608; ML 252, 261; MYP 35, 460; SL 60, 67; Te 19; TM 111, 150, 160, 378; 1T 248, 285, 336, 339, 406, 474, 543, 589, 621, 704; 2T 60, 78, 184, 188, 317, 479, 505, 639, 694; 3T 65, 162; 4T 315, 371, 441, 545; 5T 206, 432; 6T 403, 417; 7T 31, 249; 8T 184, 193, 235; 9T 40, 69

17–19 FE 448

17–21 5T 237; 9T 196

18 COL 191; MB 40; MH 395; MM 24; MYP 47; SC 115

18, 19 FE 432; ML 252

19 COL 142; CSW 124; CT 197, 323; FE 161, 262, 466; GW 104; MB 36; MM 203; TM 162; 1T 339; 4T 457; 5T 442

19–23 TM 124; 8T 80

20 ML 252; SC 75; 4T 401, 530

20, 21 MH 421; PP 520; 1T 327, 417; 3T 434; 4T 17

20–23 AA 24; DA 680; ML 252; 3T 361; 8T 269; 9T 198

20–26 8T 239

21 AA 20, 90; CS 47, 303; Ev 213; FE 240; ML 11; TM 25, 55, 386; 1T 324; 5T 61, 94, 279, 488, 620; 6T 401; 7T 156; 8T 175; 9T 179, 194; WM 297

21–23 Ed 86; 3T 446; 6T 151

22, 23 MH 405

23 AA 20, 24, 90; FE 178, 234; MB 104; SC 115; TM 215

23, 24 TM 18

24 DA 834; GC 501, 636, 646; TM 20; 4T 529; 6T 309

25 5T 737

25, 26 FE 177; PK 69

26 DA 19; FE 178, 466; 8T 286